

ཤེས་རབ་ལེན་ཉེ་འབྲེལ་པ།

མཚན་པ་དེ། རྗེ་གཞུང་ཚོས་འཕེལ་དང་། བྲག་གཡབ་ལྗོ་གོས།

ས་སྐྱ་ཚོས་ལྷོག་ཁང་།

ཤེས་རབ་ལེན་འཁྲུང་ལྗོངས་པ།

མཚན་པ་ལོ། ལྷོ་གཞུང་ཚོས་འཕེལ་དང་།

བྲག་གཡབ་སློ་གྲོས།

ཤེས་རབ་ལེའུའི་འགྲེལ་བ།

མཛོད་བ་པོ། རྗེ་གཞུང་ཚོས་འཕེལ་དང་། བྲག་གཡབ་གྲོ་གྲོས།

ལྷ་སྒྲིག་པ། ས་སྐུ་ཚོམ་སྒྲིག་ཁང་།

ཡིག་འགོད་པ། ཚོར་གྲུ་བྱ་བ། (རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆེན་དཔར་སྐྱབ་ཁང་།)

དཔར་སྐྱབ། དབུས་ས་སྐུ་ཚོམ་ལམ་ཐེབས་ཚ་ཁང་།

Commentary on the Wisdom Chapter of
The Way of the Bodhisattva
(*shes rab le'u'i 'grel pa*)
by Dezhung Chopel and Dagyab lodro

Edited by
Sakya Editorial Board, Dehradun

Text Inputed by
Late Lama Guru, Sachen International, Kathmandu, Nepal

1st Edition, 2023

Published by
The Great Sakya Monlam Foundation
65/66 Choti Kirsali, Sahastradhara Road
P.O. Kulhan, Dehradun, Uttarakhand 248001, INDIA

Email: sakyatsomdrikhang2013@gmail.com

Printed by Norbu Graphics, New Delhi

སྨོན་སྨོན་།

རྒྱལ་སྐྱེས་ཆེན་པོ་ཞི་ལྷ་ས་མཛད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྨྱོན་པ་ལ་
འཇུག་པ་གཞུང་བཟང་ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོ་རྒྱུ་ལྟ་བུ་འདི་ཉིད་ལ་རྒྱ་པོད་
གཉིས་ཀྱི་མཁས་པ་མང་པོས་འགྲེལ་པ། འགྲེལ་བཤད། དཀའ་འགྲེལ། ས་
བཅད། མཚན་བུ་སོགས་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་མཛད་ཅིང་། དེ་ལས་ལྟ་བ་གཙོ་
བོར་སྨོན་པའི་གཞུང་ལེའུ་དགུ་པ་ཤེས་རབ་ལེའུའི་འགྲེལ་པ་རྒྱུར་བུ་
མཛད་མཁན་ཡང་རི་རྩེད་ཅིག་བྱུང་། འདིར་ཆེད་ཏུ་འཇམ་དབྱེད་ས་
ཀུན་དགའ་རྣམ་རྒྱལ་(1890-1955)ལམ། རྗེ་གཞུང་ཚོས་འཕེལ་དང་།
བྲག་གཡབ་སློ་སྟོས་(1896-1961)རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཤེས་
རབ་ལེའུའི་འགྲེལ་པ་གཉིས་སྟབས་གཅིག་ཏུ་དེབ་གཟུགས་སྟུང་དཔར་
རྒྱན་ཞུས་པ་ཡིན། ཁོང་རྣམ་པ་གཉིས་ནི་ཕྱི་མོའི་བུས་རབས་བཅུ་དགུ་
པའི་མཇུག་ནས་ཉི་ཤུ་པའི་དཀྱིལ་བར་བུ་བྱོན་པ་དང་། ཁམས་བྱེད་རྒྱུ་
སར་བཤད་སྟེའི་མཁན་རབས་བཞི་པ་དང་ལྷ་པོ་ཡིན་པ་མ་ཟད། ལྟམས་
དེར་འགན་ཁུངས་བའི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཡིན། སྨྱོན་གཞུང་
འདི་དག་ནི་དཔེ་ཆ་དགོན་སྲིགས་ཀྱི་གསལ་ཡིན་པ་དང་སྨོན་ཆད་འགའ་
རེ་དཔར་བུ་བརྒྱན་པ་དག་ལ་མ་ཚང་བ་དང་མ་དག་པའི་ཆ་མང་པོ་
མཛོད་བ་དང་། སྨྱོན་འཇུག་གི་གཞུང་ལ་སློབ་གཉེར་བྱིད་མཁན་དག་
གིས་འགྲེལ་པ་དམིགས་བསལ་བ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་གཟིགས་ཉོག་ཐུབ་ཆེ་
སྟོ་སྟོས་ཀྱི་སློ་མོ་ཆེར་སྦྱེ་བར་གདོན་མི་ཟ་བར་སྟུམ། དེ་ལས་སྟེ་གཞུང་
ཚོས་འཕེལ་གྱི་ཤར་ལེའུའི་འབྲུ་འགྲེལ་འདི་སྨོན་ཆད་ཞིང་གཤེགས་
དམ་པ་ཚར་སྟུང་བུ་སྨོན་བྱོན་ས་སྨྱུ་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་

འགྲེལ་སྐོར་གྱི་ནང་དཔར་དུ་བརྒྱན་འདུག་པ་ལ་མ་དཔེ་ཤོག་ལྗེ་གཅིག་
མ་ཚང་བ་འདིར་བཅའ་ཉེ་ཁ་བསྐྱངས་ཤིང་། ཚར་གྲུ་གྲུ་ལགས་གྱིས་
འགྲེམས་སྤེལ་གནང་བའི་གྲགས་ཆེན་བཙུན་ལས་འདི་གཉིས་གྱི་
དཔར་ཚ་སྐྱངས་ཉེ་ཞུས་དག་གང་ཐུབ་བགྱིས་པ་དང་། ཤོག་པ་པོ་དག་
གིས་གཟིགས་བདེ་བའི་ཆེད་དུ་ས་བཅད་རགས་རིམ་ཞིག་དཀར་ཆག་
ཏུ་བསྐྱིགས་པ་དག་དགུས་སུ་ཡང་བཅུག་ཡོད། ཞུས་དག་མ་ཐུབ་པ་དང་
བཙུན་ལས་ཤོར་བའི་རིགས་ལ་བཟོད་གསོལ་ལྟ། དེ་ལྟར་ས་རྒྱའི་སྐོར་ལམ་
ཐེབས་ཚུ་ཁང་གི་ཕྱེས་ཡོན་གྱི་ལས་གཞིའི་ཁོངས་སུ་དཔེ་དེབ་འདི་
ཉིད་ཀྱང་དཔར་སྐྱོན་ཞུས།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༢ ལྷ་ ༡༡ ཚེས་ ༢༡ ས་རྒྱ་ཚོམ་སྐྱིག་ཁང་ནས།

དཀར་ཆག་།

ཤར་ལེའུའི་འབྲེལ་པ་གཞུང་དོན་གསལ་བ།.....	1
བརྗོད་བྱའི་རོ་བོ་བརྟན་པ།.....	1
བདེན་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ།.....	2
གཞོན་ཡུལ་སློབ་དབྱེ་བ།.....	3
བདག་མེད་གཉིས་རྒྱས་པར་བཤད་པ།.....	5
ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྐྱེ་བ།.....	5
བྱ་སྤྱི་ཚོད་སྤོང་།.....	5
མདོ་ལྷེ་པའི་ཚོད་སྤོང་།.....	7
སེམས་ཅན་པའི་ཚོད་སྤོང་།.....	10
འཛིན་པ་མ་ལྷུབ་པའི་ཚོད་སྤོང་།.....	10
ནམ་མེད་པའི་ཚོད་སྤོང་།.....	10
ནམ་བདེན་པའི་ཚོད་སྤོང་།.....	11
འཁོར་བ་མ་ལྷུབ་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ།.....	15
སྤོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་ལམ་ཏུ་བརྒྱབ་པ།.....	16
ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཚོད་སྤོང་།.....	20

ཐེག་ཚེན་བཀར་རྒྱལ།.....	21
ཤེས་པ་གཉེས་ཀྱི་བྱེད་པ་མདོར་བསྟན།.....	26
གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྐོམ་པ།.....	27
ཁམས་རྒྱལ་བདག་མེད་པར་སྐོམ་པ།.....	28
ཕྱ་རྟེན་གས་ཀྱིས་བརྟགས་པའི་བདག་དགག་པ།.....	28
གངས་ཅན་པའི་བདག་དགག་པ།.....	29
རིག་པ་ཅན་གྱི་བདག་དགག་པ།.....	32
བདག་མེད་པའི་ཚོད་སྟོང་།.....	33
དྲན་པ་ཉེར་གཞག་བཞི།.....	36
ལྷུས་དྲན་པ་ཉེར་གཞག།.....	37
ཚོར་བ་དྲན་པ་ཉེར་གཞག།.....	39
སེམས་དྲན་པ་ཉེར་གཞག།.....	44
ཚོས་དྲན་པ་ཉེར་གཞག།.....	45
ཚོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མེད་ཏུ་ཀྱབ་པ།.....	45
དེ་ལ་ཚོད་སྟོང་།.....	46
ཀུན་རྫོབ་མེད་པའི་ཐལ་བ་སྤང་བ།.....	46
ཚོད་མ་མི་འཐད་པའི་ཚོད་སྟོང་།.....	47
ཕྱ་རྟེན་གས་བྱེད་ཀྱི་ཚོད་སྟོང་།.....	48
རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ།.....	50

གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ།.....	51
རང་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ།.....	53
ཤེར་སྐྱིན་གྱི་དོན་བསྐྱུས་ཉེ་བསྟན་པ།.....	59
མཇུག་པན་ཡོན་བསྟན་པ།.....	62
ཤེར་ལེའི་རྒྱ་ཚོར་འགྲོལ་མཚན་སྟོང་ལོའི་དོན་གསལ།.....	71
མཚོན་བརྗོད་དང་སྐྱོདོན།.....	71
ཤེས་རབ་བསྐྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན།.....	73
བདེན་གཉིས་གྱི་མཚོན་བྱའི་དབྱེ་བ།.....	82
བདེན་གཉིས་གྱི་མཚན་གཞི།.....	83
བདེན་གཉིས་རྙོགས་པའི་གང་ཟག་གི་དབྱེ་བ།.....	85
མོ་ཁུང་གྱི་གཞོན་རིམ།.....	86
མ་སྟངས་སྟངས་ཚུལ་ཐུབ་མོང་ཏུ་བསྟན་པ།.....	88
འཇིན་སྟངས་མི་མཚུངས་པའི་ཚོད་པ།.....	89
སྐྱི་དོན་སྐྱེ་བ་མདོ་སྤེལ་པའི་ཚོད་སྟོང་།.....	90
མདོན་སྐྱེ་བ་དང་འགལ་བའི་ཚོད་སྟོང་།.....	91
ལུང་དང་འགལ་བའི་ཚོད་སྟོང་།.....	91
ལུང་ཁམས་སྐྱེ་མཚེད་ཡོད་པའི་འགལ་སྟོང་།.....	92
འབྲས་བུ་མི་འབད་པའི་ཚོད་སྟོང་།.....	94

ཏ་ཅང་ཐལ་བ་སྤྲང་བ།	95
འབྲས་བུ་ལེམས་ཅན་མི་སྲིད་པའི་ཚོད་སྡོད་།	95
རྒྱ་ལས་ཉོན་མི་སྲིད་པའི་ཚོད་སྡོད་།	96
ཕུ་ངན་ལས་འདས་མི་སྲིད་པའི་ཚོད་སྡོད་།	100
ལེམས་ཅན་པའི་ཚོད་སྡོད་།	103
ནམ་བུ་པའི་ཚོད་སྡོད་།	104
ལན་ལ་མགོ་མཚུངས་ཀྱིས་མདོར་བསྟན་བ།	104
ཉེས་སྡོད་གི་ལན་རྒྱས་བཤད།	105
རྒྱལ་བྱེད་རང་རིག་འཕོག་བ།	105
བསྐྱབ་བུ་ཀུན་གཞི་འཕོག་བ།	114
ནལ་མའི་ལན་གྱིས་མཚུག་བསྐྱབ་བ།	115
ནམ་བུ་པའི་ཚོད་སྡོད་།	116
འབྲས་བུ་སྐྱ་གཉིས་མདོན་ཏུ་བྱེད་ཚུལ།	119
ཚོད་པའི་སྐོ་ནས་མཚམས་སྦྱར་བ།	120
སྡོབ་ལམ་ཚོགས་གཉིས་ཟུང་འཇུག།	120
མི་སྡོབ་ལམ་སྐྱ་གཉིས་ཟུང་འཇུག།	126
དོན་དམ་ཚོས་སྐྱ་མདོན་ཏུ་མཛད་ཚུལ།	126
མི་རྒྱུ་བཞེན་ཏུ་གཟུགས་སྐྱ་ལྷན་ཚུལ།	126
མིན་ལས་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་འབྱུང་ཚུལ།	127

དངོས་སྐྱོ་པའི་ཚོད་པ།.....	134
སྤྱི་དོན།	134
བསོད་ནམས་མི་འཐད་པའི་ཚོད་སྐོང་།.....	135
ལམ་བཤོད་རྩལ་མི་འཐད་པའི་ཚོད་སྐོང་།	135
སྤྱི་དོན།	135
ཚོད་པ།	146
ཡུང་གིས་ལན།.....	147
ཐེག་ཆེན་བཀའ་བརྒྱུ་པ།	148
རིགས་པས་དགག་པ་རྒྱས་བཤད།	150
དམན་འབྲས་མི་ཐོབ་པའི་ཐལ་འགྱུར།	150
མདོར་བསྟན།.....	150
རྒྱས་བཤད།	157
རྣལ་བཅས་ལྷུང་འདས་མི་འཐོབ་པའི་ཐལ་བ།	157
རྣལ་མེད་ལྷུང་འདས་མི་འཐོབ་པའི་ཐལ་བ།	167
དོན་བརྒྱ་བ།.....	169
ཉོང་ཉིད་བསྐོམ་པར་གདམས་པ།	171
རྩོམ་བྲལ་བསྐོམ་པར་གདམས་པ།	172
ཉོང་ཉིད་ལ་རྒྱག་མི་རིགས་པར་བརྟན་པ།	172
ལམ་སྐོམ་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་སྤྱི་དོན།.....	173

གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྒྲོམ་པ།	175
རྟོན་སྒྲེས་ཀྱི་བདག་དགག་པ།	175
ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་བདག་དགག་པ།	176
རིག་པའི་བདག་དགག་པ།	176
བེམ་པོའི་བདག་དགག་པ།	179
ཚོད་པ་སྒྲང་བ།	180
ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་མི་འཐད་པའི་ཚོད་སྒྲོང་།	181
སྒྲིང་རྗེའི་ཡུལ་མི་འཐད་པའི་ཚོད་སྒྲོང་།	183
ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྒོམ་པ།	185
ལྷི་དོན།	185
ལྷས་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་བཤད་པ།	192
ལྷིར་ལྷས་མ་གྲུབ་པ།	192
ཡན་ལག་མ་གྲུབ་པ།	193
ཚོར་བ་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་བཤད་པ།	196
ལྷང་བྱ་ཚོར་བ་མ་གྲུབ་པ།	196
ཚོར་བ་རང་གི་དོ་བོ་མ་གྲུབ་པ།	196
རྒྱ་རེག་པ་མ་གྲུབ་པ།	199
ཚོར་བ་དོ་བདག་མ་གྲུབ་པ།	202
ལེམས་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་བཤད་པ།	203

ཚམས་རྒྱུ་པ་ཉེར་གཞག་བཤད་པ།	206
མཐར་འཁོར་མ་ལུས་པ་སྤང་བ།	206
སྤྱི་དོན།	206
རང་ལུགས་འཐད་ལྡན་བརྟན་པ།	208
དངོས་སྣ་བའི་ལོག་ཉོག་བརྗོད་པ།	213
ཉེན་འབྱེལ་ཆེན་མོའི་རིགས་པ།	214
རྒྱ་ལ་དབྱུང་པ་དོན་རྗེ་གཟེགས་མ།	216
ངོ་བོ་ལ་དབྱུང་པ་གཅིག་ཏུ་བྲལ།	221
འབྲས་བུ་ལ་དབྱུང་པ་ཡོད་མེད་སྐྱེ་འགོག།	225
རྒྱ་ལ་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་དགག་པ།	226
རྒྱ་ལ་འབྲས་བུ་མེད་པ་དགག་པ།	232
སྐྱེ་འགག་མེད་པར་དོན་བརྟུ་བ།	235
ཉོང་ཉིད་སྐོམ་པར་གདམས་པ།	237
དགེ་ཚུ་གཞན་དོན་ཏུ་བརྗོད་པ།	242

༡། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྨྱོན་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས་ཤེས་
རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་སྦྱོན་པའི་ལེན་ལེ་འགྲེལ་པ་གཞུང་དོན་
འབྱུང་མེད་གསལ་བའི་ཉི་འོད་
ཅེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

མཛད་པ་པོ། ལྷོ་གཞུང་ཚོས་འཕེལ།

ཤིང་ལེའུའི་འབྲེལ་པ་གཞུང་དོན་གསལ་བ།

༭། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྣོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས་ཤེས་རབ་
གྱི་མ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པའི་ལེའུའི་འབྲེལ་པ་གཞུང་དོན་འབྲེལ་མེད་
གསལ་བའི་ཉི་འོད་ཅེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

འངས་མགོན་ལྷ་མའི་ཞབས་ལ་སྐྱབ་འཚལ་ལོ། །ཤེས་རབ་
གྱི་མ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པའི་ལེའུའི་དོན་བཤད་པ་ལ་གསུམ། མཚན་མས་
སྐྱར་བའི་ཚུལ་གྱིས་བརྗོད་བྱའི་དོ་བོ་བརྟན་པ་དང་། དོན་དངོས་
དང་། མཇུག་རྗེས་སུ་གདམས་པའོ། །

བརྗོད་བྱའི་དོ་བོ་བརྟན་པ།

དང་པོ་ནི། ཤེས་རབ་གྱི་རྒྱལ་འཁོར་ཏུ་ལྷན་པའི་ཡན་ལག་སྦྱིན་
སོགས་པར་སྦྱིན་ལྷ་སོ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་སྐྱབ་པས་ཤེས་རབ་
བརྗོད་པའི་དོན་ཏུ་གསུངས་ཏེ། སར་སྦྱིན་ལྷ་ལ་གོམས་པས་ཤེས་
རབ་སྦྱེ་བར་འགྱུར་པའི་སྤྱིར་དང་། ཉོན་མོངས་བའི་གཉེན་པོ་ཤེས་
རབ་ཡིན་ཡང་གཞན་ལྟམས་དེའི་འཁོར་རམ་སྟོགས་སུ་འགྲོ་བའི་
སྤྱིར་རོ། །དེ་ཡི་སྤྱིར་ན་རང་གཞན་གྱི་སྐྱབ་བསྐུལ་དག་ཞི་བར་
འདོད་པས་ཤེས་རབ་རང་རྒྱུད་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེ། སྐྱབ་བསྐུལ་གྱི་
རྩ་བ་དངོས་པོ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཤེས་རབ་ཁོ་ནས་
སྤང་དགོས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དོན་དངོས་ལ་གསུམ་སྟེ། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་སྐོ་
ནས་ཤེར་སྲིན་མདོར་བསྟན་པ་དང་། བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་སྐོ་ནས་
ཤེར་སྲིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་འགག་
དང་བུལ་བའི་སྐོ་ནས་ཤེར་སྲིན་གྱི་དོན་བསྟུལ་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་
པོ་ལ་གསུམ། བདེན་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་པ་དང་། དེའི་མཚན་ཉིད་
དང་། མཚན་ཉིད་དེ་བསྟུབ་པའོ། །

བདེན་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ།

དང་པོ་ནི། ཀུན་རྫོབ་དང་ནི་དོན་དམ་སྟེ། །འདི་ནི་བདེན་པ་
གཉིས་སུ་འདོད། །ཅེས་པ་སྟེ། དེའང་དབྱེ་བའི་གཞི་ནི་ཤེས་བྱ་
ཅམ་སྟེ། ཇི་ལྟ་བུ་དོན་དམ་པ་དང་། ཇི་སྟེད་པ་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པས་
དེ་གཉིས་ཀ་ལ་ཤེས་བྱ་ཅམ་གྱིས་བྱབ་པའི་སྲིད། དབྱེ་བའི་དོན་ནི།
བདེན་པ་གཉིས་དངོས་པོ་ཐ་དད་པ་དང་། ཐ་དད་གཏན་མེད་ཀྱི་
གཅིག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱོན་བཞི་བཞི་ཡོད་པའི་སྲིད། དེས་ན་
ཉོག་དོར་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་ཉོག་པ་ཐ་དད་པ་སྟེ། ལུམ་པའི་བྱས་
པ་དང་མི་རྟག་པ་བཞིན་ནོ། །གནས་ཚུལ་ལ་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་
ཚོས་ཐ་དད་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། བམ་མཁའ་ལ་སྐྱ་ཤད་ཏུ་སྣང་བ་
དང་། སྣང་བ་དེས་དབེན་པ་བཞིན་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཏུ་བརྗོད་
ཏུ་མེད་པ་ཡིན་པའི་སྲིད།

གངས་ངེས་ནི། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་བདེན་རྒྱུན་གཉིས་
སུ་ངེས་ཤིང་དེ་གཉིས་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པས་རྒྱུན་པ་ནམ་ཉོག་

གི་ཡུལ་རུ་གྲུབ་པ་དེ་ཐ་སྐྱད་པའི་ཚད་མས་ཡོད་པར་བརྒྱབ་པ་
ཀུན་རྫོབ་པ་ཡིན་ལ། བདེན་པ་རྣམ་ཉོག་གི་ཡུལ་རུ་གྲུབ་པ་དེ་
ཚད་མས་བཀག་པ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཡིན་པས་བདེན་པ་
གཉིས་སུ་བྲངས་ངེས་ཤོ། །སྐྱོད་ནི་སྐྱིབ་པའི་དོན་གྱིས་ཀུན་རྫོབ་
ཡིན་ལ། དེའི་ཡུལ་ནི་འབྲུལ་རོར་བདེན་པས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་
པའོ། །རིག་པའི་ཤེས་པ་ནི་དོན་རུ་གཉེར་བྱ་ཡིན་པ་དང་མི་བསྐྱེ་
བས་དོན་དམ་པ་ཡིན་ལ། ཚོས་ཉིད་སྐྱོས་བྲལ་ནི་རིག་པ་དེའི་
རོར་བདེན་པས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ། །

གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་ནི། སྐྱིན་ཅི་ལོག་གི་དམིགས་པ་
མཐའ་དག་གིས་སྐྱོད་པ་ནི་དོན་དམ་བདེན་པ་སྟེ། དེ་ནི་མཐའ་
བཞིར་བརྟགས་པའི་སྒོ་ཡི་སྐྱོད་ཡུལ་མིན་པས་སྐྱོས་པ་དང་བྲལ་
བའོ། །སྐྱང་ཡང་རིགས་པའི་རོར་མི་བདེན་པས་སྐྱིར་ཅི་ལོག་གི་
སྒོའི་དམིགས་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་བརྗོད་དོ། །

གནོད་ཡུལ་སྐྱོའི་དབྱེ་བ།

གསུམ་པ་མཚན་ཉིད་དེ་རྒྱབ་པ་ལ་གནོད་ཡུལ་སྐྱོའི་དབྱེ་བ་
ནི། བདེན་གཉིས་དེ་ལ་དཔྱོད་པའི་འཇིག་རྟེན་ཏེ་གང་ཟག་
རྣམ་པ་གཉིས་མཐོང་སྟེ། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གཞུང་ལུགས་
བཀའ་རྟགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ཁས་ལེན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་
དང་། བདག་རུ་སྐྱོ་པ་ལུ་སྟེགས་བྱེད་དང་སྐྱེ་བོ་ཐ་མལ་པ་སོགས་
ཕལ་བའོ། །གནོད་བྱེད་ཀྱི་རིམ་པ་ནི། དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་ཕལ་པས་

ལུས་རིལ་སོ་དང་ཤེས་པ་རྟག་པར་འཛིན་པ་ལ་ནི། རྣམ་འབྱོར་
འཛིག་ཉིན་གྱིས་གཟུང་བ་རྒྱལ་བུན་དང་། འཛིན་པ་སྐད་ཅིག་
མར་བརྒྱབ་པས་གཞོན་ཅིང་། རྣམ་འབྱོར་པ་ཡང་སློབ་བྱུང་གིས་
གོང་མ་གོང་མ་རྣམས་གྱིས་འོག་མ་འོག་མ་རྣམས་ལ་གཞོན་དེ།

བྱེ་སྐྱེས་སྣོ་སོགས་སྱི་དོན་རྒྱ་འདོད་ནས་ཤེས་པ་དང་
དོན་རྣམ་པས་མ་བཞག་པར་སྐྱག་སྐད་རྒྱ་འཛིན་པར་འདོད་
པ་ལ། མདོ་སྡེ་པས་སྣུན་ཅིག་དམིགས་ངེས་སོགས་གྱིས་གཞོན་
ཅིང་། མདོ་སྡེ་པས་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་
ཡང་རྣམ་པ་འཛིག་བྱེད་སྱི་རོལ་ན་དོན་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལ་
སེམས་ཅམ་པས་རྒྱལ་ལ་ཆ་མེད་ན་གོང་གྱི་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་ཚད་
རྒྱ་ཐལ་པ་དང་། ཆ་ཡོད་ན་ཆ་མེད་གྱི་རྒྱལ་མི་འཐད་པ་སོགས་
གྱིས་གཞོན་པ་དང་། སེམས་ཅམ་པས་གཉིས་སྟོང་གི་ཤེས་པ་
བདེན་པར་འདོད་པ་ལ། དཔུ་མ་པས་ཤེས་པར་རང་གཞན་གང་
གིས་ཀྱང་སེམས་བདེན་པར་ཡོད་པར་ངེས་མི་རུས་ཤིང་། རང་གི་
ངོ་བོ་རང་བཞིན་མེད་པ་སོགས་གྱིས་གཞོན་དོ། །དེ་ལྟར་གཞོན་པ་
དེ་གང་གིས་ཤེས་ཤེ་ན། ཚོལ་སྱིར་ཚོལ་གཉིས་ཀ་ཡང་ནི་སྣང་ལ་
རང་བཞིན་མེད་པར་འདོད་པའི་དཔེ་གཟུགས་བརྟན་སོགས་གྱིས་
བརྒྱབ་རུས་པའི་སྱིར་རོ། །

ཚོད་སྟོང་ནི། གལ་ཏེ་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་འཇུག་པ་
ཡིན་ན་དེ་ཉིད་ཉོག་པའི་རྣམ་འབྱོར་པ་རྣམས་སྱིན་སོགས་སྟོན་
པ་རྒྱན་ཚད་པར་འཇུག་རོ་ཞེ་ན། འགྲེལ་བྱ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་

དོན་ཏུ་ཚོགས་རྒྱུ་ལས་པར་བྱེད་པ་ལ་མི་བདེན་པར་ཤེས་ཀྱང་མ་
དཔུང་ཀུན་རྒྱུ་ལས་ཏུ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ངེས་པ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་སྐྱེལ་པ་ལྟ་
བུས་འགྲོ་དོན་ཏུ་སྤང་བ་མི་འདོར་རོ། །འོ་ན་སྤང་བཅས་ཀྱི་སློ་མི་
འདོར་བས་རྣལ་འབྱོར་པ་དང་སལ་པ་ལ་བྱུང་མེད་པར་འབྱུར་རོ་
ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་པ་ཡིས་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པས་དངོས་པོ་རྣམས་
མཐོང་ཞིང་། རྟོག་བཅས་ཀྱི་ཤེས་པས་ཡང་དག་པ་བདེན་པ་ཉིད་
ཏུ་རྟོག་པར་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མ་ལུ་བྱུར་རྟོགས་པ་མིན་ལ་རྣལ་འབྱོར་
པས་རྒྱ་མ་ལུ་བྱུར་རྟོགས་པའི་སྤྱིར་འདིར་རྣལ་འབྱོར་པ་དང་
འཇིག་རྟེན་ཚོད་དེ་འཇིག་རྟེན་པས་བདེན་པར་འཇིག་པ་ལ་རྣལ་
འབྱོར་པས་རྗེས་དཔག་གིས་དེ་འགོག་དགོས་པས་སོ། །

བདག་མེད་གཉིས་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

གཉིས་པ་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་སློ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་
གཉིས། ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྐྱོམ་པ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་
མེད་བསྐྱོམ་པའོ། །

ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྐྱོམ་པ།

དང་པོ་ལ་གཉིས། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་སྟོང་ཉིད་ཏུ་བསྐྱེད་པ་
དང་། དེ་སྟོང་ཤེས་པ་ལམ་ཏུ་བསྐྱེད་པའོ། །

བྱི་སྐྱེལ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ།

དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས་བྱི་སྐྱེས་ཚོད་སྟོང་ལ་ཚོད་མ་དང་འགལ་བ་

སྤང་བ་ནི། གལ་ཏེ་དངོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ར་མ་གྲུབ་ན་ཤེས་བྱའི་གཞི་
 ལྟ་སོ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པས་གནོད་
 འོ་ཞེ་ན། གཟུགས་སོགས་མངོན་སུམ་ཏུ་སྤང་བ་ཉིད་ཀྱང་ནི་རྟོག་
 པས་བརྟགས་པ་ལ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་བ་ཀྱི་རྫོབ་པ་གྲགས་
 པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་པ་མིན་ཏེ། སུམ་པའི་
 རྟོགས་གཅིག་ལས་མ་མཐོང་ཡང་འཇིག་རྟེན་ན་སུམ་པ་མངོན་
 སུམ་ཏུ་མཐོང་ཞེས་གྲགས་པ་དང་འདྲ་བར་གཟུགས་སོགས་ཀྱང་
 བྱིད་འདོད་པས་རྣམས་བརྒྱད་མེད་པའི་ཁ་དོག་མེད་ལ་རྣམས་བརྒྱད་
 མིག་གིས་མཐོང་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་དོན་དམ་མོ་ཞེ་ན།
 དེ་ནི་མི་གཙང་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་གཙང་སོགས་གྲགས་པ་བཞིན་
 ཏུ་བརྟུན་པ་ཡིན་ནོ། །

ལྷང་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་ནི། འོ་ན་བཙོམ་ལྡན་འདས་
 གྱིས་སྤང་སོགས་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་
 དགོངས་པ་ཅན་ཏེ། དགོས་པ་འཇིག་རྟེན་པ་རིམ་གྱིས་གཞུག་པའི་
 དོན་ཏུ་ནི་མགོན་པོས་དངོས་པོ་ཡོད་པར་བརྟུན་ལ་དགོངས་
 གཞི་ཀྱི་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས། དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་དེ་ཁོ་
 བ་ཉིད་ཏུ་སྤང་སོགས་དེ་དག་རགས་པའི་དངོས་པོ་ལྟ་ཅི་ཤིན་ཏུ་
 སྤང་བའི་སྤང་ཅིག་མ་ཅམ་ཉིད་དང་དེ་བསགས་པའི་ཏུ་མར་ཡོད་
 པ་མིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྤང་ཅིག་དོན་དམ་པ་མིན་ན་ཀྱང་རྫོབ་ཉིད་
 ཏུ་འང་འགལ་ཏེ། ཀྱི་རྫོབ་འཇིག་རྟེན་ལ་སྤང་བ་ཡིན་པ་ལ་
 མི་སྤང་བའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། དེ་ཕལ་པ་ལ་མི་སྤང་ཡང་རྣལ་འབྱོར་པ་

བདེན་མཐོང་གིས་མངོན་གྲུབ་དང་། མོས་སྦྱོང་པས་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་ཡིན་པས་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དེ་སློབ་དེ་དག་གི་སྤང་ངོར་ཡོད་པའི་སྲིད།

འོ་ན་སྐད་ཅིག་མཐོང་བ་ལ་བདེན་པ་མཐོང་པར་བཤད་པས་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པ་འགལ་ཞེ་ན། དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་སློབ་འབྲུལ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་དེ་ཉིད་མཐོང་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ལོ། །གལ་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་ཐམས་ཅད་འཇིག་རྟེན་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་གྱི་རྣམ་འབྱོར་པའི་ཡུལ་ནི་དོན་དམ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། རྣམ་འབྱོར་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཁས་ལེན་པ་ལས་གཞན་ཏུ་ཀུན་རྫོབ་ཐམས་ཅད་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་གྱིས་བྱུང་པར་འདོད་ན་རྣམ་འབྱོར་པས་བྱུང་མེད་མི་གཙང་བར་ངེས་པར་རྟོགས་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གཙང་བར་མཐོང་བས་གཞོན་པར་འགྱུར་རོ། །

མདོ་སྡེ་པའི་རྩོད་སྲོད་།

གཉིས་པ་མདོ་སྡེ་པའི་རྩོད་སྲོད་ལ་བཞི་ལས་ཚོགས་གྱི་རྟེན་གསུངས་པས་མི་གཞོན་པ་ནི། མདོ་སྡེ་པས་ཐུང་འདས་གྱི་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་དང་། ཀུན་ཉོན་གྱི་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །དེས་ན་ཐམས་ཅད་རྒྱ་མ་ལྷར་བརྒྱུན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ན། རྒྱལ་བ་མཚོན་པ་ལ་བསོད་ནམས་མེད་པར་ཐལ་ཏེ། རྒྱལ་བའང་རྒྱ་མ་ལྷ་བྱ་ཡིན་པའི་སྲིད་ཞེ་ན། རྒྱ་འདྲའི་རྒྱལ་བ་ལ་མཚོན་པས་བསོད་ནམས་རྒྱ་འདྲར་ཐོབ་པ་ནི་

རི་ལྟར་བྱེད་རང་རྒྱལ་བ་དངོས་ཡོད་ལ་མཚོན་པས་བསོད་ནམས་
དངོས་ཡོད་འབྱུང་བར་འདོད་པ་རི་བཞིན་ནོ། །

ཉིང་མཚམས་སྒྲོར་བར་གསུངས་པས་མི་གཞོན་པ་ནི།
གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་རྒྱུ་མ་དང་འདྲ་ན་གི་ནས་རི་ལྟར་སྒྲེ་བར་
འགྱུར་ཞེ་ན། དེ་ལ་རི་སྲིད་རྒྱ་རྒྱུ་རྣམས་ཚོགས་པར་འགྱུར་པ་
དེ་སྲིད་རྒྱ་རྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ལའང་སྒྲེ་བ་མི་འགལ་ཏེ། རྒྱུ་ཚོགས་པས་
རྒྱུ་མ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དང་འདྲ་བའི་སྲིར་རོ། །འོ་ན་རྒྱུ་
ཡོད་ཀྱི་བར་རྒྱ་གནས་པས་ཡུན་རིང་རྒྱ་གནས་སྲིར་སེམས་ཅན་
བདེན་པར་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། སྒྲེ་བ་རྒྱུ་རིང་རྒྱ་གནས་
པ་ཅམ་གྱིས་རི་ལྟར་ན་སེམས་ཅན་བདེན་པར་ཡོད་པ་ཡིན་
ཏེ། བདེན་བརྒྱུན་ཡུན་རིང་ལྷུང་གིས་མི་འབྱེད་དེ་རྒྱུ་མ་ལོར་
གནས་ཀྱང་ཐ་སྲེད་རྒྱུན་ལ་སེམས་ཅན་ཞག་གཅིག་ནས་འཆི་
ནའང་ཐ་སྲེད་བདེན་པའི་སྲིར།

ལས་རྟེན་གསུངས་པས་མི་གཞོན་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཐམས་
ཅད་རྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་སེམས་ཅན་ལ་ཐབ་གཞོན་གྱིས་དགེ་སྲིག་
མེད་པར་ཐལ་ལ་ཡོད་ན་རྒྱུ་མའི་རྒྱེས་བུ་ལའང་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན།
རྒྱུ་མའི་རྒྱེས་བུ་བསད་སོགས་ལ། སེམས་མེད་སྲིར་ན་སྲིག་མེད་
དེ། རྒྱུ་མའི་སེམས་དང་ལྡན་པ་ལ་ཐབ་གཞོན་པས་བསོད་ནམས་
དང་ནི་སྲིག་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། བྱོད་ཐོ་ཡོར་དང་རྒྱེས་བུ་
དངོས་པོར་འདོད་པར་འདྲ་ཡང་དེ་ལ་གཞོན་པའི་ལས་ཀྱི་སྲིག་
པ་ཡོད་མེད་སེམས་ཡོད་མེད་གྱིས་འབྱེད་པ་དང་འདྲ་བའི་སྲིར།

འོ་ན་ཐམས་ཅད་རྒྱ་མ་ལུ་བྱ་ཡིན་ན་སེམས་ཡོད་མེད་ཀྱི་དབྱེ་
བ་ཉིད་ཀྱང་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། བྱིད་ལྟར་ན་སེམས་ཡོད་མེད་རྒྱ་
ཐ་དད་པ་ལས་ཡིན་པ་ལྟར་སྐྱགས་སོགས་རྣམས་ལ་སེམས་སྐྱིད་
པའི་རུས་པ་མེད་སྱིར་རྒྱ་མའི་སེམས་ནི་འབྱུང་བ་མེད་དོ། །དེའི་
ཕྱགས་ཀྱིས་ལས་ཉོན་ལ་སེམས་སྐྱིད་པའི་རུས་པ་ཡོད་པར་བརྟུན་
ཏོ། །གལ་ཏེ་རྒྱ་མ་ལུ་བྱ་ཡིན་ན་རྒྱུ་ཐ་དད་པ་ལས་འབྲས་བུ་ཐ་
དད་ཉིད་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ལྷ་ཚོགས་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་ཡི། རྒྱ་མ་དེ་
ཡང་རྟ་སྲུང་སོགས་ལྷ་ཚོགས་ཉིད་དུ་མཐོང་བས་རྒྱུ་ཐ་དད་པ་
མི་འགལ་ལོ། །དེས་ན་རྒྱ་མ་དང་དངོས་པོ་གང་གི་ལྟར་ཡང་རྒྱུ་
གཅིག་གིས་ནི་འབྲས་བུ་ཀུན་བསྐྱེད་རུས་པ་དེ་ནི་གང་ན་ཡང་ནི་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཅོ། །

འཁོར་འདས་ཀྱི་ཐ་སྐྱོད་བཞག་པར་མི་གཞོན་པ་ནི། གལ་
ཏེ་དོན་དམ་པ་ནི་ལྷ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་། འཁོར་བ་ནི་ཀུན་
རྫོབ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་ལ་སྤང་བཅས་ཀྱི་སློབ་ཡོད་དམ་
མེད། མེད་ན་སངས་རྒྱས་དངོས་མེད་དམ་བཅས་པོར་ཐལ་ལ། ཡོད་
ན་དེ་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ནམ་དོན་དམ་ཡིན། དོན་དམ་ཡིན་ན་སློབ་ནི་
ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་བརྗོད་པའི་དམ་བཅའ་ཉམས་ལ། ཀུན་རྫོབ་
ཡིན་ན་ཀུན་རྫོབ་ཀུན་ལས་ཉོན་ཀྱི་སློབ་པ་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་
ཀྱང་ནི་འཁོར་བར་འབྱུང་བས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྦྱོང་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་
ཞེ་ན། ཁོ་པོ་ཅག་ཀུན་རྫོབ་ཐམས་ཅད་འཁོར་བ་དང་ལྷུང་འདས་
ཐམས་ཅད་དོན་དམ་དུ་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། དབྱུང་བཟོད་མི་བཟོད་

ཀྱིས་དོན་དམ་དང་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་འཛིག་གོ།

འོ་ན་འཁོར་འདས་ཀྱི་བྱུང་པར་གང་ཞེ་ན། ལྷ་མར་བྱང་
མེད་ཀྱང་རྒྱན་རྒྱལ་སྐྱོན་ཅི་མ་ཆད་ན་ལྷ་མ་རྒྱན་ཡང་སྡོག་པར་
མི་འགྱུར་གྱི་རྒྱན་རྒྱལ་ཆད་ན་སྡོག་པ་བཞིན་ཏུ་ལས་ཉོན་གྱི་
རྒྱན་ཡོད་ཀྱི་བར་འཁོར་བ་མི་སྡོག་ལ་རྒྱན་ལས་ཉོན་རྒྱལ་སྐྱོན་
ཅི་ཆད་པ་ན་སངས་རྒྱས་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཀྱང་འཁོར་
བ་མི་འགྱུར་ངོ་།།

སེམས་ཅན་པའི་རྫོད་རྫོང་།

གསུམ་པ་སེམས་ཅན་པའི་རྫོད་རྫོང་ལ་གཉིས། འབྲུལ་ཤེས་མ་གྲུབ་
ན་འཛིན་པ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་། འབྲུལ་གཞི་མེད་ན་
འཁོར་བ་མ་གྲུབ་པ་ཐལ་བ་སྤང་བའོ།།

འཛིན་པ་མ་གྲུབ་པའི་རྫོད་རྫོང་།

དང་པོ་ལ་གསུམ། རྣམ་མེད་པའི་རྫོད་རྫོང་། རྣམ་བདེན་པའི་རྫོད་
རྫོང་། བདེན་འཛིན་བརྗོད་ཤི་སྐབས་བསྟུ་བའོ།།

རྣམ་མེད་པའི་རྫོད་རྫོང་།

དང་པོ་ནི། བྱིད་དབུ་མ་པས་ཚོས་ཀྱན་སྟོང་ཉིད་ཏུ་སྐྱེ་བས་གང་གི་
ཚེ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པ་འང་ཡོད་པ་མིན་ན་དམིགས་བྱ་སྐྱེ་མ་གང་
གིས་དམིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དམིགས་བྱ་ལ་དམིགས་བྱེད་ཀྱིས་
བྱབ་པ་ལ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་སེམས་མེད་པས་དམིགས་བྱའི་རྣམ་

པ་གཏན་མ་དམིགས་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། གང་ཚོ་སྤོང་ལ་དམིགས་
བྱ་སྐྱུ་མ་ཉིད་མེད་ནའང་དེ་ཚོ་ཅི་ཞིག་དམིགས་དེ་བརྒྱན་པའི་
རྣམ་པ་དངོས་པོ་མེད་པར་འདོད་པས་དམིགས་བྱ་མེད་པས་མ་
དམིགས་པར་ཐལ་བ་མཚུངས་བའི་སྲིད།

རྣམ་བཤེན་པའི་རྫོང་སྤོང་།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས་འདོད་པ་བརྗོད་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཡུལ་གྱི་
གོ་ས་དེ་ཉིད་དུ་དམིགས་བྱེད་ལས་གཞན་ཐ་དད་པར་ཡོད་པའི་
དམིགས་པའི་རྣམ་པ་དེ་ནི་སེམས་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དམིགས་
བྱ་དམིགས་བྱེད་ཐ་མི་དད་པས་གཉིས་ཀ་ཡོད་པས་རྣམ་བརྒྱན་
ལ་བརྗོད་པའི་རྒྱུན་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་མེད་དོ་ཞེས་ཚོལ་བའོ། །

གཉིས་པ་དེའི་རྒྱབ་བྱེད་དགག་པ་ལ་གསུམ་ལས་གཞོད་
པ་མདོར་བརྟན་པ་ནི། གང་ཚོ་སེམས་ཉིད་སྐྱུ་མར་དམིགས་
བྱ་དམིགས་བྱེད་ཐ་དད་མེད་ན་ནི། དེའི་ཚོ་རིག་བྱ་གང་ཞིག་
རིག་བྱེད་གང་གིས་མཐོང་སྟེ་གཅིག་ལ་བྱ་བྱེད་འགལ་བའི་སྲིད་
རོ། །ལུང་གིས་ཀྱང་གཞོད་དེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ནི་མཁོན་པོས་ཀྱང་
སེམས་ཀྱིས་སེམས་མི་མཐོང་ཞེས་གཚུག་ན་རིག་པོ་ཆེས་ལུས་པའི་
མདོ་ལས་གསུངས་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་རལ་གྱིའི་སོ་དེ་ཉིད་
ཀྱིས་རལ་གྱིའི་སོ་དེ་ཉིད་གཙོད་པར་མི་རུས་པ་དང་། སོར་མོའི་
ཚེ་མོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སོར་མོའི་ཚེ་མོ་དེ་ཉིད་ལ་རེག་པར་མི་རུས་པ་
བཞིན་དུ་སེམས་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་ཉིད་མཐོང་བར་མི་རུས་པོ་ཞེས་

གསུངས་སོ། །དེས་ན་རལ་གྱི་འོས་ནི་རང་ལ་རང་རི་ལྟར་མི་
གཙོད་པ་དེ་བཞིན་རྒྱ་ཡིད་ཀྱིས་ཀྱང་རང་ལ་རང་མི་མཚོང་ངོ་། །

གཉིས་པ་རང་རིག་དོན་དམ་ལ་གཞོད་པ་རྒྱས་པར་
བརྗོད་པ་ལ་ལྟ་ལས་དཔེ་མ་གྲུབ་པ་ནི། གལ་ཏེ་བྱིད་དབུ་མ་པས་
བྱ་བྱེད་གཉིས་མེད་པར་རང་རིག་པ་མེད་པར་བསྐྱབ་པ་མ་དེས་
ཏེ། སྤྱིར་བྱ་བྱེད་གཉིས་མེད་ཀྱང་གཉིས་ལྟ་བུར་སྤང་ཞིང་དེའི་ཐ་
སྟོན་འཇུག་པ་མང་སྟེ། དཔེ་རི་ལྟར་ན་མར་མེ་ལ་བྱ་བྱེད་གཉིས་
མེད་ཀྱང་རང་གི་དངོས་པོ་ཡང་དག་པར་གསལ་བར་བྱེད་པ་
ཡོད་པ་བཞིན་ཤེས་པ་ལ་བྱ་བྱེད་གཉིས་མེད་ཀྱང་རང་རིག་པ་
ཡོད་པ་ཅི་འགལ་ཞེ་ན། མར་མེ་གསལ་བྱེད་ཡིན་ཀྱང་གསལ་བར་
བྱ་བ་མིན་ཏེ། གང་གི་སྤྱིར་གསལ་བྱ་ལ་སྤར་མི་གསལ་བས་བྱབ་
པ་ལ་གསལ་བུའི་ལུན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར། དེས་ན་
ཤེས་པ་ནི་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་རྒྱ་གནས་པ་ལ་བྱ་བྱེད་གཉིས་ཀྱིས་
བྱབ་པས་དེ་དང་མི་མཚུངས་སོ། །

ཡང་ཁོ་ན་རེ། སྤྱིར་བྱ་བྱེད་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་གཉིས་མེད་
པ་ལྟ་བུར་སྤང་སྟེ་ཤེས་བཞིན་རྒྱ་སྟོན་པོ་དེ་གཞན་ལ་སྟོས་པ་
དང་། གཉིས་མེད་ལ་གཉིས་སུ་སྤང་བའང་ཡོད་དེ། བེའུ་ཡ་བཞིན་
རྒྱ་སྟོན་ཉིད་ལ་གཞན་ལ་སྟོས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་རྒྱ་
གཞན་རིག་གི་ཡུལ་འགའ་ཞིག་རིག་བྱེད་གཞན་ལ་ནི་སྟོས་པ་
ཡོད་པ་དང་། རང་རིག་གི་ཡུལ་འགའ་ཞིག་རིག་བྱེད་གཞན་ལ་
སྟོས་པ་མེད་པའང་མཚོང་བས་རིག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རིག་བྱེད་

གཞན་གྱིས་མ་བྱུང་པས་རིག་བྱེད་གཞན་བཀག་པས་རིག་པ་
ཙམ་འགགས་པའི་མ་བྱུང་པ་ཞེ་ན། བེདུམ་སྡོ་བ་ཉིད་ལ་བྱ་བྱེད་
ཐ་དད་པ་མེད་དེ། ལྷན་སྡོན་པོ་མིན་པ་ལ་སྤྱིས་སྡོན་པོ་དེ་བདག་
གིས་བདག་ཉིད་བྱས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར། དེས་ན་རང་རིག་པའི་
དཔེར་མི་རུང་ངོ་།།

དོན་དང་མི་མཚུངས་པ་ནི། མར་མེས་རང་གསལ་བར་
བྱེད་དོ་ཞེས་ཤེས་པས་མངོན་ལུས་རུ་ཤེས་ཏེ་ཐ་སྐྱད་རུ་བརྗོད་
པར་བྱེད་པ་འཐད་ནའང་སྡོ་ཤེས་པ་ནི་གསལ་པ་ཉིད་ཡིན་ཞེས་
ཤེས་པ་གང་གིས་ཤེས་ནས་ཐ་སྐྱད་རུ་དེ་སྐྱད་རུ་བརྗོད་དེ། རང་
རིག་གིས་དེས་པ་བཀག་ཟིན་ལ་གཞན་རིག་གིས་དེས་ན་གཟུང་
འཛིན་གྲུབ་པར་ཐལ་བའི་སྡོན་ཡོད་པའི་སྤྱིར།

ཡོད་དེས་ཀྱི་ཐ་སྐྱད་དགག་པ་ནི། གང་ཚེ་རང་རིག་པ་
ཞེས་བྱ་བ་ཤེས་པ་འགས་ཀྱང་མཚོང་བ་མིན་ན་དེའི་བྱུང་པར་
གསལ་བའམ་ནི་མི་གསལ་པའོ་ཞེས་དེ་ནི་བརྗོད་ཀྱང་དོན་མེད་
དེ། རྟོགས་ལྡན་གྱི་གང་བཟག་ལ་དེས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་སྤྱིར། དཔེར་ན་
མོ་གཤམ་བུ་མོའི་འགྱུར་བཀ་མངོས་མི་མངོས་བཞིན་ལོ།།

འབྲས་བུའི་རྟགས་འབྲུལ་པ་ནི། གལ་ཏེ་རྒྱ་རང་རིག་
ཡོད་པ་མིན་ན་འབྲས་བུ་རྣམས་དུན་པ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་ཏེ། གང་
ཞིག་དུན་པ་ལ་དུན་ལུལ་དེ་སྐར་སྟོང་བས་བྱུང་པའི་སྤྱིར། སྡོན་
པོ་སྐར་ཤེས་པ་སྤྱིས་དུན་པ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་འབྲས་རྟགས་ཀྱིས་
དཔོག་གོ་ཞེ་ན། དུན་པ་ལ་སྟོང་བ་ཙམ་སྡོན་རུ་འགོ་བའི་བྱུང་

ཡུང་། དུན་བྱ་དེ་ཉིད་ཚུང་བས་མ་བྱལ་སྟེ། གཞན་ཚུང་བ་དང་
རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ལས་དུན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དང་འབྲེལ་བ་
གཞན་ཚུང་བས་ཚོག་པའི་སྲིད། དཔེར་ན་གྱི་བའི་སོས་དུག་བསྐྱོས་
པ་མ་ཚུང་ཡང་འབྲུག་སྒྲིབ་སྐྱེན་གྱིས་ན་ཚ་ཚུང་བ་ན་དེ་ལས་
དཔག་ནས་དུན་པ་བཞིན་ནོ། །

རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་འབྲུལ་པ་ནི། གལ་ཏེ་བསྐྱོམས་པའི་
སྐྱེན་གཞན་དག་དང་ལྡན་པ་ནི་བསྐྱེད་པའི་དོན་གཞན་གྱི་སེམས་
ལ་སོགས་པ་རིང་པོ་ན་ཡོད་པའང་མཚོང་བའི་སྲིད་ཉེ་བ་རང་གི་
ཤེས་པ་ཉིད་ཡུང་རང་གསལ་བར་རིགས་སོ་ཞེ་ན། ཐག་རིང་པོ་
མཚོང་བ་ལ་ཉེ་བ་མཚོང་བས་མ་བྱལ་སྟེ། ལྷན་པའི་མིག་སྐྱེན་གྱི་
སྒྲོར་བ་མིག་ལ་བསྐྱེད་པ་ལས་རིང་པོ་ས་འོག་གི་བྱམ་པ་མཚོང་
ཡང་ཉེ་བ་མིག་སྐྱེན་ཉིད་མཚོང་བར་འབྱུང་བ་མིན་པའི་སྲིད།
གསུམ་པ་བཀག་པས་རང་ལ་གཞོན་པ་སྤང་བ་ནི། གལ་ཏེ་ཤེས་
པ་དེ་ཁོ་ནར་མེད་ན་མཚོང་ཚོས་ལ་སོགས་པ་མའོན་ཏེ་སྐྱེས་སུ་བྱལ་
པའང་བསལ་དགོས་སོ་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་ཀུན་རྒྱུ་སྤང་ཅོམ་པའི་
མཚོང་བ་དང་ཚོས་པ་དང་ཤེས་པ་དག་འདིར་ནི་དགག་པར་བྱ་བ་
མིན་ཏེ། འདིར་ནི་སྐྱེག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱུར་བྱུར་བ་མཚོང་ཚོས་སོགས་
དོན་དམ་པར་བདེན་པར་རྟོག་པ་བསྐྱོག་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་བདེན་འཇིན་བསྐྱོག་སྟེ་སྐབས་བསྐྱེད་པ་ནི། དེ་
ལྟར་སྤང་བྲགས་ཀྱི་ཚོས་སྐྱེ་མ་ལྟ་སུ་འདི་རྣམས་སེམས་ལས་གཞན་
ཐ་དད་ཀྱི་དངོས་པོ་མིན་པར་བྱེད་འདོད་ཅིང་ཁོ་པོ་ཡང་འདོད་

ལ། སེམས་ལས་གཞན་མིན་པར་སེམས་ཉིད་ཏུ་ཡང་མི་བརྟགས་
 ཏེ་ཁོ་བོས་སུན་སྤང་ལ། དེ་ལྟར་ན་དངོས་པོར་འཛིན་པ་མི་འོང་
 རྟེ། གཉིས་སུ་མི་འཛིན་པའི་སྲིད། ཅི་ལྟར་བདེན་པར་མི་འཛིན་
 ཞེ་ན། དངོས་པོ་ཞིག་ཡིན་ན་རི་ལྟར་དེ་གཞན་མིན་ཏེ་གཞན་ཡིན་
 དགོས་ལ། ཡང་ན་གཞན་མིན་པར་སེམས་ཡིན་དགོས་སོ། །སྲི་
 མ་དེ་འདྲ་དོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་དེ་གཉིས་ཀ་བཀག་བྱིན་པས་
 སོ། །དེས་ན་དངོས་པོ་བདེན་པར་མེད་པ་གྲུབ་སོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་
 བདེན་པ་བཀག་ན་མཐོང་ཐོས་སོགས་ཀྱང་འགག་པར་འགྱུར་རོ་
 ཞེ་ན། བདེན་པ་མེད་ཀྱང་སྤང་བ་མི་འགག་སྟེ་དཔེར་རི་ལྟར་ན་སྐྱུ་
 མ་བདེན་པ་མིན་ཡང་བཟུ་བྱ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་ལྟ་བུ་དེ་ཡིད་མི་
 བདེན་ཡང་མ་བརྟག་ཉམས་དགའ་ཚམ་ཏུ་སྤང་བ་ཡིན་ལོ། །

འཁོར་བ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ།

གཉིས་པ་འབྲུལ་གཞི་མེད་ན་འཁོར་བ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་
 བྱི། གལ་ཏེ་གཉིས་སྤང་འཁོར་བའི་འབྲུལ་བ་ཡོད་པའི་སྲིད་འབྲུལ་
 གཞི་གཉིས་མེད་རང་རིག་དངོས་པོའི་རྟེན་ཅན་ཡོད་དེ། འབྲུལ་
 བ་ལ་འབྲུལ་གཞིས་བྱུང་པའི་སྲིད། མིར་འབྲུལ་བའི་གཞི་ཐོ་ཡོར་
 བཞིན། དེས་ན་གཉིས་སྤང་དེ་ནི་གཞན་ཏུ་རྟེན་རང་རིག་མེད་ན་
 བམ་མཁའ་དང་འབྲུ་བར་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་འབྲུལ་
 བ་དངོས་མེད་ངོ་བོ་མ་གྲུབ་པའི་སྲིད་རྟེན་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པས་
 བ་དངོས་མེད་རང་གི་དོན་བྱེད་པ་དང་ལྡན་པར་རི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ།

དཔེར་ན་རི་བོང་གི་རྩ་བུམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲུགས་པ་ལ་སོགས་
པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་མི་འཐད་པ་བཞིན་ནོ། །རང་ལ་ཡང་མཚུངས་
ཏེ། གལ་ཏེ་དངོས་མེད་ཀྱིས་བྱ་བ་མི་བྱེད་པར་འདོད་ན་ཚྭ་
ཀྱི་སེམས་ཉིད་དེ་ནི་གཉེས་སྣང་གི་གྲོགས་མེད་པར་གཉེས་མེད་
ཀྱི་ཤེས་པ་གཅིག་བྱ་ཉིད་ཏུ་གནས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་
ཏེ། སེམས་རྟེན་བདེན་པ་ལའང་གཉེས་སྣང་བརྟུན་པ་བརྟེན་པར་
མི་འཐད་པའི་སྲིད། དེ་འདོད་དོ་ཞེ་ན། གང་ཚེ་སེམས་ནི་གཟུང་
འཁོར་གཉེས་སུ་སྣང་བའི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་དེའི་ཚེ་ཐམས་ཅད་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཏུ་ཐལ་ཡོ། །གལ་ཏེ་གཉེས་སྣང་ལས་གྲོལ་
ཡང་སངས་རྒྱས་མི་སོང་པ་ཅི་འགལ་ཞེ་ན། འོ་ན་རྣམ་རིག་ཅམ་ཏུ་
རྟོགས་ཀྱང་སྤྲིབ་པ་ལས་མི་གྲོལ་བ་དེ་ལྟ་ནའང་སེམས་ཅམ་དང་
གཉེས་དང་བྲལ་བར་བྱ་བ་དེ་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བའི་ཆེད་ཏུ་
བརྟགས་པ་ལ་ཡོན་ཏན་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །

གཉེས་པ་དེ་ལྟར་ཤེས་པ་ལམ་ཏུ་བརྒྱབ་པ་ལ་གསུམ།
རྫོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་ལམ་ཏུ་བརྒྱབ་པ་དངོས་དང་། དེ་
ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཚོད་པ་སྤང་བ་དང་། ཤེས་པ་གཉེས་ཀྱི་བྱེད་པ་
བརྟུས་ཏེ་བརྟན་པ་ཡོ། །

རྫོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་ལམ་ཏུ་བརྒྱབ་པ།

དང་པོ་ལ་སྐོལ་ལན་གཉེས་ལས་སྐོལ་བ་ནི། །ཉོན་མོངས་པའི་
དམིགས་པ་རྒྱ་མ་ལུ་བྱུར་ཤེས་ན་ཡང་དེས་ཁི་ལྟར་ན་ཉོན་

མོངས་པ་སྡོག་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་ཚོ་སྐྱེ་མའི་བྱད་མེད་ལ་དེ་
སྐྱེལ་པ་བྱེད་པ་སྐྱེ་མ་མཁམ་ཉིད་ཀྱང་ཆགས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་
བའི་སྤྱིར་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལན་ལ་བཞི་ལས་སྟོགས་གཅིག་སྐྱེ་མར་རྟོགས་
པ་ལམ་མིན་པ་ནི། སྐྱེ་མ་དེ་བྱེད་པ་པོ་ནི་ཤེས་བྱ་ལ་དངོས་པོར་
ཞེན་པ་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་མ་སྤངས་པ་དེས་ན་སྐྱེ་མའི་
བྱད་མེད་དེ་མཚོང་བ་ན་ཆགས་པ་སྐྱེ་སྟེ། དེ་ཡི་སྟོང་པ་ཉིད་ཤེས་
པའི་བག་ཆགས་ཉམ་ཚུང་བ་ཉིད་དེ། སྐྱེ་མ་སྟོང་པར་རྟོགས་ཀྱང་
ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པའི་འདུ་ཤེས་ཡོད་པའི་སྤྱིར། དེས་ན་
སྟོགས་གཅིག་སྐྱེ་མར་རྟོགས་པ་ལམ་མིན་ལོ། །

གཉིས་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མར་རྟོགས་པ་ལམ་ཡིན་པ་ནི།
ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཏུ་ཤེས་པའི་བག་ཆགས་ཤོམས་པས་
ནི་དངོས་པོར་འཇིག་པའི་བག་ཆགས་སྟོང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་
གཉིས་འཇིག་སྤངས་འགལ་བའི་སྤྱིར། སྟོང་མི་སྟོང་ཅི་ཡང་ལྷ་བ་
པ་མེད་ཅེས་ཤོམས་པས་ནི་སྟོང་ཉིད་ཏུ་འཇིག་པ་དེ་ཡང་སྤྱི་ནས་
སྟོང་བར་འགྱུར་རོ། །སྟོང་ཉིད་ཏུ་འཇིག་པ་དེ་རི་ལྟར་སྟོང་ཞེ་
ན། དེའི་འཐད་པ་ནི། གང་གི་ཚོ་དགག་བྱ་གང་ཞིག་མེད་དོ་ཞེས་
བརྟགས་བྱའི་དངོས་པོ་མི་དམིགས་པ་དེའི་ཚོ་བཀག་པ་དངོས་
མེད་དེ་ཡི་རྟེན་དགག་བྱའི་སྐྱོ་འདོགས་དང་བྲལ་བའི་སྤྱིར་དངོས་
པོ་མེད་པ་དེ་ཡང་སྟོ་ཡི་མདུན་ན་རི་ལྟར་གནས་ཏེ་མི་གནས་སོ། །

གསུམ་པ་དེ་ལས་སྤང་བ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་སྐྱེ་ཚུལ་ནི།

གང་གི་ཚེ་དངོས་པོ་ནི་རིགས་པའི་ལམ་རུ་མ་གྲུབ་ལ་དངོས་པོ་
མེད་པ་རིགས་པའི་ཡུལ་རུ་མ་གྲུབ་པས་དེ་དག་གྲོ་ཡི་མཇུག་
ན་མི་གནས་པ་དེའི་ཚེ་ཡོད་མེད་གཉིས་ལས་ནམ་པ་གཞན་དོན་
སྐྱུ་ལ་མི་འཆར་ཞིང་སྲི་རོལ་རུ་ཞེན་པ་མེད་པས་སྒོ་འདོགས་ཀྱི་
དམིགས་པ་མེད་ཅིང་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་རབ་རུ་ཞི་བའི་སྣང་བ་
མེད་པའི་ཤེས་རབ་སྐྱེའོ།།

བཞི་པ་སྲིན་ལས་འཇུག་པ་འབད་པ་ལ་མི་སྣོས་པ་ལ་
གསུམ་ལས་རྒྱུད་དག་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་སྣང་བ་ནི། གལ་ཏེ་ཚོས་
ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སྣང་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་རུས་རྟག་རུ་
མཉམ་པར་གཞན་ན་གཞན་དོན་རི་ལྟར་མངོན་ཅེ་ན། རྟོག་པ་
མེད་ཀྱང་ཡིད་བཞིན་གྱི་རོར་བུ་དང་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་གི་རྣམས་
པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་བསོད་ནམས་ཚོགས་པས་རི་ལྟར་འདོད་
པའི་རེ་བ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྟོང་བ་དེ་བཞིན་རུ་གདུལ་བུའི་
དབང་དང་འབད་མེད་སྣུན་གྲུབ་རུ་འགོ་དོན་བྱེད་པར་སྒོམ་ལམ་
བཏབ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དབང་གིས་རྒྱལ་བའི་སྐྱེ་ཡོངས་སྒྲིབ་རྒྱུ་
པ་དང་སྐྱུལ་པའི་སྐྱར་སྣང་ཞིང་དོན་མངོན་དོ།།

སྣང་བ་དེས་ཐན་པ་རྗེས་སུ་བརྒྱབ་པ་ནི། དཔེར་ན་བུམ་
ཟེ་ཤང་ཀུས་ཨོ་འི་ཡ་ནར་རིག་སྤགས་གྲུབ་པའི་བྱུང་མེད་ཅིག་ལ་
ནམ་མཁའ་ལྗིང་གི་ནི་རིག་སྤགས་ལྷན་ནས་དེས་བསྤགས་པའི་
མཚོན་སྟོང་བརྒྱབས་ནས་ཤང་ཀུ་འདས་པར་གྱུར་པ་ན་དེ་འདས་
ནས་ཡུན་རིང་པོར་ལོན་ཡང་མཚོན་སྟོང་དེས་སྐྱེའི་རུག་ལ་སོགས་

པ་ཞི་བར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བྱང་ཆུབ་
སྲོད་པའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཚོགས་གཉིས་དང་སློན་ལམ་སོགས་
ཀྱིས་རྒྱལ་བའི་མཚོན་སྡོང་བསྐྱབ་པས་ཡང་རྒྱབ་པ་པོ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ལྷ་རན་ལས་འདས་པ་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་དང་
བལ་བའི་ཚོས་སྐྱ་བཞེས་ཀྱང་གཞན་གྱི་དོན་རྣམས་ཐམས་ཅད་
མཛད་པ་ཡིན་ལོ།།

དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ནི། གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་ལ་སེམས་
རྣམ་རྟོག་མེད་པ་ན་དེ་ལ་མཚོད་པ་བྱས་པས་རི་ལྟར་འབྲས་བུ་
བསོད་ནམས་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། རྣམ་རྟོག་མི་མངའ་
ཡང་བསོད་ནམས་ཡོད་དེ། གང་གི་སྲིར་ན་བཞུགས་པའམ་ལྷ་རན་
ལས་འདས་པའི་སྐྱ་གཏུང་ལ་མཚོད་པ་གཉིས་མཚུངས་པ་ཉིད་དུ་
མཚོད་རྟེན་བསྐྱར་བའི་པན་ཡོན་ལས་བཤད་པའི་སྲིར་ལོ། །དེ་
སྐད་དུ། གང་ཞིག་བཞུགས་ལ་མཚོད་པ་དང་། ལྷ་རན་འདས་འོག་
གང་ཞིག་མཚོད། །སེམས་དགེ་བ་ནི་མཉམ་གཏུར་ན། །བསོད་ནམས་
མཉམ་ཞིང་རྣམ་སྤྲིན་མཉམ། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་ཁོ་པོ་ཅག་བསོད་
ནམས་ཀྱན་རྫོང་པར་འདོད་པའམ་སྲོད་དེ་ཉིད་དུ་བདེན་པར་
འདོད་པའང་རུང་སྟེ་དེ་མཚོད་པའི་འབྲས་བུ་བསོད་ནམས་
ཡོད་པར་རྒྱབ་བྱེད་ལུང་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ལུང་ལས་ཀྱབ་པ་ཡིན་
ལོ། །དཔེར་ན་སྲོད་ལྟར་སེམས་ཡོད་པར་བདེན་པའི་སངས་རྒྱས་
ལ་རི་ལྟར་མཚོད་པའི་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་བཞིན་དུ་རྟོག་པ་
མེད་པར་འདོད་པ་ལའང་དེ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་འབྱུང་ངོ་།།

ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྩོད་ཚྭ་།

གཉིས་པ་དེ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྩོད་པ་སྤང་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་
དང་། ལན་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཉན་ཐོས་པ་དག་ན་རེ། བདེན་པ་བཞི་
ལ་མི་རྟག་སྤྲུག་བསྐལ་སོགས་རྣམས་པ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་མཐོང་ན་དེ་ལ་
རྩོད་པ་ཉིད་ཀྱང་ཡོད། བདག་མེད་དང་ཞི་བ་དང་འགོག་པའང་
ཡོད་པས་དེ་གོམས་པས་རྣམས་པར་གྲོལ་བ་ལྷག་བཅས་དང་ལྷག་
མེད་ཀྱི་ཐུང་འདས་ཐོབ་པར་འགྱུར་པས་འདི་ལམ་ཡིན་གྱི། ཐམས་
ཅད་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུར་དང་ཐམས་ཅད་བདེན་པའི་རང་བཞིན་མེད་
པ། གང་ལའང་མི་དམིགས་མི་རྟོག་པའི་རྩོད་པ་ཉིད་རྟོགས་པས་
ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དེ་ལམ་མིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་ལན་ལ་གཉིས། ལྷུང་གིས་མདོར་བསྟན་པ་
དང་། བཀྲལ་ལན་གྱིས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་
རྩོད་ཉིད་བསྟོན་པའི་ཤེས་པ་ལམ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་སྤྱིར་ན་ལྷུང་
ཤེས་རབ་ཀྱི་ས་མོལ་དུ་སྤྱིན་པ་ལས་ལམ་རྩོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་
ཤེས་རབ་འདི་ནི་མེད་པར་བྱང་རྒྱབ་མེད་པར་གསུངས་པའི་སྤྱིར་
རོ། །དེ་སྐད་དུ། དངོས་པོའི་འདུ་ཤེས་ཅན་ལ་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་
བཟོད་པའང་མེད་ན་གྲོ་ན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱབ་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཞེས་
དང་། གང་དག་བདེ་གཤེགས་ཉན་ཐོས་འགྱུར་བར་བྱ་སྟོན་དང་། །
རང་སངས་རྒྱས་དང་དེ་བཞིན་ཚོས་རྒྱལ་འགྱུར་འདོད་
པས། །བཟོད་པ་འདི་ལ་མ་བཞེན་ཐོབ་པར་མི་རུས་ཏེ། །ཞེས་སོ། །

ཐེག་ཆེན་བཀའ་རྒྱུ་བ།

གཉིས་པ་ལ་བཞི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བཀའ་བརྒྱུ་བ་པ་དང་། བཀའི་
 བྱང་ནས་ངེས་དོན་རྒྱ་བརྒྱུ་བ་པ་དང་། སྐབས་བརྒྱ་བ་དང་། ཐེག་
 པ་ཆེན་པོ་བཀའ་རྒྱུ་བ་བྱེད་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གྲང་
 བའི་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཐེག་ཆེན་བཀའ་མ་ཡིན་
 ཏེ་སངས་རྒྱས་ལྷ་རྒྱ་རྒྱ་ལས་འདས་ནས་རྒྱས་བྱས་པ་ཡིན་
 པས་དེ་རྒྱུ་བ་བྱེད་རྒྱ་མི་རྒྱ་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཐེག་ཆེན་བཀའ་མ་
 གྲུབ་ན་ཚོད་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལྷན་ཡང་ནི་བཀའ་རི་ལྟར་གྲུབ་ཅེས་
 དེའོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལྷན་བཀའ་གྲུབ་ལྟེ་གང་སྲིར་ཚོལ་སྲིར་ཚོལ་
 གཉིས་ཀ་ལ་འདི་བཀའ་གྲུབ་པའི་སྲིར་ཞེ་ན། འོ་ན་དེ་ལྷན་རྒྱ་
 བརྒྱབས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་པ་དེ་ཚོད་དང་གཉིས་སམ། འོན་
 ཏེ་གང་ཡང་རྒྱ་བ་གཉིས་མཐུན་པར་ཁས་ལེན་པས་ཡིན། དང་
 པོ་ལྟར་ན་དང་པོ་ནས་ལྷན་དང་འབྲེལ་བས་སམ་སྲིས་རིགས་
 པས་འཐད་ནས་ཁས་གྲངས་པ་ཡིན། དང་པོ་ནི་མི་འཐད་དེ། དང་
 པོར་ལྷན་དང་མ་འབྲེལ་བའི་རྒྱ་ཚོད་ལ་འདི་བཀའ་མ་གྲུབ་པའི་
 སྲིར། འོན་ཏེ་སྲིས་རིགས་པས་འཐད་པས་ཁས་གྲངས་སམ་ཞེ་ན།
 འོ་ན་བཀའ་ཁས་ལེན་པའི་རྒྱུ་གང་གིས་ནི་ལྷན་དེ་བཀའ་ཡིད་
 ཆེས། གལ་ཏེ་མདོ་སྡེ་ལ་འཇུག་ཤིང་ལ་བ་ལ་སྤང་། ཚོས་ཉིད་དང་
 མི་འགལ་བས་བཀའ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་
 མཚུངས་ཏེ། མདོ་སྡེ་ལ་འཇུག་པ་སོགས་ཡོད་པའི་སྲིར་རོ། །

གལ་ཏེ་གཞན་གང་ཡང་རྒྱ་བ་གཉིས་མཐུན་པར་

འདོད་པས་དེ་བཀར་བདེན་པ་ཡིན་ན་ནི། འོ་ན་རིག་བྱེད་ལ་
སོགས་པའང་མུ་སྟེགས་ཅན་གཉིས་མཐུན་པར་ཁས་ལེན་པས་
ཡུང་དེ་བཀར་བདེན་པར་འགྱུར་རོ།

དོར་བའི་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་བ་ནི། གལ་ཏེ་ཐེག་ཆེན་
བཀའ་ཡིན་མིན་ཚོད་པ་དང་བཅས་པའི་སྱིར་དོར་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེ་
ན། འོ་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཡུང་སྱི་ལ་མུ་སྟེགས་པ་རྣམས་དང་། ཡུང་གི་
བྱེ་བྲག་གཞན་ལའང་སྡེ་པ་རང་གཞན་དག་ཚོད་པ་དང་བཅས་
པ་ཡིན་པའི་སྱིར་དོར་བྱར་འགྱུར་རོ། །དེར་མ་ཟད་ཚོད་པ་དང་
བཅས་པས་ཡུང་དེ་དོར་ན། བརྟན་ཙུ་དགེ་སློང་ཉིད་ཡིན་ན་དགེ་
སློང་ཉིད་ཡུང་དོར་བྱར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་ཚོད་པ་ཡོད་
པའི་སྱིར་བྲང་བྱ་དཀའ་བར་གནས་ཏེ་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་
སྱིར། ཞེས་དུ་ན་སྤྱིའི་བཞེད་པ་འདི་ཁོ་ན་སློབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་
པར་སྣང་གསུངས། ཡང་ན་དགེ་སློང་ལ་མིང་དང་ཁས་འཆེ་བ་སློང་
བ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ཉོན་མོངས་སྲངས་པ་དང་ལྷ་ཡོད་པ་ལས་
འདིར་སྱི་མ་ཉོན་མོངས་པ་སྲངས་པའི་དགེ་སློང་སྟེ་དེ་ཡང་བྱང་
ཚུབ་སེམས་དཔའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྲང་བྱ་རྣམ་རྟོག་ཐམས་
ཅད་ཟད་པ་ཉིད་དོ། །དེ་རང་གིས་བྱང་ཚུབ་མངོན་དུ་མཛད་ནས་
གཞན་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཚོས་སྟོན་པས་བརྟན་པའི་རྩ་བ་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པའི་དགེ་སློང་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ཐེག་ཆེན་
ལས་གཞན་ལ་དཀའ་བར་གནས་ཏེ། དེ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མེད་པའི་
སྱིར། ཞེས་འཆད་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་བཀའ་ཉེན་ལ་འཇུག་པའི་དུས་སུ་བསྐྱབ་པ་ལ་
 གསུམ་ལས་སྤྱད་བསྐྱབ་སྤངས་པའི་ཕྱི་འདས་མི་འཐད་པ་ནི།
 གལ་ཏེ་ཐེག་ཆེན་འདི་བཀའ་གྲུབ་ཀྱི་དུས་སུ་དོན་ཡིན་ཅོད་ཞེ་ན། མ་
 ཡིན་ཏེ་མཐར་ཐུག་གི་ཕྱི་འདས་ཐེག་ཆེན་ནས་བཤད་པའི་
 ལམ་ཁོ་ནས་ཐོབ་པས་དེས་དོན་ཡིན་ལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཕྱི་འདས་
 བཤད་པ་དེས་མི་ཐོབ་པས་དུང་དོན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་ཚོས་ཀྱི་
 བདག་མེད་གསལ་རྒྱས་རྒྱུ་གསུམ་ཏུ་མ་བསྟན་པས་སེམས་ནི་
 ཚོས་སུ་འཛིན་པའི་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡིད་ཀྱི་
 རང་བཞིན་གྱི་ལྷན་གྱི་སྤྱད་བསྐྱབ་ལས་གྲོལ་བའི་ཕྱི་འདས་
 འདས་པ་དཀའ་བར་གནས་ཏེ་འཐོབ་མི་རུས་པའི་སྤྱིར། འཕགས་
 པ་སྤྱི་སྤྱོད་ཀྱིས། མཚན་མ་མེད་པ་མ་རྟོགས་པར། །ཞུང་གིས་ཐར་
 པ་མེད་པར་གསུངས། །དེའི་སྤྱིར་ཞུང་གིས་ཐེག་ཆེན་ལས། །དེ་ནི་
 ཚང་བར་བསྟན་པ་ལགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ནི། གལ་ཏེ་རྒྱ་ཉོན་མོངས་
 པ་སྤངས་པས་འབྲས་བུ་སྤྱད་བསྐྱབ་ལས་གྲོལ་བ་ཉན་ཐོས་པ་དག་
 ལ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ལྷག་བཅས་དག་བཅོམ་པ་དེའི་ཉོན་མོངས་པ་
 སྤངས་པ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྤྱད་བསྐྱབ་ཟད་པའི་ཕྱི་འདས་དེར་འགྱུར་
 རོ། །གལ་ཏེ་དེ་འདོད་དོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་མེད་ཀྱི་ལྷག་
 བཅས་ཀྱི་ཕྱི་འདས་དེ་དག་ལ་ལས་ཀྱི་རུས་པ་མཐོང་བ་ཡིན་པའི་
 སྤྱིར། དག་བཅོམ་པ་སྤྱིར་རྒྱུང་ལ་མོགས་པ་བཞིན་ཅོད། །གལ་ཏེ་དེ་
 ཞིག་ཚོ་འདིའི་སྤྱད་བསྐྱབ་མ་ཟད་ཀྱིང་། ཚོ་སྤྱི་མའི་ཕྱི་འདས་པ་ཉེ་བར་

ལེན་པའི་རྒྱ་སྲིད་པ་ནི་མེད་པས་སྲི་མའི་སྤྱག་བསྐྱེད་མི་ལེན་པས་
 དེས་པར་གྲོལ་བ་ཉིད་དོ་ཞེ་ན། དེའི་ཚེ་ཡང་སྤྱག་བསྐྱེད་གཏན་གྲོལ་
 བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གི་ཚམས་ཚལ་ལ་ཞེན་པའི་སྲིད་པ་འདི་འཇིག་
 ཚམས་ལ་བདག་ཏུ་ཞེན་པའི་སྲིད་པ་མིན་པས་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་
 ཡང་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་སའི་ཀུན་ཏུ་རྫོངས་པ་ཡོད་པ་བཞིན་ཏུ་
 ཅི་སྟེ་མེད་དེ་ཡོད་པས་དེ་སྲི་མར་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ཐོབ་
 པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་སྲིད་སྲིད་པ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་སྲིད་ཚོར་
 བའི་རྒྱུ་གྱིས་སྲིད་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་པས། ལྷག་བཅས་གྱིས་ཀུན་
 གཞི་མ་སྤངས་པས་དེའི་འཁོར་གྱི་ཚོར་བ་དེ་དག་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་
 སྲིད་ཏེ། དམིགས་པ་དང་ནི་བཅས་པའི་སེམས་ནི་ཡུལ་འགའ་ཞིག་
 ལ་ནི་གནས་ཏེ་ཞེན་པར་འགྱུར་བའི་སྲིད་ཅོ།

གསུམ་པ་སྐབས་བསྐྱེད་པ་ནི། དམིགས་པའི་མཚན་མ་
 ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་ནི་བྲལ་
 བའི་སེམས་ནི་ལྷག་མེད་གྱི་དབྱིངས་སུ། ལུས་ཞིག་ཚོར་བ་བསིལ་
 བར་གྱུར། །འདུ་ཤེས་འགག་ཅིང་འདུ་བྱེད་འགག །རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་རྒྱབ་གྱུར་པ། །འདི་འདྲ་འདི་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་མཐའ། །ཞེས་
 པ་ལྟར་འགག་པར་གྱུར་གྱང་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་མ་སྤངས་
 པས་སྤང་ཡང་ཟག་མེད་གྱི་སེམས་སྦྱོར་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་
 ལ་སྦྱོབ་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོངས་འཇུག་ལ་
 རྒྱགས་པ་ན་ཚོགས་དུག་འགག་གྱང་ས་བོན་མ་བཙོམ་བས་སྤང་
 རྒྱུ་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་མཚན་འཇིན་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་

སྣང་པ་ཉིད་ནི་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དེ་སྐད་ཏུ་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱི་ཞལ་ནས།
 བྱང་ཆུབ་དམ་པ་གཉིས་ཐོབ་ནས། སྤྱིད་པས་སྐྱག་ཡིད་དེ་དག་
 བྱི། །ཚེ་བཟང་ལ་དགའ་མུ་ངན་ལས། །འདས་ཐོབ་འདུ་ཤེས་ཅན་
 ཏུ་འགྱུར། །འོན་ཀྱང་སྤྱིད་གསུམ་ཁམས་གསུམ་ཏུ། སྐྱེ་བ་དེ་ལ་
 ཡོད་མ་ཡིན། །ཟག་མེད་དབྱིངས་ན་དེ་དག་ཀྱང་། །མི་ཤེས་ཉོན་
 མོངས་མིན་ཡང་སྤྱིར། །སྤྱིས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྐྱེད་ནས། །བྱང་
 ཆུབ་ཏུ་ནི་ཚོགས་བསགས་ཏེ། །དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་འདྲེན་པར་
 འགྱུར། །ཞེས་དང་། རྒྱུད་སྐྱེ་མ་ལས། དེས་ན་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་
 པར། །མུ་ངན་འདས་པ་མི་ཐོབ་སྟེ། །འོད་དང་འོད་ཟེར་སྤངས་
 བས་ནི། །ཉི་མ་བཟླ་བར་མི་རུས་བཞིན། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་
 ལྟར་རོ། །དེས་ན་ཉན་རང་གི་ལྷུང་འདས་བཏགས་པ་བ་ཡིན་པས་
 དེའི་ལྷུང་ཡང་དྲང་དོན་དང་མཐར་ཐུག་གི་ལྷུང་འདས་སངས་
 རྒྱས་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལྷུང་ཡང་དེས་དོན་ཏུ་གྲུབ་པོ། །

བཞི་པ་ཐེག་ཆེན་བཀའ་སྐྱབ་བྱེད་རྒྱས་བཤད་ནི། དག་
 ཀང་ཞིག་ཉིང་དེ་འཇོན་གྱིས་བསྐྱབ་པ་སྟོན་པས་མདོ་ལྡེ་ལ་
 འཇུག་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་སྟོན་པས་འདུལ་བ་ལ་སྤྱང་། །ཤེས་
 རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་སྟོན་པས་ཚོས་ཉིད་དང་མི་འགལ་བར་སྟོན་པ་
 དེ་གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུངས་ཡིན་པར་འདོད་ལ་ཐེག་ཆེན་
 ལ་དེ་མེད་དོ་ཞེ་ན། །འོ་ན་ཐེག་ཆེན་གྱིས་སྟོང་པར་སྟོན་པ་མདོ་
 ལྡེ་ལ་འཇུག་པ་མིན་ཏུ་ཆུག་ཀྱང་པལ་ཆེར་ནི་བྱེད་ཅག་གི་མདོ་
 དང་མཚུངས་པར་བསྐྱབ་གསུམ་སྟོན་པས་བཀའ་འདོད་པར་

མིན་ནམ་ཅི་སྟེ་འདོད་པར་རིགས་སོ། །

གལ་ཏེ་གཞན་མདོ་སྟེ་ལ་འཇུག་པ་སོགས་ཡོད་ཀྱང་སྟོང་
པར་སྟོན་པ་དེ་ལ་མཚན་ཉིད་ཚང་བར་མ་རྟོགས་པས་དེ་ལྟ་བུ་
གཅིག་གིས་ནི་དེའི་རིགས་ཅན་ཐམས་ཅད་བཀའ་མིན་པའི་སྟོན་
དང་བཅས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མདོ་ཞིག་རྒྱལ་
བས་གསུངས་པའི་མཚན་ཉིད་མཚུངས་པ་གཅིག་གིས་མདོ་སྟེ་
ཐམས་ཅད་ནི་རྒྱལ་བས་གསུངས་པ་ཅིས་མ་ཡིན་ཏེ་རྒྱ་མཚན་
མཚུངས་པའི་སྲིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཕུང་འདི་དག་བཀའ་
ཡིན་ན་འོད་སྲུང་སོགས་ཀྱིས་རྟོགས་རིགས་པ་ལས་དེ་དག་གིས་མ་
རྟོགས་པས་བཀའ་མིན་ལོ་ཞེ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོའི་དག་གང་གི་
བརྗོད་བྱ་འོད་སྲུང་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པས་གཏིང་དཔོགས་པར་མ་
གྱུར་པའི་ཟབ་མོ་དེ་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་མ་རྟོགས་པས་བཀའ་གཟུང་བུར་
མིན་པར་རིགས་པར་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱེད་དེ་བྱེད་མི་རིགས་སོ། །

ཤེས་པ་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པ་མདོར་བསྟན།

གསུམ་པ་ཤེས་པ་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པ་མདོར་བསྟན་ཏེ་བསྟན་པ་
ལ་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་ནི། རྒྱ་གཉི་ལྷག་གིས་
ཚོངས་པས་འབྲས་བུ་སྲུག་བསྐྲུན་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཏུ་འཁོར་
བར་གནས་པར་འགྲུབ་པར་གྱུར་པའི་གཞན་དོན་འདི་ནི་སྟོང་རྗེ་
དང་ཀུན་རྫོབ་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུར་ཤེས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། དཔོན་
པོ་ལ་མདོན་པར་ཞེན་པའི་ཆགས་པའི་མཐའ་དང་། སྟོང་ཉིད་ལ་

སྐྱུག་པའི་འཇིགས་པའི་མཐའ་ལས་གོལ་བ་འདི་ནི་དོན་དམ་སྟོང་
ཉིད་ཤེས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །སྟོང་ཉིད་རྟོགས་མ་རྟོགས་པ་
ལ་སྐྱོན་ཡོན་དེ་ལྟར་ཡོད་པས་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་ལ་སྐྱོན་
འབྱེན་བརྗོད་པ་ནི་འཐད་པ་མ་ཡིན་པ་དེས་ན་དེ་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་
ལམ་ཡིན་མིན་གེ་ཚོམ་མི་བཟ་བར་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་བསྐྱོན་པར་བྱའོ། །

སྐྱིབ་པའི་གཉེན་པོར་ངེས་པས་སྐྱུག་མི་རིགས་པ་ནི། བྱང་
ཚུབ་ཆེན་པོའི་ཤེས་ཉེན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་ཡི་ལྷན་
པའི་གཉེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་བསྐྱོན་པ་ཡིན་པས་ན། ལྷུར་བྱ་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་འདོད་པས། སྟོང་ཉིད་དེ་ནི་རི་
ལྟར་ན་བསྐྱོན་པར་མི་བྱེད་དེ་བྱེད་དགོས་སོ། །དེས་ན་དེ་སྐྱོང་མི་
རིགས་ཏེ་དངོས་པོ་གང་ཞིག་སྐྱུག་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་བདག་
འཇིན་དང་ནད་ལ་སོགས་པ་དེ་ལ་སྐྱུག་པར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་
རིགས་པ་ཡིན་ན་སྟོང་ཉིད་བསྐྱོན་པ་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ཞི་
བར་བྱེད་པ་ཡིན་ན་དེ་ལ་འཇིགས་པ་རི་ལྟར་སྐྱེ་སྐྱེ་འཇིགས་མི་
རིགས་སོ། །ཀལ་ཏེ་འཇིགས་པ་པོའི་བདག་འགའ་ཞིག་ཡོད་ན་
ནི་སྟོང་པ་ཉིད་སོགས་ཅི་ཡང་བྱུང་བ་ལ་འཇིགས་པར་འགྱུར་བ་
རིགས་ན། བདག་ཉིད་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་པས་ན་འཇིགས་
པར་འགྱུར་བ་སྐྱེ་ཞིག་ཡིན་ཏེ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །

གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྐྱོན་པ།

སྐྱེ་དོན་གཉིས་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བསྐྱོན་པ་ལ་བཞི།

ཁམས་རྒྱག་བདག་མེད་པར་བསྐྱོམ་པ་སྦྱིར་བསྟན་པ་དང་། ལུ་
སྟེགས་ཀྱིས་བརྟགས་པའི་བདག་དགག་པ་དང་། བདག་མེད་ལ་
ཚོད་པ་སྤང་པ་དང་། རུན་པ་ཉེར་གཞག་གི་སྐོ་ནས་གང་ཟག་གི་
བདག་མེད་བསྐྱོམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

ཁམས་རྒྱག་བདག་མེད་པར་སྐྱོམ་པ།

དང་པོ་ནི། སོ་དང་སྐྱ་སེན་བདག་མ་ཡིན། །བདག་ནི་རུས་པ་ཁྲག་
མ་ཡིན། །སྐྱབས་མིན་བད་ཀན་མ་ཡིན་ཏེ། །རྒྱ་སེར་དང་ནི་རྟག་
ཀྱང་མིན། །བདག་ནི་ཞག་དང་རྩལ་མིན་ཏེ། །འོློ་མཆིན་དག་ཀྱང་
བདག་མ་ཡིན། །ནང་འོློ་གཞན་ཡང་བདག་མིན་ཏེ། །བདག་ནི་
སྤྱི་ས་གཅིན་མ་ཡིན། །ཤ་དང་པགས་པ་བདག་མིན་ཏེ། །དེ་ལྟར་
ན་ས་དང་རྒྱ་ཡི་ཁམས་ལ་བདག་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་རུ་རྐྱོད་
མེ་ཡི་ཁམས་དང་རྒྱང་གི་ཁམས་ཀྱང་བདག་མ་ཡིན། །སུ་ག་ནམ་
མཁའི་ཁམས་ཀྱང་བདག་མིན་ལ་རྣམ་པ་ཀྱན་ཏུ་རྣམ་ཤེས་རྒྱག་
གི་ཁམས་ཀྱང་བདག་མ་ཡིན་ཏེ། །ཁམས་རྒྱག་པོ་དེ་དག་མི་རྟག་
པ་དང་རང་དབང་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྦྱིར་རོ། །

ལུ་སྟེགས་ཀྱིས་བརྟགས་པའི་བདག་དགག་པ།

གཉིས་པ་ལུ་སྟེགས་ཀྱིས་བརྟགས་པའི་བདག་དགག་པ་ལ་གཉིས།
གྲངས་ཅན་པའི་བདག་དགག་པ་དང་། རིག་པ་ཅན་པའི་བདག་
དགག་པའོ། །

གྲངས་ཅན་པའི་བདག་དགག་པ།

དང་པོ་ནི། གྲངས་ཅན་པས་སེམས་ཅན་ཀྱུན་ལ་གཙོ་བོ་བེམ་པོ་
སྐྱིར་ཡོད་པའི་ཁྲག་མ་ནས་བདག་ཤེས་ཤིང་རིག་པ་ཡོད་པའི་
སྐྱིས་ཕྱ་རྟག་པ་ཤེས་རིག་གི་རོ་བོ་མི་སྣང་བ་ཞིག་ཡོད་ཅིང་དེའི་
ནམ་པ་སློབ་མེ་ལོང་ལ་བཞག་ནས་སྐྱ་དེ་ཙམ་ལོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་
རེ་འགའ་དང་འབྲེལ་བར་སྣང་བ་དང་། དུལ་ལ་ཡོངས་སློབ་པའི་
གནས་སྐབས་རེས་འགའ་བར་འདོད་དོ། །

དེ་དགག་པ་ལ་གསུམ། སྐྱིས་ཕྱ་སྐྱིར་དགག་པ་
དང་། གནས་སྐབས་ཏུ་མ་དང་འབྲེལ་བ་དགག་པ་དང་། རང་
བཞིན་གཅིག་པ་དགག་པ་ལོ། །

དང་པོ་ལ་གཙོ་བོ་བྱེད་བརྒྱུད་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྐྱ་འཛིན་
པའི་ཤེས་རིག་རྟག་པ་ཡིན་ན་ཏུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚེ་ན་སྐྱ་འཛིན་
པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་རང་རིག་པའི་རོ་བོར་རྟག་ཏུ་
གནས་པ་ལ་སྐྱ་ཤེས་རྟག་ཏུ་གནས་པས་མ་བྱེད་སྟེ། ཤེས་པའི་རོ་བོ་
ཙམ་ལུལ་ལ་མི་ལྟོས་ལ། སྐྱ་ཤེས་སྐྱ་ལ་ལྟོས་པས་སྐྱ་མེད་ན་སྐྱ་ཤེས་
མེད་ཀྱང་ཤེས་པ་ཙམ་ཡོད་པའི་སྐྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱ་འཛིན་ཏུ་འཛོག་
པ་སྐྱ་ལ་རག་ལས་པས་སྐྱ་མེད་ན་སྐྱ་ཤེས་པ་མེད་པ་སྐྱར་ཤེས་པ་
རང་གི་རོ་བོ་ཡང་ཤེས་ཕྱ་ལ་རག་ལས་པས་ཤེས་ཕྱ་མེད་ན་ཤེས་
ཕྱ་ཅི་རིག་ནས་རྒྱ་མཚན་གང་གིས་དེ་ཤེས་པའི་རོ་བོ་ཡོད་ཅིས་
བརྒྱུད་པར་བྱེད་དེ་ཤེས་པ་མེད་དོ། །དེས་ན་སྐྱ་ཤེས་འགགས་པས་
ཤེས་པ་འགོག་པའི་བྱེད་པ་ལྟུང་བོ། གལ་ཏེ་ཤེས་པ་ཙམ་སྐྱ་ལ་མི་

ལྟོས་པས་སྐྱ་ཤེས་མེད་ཀྱང་ཤེས་པ་ཅམ་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འོ་ན་
ཤེས་བྱ་ཤེས་པ་མེད་ཀྱང་དེ་ཤེས་པ་ཡིན་ན་གིང་ཡང་ཤེས་པ་ཅམ་
རུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་སྲིད། དེས་ན་ཤེས་
པ་གི་ཤེས་བྱའི་ཁྱད་པར་རུ་བྱེད་པས་ན་ཤེས་བྱ་ཉེ་བར་གནས་པ་
མེད་པར་ཤེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་ངེས་པ་ཉིད་དོ། །

ཚུངས་ལོ་གི། གལ་ཏེ་ཤེས་བྱ་གཏན་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་མི་
སྲིད་ཀྱང་སྐྱ་མི་ཉེ་ན་སྐྱ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གི་གཟུགས་ཤེས་ན་སྟེ་
ཤེས་བྱ་གཟུགས་ཡོད་པས་ཤེས་བྱ་ཉེ་བར་ཏུ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་
སྲིད་ཀྱི་སྐྱ་ཤེས་འགགས་ནས་སྲིས་གཟུགས་ཤེས་པའམ། འོ་ན་ཏེ་སྐྱ་
ཤེས་མ་འགགས། དང་པོ་ལྟར་ན་ཤེས་པ་ཅམ་རུ་མཚུངས་ཀྱང་དོ་
པོ་སྐྱ་མ་འགགས་པས་སྐྱིས་བྱ་ཉེ་བར་ཏུ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། །གཉིས་པ་ལྟར་
ན་གཟུགས་ཤེས་པ་དེ་ཚེ་སྐྱ་ཚོས་པའང་ཅི་སྟེ་མིན་ཏེ་སྐྱ་འཛིན་མ་
འགགས་པའི་སྲིད། གལ་ཏེ་སྐྱ་ཤེས་ཉེ་བར་ཡོད་ཀྱང་སྐྱ་རིག་པ་
སྐྱ་ལ་ལྟོས་པས་སྐྱ་ཉེ་བར་ཏུ་རིག་པས་མ་ཁྱེད་སྐྱ་མི་ཉེ་བའི་རུས་
ཡོད་པའི་སྲིད་ཞེ་ན། སྐྱ་ཤེས་སྐྱས་ཁྱད་པར་རུ་བྱས་པ་དེས་ན་སྐྱ་
མེད་ན་སྐྱ་དེ་ཡི་ཤེས་པའང་མེད་པས་ཁྱབ་པོ། །གལ་ཏེ་སྐྱ་ཤེས་
དང་གཟུགས་ཤེས་པོ་པོ་གཅིག་པས་སྐྱ་མ་མ་འགགས་པོ་ཞེ་ན། སྐྱ་
འཛིན་གྱི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེ་གཟུགས་འཛིན་པའི་རང་
བཞིན་རུ་རི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་པ་འགལ་བ་ལ་དོ་པོ་གཅིག་གི་
ཐ་སྐྱད་མི་འཐད་པའི་སྲིད་དོ། །

གལ་ཏེ་དོ་པོ་གཅིག་ཉིད་གཟུགས་ལ་ལྟོས་ནས་གཟུགས་

ཤེས་དང་སྐྱེལ་ལྟོས་ནས་སྐྱེ་ཤེས་སུ་འཛོག་སྟེ་དཔེར་ན་མི་གཅིག་ལ་རང་གི་ས་ལ་ལྟོས་ནས་སུ་དང་སུ་ལ་ལྟོས་ནས་མར་འཛོག་པ་མི་འགལ་བ་བཞིན་ལོ་ཞེ་ན། དེ་དཔེར་མི་རྒྱུ་སྟེ། མི་གཅིག་ཉིད་ནི་ས་དང་སུ་ཉིད་ཏུ་བརྟགས་པ་ཡིན་གྱི་ཡང་དག་པར་ཉིད་ཏུ་བདེན་པ་མིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སྟོང་སྟོང་དང་རྒྱལ་དང་ནི་ལུག་པ་ནི་སུ་མིན་པ་ཡང་མིན་ཏེ། རང་བཞིན་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་དོན་དམ་པ་ནི་ས་དང་སུར་མི་འཐད་པའི་སྲིར་རོ། །གཞན་ཡང་དེ་གཉིས་གཅིག་ཉིད་ཏུ་མི་འཐད་དེ། གཞུགས་འཛིན་དེ་ནི་སྐྱེ་འཛིན་པ་དང་སྐྱེན་པའི་རང་བཞིན་ཏུ་ནི་མཐོང་བ་མ་ཡིན་པའི་སྲིར་ཏེ་གཅིག་ཡིན་ན་སྐྱེད་ཏུ་རྒྱུང་བ་ལས་མ་དམིགས་པའི་སྲིར།

གཉིས་པ་གནས་སྐབས་ཏུ་མ་དང་འབྲེལ་བ་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་གར་མཁན་གཅིག་ཉིད་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་ཐ་དད་ཏུ་སྣང་བ་ལྟ་སུར་འདིར་ཡང་སྣང་གྱི་སྐྱེ་འཛིན་དེ་ཉིད་སྲིས་ཚུལ་གཞན་གཞུགས་འཛིན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་མཐོང་བ་ལོགས་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་གནས་སྐབས་ཏུ་མ་དང་འབྲེལ་ཡང་རོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། རོ་བོ་གནས་སྐབས་ཏུ་མར་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་མཐོང་ན་དེ་རྟག་པ་མིན་ཏེ། གནས་སྐབས་དང་རང་བཞིན་བདག་གཅིག་པས་སྐྱེ་མ་འགག་ལ་སྲི་མ་གསར་ཏུ་སྐྱེ་བའི་སྲིར། གལ་ཏེ་ཚུལ་གཞན་ཏུ་འགྱུར་ཡང་རོ་བོ་གཅིག་པས་སྣང་གྱི་དེ་ཉིད་དོ་ཞེ་ན། རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་རོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ན། གཅིག་གི་མཚན་ཉིད་དེ་ལྟ་སུ་ནི་འཛིན་ཉེན་ན་སྟོན་མེད་པ་གཅིག་གྱུང་རོ། །

གསུམ་པ་རང་བཞིན་གཅིག་པ་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་
 ཚུལ་གཞན་གནས་སྐབས་ཏུ་མར་བདེན་པ་མིན་པས་རང་བཞིན་
 གཅིག་ཏུ་བདེན་ལོ་ཞེ་ན། ལོ་ན་ཤེས་པ་དེ་ཡི་རང་གི་རང་བཞིན་
 གཅིག་ཏུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚོན་གང་ཡིན་སྟོན་ཤིག་ཅེས་དྲི། གལ་
 ཏེ་གནས་སྐབས་སྐྱ་ཤེས་དང་གཟུགས་ཤེས་སོགས་ཐ་དད་ཀྱང་
 རང་བཞིན་གཅིག་སྟེ་ཤེས་པ་ཙམ་ཉིད་ཏུ་ལྡོག་པ་མཚུངས་བའི་
 སྲིད་ལེ་ན། དེ་ལྟར་ན་སྐྱེས་ཏུ་ཀུན་རོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་
 ཏེ། ཤེས་པ་ཙམ་ཏུ་ལྡོག་པ་མཚུངས་བའི་སྲིད། དེར་མ་ཟད་ལྡོག་
 པ་མཚུངས་པ་ལ་རོ་བོ་གཅིག་གིས་བྱལ་ན་སེམས་པ་ཤེས་རིག་གི་
 སྐྱེས་ཏུ་དང་། སེམས་མེད་སྟོའི་མེ་ལོང་བེམ་པོར་འདོད་པ་དེ་དག་
 ཀྱང་རོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་མཚོན་གང་གི་སྲིད་
 ཡོད་པ་ཙམ་ཉིད་ཏུ་ལྡོག་པ་མཚུངས་བའི་སྲིད་རོ། །སྐྱི་ཉིད་ཀྱང་
 མ་གྲུབ་སྟེ་གང་ཚོ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱ་ཤེས་གཟུགས་ཤེས་སོགས་ཐམས་
 ཅད་སྐྱིན་ཅི་སོག་སྟེ་མི་བདེན་ན་དེའི་ཚེ་དེ་དང་བདག་གཅིག་
 པའི་ཤེས་པ་ཙམ་ཏུ་འདྲ་བའི་རྟེན་སྐྱེའང་བདེན་པ་གང་ཞིག་ཡིན་
 ཏེ། བྱེ་བྲག་སྟོ་བསང་སོགས་མི་བདེན་ན་སྐྱི་མོ་གཤམ་གྱི་སྐྱ་ཙམ་
 ཡང་མ་གྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །

རིག་པ་ཅན་གྱི་བདག་དགག་པ།

གཉེས་པ་རིག་པ་ཅན་གྱི་བདག་དགག་པ་ནི། རིག་པ་ཅན་
 བདག་བེམ་པོ་སེམས་པ་གཞན་དང་རྗེས་སུ་འགྲེལ་བས་བྱེད་པ་

བོར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། སེམས་མེད་པའི་བཅའ་པོ་ཡང་བྱེད་པ་པོའི་
 བདག་མིན་ཏེ། སེམས་མེད་པའི་བཅའ་པོ་ཉིད་ཡིན་པའི་སྲིད།
 བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན། འོན་ཏེ་བདག་རང་ཉིད་བཅའ་པོ་ཡིན་
 གྲུང་སེམས་པ་གཞན་དང་ལྡན་པའི་སྲིད་སྲོ་སྲོན་རུ་གཏོང་བའི་
 ཤེས་པ་ཅན་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སེམས་པ་གཞན་དེས་བདག་བཅའ་
 པོའི་རང་བཞིན་བསྐྱར་རམ་མི་བསྐྱར། བསྐྱར་ན་སྲར་བཅའ་པོ་ཡིན་
 པ་ལ་སྲིས་ཤེས་པར་འགྱུར་བས་ན་བདག་དེ་མི་ཤེས་པའི་རང་
 བཞིན་འཇིག་སྟེ་མི་རྟག་པར་ཐལ་ལོ། །ཅི་སྟེ་བདག་ལ་འགྱུར་བ་
 མེད་པས་རྟག་གོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སྲར་བཅའ་པོ་ཡིན་ན་སེམས་གཞན་
 དང་ལྡན་པས་དེ་ལ་ཅི་ཞིག་བྱས་ཏེ་སྲོ་སྲོན་རུ་གཏོང་བའི་
 སེམས་པ་ཅན་རུ་མ་བསྐྱར་བའི་སྲིད། དེས་ན་བཅའ་པོ་བྱེད་པ་པོ་
 མ་ཡིན་པས་བྱབ་པོ། །དེ་སྟར་ཤེས་པའི་དོ་བོར་མེད་ཅིང་བྱ་བ་
 བྱེད་པ་པོ་དང་བྲལ་བ་དེ་བདག་ཡིན་ན་ནམ་མཁའ་ཡང་བདག་
 ཏུ་བྱས་པ་སྟེ་བདག་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །

བདག་མེད་པའི་རྣམ་ཐར་།

གསུམ་པ་བདག་མེད་ལ་རྣམ་པ་སྲང་བ་ལ་གཉིས། ལས་འབྲས་
 འབྲེལ་པ་མི་འཐད་པ་སྲང་བ་དང་། ལྷིང་རྗེ་བསྐྱོན་པའི་ཡུལ་མི་
 འཐད་པ་སྲང་བའོ། །

དང་པོ་ལ་རྣམ་པ་འགོད་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཚོ་འདི་དང་སྲི་
 མ་ལ་བདག་གི་རང་བཞིན་གཅིག་ནི་ཡོད་པ་མིན་ན། ལས་འབྲས་

གྱི་འབྲེལ་བ་ཏེ་ལས་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་གྱིས་འབྲས་བུ་ཚྭ་བ་དེ་
རིགས་པ་མིན་ཏེ། ལས་བྱས་ནས་ནི་ཚེ་འདི་ཡི་སྲུང་པོ་ཞིག་པས་
བྱས་པ་རྒྱུད་ཚོས་པ་དང་། སྤྱི་མའི་སྲུང་པོ་གསར་དུ་སྐྱེས་པས་མ་
བྱས་པ་དང་སྲད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེས་ན་ལས་དེ་སྲུ་ཡི་ལས་སྲུ་
འགྱུར་ཏེ་དོན་མེད་དོ་ཞེ་ན།

ལན་ལ་གཉིས་ལས་ཁས་སྲུང་མཚུངས་པ་ནི། བྱེད་ཉིད་བྱ་
བའི་གཞི་ལས་བྱེད་པ་པོ་ཚེ་འདིའི་སྐྱེས་བུ་དང་། འབྲས་བུའི་གཞི་
ཚོ་སྤྱི་མའི་བྱེད་པ་པོ་ཐ་དད་པ་དང་། བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་གནས་
སྐབས་གྱི་རྣམ་འགྱུར་ཡིན་པས་དེར་རང་བཞིན་གྱི་བདག་ཅན་ག་པ་
དེ་བྱེད་པ་པོ་མེད་པར་ཡང་ཡུ་བུ་གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་པས་ཉེས་པ་
ཡོད་ན་ཡོད་མཉམ་ཡིན་པས་བདག་ལ་འདིར་བཅད་དོན་མེད་མ་
ཡིན་ནམ་སྟེ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་ལས་བྱེད་པ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་གྱིས་འབྲས་
བུ་ཉམས་སྲུ་ཚྭ་བ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཞེས་མཐོང་བ་འདི་ནི་སྲིད་
པ་མ་ཡིན་ཏེ་རྒྱ་འབྲས་དུས་གཅིག་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་རོ། །

སྲུང་དང་འགལ་བ་སྲུང་བ་ནི། འོ་ན་སྲུང་ལས་ལས་གང་
བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ལ་འབྲས་བུ་སྐྱིན་གྱི་གཞན་ལ་མི་སྐྱིན་ནོ་ཞེས་
གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ་ལས་བྱེད་པ་པོ་དང་
འབྲས་བུ་ཚྭ་བ་པོ་སྐྱད་ཅིག་ཐ་དད་ཀྱང་རྣམ་ཤེས་དེ་ཉིད་གྱི་
རིགས་འདྲ་རྒྱུད་གཅིག་པ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་སྲུ་ལས་བྱེད་པ་པོ་
དང་འབྲས་བུ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོ་ཞེས་བྱ་བར་བརྟན་པའི་སྤྱིར་
རོ། །གལ་ཏེ་རྒྱུན་དེ་བདག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རྒྱུན་ནི་བདག་མ་ཡིན་

ཏེ། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་ཡི་སེམས་བདག་མིན་ཏེ། དེ་གཉིས་
ནི་འགག་པ་དང་མ་སྐྱེས་པས་མེད་པའི་སྲིད། འོན་ཏེ་ད་ལྟར་སྐྱེས་
པའི་སེམས་བདག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་ཞིག་
པ་ན་ཡང་བདག་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དོན་བསྟུ་བ་ནི། དཔེར་ན་
ཚུ་ཤིང་སྣོང་པོ་དག་ཆ་ཤས་སུ་སྲིབ་ན་སྤྱིང་པོ་འགའ་མེད་པ་དེ་
བཞིན་དུ་རིགས་པས་རྣམ་པར་དབྱུང་པ་ཡིས་བཅོལ་ན་བདག་
ཀྱང་ཡང་དག་པར་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །

གཉིས་པ་སྤྱིང་རྗེ་བསྐྱོམ་ཡུལ་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་ལ་
གཉིས་ལས་དངོས་ནི། གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་ཡོད་པ་མིན་ན་ཡུལ་སུ་
ལ་སྤྱིང་རྗེ་བྱ་སྤྱིང་རྗེ་བསྐྱོམ་པ་ཉིད་མི་འཐད་པས་ཐེག་ཆེན་
གྱི་ལམ་དུ་མི་རུང་རོ་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་བདེན་པ་མེད་ཀྱང་ཀུན་
རྒྱུ་དུ་འབྲས་སུ་གཞན་དོན་དང་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་
གཞན་དོན་བྱ་བར་ཁས་བླངས་པའི་དམིགས་ཡུལ་སྣོངས་པས་
བཏགས་པ་སྟེ་ཀུན་རྒྱུ་སྐྱུ་མ་ལྟ་དུ་སྐད་ཅིག་མ་དུ་མ་འདུས་པའི་
རྒྱན་ལ་སེམས་ཅན་དུ་འཇོན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་སྤྱིང་རྗེ་བསྐྱོམ་
པར་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཚོད་སྣོང་ནི། གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་ཉིད་ཀྱང་མེད་ན་དེའི་
དོན་བྱས་པའི་འབྲས་སུ་སུ་ཡི་ཡིན་ཞེ་ན། དོན་དམ་པར་སེམས་ཅན་
མེད་པ་བདེན་ཏེ་འོན་ཀྱང་དོན་བྱ་ཡུལ་ལ་དོན་དམ་པའི་སེམས་
ཅན་གྱིས་མ་བྱབ་སྟེ། རྒྱུ་སྣོངས་པ་སྟེ་ཀུན་རྒྱུ་སྐྱུ་མ་ལྟ་དུ་སེམས་ཅན་
ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ལས་དེའི་དོན་བྱ་བར་འདོད་པའི་སྲིབ་མི་འཐད་

པ་མེད་དོ། །འོ་ན་སེམས་ཅན་དོན་དམ་པར་འཛིན་པ་སྤངས་པ་
 ལྟར་བཏགས་པ་ཚམ་རུ་འཛིན་པ་ཡང་སྤང་དགོས་ཏེ། སྤྱིན་ཅི་ལོག་
 གི་སློབ་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་
 ཉེ་བར་ཞི་བའི་དོན་རུ་འབྲས་བུ་གཞན་དོན་བསྐྱེད་པ་ལ་ཐབས་
 མཁས་པའི་ཚོངས་པས་འབྲུལ་བའི་ཀུན་རྫོབ་དེ་ནི་བསྐྱོག་པར་མི་
 བྱའོ། །འོ་ན་གོང་རུ། བདག་གཞན་མི་རིགས་གང་ཡིན་དེ། །ཅི་རུས་
 པར་ནི་སྤང་བྱ་ཉིད། །ཅེས་བདག་འཛིན་སྤང་བྱར་བཤད་པ་དང་
 འགལ་ལོ་ཞེ་ན། བདག་འཛིན་འདི་ལ་རྣམ་ཡོད་དང་། བཏགས་ཡོད་
 རུ་འཛིན་པ་གཉིས་ཡོད་པས་འདི་ནི་དང་པོ་སྟེ། སྤྲུག་བསྐྱེད་གྱི་རྒྱར་
 རྒྱར་པའི་བདག་རུ་འཛིན་པའི་ར་རྒྱལ་ནི་བདག་བདག་རྣམས་ཡོད་
 རུ་འཛིན་པའི་ཚོངས་པས་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་རོ། །འོ་ན་
 བདག་བཏགས་ཡོད་རུ་འཛིན་པ་ཡང་སྤང་དགོས་ཏེ། དེ་ལས་ཀྱང་
 རྣམས་ཡོད་རུ་འཛིན་པ་བསྐྱོག་པ་མེད་པར་འབྱུང་ངོ་ཞེ་ན། བཏགས་
 ཡོད་རུ་འཛིན་པ་དེ་ལས་སྤྲུག་བསྐྱེད་གྱི་རྒྱའི་བདག་འཛིན་མི་འཕེལ་
 ཏེ། བདག་མེད་བསྐྱོམ་པའི་གཉེན་པོ་མཚོག་ཡིན་པས་དེས་ན་བདག་
 རུ་འཛིན་པའི་ས་བོན་བཙམ་པའི་སྤྱིར་རོ། །

བྲན་པ་ཉེར་གཞག་བཞེ།

བཞི་བ་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་གི་སློ་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
 བསྐྱོམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བཞི། ལུས། ཚོར་བ། སེམས། ཚོས་
 དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པའོ། །

ལྷན་བྲམ་པ་ཉེར་གཞག།

དང་པོ་ལ་གསུམ། ཡན་ལག་སོ་སོར་ལྷན་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྣམས་མ་གྲུབ་པ་དང་། སྤྱི་འོ་དོན་བསྟུ་བའོ།

དང་པོ་ནི། ལྷན་ནི་རྐང་པ་བྱིན་པ་མིན། །བརྒྱ་དང་རྐྱེད་པའང་ལྷན་མ་ཡིན། །སྟོ་དང་རྒྱབ་ཀྱང་ལྷན་མིན་ཏེ། །བྲང་དང་དཔུང་པའང་ལྷན་མ་ཡིན། །རྩིབ་ལོག་ལག་པའང་ལྷན་མིན་ཏེ། །མཆན་ཁུང་ཕྱག་པའང་ལྷན་མ་ཡིན། །ནང་ཁྲོལ་རྣམས་ཀྱང་དེ་མིན་ལ། །མགོ་དང་མགྲིན་པའང་ལྷན་མིན་ན། །ཡན་ལག་འདི་དག་ལ་ལྷན་སྲུ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ནི་གང་ཞིག་ཡིན་ཏེ་གང་ཡང་མེད་དོ།

གཉིས་པ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྣམས་མ་གྲུབ་པ་ལ་གསུམ་ལས་ཡན་ལག་རྣམས་ལ་ཆ་རེས་དང་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གནས་པ་མི་འབྲེད་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཡན་ལག་དུ་མ་ལྷན་མ་ཡིན་ཡང་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྣམས་གཅིག་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལྷན་དེ་ཡན་ལག་སོ་སོ་ལ་གནས་ན་ཆ་རེ་ཆ་རེ་ལ་གནས་སམ། འོན་ཏེ་ཡན་ལག་སོ་སོ་ལ་རྫོགས་པ་རེ་གནས། དང་པོ་ལྟར་ན་གལ་ཏེ་ལྷན་འདི་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོགས་རེ་ཡིས་ནི་གནས་ཀྱང་ན། ལྷན་གྱི་ཆ་རྣམས་ཡན་ལག་གི་ཆ་ལ་གནས་པར་འགྱུར་མོད། སྤྱི་འོ་ལྷན་གཅིག་པོ་དེ་མ་གྲུབ་པས་དེ་རང་ཉིད་ནི་གང་ལ་གནས། གལ་ཏེ་སྟོགས་གཉིས་པ་ལྟར་བདག་ཉིད་ཀྱང་གྱི་ལྷན་རྫོགས་པ་རེ་རེ་ལག་སོགས་རྣམས་ལ་གནས་ན་ནི། ལག་

སོགས་ཡན་ལག་དེ་དག་རི་སྐྱེད་པ་དེ་སྐྱེད་ཀྱི་ནི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལྷན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་རེ་རེ་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་སྐྱིད་དང་ནང་གང་ཏུ་ཡང་ལྷན་མེད་ན་རི་སྐྱེད་ལག་སོགས་ལ་ལྷན་བདེན་པར་ཡོད། ལག་སོགས་རྣམས་ལས་གཞན་ཏུ་ཡང་མེད་ན་ལྷན་དེ་ནི་རི་སྐྱེད་ན་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ་མེད་དོ། །

ལྷན་འཛིན་འཁྲུལ་བར་དབེ་དང་སྐྱུར་ཏེ་བསྟན་པ་ནི། ལྷན་བདེན་པ་མེད་པ་དེས་ན་ལྷན་མེད་པའི་ལག་པ་སོགས་ལ་རྫོངས་པ་ཡིས་ནི་ལྷན་གྱི་སྐྱི་གཅིག་ཏུ་འཁྲུལ་བའི་སྐོ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། དབེར་ན་མི་དང་འདྲ་བའི་དབྱིབས་སུ་བཤོད་པའི་བྱད་པར་གྱི་སྐོ་ཡོར་ལ་ནི་མིར་འཛིན་པའི་སྐོ་བཞིན་ལོ། །རི་སྐྱེད་ཏུ་དེ་ལ་མིར་འཁྲུལ་པའི་རྐྱེན་རྫོགས་པ་དེ་སྐྱེད་ཏུ་སྐོ་ཡོར་གྱི་ལྷན་དེ་ནི་སྐྱེས་སུ་སྐྱེད་སྐྱང་བ་དེ་བཞིན་ཏུ་རི་སྐྱེད་ལག་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ལྷན་སུ་འཁྲུལ་བའི་རྐྱེན་དེ་ཡོད་པ་དེ་སྐྱེད་ཏུ་དེར་ལྷན་སུ་སྐྱང་བར་འགྱུར་རོ། །

འཁྲུལ་བའི་ཤེས་བྱེད་ཏུ་ཡན་ལག་ཉིད་ཀྱང་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་ནི། ལྷན་གཅིག་བདེན་ཏུ་མ་གྲུབ་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་སོར་སོའི་རྫོགས་འདུས་པ་ཡིན་པའི་སྐྱིར་ན་ལག་པའང་གཅིག་ཏུ་བདེན་པ་གང་ཞིག་ཡིན་པར་འགྱུར། སོར་སོ་དེ་ཡང་རྫོགས་གྱི་རྫོགས་ཡིན་པའི་སྐྱིར་ན་མི་བདེན་ལ། རྫོགས་དེ་དག་ཀྱང་རང་རང་གི་ཆ་ཤས་སྐྱེ་བས་དེ་ཡང་མེད་ཅིང་། ཆ་དེ་ཡང་རྩལ་སྐྱེན་ཏུ་སྐྱེ་བ་བྱས་ཏེ་རྩལ་སྐྱེན་དེའང་སྐྱོགས་ཆའི་དབྱེ་བ་ཡིས་སུ་མར་

འགྲུང་བས་མི་བདེན་ལ། དེའི་ཚྭ་གས་རེ་རེ་ལ་སྐྱེ་བས་ཆ་ཤས་
གཅིག་རྒྱ་བདེན་པ་དང་བལ་བའི་སྤྱིར་ནམ་མཁའ་བཞིན་རྒྱ་
རྒྱོང་པ་དེས་ན་རྒྱལ་སྐྱོན་རང་ཡང་བདེན་པ་མེད་དོ།

གསུམ་པ་སྤྱིའི་དོན་བསྐྱེ་བ་ནི། དེ་ལྟར་སྤང་ཡང་བདེན་
པ་མེད་པས་མི་ལམ་ལྟ་བུ་ཡི་གཞུགས་ལ་རྟོག་དཔྱད་དང་ལྡན་པ་
སྤྱི་ཞིག་ཆགས་པར་བྱེད་དེ་ཆགས་མི་རིགས་སོ། །གང་ཚེ་དེ་ལྟར་
ལུས་སྤྱི་མེད་པ་དེའི་ཚེ་བྱེ་བྲག་སྤྱིས་པའི་ལུས་གང་ལུང་མེད་ཀྱི་
ལུས་གང་ཡིན་ཏེ་མེད་དོ།

ཚོར་བ་དྲན་པ་ཉེར་གཞག།

གཉིས་པ་ཚོར་བ་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ལ་བཞི་སྟེ། ཚོར་བའི་རང་
བཞིན་མ་གྲུབ་པ་དང་། རྒྱ་རིག་པ་མ་གྲུབ་པ་དང་། དུལ་མ་གྲུབ་
པ་དང་། འཛིན་བྱེད་མ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ལས་བདེ་
སྤྱི་དོན་དམ་རྒྱལ་མ་གྲུབ་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྤྱི་བསྐྱེལ་དེ་ཁོ་ན་ཉེད་
རྒྱ་ཡོད་ན་མེད་རང་བཞིན་ཚོ་བ་ལྟར་འགོ་རྒྱུད་སྤྱི་བསྐྱེལ་གྱི་
རང་བཞིན་རྒྱ་གནས་པའི་སྤྱིར་ཅི་སྟེ་རབ་དགའ་ལ་མི་གཞོད་དེ་
བདེ་བ་སྤྱད་ཅིག་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ་སོ། །གལ་ཏེ་གྲངས་ཅན་པས་
རོ་དེ་ཅམ་གྱི་ཞིས་པོ་དེ་ལ་བདེ་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ལྷ་
ངན་དང་ནད་དྲག་པོས་གཏུང་བ་སོགས་ལ་རོ་དེ་ཅམ་ཞིས་པ་
ལ་སོགས་པས་ཅི་སྟེ་དགའ་བར་མི་བྱེད་དེ་བདེ་བར་ཐལ་ཏེ། བདེ་
བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

ཚུད་པ་སྤང་བ་ནི་གལ་ཏེ་སྲུག་བསྐལ་དེ་ཉིད་ཏུ་ཡོད་
 མོད་བདེ་བ་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་སྐྱེས་པས་ཟེལ་གྱིས་མཐུན་པའི་
 སྲིར་སྲུག་བསྐལ་དེ་ཚུང་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཉིན་མོའི་སྐར་མ་བཞིན་
 ཞེ་ན། གང་ཞིག་ཉམས་སུ་ཚུང་བའི་བདག་ཉིད་མིན་པའི་སྲིར་མ་
 སྲུང་པ་དེའི་ཚོ་དེ་ནི་ཚོར་བ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཏེ་མིན་ཅོ། །གལ་ཏེ་མ་
 ཚུང་བའི་ཉམས་མ་གྲུབ་སྟེ། སྲུག་བསྐལ་སྤོ་མོ་ཉིད་ཏུ་ཚུང་བ་ཡོད་
 མོད་འདི་ཡི་རག་པ་བདེ་བ་སྟོབས་ལྡན་གྱིས་བསལ་བ་མིན་ནམ་
 ཅི་སྟེ་ཡིན་པའི་སྲིར་ཞེ་ན། འོ་ན་སྤོ་མོ་དེ་ནི་སྲུག་བསྐལ་ཏུ་ཚུང་
 བམ། བདེ་བར་ཚུང་། དང་པོ་ནི་སྤང་རུང་མ་དམིགས་པས་ཁེགས་
 ལ། གཉིས་པ་ལྟར་དེ་ལས་གཞན་དགའ་བ་ཅམ་ཏུ་ཚུང་ངོ་ཞེ་ན།
 སྤོ་མོ་ཉིད་དེ་ཡང་སྲུག་བསྐལ་མིན་ཏེ། བདེ་བ་དེའི་ངོ་བོར་ཚུང་
 བའི་སྲིར། དེ་བཞིན་ཏུ་ཕྱ་བཅ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བདེ་བ་ཡོད་
 །ཀྱང་མ་ཚུང་བར་འདོད་པ་ལ་སྐྱར་ཏེ་ཚུང་བ་མེད་པས་ན་ཚོར་བ་
 མི་རུང་བ་དང་། དེ་སྤོ་མོར་ཚུང་ན་བདེ་བར་ཚུང་བ་སྤང་རུང་
 མ་དམིགས་པས་ཁེགས་པ་དང་། སྲུག་བསྐལ་ཏུ་ཚུང་བ་བདེ་བར་
 འགལ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཚོར་བ་དོན་དམ་ཏུ་མེད་པ་སྐབས་
 ལ་སྐྱར་བ་ནི། གལ་ཏེ་འགལ་རྐྱེན་བདེ་བ་སྐྱེས་པས་ན་སྲུག་བསྐལ་
 སྐྱེས་པ་མིན་ན་ནི་སྲུག་བསྐལ་དེ་རེས་འགའ་བ། གནས་སྐབས་པ་
 བཅོས་མར་གྲུབ་པས་རང་བཞིན་མ་གྲུབ་པའི་སྲིར་ཚོར་བ་ཡང་
 དག་པར་རྟོག་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཅམ་ཉིད་ཡིན་ཞེས་བྱ་
 བར་གྲུབ་པ་མིན་ནམ་སྟེ་ཡིན་ཅོ། །

དབྱུང་དོན་ལ་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱ་བ་ནི། ཚོར་བ་བདེན་
པར་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྲིར་ན་བདེན་འཛིན་འདི་ཡི་ནི་གཞེན་
པོར་ཚོས་ཀྱན་རང་བཞིན་མེད་པར་རྣམ་པར་དབྱུང་པའི་ཤེས་
རབ་འདི་བསྐྱོན་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱ་རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་ཤེས་རབ་
ཀྱི་ཞིང་ས་བཟང་པོ་ལས་བྱུང་བ་ཡི་འབྲས་བུ་བསམ་གཏན་ཏེ་
ཉིང་དེ་འཛིན་ནི་རྣལ་འབྱོར་པའི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྷན་
རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་ཟས་ཡིན་པའི་སྲིར་རོ། །

གཉིས་པ་རྒྱ་རེག་པ་མ་གྲུབ་པ་ལ་ལྷ་ལས་དབང་དོན་སྤང་
པ་མེད་པ་ནི། ཚོར་བའི་རྒྱ་ནི་ལྷལ་དབང་ཤེས་གསུམ་སྤང་ནས་
དོན་དེ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་བར་མར་ཡོངས་སུ་བཅད་པ་ཡིན་པ་
ལ་དབང་དོན་འཕྲད་པའང་མེད་དེ། དེ་དག་སྤང་པ་ན་གལ་ཏེ་
བར་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་དབང་དོན་དེ་དག་བར་དང་བཅས་
པ་ཡིན་པའི་སྲིར་ན་དེ་དག་གང་དུ་སྤང་པར་འགྱུར་ཏེ་སྤང་མི་
ཅུས་སོ། །འོན་ཏེ་བར་མེད་ན་ཡང་གཅིག་ཉིད་ཡིན་པའི་སྲིར་དེ་
དག་སྤང་བྱེད་གང་ཞིག་སྤང་བྱ་གང་དང་སྤང་པར་འགྱུར་ཏེ་སྤང་
པ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་རགས་པ་སྤང་པ་མེད་པར་མ་ཟད་སྤང་མོ་སྤང་
པ་མེད་དེ། དབང་དོན་གྱི་རྒྱལ་སྤན་གཉིས་སྤང་པ་མེད་དེ། རྒྱལ་
སྤན་གཅིག་གི་ནང་ལ་གཅིག་འཇུག་པ་མེད་པའི་སྲིར། རྟགས་གྲུབ་
སྟེ། རྒྱལ་སྤན་དེ་གཉིས་ནི་ནང་གི་སྐབས་མེད་པའི་སྲིར་དང་ཚང་
མ་ཉམ་པ་ཡིན་པའི་སྲིར། མ་ཞུགས་ན་སྤང་པ་མེད་པས་ཞུབ་པ་
གྲུབ་སྟེ། མ་ཞུགས་པ་ལ་འདྲེས་པ་མེད་ཅིང་མ་འདྲེས་པ་ལ་སྤང་པ་

མེད་པའི་སྲིར། མདོར་ན་རྒྱལ་དེ་དག་སྟོགས་ཐམས་ཅད་ནས་སྤང་
ཅིང་ཆ་མེད་པ་ཡང་སྤང་བ་ཞེས་བྱ་བ་རི་ལྟར་འཐད་པར་འགྱུར་
ཏེ། གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་སྲིར། སྟོགས་གཅིག་གིས་སྤང་ནའང་སྤང་
མ་སྤང་གི་སྟོགས་ཆ་ཡོད་པའི་སྲིར་ན་སྤང་བ་དང་ནི་ཆ་མེད་པ་དེ་
འདྲར་གལ་ཏེ་མཐོང་ན་བརྟན་པར་གྱིས་ཏེ་བརྟན་མི་རུས་སོ། །

རྣམ་ཤེས་དང་སྤང་བ་མེད་པ་ནི། རྣམ་ཤེས་ནི་ལྷན་ཏེ་
གཟུགས་མེད་པའི་སྲིར་དེ་ལ་ནི་སྤང་བ་འཐད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་
དོ། །ཚོགས་པ་ཡང་དག་མིན་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྤང་བ་ཞེས་པ་གཟུགས་
ཅན་རག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་རེག་པ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་ཚོགས་པ་
ཡིན་པས་ཉེས་པ་དེ་དག་མེད་དོ་ཞེ་ན། རྒྱ་ཚོགས་པ་འང་དདོས་
པོ་བདེན་པ་མེད་དེ། ཏུ་མ་ལ་གཅིག་ཏུ་སྒོ་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་
སྲིར་ཏེ། སྤང་བའི་རྒྱུད་དང་ཚོགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། །སྤང་བ་དམག་ལ་
སོགས་བཞིན་རྒྱུན། །ཞེས་རི་ལྟར་རྣམ་པར་དབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །

སྐབས་བསྐྱུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་རྒྱ་རེག་པ་ཡོད་པ་མིན་ན་
འབྲས་བུ་ཚོར་བ་གང་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར། དེས་ན་ཚོར་བ་
བདེ་བ་དོན་གཉེར་གྱི་ངལ་བ་འདི་ཅི་ཡི་དོན་ཏུ་ཡིན་ཏེ་སོབ་བྱ་
མེད་ལ། རྟུག་བསྐྱེད་གང་གིས་རྒྱུད་གང་ལ་གཞོད་པར་འགྱུར་ཏེ་
གཞོད་བྱེད་མེད་དོ། །དེས་གྲུབ་པའི་དོན་ནི། གང་ཚེ་ཚོར་བ་པོའི་
བདག་འགའ་མེད་ཅིང་། ཚོར་བ་འང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ་
གནས་སྐབས་འདི་མཐོང་ནས་བདེ་རྟུག་ལ་སོབ་བྲལ་གྱི་སྲིད་པ་
ཅི་སྲིར་སྟོག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་ཚོར་བའི་ཡུལ་མ་གྲུབ་པ་ནི། མཐོང་བའམ་ནི་
རིག་པའི་བར་ཡུལ་གཞུགས་སོགས་ལྟ་པོ་ཡང་སྤར་ལུས་ལ་རྒྱལ་
སྤོང་བཀག་པ་བཞིན་མི་ལམ་དང་སྦྲུ་མར་འདྲ་བའི་བདག་ཉིད་
ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་དག་གི་ཡུལ་ཅན་ཚོར་བ་ཡང་མེད་པར་
འབྱུགས་ལས་གྲུབ་པོ། །

བཞི་པ་འཛིན་བྱེད་མ་གྲུབ་པ་ནི། ཚོར་བ་སེམས་ཀྱིས་
ཚོང་བ་ན་རྣམ་མཉམ་གྱི་སེམས་ཀྱིས་ཚོང་ངམ། སྤ་སྤྱིར་སྦྱེས་པས་
ཚོང་། དང་པོ་ལྟར་ན། སེམས་དང་ཚོར་བ་སྣན་ཅིག་སྦྱེས་པའི་
སྤྱིར་ཚོར་བ་རང་དང་རྣམ་གཅིག་པའི་སེམས་དེ་ཡིས་མཐོང་བ་
མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་བྱུང་བ་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་མཉམ་པ་ལ་དམིགས་བྱ་
དམིགས་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་འཛོག་གི་རྒྱ་འབྲས་སུ་མི་རུང་བའི་སྤྱིར་
རོ། །ཀུན་གྱིས་པ་ལྟར་ཚོར་བ་སྤར་སྦྱེས་པས་རྒྱ་དང་རྣམ་ཤེས་སྤྱི་
མར་སྦྱེས་པས་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེ་
ན། ཚོར་བ་སྤར་སྦྱེས་ཀྱང་དེ་ཤེས་པ་སྤྱི་མས་དྲན་པར་འབྱུང་གྱི་
ཚོང་བའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ཏེ། རོ་པོ་འགགས་པའི་སྤྱིར། རྒྱབ་
སྟེ་མུང་བུ་ཡིན་ན་རོ་པོ་མ་འགགས་པས་འབྲུང་བའི་སྤྱིར། བྱ་བྱེད་
གཉིས་མེད་པའི་སྤྱིར་ཚོར་བ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཚོང་བ་མིན་ལ།
རྣམ་གསུམ་རུ་བརྟགས་ན་མི་འཐད་པས་དེ་ལས་གཞན་དག་གིས་
ཀྱང་ཚོང་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་པས་ཚོར་བ་པོ་འགའ་ཡང་ཡོད་
པ་མིན་ཏེ། དེས་ན་ཚོར་བ་དེ་ཉིད་རུ་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་
བདག་མེད་པའི་སྤང་པོའི་ཚོགས་འདི་ལ་ཚོར་བ་སྤྲུག་བསྐལ་འདི་

ཡིས་ཅི་སྟེ་གཞོན་པར་བྱས་ཤུགས་ཀྱིས་བདེ་བས་ཅི་སྟེ་ཕན་པར་
བྱས་ཏེ་ཕན་བྱེད་གཞོན་བྱེད་རུ་མ་གྲུབ་པོ། །

སེམས་དྲན་པ་ཉེར་གཞག།

གསུམ་པ་སེམས་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ལ་གཉིས་ལས་ཡིད་ཀྱི་རང་
བཞིན་མ་གྲུབ་པ་ནི། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ནི་དབང་པོ་རྣམས་ལ་མི་
གནས་ཏེ། དབང་པོ་མེད་ཀྱང་ཡོད་པའི་སྲིད། དུལ་གཟུགས་སོགས་
ལ་གནས་པ་མིན་ཏེ། དུལ་མེད་ཀྱང་ཡོད་པའི་སྲིད། དེ་དག་གི་
བར་ནང་གནས་པ་མིན་ཏེ་མ་དམིགས་པའི་སྲིད། དེས་ན་རྟེན་
མ་གྲུབ་པོ། །ངོ་བོ་ཡང་མ་གྲུབ་སྟེ། རང་ན་གནས་པའི་སྐྱེ་མཆེད་
དབང་པོ་ལྡ་ཡང་སེམས་མིན་ཏེ། གཟུགས་ཅན་མིན་པ་གཟུགས་
སུ་འགལ་བའི་སྲིད། དེ་བཞིན་རུ་སྲིད་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཀྱང་སེམས་
མིན་ཞིང་། དེ་ལས་གཞན་རུ་ཡང་ནི་ངོ་བོ་རྟེན་པ་མ་ཡིན་ལ།
གང་ཞིག་སྐྱེ་མཆེད་གཉིས་ཀའི་རྟེན་ལུས་ཀྱང་གཟུགས་ཅན་ཡིན་
པའི་སྲིད་སེམས་མིན་ལ་དེ་ལས་གཞན་རུ་ཡང་ཡོད་པ་མིན། ལུས་
དང་འདྲེས་པའང་མིན་ཏེ། འགལ་བའི་སྲིད། ལོགས་སུ་འང་འགར་
མེད་པ་ཡིན་ཏེ་མ་དམིགས་པའི་སྲིད། ད་ལྟར་ཡིད་དེ་ནི་རྩང་
ཟད་ཀྱང་བདེན་པར་ཡོད་པ་མིན་པ་དེའི་སྲིད་སེམས་ཅན་རང་
བཞིན་གྱིས་ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །

སྐྱོ་སྤྲི་རྣམ་ཤེས་མ་གྲུབ་པ་ནི། ཡིད་ཤེས་མ་གྲུབ་ཀྱང་
སྐྱོ་སྤྲི་ཤེས་པ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཤེས་བྱའི་སྐྱོ་རྣམས་རུ་ཤེས་

བ་ཡོད་དམ་དུས་མཉམ་དུ་ཡོད་དམ་ཤེས་བྱའི་སྲིས་སུ་ཤེས་
 བ་ཡོད། དེ་ལ་དང་པོ་ལྟར་ན་ཤེས་བྱ་ལས་སྐར་ཤེས་བ་ཡོད་ན་
 རྒྱུ་བྱེད་ཚོན་དུ་སོང་བ་མེད་པའི་སྲིར་ཤེས་བ་དེ་ནི་ཡུལ་ཅི་ལ་
 དམིགས་ནས་སྐྱེ་སྐྱེ་བྱེད་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན།
 ཤེས་བ་དང་ཤེས་བྱ་ལྟན་ཅིག་ལ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་
 སྲིར་ན་དེ་ནི་ཅི་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱེ་སྐྱེ་མི་རིགས་སོ། །འོན་ཏེ་
 གསུམ་པ་ལྟར་ཤེས་བྱའི་སྲིས་སུ་ཡོད་ན། དེ་ཚོ་ཤེས་བ་རྒྱ་གང་
 ལས་སྐྱེས་ཏེ་ཤེས་བ་དང་ཡུལ་གཉིས་བར་དུ་ཚོད་དམ་མ་ཚོད།
 དང་པོ་ལྟར་ན་བར་དུ་ཚོད་སྲིར་བསྐྱེད་བྱ་མིན་པར་ཐལ། གཉིས་
 པ་ལྟར་ན་སློགས་ཀུན་ནས་བར་མ་ཚོད་དམ་སློགས་གཅིག་གིས་
 བར་མ་ཚོད། དང་པོ་ལྟར་ན་སློགས་ཀུན་ནས་བར་མ་ཚོད་པའི་
 སྲིར་དུས་མཉམ་པར་ཐལ་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་རྒྱའང་ཆ་དུ་མ་
 ལ་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་ལ། འབྲས་བུའང་ཆ་དུ་མ་ལ་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་
 བས་བདེན་པའི་རང་བཞིན་མེད་དོ། །

ཚོས་དྲན་པ་ཉེར་གཞག།

བཞི་པ་ཚོས་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ལ་གཉིས།

ཚོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མེད་ཏུ་བྱུང་བ།

ཚོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མེད་དུ་བྱུང་བ་དང་། དེ་ལ་ཚོད་པ་སྐར་
 བའོ། །དང་པོ་ནི་རྒྱ་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་སྲིད་དུས་མཉམ་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བར་
 མི་རིགས་པ་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེའི་སྲིར་ཚོས་ཐམས་

ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་བདེན་པར་རྟོག་པར་འགྲུར་བ་མ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལ་རྫོང་རྫོང་།

གཉིས་པ་དེ་ལ་རྫོང་བ་སྤང་བ་ལ་གསུམ། ཀུན་རྫོབ་མེད་པའི་ཉ་
ཅང་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་། དེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མི་འཐད་པར་
ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་། ལྷི་འོ་ལ་ལུ་སྟེགས་ཀྱི་རྫོང་བ་སྤང་བ་འོ།།

ཀུན་རྫོབ་མེད་པའི་ཐལ་བ་སྤང་བ།

དང་པོ་ལ་རྫོལ་བ་ནི། གལ་ཏེ་དོན་དམ་པར་རྒྱའི་རྫོལ་དང་རུས་
མཉམ་དང་སྐྱིས་སུ་སྐྱེ་བ་གསུམ་ཀ་མི་འཐད་པ་དེ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་
རུའང་རྒྱའི་རྫོལ་དང་རུས་མཉམ་དང་སྐྱིས་སུ་སྐྱེ་བ་གསུམ་ཀ་
མི་འཐད་པས་ཀུན་རྫོབ་རུ་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཐལ་ལ། དེ་འདྲོད་
ན་དེའི་ལུགས་ལ་དོན་དམ་གཅིག་སུ་ལས་མེད་པས་བདེན་པ་
གཉིས་གལ་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་སློ་འབྲུལ་མེད་ཀྱི་དོན་ཀུན་
རྫོབ་མེད་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཀུན་རྫོབ་གཞན་གྱི་སློ་འབྲུལ་བའི་དོར་
ཡོད་པས་ན་བདེན་གཉིས་འཐད་པས་བདེན་པ་གཉིས་སུ་འཛོག་
ན་དེ་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱིབ་པ་མེད་ཀྱང་གཞན་གྱི་སློ་འབྲུལ་
བའི་སྤང་བ་ལ་སྐྱིབ་པ་ཡོད་པར་བརྒྱང་བས་སངས་རྒྱས་སྐྱིབ་པ་
དང་བཅས་པར་ཐལ་བས་སེམས་ཅན་ལྟ་བུ་རན་ལས་གལ་འདའ་
སྟེ་འདའ་བར་མི་འགྲུར་རོ་ཞེ་ན།

ལན་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྐྱིབ་པ་མེད་ཀྱང་སྐྱིབ་པ་
ཅན་རུ་བརྟགས་པ་འདི་ནི་གཞན་འབྲུལ་བའི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་

གི་ངོར་ཡོད་དེ། དེ་ནི་མུང་འདས་རང་གི་ཀུན་རྫོབ་སྟེ་སྤྱི་བ་པ་
 མིན་པས་མུང་ན་ལས་མི་འདའ་བའི་སྐྱོན་མེད་དོ། །འོ་ན་གཞན་
 གྱི་འབྲུལ་ངོར་ཡོད་པས་ཀྱང་གཞན་སློལ་སྟོས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་
 མི་འབྲད་ལ། རིགས་པའི་ངོ་བོར་ཀུན་རྫོབ་བཀག་པས་ན་བདེན་
 གཉིས་མེད་པའི་སྐྱོན་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། རིགས་ངོར་དོན་དམ་ཏུ་སྐྱེ་
 བ་མེད་པས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་སྐྱེ་བ་མེད་པས་ཀུན་རྫོབ་མེད་
 པར་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་མེད་དེ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྐྱེའི་སྟོན་དང་ཏུས་
 མཉམ་པར་སྐྱེ་བ་ཁས་མི་ལེན་ཡང་། མ་བཟགས་སྤང་ཅམ་ཏུ་སྐྱེའི་
 སྤྱིས་སྐྱེ་བ་འདི་ཅམ་ཞིག་ཁས་ལེན་པ་དེས་ན་རྒྱ་དེ་སྟོན་ཏུ་སོང་
 བར་དེས་ན་འབྲས་བུ་དེ་ཡོད་ལ། རྒྱ་དེ་སྟོན་ཏུ་སོང་བ་མིན་ན་
 འབྲས་བུ་ཀུན་རྫོབ་འབྲུལ་པ་དེ་མེད་པ་ཉིད་པས་རྒྱ་འབྲས་རྗེས་
 གུ་འགོ་སྟོག་གྲུབ་པས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བཞེན་ནས་སྐྱེ་བ་མི་ཞིགས་
 པས་བདེན་པ་གཉིས་མེད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

ཚད་མ་མི་འབྲད་པའི་རྣམས་ལ།

གཉིས་པ་ངེས་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་མི་འབྲད་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་ནི།
 གལ་ཏེ་སྤྱོད་དོན་དམ་ཏུ་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པར་འདོད་ན་ངེས་
 བྱེད་གྱི་ཚད་མ་ཉིད་ཀྱང་མ་གྲུབ་པས་གང་གིས་གཏན་ལ་འབེབས་
 ཞེ་ན། དོན་དམ་པར་ཚད་མ་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པས་
 སྐྱོན་མེད་དོ། །འདི་ལྟར་རྟོག་བྱེད་གྱི་སློལ་ཚད་མ་དང་། བཟགས་
 པར་བྱ་བའམ་གཞལ་བྱ་དག་ཐ་སྟོན་ཏུ་ཡོད་པ་མ་བཀག་པས་དེ་

གཉིས་པོ་ཡན་ཚུན་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་འཛོག་པ་ཡིན་ལ། དེའང་
 བདེན་དངོས་མ་ཡིན་པར་རི་ལྟར་ཐ་སྐྱད་ལ་གྲགས་པ་ཚམ་ལ་
 བརྟེན་ནས་ཚད་མས་ཡུལ་རྣམ་པར་དབྱུང་པ་ཐམས་ཅད་ཡོད་
 པར་བརྗོད་དོ། །གཡ་ཉེ་གང་གི་ཚོ་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་
 མེད་པར་རྣམ་པར་དབྱུང་པར་བྱེད་པ་ཡི་རྣམ་དཔྱད་ཚད་མ་དེ་
 ཉིད་ཀྱིས་ནི་དཔྱད་པར་བྱེད་དགོས་ན་དེའི་ཚོ་རྣམ་དཔྱད་ཀྱི་སྒོ་
 དེ་ཡང་ནི་རྣམ་པར་དཔྱད་བྱེད་གཞན་ཀྱིས་དཔྱད་དགོས་པའི་
 སྲིར་ན་སྲུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྲུག་མེད་ཏུ་ཐལ་བའི་
 སྐྱོན་མེད་དེ། སྲིར་དབྱུང་བྱ་ཚོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་དབྱུང་པར་
 བྱས་པས་རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་པ་ན་བྱེ་བྲག་རྣམ་དཔྱད་ཀྱི་
 སྒོ་ཚད་མ་དེ་ལ་ནི་རང་བཞིན་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་རྟེན་ཡོད་པ་
 མིན་ལ། རྟེན་མེད་པའི་སྲིར་ན་དཔྱད་བྱེད་རང་བཞིན་མེད་པར་
 འུགས་ལ་ངེས་པས་དེར་བདེན་འཛིན་མི་སྐྱེ་བའི་སྲིར་ཉེ། དེས་ན་
 ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་རང་བཞིན་མེད་ཅིང་ཞི་བ་དེ་ཡང་
 བྱ་ངན་ལས་འདས་པར་བརྗོད་དོ། །

མུ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱི་ཚོད་སྟོང་།

གསུམ་པ་མུ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱི་ཚོད་སྟོང་ལ་གསུམ། དངོས་པོར་
 འཛིན་པ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཚོད་མ་མེད་པ་དང་། གནོད་བྱེད་ཡོད་
 པ་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མེད་ཏུ་བསྟན་པ་ལ་ཚོད་པ་སྟང་
 བའོ། །དང་པོ་ལ་མདོར་བསྟན་པ་ནི། དངོས་པོར་སྐྱབ་བྱ་གང་གི་ལྟར་

ན་ཤེས་བྱ་དང་ཤེས་པ་འདི་གཉིས་བདེན་པར་གནས་པར་འདོད་
པ་ཡིན་ན། བདེན་པར་གནས་པ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་མེད་པས་བདེན་
པར་ངེས་པའི་ཐ་སྐྱོད་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་ཤིན་ཏུ་དགའ་བར་གནས་སོ།།

རྒྱས་བཤད་ལ་གཉིས་ལས་སུ་ཚུན་བརྟེན་པ་དཔེ་
བཅས་ནི། གལ་ཏེ་འཇལ་བྱེད་གྱི་ཤེས་པའི་དབང་སྟེ་སྟོབས་ལས་
གཞལ་བའི་དོན་བདེན་པར་གྲུབ་ན། འོ་ན་འཇལ་བྱེད་ཤེས་པ་
བདེན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་ལ་རྟེན་ཏེ་སྐྱབ་བྱེད་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་རང་
རིག་པ་ནི་བཀག་ཟིན་ལ། དོན་རིག་པས་ཡུལ་ཏུ་བྱེད་པ་འགལ་
བའི་སྲིད། འོ་ན་ཏེ་ཤེས་བྱའི་དབང་ལས་ཤེས་པ་ཡོད་པ་གྲུབ་
པོ་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཡོད་པ་ལ་རྟེན་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། དེ་སྟེ་སུ་ཚུན་
བརྟེན་པའི་དབང་གིས་ཡོད་པས་གཉིས་ཀ་ཡང་ནི་མེད་པར་
འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་སུ་མེད་ན་ས་ཡོད་པ་མིན་ལ་ས་མེད་ན་སུ་
ཉིད་གང་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། དེ་ལྟར་སུ་མེད་པར་ནི་ས་མེད་ས་
མེད་པར་སུ་མེད་པས་དོན་ལ་གཉིས་ཀ་མེད་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་ཚང་
མ་དང་གཞལ་བྱ་དེ་གཉིས་ཀ་མེད་པ་ཉིད་དོ། །

སྐྱབ་བྱེད་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྐྱབ་བྱེད་ས་པོན་ལས་སྐྱེ་
ཞིང་། ས་པོན་ཡོད་པ་སྐྱབ་བྱེད་ཡོད་པའི་རྟགས་དེ་ཉིད་གྱིས་རྟོགས་པ་
བཞིན་ཏུ་ཤེས་བྱ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་ཡིས་ཤེས་བྱ་དེ་ཡོད་པ་
ནི་ཅིས་མི་རྟོགས་ཤེ་ན། དེ་ནི་དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་ཏེ། སྐྱབ་བྱེད་རྟགས་
སུ་བཀོད་ནས་ས་པོན་བསྐྱབ་པ་ན་ས་པོན་ཡོད་པ་ལ་མ་སྟོབས་པར་
སྐྱབ་བྱེད་ལས་གཞན་མིག་གི་ཤེས་པ་ཡིས་མཐོང་ནས་ས་པོན་ཡོད་

ཅེས་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ན། གང་གི་སྲིད་ཤེས་བྱ་དེ་རྟོགས་
པར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་གང་ལས་རྟོགས་ཏེ། རང་རིག་
པས་ལྷུབ་པ་སྐར་བཀག་ཟིན་ལ། ཤེས་བྱ་ལྷུབ་པའི་དབང་གིས་
ལྷུབ་པ་ནི་འདྲིར་ཕན་ཚུན་བརྟེན་པས་བཀག་ཟིན་པའི་སྲིད་པོ།

གཉིས་པ་གཞོན་བྱེད་ཡོད་པར་བརྟེན་པ་ལ་གསུམ།
རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་དང་། གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་
དང་། རང་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་པོ། །

རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ།

དང་པོ་ནི། རོ་བོ་ཉིད་རྒྱར་སྐྱེ་བ་དག་གིས། སྐྱེ་བའི་ཚོར་མ་
གཟེངས་རིང་རྣོ་བ་དང་། །ཉི་ཤར་རྒྱ་བོ་ཐུར་བྱ་འབབ་པ་དང་། །
མ་བུའི་མདོངས་བཀལ་ལ་སོགས་རི་སྟེང་པ། །སྐྱེས་ཀྱང་མ་བུས་རོ་བོ་
ཉིད་ལས་བྱུང་། །ཞེས་འདོད་དོ། །དེ་མི་འཐད་དེ། རེ་ཞིག་འཇིག་
རྟེན་གྱི་མདོན་སྐྱེས་གྱིས་ཀྱང་འབྲས་བུ་དེ་རང་གི་རྒྱ་རྣམས་ཐམས་
ཅད་ཚོགས་པ་ལས་སྐྱེ་བར་མཐོང་བ་ཡིན་པའི་སྲིད། གལ་ཏེ་
པརྱའི་སྣང་བུ་སོགས་སྣ་ཚོགས་པ་རྒྱ་གང་གིས་བྱས་ཏེ་རྒྱ་མེད་དོ་
ཞེ་ན། པརྱའི་སྣང་བོ་ལ་སོགས་པ་འབྲས་བུ་སྣ་ཚོགས་པའི་དབྱེ་
བ་དེ་ནི་རྒྱ་ཐ་དད་པ་ཡི་དབྱེ་བས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཅོ། །འོ་ན་རྒྱ་
ཡི་དབྱེ་བ་དེ་གང་གིས་བྱས་ཤེ་ན། སྐར་གྱི་རྒྱའི་དབྱེ་བ་ཉིད་ལས་
སོ། །ཅིའི་སྲིད་རྒྱ་ཐ་དད་པ་ཡིས་འབྲས་བུ་ཐ་དད་པ་སྐྱེད་ཅུས་ཤེ་
ན། སྐར་གྱི་རྒྱ་ཡི་མཐུ་ཉིད་ལས་ཏེ་ཚོས་ཉིད་ཡིན་པའི་སྲིད།

གཞན་ལས་སྐྱོབ་དགག་པ།

གཉིས་པ་གཞན་སྐྱོད་དགག་པ་ལ་གཉིས། དབང་ཕྱུག་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་
 དང་། རྩལ་རྟག་པ་རྒྱ་མ་ཡིན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་དབང་
 ཕྱུག་ཉིད་མ་གྲུབ་པ་ནི། རིག་པ་ཅན་ཁ་ཅིག་དབང་ཕྱུག་ཚོས་ལྟ་
 ལྟ་གྱིས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པས་འགོ་བ་མ་ལུས་པའི་
 རྒྱ་ཡིན་པར་འདོད་ལ། དེ་ལྟ་ན་རེ་ཞིག་དབང་ཕྱུག་དེ་གང་ཡིན་
 ཚོས་ཞེས་དྲིའོ། །འབྲུང་བ་རྣམས་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་དེར་བརྗོད་
 པ་ཅམ་རུང་བ་དེ་ལྟ་མོད། དོན་དབང་ཕྱུག་མིན་ཡང་མིང་ཅམ་
 ལ་ཡང་ཚོད་པས་ཅི་ཞིག་ངལ་བར་བྱེད། འོན་ཀྱང་ས་རྒྱ་ལ་སོགས་
 པ་དེ་དག་རྩ་མ་དང་མི་རྟག་པ་དང་སློབ་གཡོ་བ་སྣོན་རྩ་གཏོང་
 བ་མེད་པ་དང་སྟ་མིན་ཞིང་། འགོམ་པར་བྱ་བ་ཉིད་དང་། མི་
 གཙང་བའི་སྲིར་དང་། དབང་ཕྱུག་ནི་གཅིག་ཤུ་རྟག་པ་སྟ་སེམས་
 པ་ཡོད་པ་མཚོད་བྱ་གཙང་བའི་རང་བཞིན་རྩ་འདོད་པའི་སྲིར་
 འབྲུང་བ་དེ་རྣམས་ནི་དབང་ཕྱུག་ཉིད་མ་ཡིན་ལོ། །དབང་ཕྱུག་
 ནི་ནམ་མཁའ་མིན་ཏེ་སློབ་གཡོ་བ་མེད་པའི་སྲིར། བདག་ཀྱང་
 དབང་ཕྱུག་དེ་མིན་ཏེ། བདག་སྐར་ནས་བཀག་ཟེན་པའི་སྲིར། དེ་
 ལས་གཞན་བསམ་པར་རུས་པ་མིན་པ་ཡི་བྱེད་པ་པོ་དབང་ཕྱུག་
 ཅིག་འདོད་ན་དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། བསམ་པར་བྱ་བ་མིན་པ་ཞིག་
 བྱེད་པོར་བརྗོད་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་སྲུས་ཀྱང་མི་རྟོགས་པའི་སྲིར།
 འབྲས་བུ་མི་སྲིད་པ་ནི། དབང་ཕྱུག་དེས་བསྐྱེད་པར་འདོད་པའི་
 འབྲས་བུ་འང་གང་ཞིག་ཡིན་ཞེས་དྲི། བདག་དང་འབྲུང་བཞི་རྟག་

པ་སོགས་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། བདག་དེ་དང་ས་ལ་སོགས་པ་དང་དབང་
སྤྱད་རང་གི་རོ་སོང་རྟག་པ་མིན་ནམ་སྟེ། བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་
གཉིས་ཀ་རྟག་པའི་སྤྱིར་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཆར་བསྐྱེད་
པའམ། གཏན་མི་སྐྱེ་བ་གང་ཏུ་དུ་ཐལ་ལོ།

ཡང་ཤེས་པ་དང་ཚོར་བ་སོགས་མི་རྟག་པ་རྣམས་ནི་
དབང་སྤྱད་གིས་བསྐྱེད་པ་མིན་ཏེ། ཤེས་པ་ཤེས་བྱ་ལས་སྐྱེ་བ་
མདོན་སྤྲུམ་དང་སོག་མེད་ནས་བདེ་སྤྱད་ནི་ལས་དགེ་སྤྲིག་ལས་
སྐྱེ་བ་ཡིན་པར་ལུང་ཚད་མ་ལས་ཀྱང་པའི་སྤྱིར། དེ་བས་ན་དེ་
ཡི་འབྲས་བུ་གང་ཞིག་སྐྱེད་པ་སྣོས་ཤིག་སྐྱེད་བྱེད་མི་འཐད་པ་
ནི། རྒྱ་དབང་སྤྱད་ལུས་པ་སོག་མེད་རྟག་ན་ལུས་པ་དེ་ལ་སོག་མ་
ཡོད་པ་མིན་པའི་སྤྱིར་ན་དེའི་འབྲས་བུའི་སོག་མ་ག་ལ་ཡོད་དེ་
རྟག་ཏུ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། རྟགས་ཀྱང་སྟེ་རྟག་པ་རྒྱར་སྐྱེ་ན་ལུས་
པ་སྤྱིས་འཕེལ་བར་མི་ཏུང་བས་དང་པོ་ནས་ལུས་པ་སོག་མེད་ཏུ་
ཁས་ལེན་པའི་སྤྱིར། དེའི་བྱུང་བ་ནི། རྒྱ་རྟག་པ་དེས་རྟག་ཏུ་ཅིའི་
སྤྱིར་བྱེད་པ་མིན་ཏེ། དེ་ནི་རྐྱེན་གཞན་ལ་སྣོས་པ་མིན་པའི་སྤྱིར།
དེས་ན་རྟག་པ་ལ་རེས་འགའ་བ་མི་ཏུང་བས་ན་ཅིག་ཆར་བསྐྱེད་
པའི་བྱུང་བ་ཀྱང་ལོ།

སྟོས་མེད་ཀྱི་རྟགས་དེ་ཡང་ཀྱང་སྟེ། དབང་སྤྱད་དེས་
བྱས་པ་མིན་པའི་ཚོས་གཞན་ཡོད་པ་མིན་པའི་སྤྱིར་ན་དེས་
འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་འདི་གང་ལ་སྟོས་པར་འགྱུར་ཏེ་སྟོས་མེད་
ཏུ་ཀྱང་པའི་སྤྱིར། གལ་ཏེ་རྐྱེན་ཚོགས་པ་ལ་སྟོས་ན་ཚོགས་པ་

ཉིད་རྒྱ་ཡིན་པར་འགྱུར་གྱི་དབང་སྐྱུག་རྒྱ་མིན་ཏེ། རྒྱ་རྒྱུན་ཚོགས་
ན་དབང་སྐྱུག་ལ་འབྲས་བུ་མི་སྐྱེ་བའི་དབང་མེད་ཅིང་། ཚོགས་
པ་དེ་མེད་པར་ནི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་དབང་མེད་པའི་སྤྱིར། གཤམ་
ཏེ་དབང་སྐྱུག་མི་འདོད་བཞིན་འབྲས་བུ་བྱེད་ན་གཞན་གྱི་དབང་
བྱུ་ཐལ་ལོ། །འདོད་བཞིན་ནའང་འདོད་པ་ལ་རག་ལས་པར་
འགྱུར་བས་འབྲས་བུ་བྱེད་ནའང་དབང་སྐྱུག་རང་དབང་ཅན་ག་
ལ་ཡིན་ཏེ་མིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རྟག་པའི་རྒྱལ་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་ནི། བྱི་བྲག་པ་གང་
དག་རྒྱལ་སྐྱོན་གྱི་རྣམ་རྟག་པ་རྒྱུར་སྐྱབ་བ་དེ་དག་ཀྱང་ནི་སྐར་ལྷས་
བྱན་པ་ཉེར་གཞག་གི་སྐབས་སུ་ཆ་ཤས་གཞིག་པས་བརྒྱུག་ཟིན་ཏོ། །

རང་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་བ།

གསུམ་པ་རང་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ལ་གཉིས། དགག་པའི་ལྷལ་
བསྟན་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཙོ་བོའི་རང་བཞིན་
རྟག་པ་བཅས་པོ་གཅིག་སུ་སྐྱུས་ཀྱང་མི་མཐོང་བ་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་
པ་སྟེ་ཚོས་ལྷ་ལྷན་ཞིག་ཡིན་ལ་དེ་ནི་འགྲོ་བ་སྟེ་གསལ་བ་གནས་
སྐབས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལ་རང་བཞིན་མཐོང་ལྷལ་
མིན་ཅིང་གནས་སྐབས་མཐོང་ལྷལ་ཡིན་པས་སྐར་མ་གསལ་
བ་ལས་གསལ་བ་སྐྱེ་ཞེས་བརྗོད། རང་བཞིན་རྒྱ་དང་གནས་
སྐབས་འབྲས་བུ་སྟེ་དེ་གཉིས་དེ་ལོ་ནར་གཅིག་པས་གཉིས་ག་
ལ་རང་བཞིན་ཞེས་བརྗོད། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གསལ་བས་སྐྱེ་བ་ཞེས་

གྲུང་བྱ་བར་ནི་གྲངས་ཅན་པ་དག་འདོད་དེ། ལྷིང་སྟོབས་ཏེ་བདེ་
 བ་དང་རླུལ་ཏེ་རླུག་བསྐྱེད་དང་བཏང་སྟོམས་ལུན་པ་ཞེས་བྱ་
 བའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་ཆ་མཉམ་པར་གནས་པ་ནི་བཅ་པོ་རྟག་
 པ་འགོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་གཅིག་གིས་བྱུང་བ་ཀྱུན་གྱི་རྒྱ་གཙུག་པོ་
 ཞེས་བྱ་བར་རབ་རྒྱ་བརྗོད་དེ། དེའི་ལྷན་མ་ན་ཤེས་རིག་གི་རོ་
 པོ་སྐྱེས་བྱ་རྟག་པ་གཅིག་མེད་པ་ཅན་རེ་རེ་ལ་རེ་རེ་ཡོད་པ་
 བེ་ཡུལ་ལ་ཡོངས་སྟོན་པ་པོ་ཡིན་གྱི་གང་གི་ཡང་རྒྱ་འབྲས་མིན་
 བོ། །དེ་གཉིས་ཀ་དོན་དམ་ཡིན་པས་མཐོང་ཡུལ་མ་ཡིན་པས་
 བཟོ་དཀའ་ལོ། །ཡོན་ཏན་གསུམ་ཆ་མི་མཉམ་ན་འགོ་བ་སྟེ་
 གསལ་བའམ་རྣམ་འབྱུང་འབྱུང་བ་ཡིན་པར་བརྗོད་དེ། དེའི་ཐོག་
 མར་ཆེན་པོའམ་སྟོ། དེ་ལས་ང་རྒྱལ་གསུམ་སྟེ། ལྷིང་སྟོབས་ཅན་
 དང་། རྣམ་པར་འབྱུང་བ་དང་། ལུན་པ་ཅན་ལོ། །ང་རྒྱལ་དང་པོ་
 ལས་མིག་རྣ་བ་སྣ་སྟེ་ལུས་ཏེ་སྟོང་དབང་ལྡང་དང་། རག་ལག་པ་རྒྱང་
 པ་མཚན་མ་རྒྱབ་སྟེ་ལས་དབང་ལྡང་དང་། ཡིད་གཉིས་ཀའི་དབང་
 པོ་རྣམས་འབྱུང་། གཉིས་པ་ལས་སྐྱེ་རྒྱུ་རོ་རེག་གཟུགས་གྱི་དེ་ཅམ་
 ལྡང་དང་། དེ་ལས་ནམ་མཁའ་ས་རྩ་རྒྱུང་མེ་ལྡང་འབྱུང་རོ། །གསུམ་
 པ་ནི་དང་པོ་གཉིས་ཀར་འཇུག་གོ། དེ་ཅམ་ལྡང་ལ་ཡིད་རྒྱུ་ལོང་མི་
 ལོང་བར་མ་གསུམ་རྒྱ་གནས་པས་བདེ་སོགས་གྲང་བཅ་པོ་ཡིན་
 པས་དེས་སྟོའི་མེ་ལོང་ལ་རྣམ་པ་བཞག་པ་ན་ནང་གི་ཤེས་རིག་
 དང་རྣམ་པ་འབྲེས་པ་ལས་ཡོངས་སྟོན་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

དེ་དག་གི་པ་ལ་བཞི་ལས་གཞོན་པ་སྤྱིར་བརྗོད་པ་ནི།

གཙོ་བོ་གཅིག་ཉིད་ལ་རང་བཞིན་གསུམ་ཉིད་ཏུ་བདེན་པ་ནི་རིག་
 པ་མིན་པ་དེས་ན་གཙོ་བོ་དེ་ཡོད་པ་མིན་ཅོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་ཡོན་
 ཏན་ཡང་གསུམ་ཏུ་བདེན་པར་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། གསུམ་པོ་དེ་ཡང་
 སོ་སོར་རྣམ་པ་གསུམ་གསུམ་ཏུ་ཡོད་པའི་སྲིད། རྒྱ་ཡོན་ཏན་མེད་
 པའི་སྲིད་ན་འབྲས་བུ་རྒྱ་སོགས་ཀྱང་ཡོད་ཉིད་ཤིན་ཏུ་རྒྱང་རིང་
 བར་འབྱུང་རོ། །བདེ་སོགས་སྲིད་ཅོན་ཡིན་པ་དགག་པ་ནི། སེམས་
 མེད་པའི་གོས་ལ་སོགས་པའི་དེ་ཅམ་ལྟ་བུ་བེམས་པོ་ཡིན་པས་
 དེ་ལས་བདེ་སོགས་རིག་པ་ཡོད་པ་སྲིད་པའང་མིན་ཏེ། བན་ཚུན་
 འགལ་བ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྲིད། གྲངས་ཅན་པའི་འདོད་
 པ་དོར་ཏེ་དེ་ཅམ་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་བདེ་སོགས་དེ་ཡི་རྒྱུའི་རང་
 བཞིན་ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན། ལྷར་དངོས་པོ་རྣམས་ཤེས་བྱ་ལས་ལྷར་
 ཤེས་ཡོད་ན། སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཏུས་གསུམ་ཏུ་མི་འབྲང་པར་
 དབྱུང་བའི་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྟེ་ཡིན་ཅོ། །

གལ་ཏེ་བཀག་པ་དེ་དོན་དམ་ལ་ཡིན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་
 རྒྱ་འབྲས་ཡིན་པ་མ་བཀག་གོ་ཞེ་ན། འོ་ན་རང་ཚིག་དང་འགལ་
 ཏེ་ཚོད་ཀྱི་རྒྱ་ཡང་བདེ་སོགས་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་གཙོ་བོ་ཉིད་
 ལས་དེ་ཅམ་ལྟ་བུ་འབྱུང་བར་འདོད་ཀྱི་དེ་ཅམ་ལས་བདེ་སོགས་
 འབྱུང་བར་མི་འདོད་པའི་སྲིད། གལ་ཏེ་དེ་ཅམ་ལྟ་བུ་བདེ་སོགས་ཀྱི་
 རྒྱར་མི་འདོད་ཀྱི་བདེ་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་གཙོ་བོ་དེ་ཅམ་ལྟའི་
 རྒྱར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མངོན་སུམ་དང་འགལ་ཏེ། བདེ་སོགས་
 དེ་ལས་རྣམ་སོགས་དེ་ཅམ་ལྟ་བུ་འབྱུང་བའང་མེད་པ་དང་། ལྷན་

སོགས་ལས་ནི་བདེ་སོགས་འབྱུང་བ་ཡིན་པ་མངོན་གྲུབ་ཏུ་གྲུབ་
པའི་སྲིད། ལྷན་སོགས་བདེ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུར་འདོད་ནའང་མི་འཐད་
དེ། ལྷན་སོགས་དེ་དག་དོན་དམ་ཏུ་གྲུབ་པ་མེད་པའི་སྲིད་ན་བདེ་
སོགས་ཀྱང་དོན་དམ་པར་མེད་པར་གྲུབ་པོ། །

གཙོ་བོའི་རང་བཞིན་རྟག་པར་མི་འཐད་པ་ནི། བདེ་
སོགས་རྟག་པ་ཉིད་ཏུ་གནས་པ་ཡང་མེད་དེ། ལྷན་ཏུ་རུང་བ་ལ་
རུས་ནས་ཡང་རྟག་པར་གནས་པར་དམིགས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
པའི་སྲིད། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་ལྷན་ཏུ་མི་རུང་བས་དམིགས་པ་
མེད་པས་རྟག་ཏུ་གནས་པ་མི་ཁེགས་སོ་ཞེ་ན། འོ་ན་བདེ་བ་དེ་
གསལ་བའི་རུས་སུ་ལྷན་ཏུ་རུང་བར་མངོན་གྲུབ་ཏུ་གྲུབ་ན། མི་
གསལ་བ་ན་དེའི་རང་བཞིན་དོར་རམ་མ་དོར། དོར་ན་མི་རྟག་
པར་བྱེད་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་སྐྱབས་ལ། མ་དོར་ན་བདེ་སོགས་གསལ་
པའི་རང་བཞིན་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྲིད་ན་ཚུང་བ་ཅིའི་སྲིད་འཛིན་
པ་མ་ཡིན་ཏེ་འཛིན་པར་ཐལ་ལོ། །གལ་ཏེ་བདེ་བ་དེ་ཉིད་མ་ཚོར་
བ་ནི་སྐར་རགས་པ་སྲིས་སྲ་མོར་གྱུར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྲ་རགས་
རང་བཞིན་གཅིག་གམ་ཐ་དད། གཅིག་ན་བདེ་བ་དེ་རགས་པ་
དང་སྲ་བ་འགལ་བར་གནས་པའི་སྲིད་རང་བཞིན་གཅིག་པའང་
རི་ལྟར་ཡིན་ཏེ་མིན་ནོ། །སྲ་རགས་གནས་སྐབས་ཡིན་པས་རང་
བཞིན་ཐ་དད་མིན་ན། རགས་པ་དོར་ནས་སྲ་མོར་སྲེ་བར་
འགྱུར་བའི་སྲིད་སྲ་རགས་དེ་དག་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་རོ། །

གལ་ཏེ་གནས་སྐབས་མི་རྟག་ལ་རང་བཞིན་རྟག་གོ་ཞེ་

ན། གནས་སྐབས་མི་རྟག་པ་དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་
 བེ་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་ཅིས་མི་འདོད་དེ། གནས་སྐབས་རགས་པ་
 དང་སྲ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་བདེ་བ་ལས་གཞན་མིན་པར་བདག་
 གཅིག་པའི་སྲིད་ན་བདེ་བ་གསལ་བར་ཉེ་ངེས་པར་མི་རྟག་པ་
 ཉིད་དོ། །ཡོད་པ་སྐྱེ་བར་འགལ་བ་ནི། གལ་ཉེ་སྐར་མེད་པ་འགའ་
 ཡང་ནི་སྲིས་སྐྱེ་བ་མིན་ཉེ། མེད་པའི་སྲིད། སྐར་མེད་ཀྱང་སྐྱེ་ན་
 རི་འོང་གི་རྩ་ཡང་ཅི་སྟེ་མི་སྐྱེ། དེས་ན་སྐར་མི་གསལ་པའི་དུས་ན་
 གཙོ་བོའི་ཁྲུག་མ་ན་ཡོད་པ་སྲིས་གསལ་བ་ཅམ་མོ་ཞེས་འདོད་
 བ། སྐར་མེད་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་སྲིས་ཀྱང་མི་སྐྱེ་བར་བསྐྱབ་ན་
 བདེ་སོགས་གསལ་བ་སྐར་མེད་པར་སྲིས་གསལ་པར་སྐྱེ་བ་ནི་ཚྭོད་
 མི་འདོད་ཀྱང་མངོན་སུམ་དུ་གནས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྲིད་མ་ངེས་སོ། །

གལ་ཉེ་རྒྱ་ལ་འབྲས་བུ་གནས་ན་རྒྱ་བཟ་བཟ་བར་འདོད་ན་
 འབྲས་བུ་མི་གཙང་བ་བཟ་བར་འགྱུར་བ་དང་། འབྲས་བུ་རས་ཤོན་
 པར་འདོད་ན་དེ་ཉིད་ཀྱི་རིན་གྱིས་རྒྱ་རས་བལ་གྱི་ས་བོན་ཉོས་
 ལ་བལོ་བར་གྱིས་ཤིག །གལ་ཉེ་རས་བལ་གྱི་ས་བོན་ལ་རས་ཡོད་
 ཀྱང་འཇིག་རྟེན་པ་ཚོངས་པས་མ་མཐོང་བས་ཡོངས་སྡོད་མི་རུས་
 སོ་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་ཚོངས་པས་ཡོངས་སྡོད་མ་རུས་སུ་ཚུགས་ཀྱང་
 དེ་ཉིད་ཤེས་པ་སེར་སྐྱ་སོགས་ཀྱིས་རྣམ་གཞག་ས་བོན་མི་ཤོན་པར་
 རས་ཤོན་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལོ། །འཇིག་རྟེན་ཚོངས་པའང་མི་འཐད་
 དེ། འབྲས་བུ་དེ་ཅམ་ཉེར་ལྡེ་ཤེས་པའི་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་མཁྲིན་
 པ་དེ་རྒྱ་འཇིག་རྟེན་ཚོངས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་ནི་ཡོད་པ་ཡིན་ན་

རས་ཀྱི་ས་བོན་ལ་རས་ཡོད་པ་ཅི་སྟེ་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་
བར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་པའི་མཐོང་བ་ཚད་མ་ཉིད་
མིན་ན་འབྲས་བུ་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བའི་སློ་གསལ་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་
གསལ་བར་མཐོང་བའང་བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པར་བརྟུན་པ་ལ་
ཚོད་པ་སྟོང་བ་ལ་ཚོད་པ་འགོད་པ་ནི། གལ་ཏེ་བྱིད་དབུ་མ་པས་
སློ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་བརྗོད་ཅིས་སློ་འབྲུལ་བར་ཁས་ལེན་ན་
སློས་པ་གཙོད་པའི་སློ་ཚད་མ་དེ་ཡང་ཚད་མ་མིན་པར་འབྲུལ་
བར་འགྱུར་བས་ན་དེས་གཞལ་བའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱང་བརྟུན་པར་མི་
འགྱུར་རམ་སྟེ་འགྱུར་བར་ཐལ་ལ། དེ་འདོད་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཏུ་
ན་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཏུ་བསྐྱོམ་པ་ནི་བརྟུན་པ་ཡིན་པ་
དེའི་སྤྱིར་མི་འཐད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའོ། །

ལན་ལ་གཉིས་ལས་ཡོངས་གཙོད་ལ་ཚད་མ་མིན་པར་
འདོད་པ་ནི། བརྟུགས་པའི་དངོས་པོ་དགག་བུ་ལ་སློས་མ་རིག་
པ་སྟེ་སློ་ཡུལ་ཏུ་མ་བྱས་པར་དེ་ཡི་བཀག་པ་དངོས་མེད་ཀྱང་
སློས་འཇིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མོ་གཤམ་གྱི་བུ་བརྟུན་ན་གི་བ་ཡང་
བརྟུན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་སྤྱིར་དགག་བུ་བརྟུན་པའི་དངོས་པོ་གང་
ཡིན་པ་དེ་ཡི་བཀག་པ་དངོས་མེད་ཀྱང་གསལ་བར་ཏེ་ངེས་པར་
བརྟུན་ནོ། །དེས་ན་དོན་དམ་པར་ཚད་མ་མིན་པར་འདོད་པ་ཡིན་
ནོ། །རྣམ་བཅད་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པ་ནི། སྟོང་ཉིད་བསྐྱོམ་པ་དོན་
མེད་པར་ཐལ་ཞེས་པའི་བྱབ་པ་མ་གྲུབ་སྟེ། དགག་བུ་བདེན་

འཛིན་འགོག་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་དེ་བརྟུན་པ་ན་ལ་འགྱོར་ཀྱན་རྫོབ་
ཙམ་ཡིན་ཀྱང་དེས་བདེན་འཛིན་གྱིས་རྟོག་པ་གཞན་གྱི་གཤམས་
བྱེད་པ་དེས་ན་ལོ། །དཔེར་ན་མི་ལམ་དུ་བྱ་སྐྱེ་ནས་ཤི་བ་མི་ལ་བྱ་
དེ་མེད་སྐྱམ་པའི་རྣམ་རྟོག་དེ་ནི་བྱ་དེ་ཡོད་སྐྱམ་པའི་རྣམ་པར་
རྟོག་པ་ཡི་གཤམས་ཡིན་ལ། དེ་མེད་འཛིན་དེ་ཡང་བརྟུན་པ་ཡིན་
ཡང་ཡོད་འཛིན་དེ་སྤང་བྱས་པ་བཞིན་ལོ། །

ཤེར་སྐྱེན་གྱི་དོན་བསྐྱེད་ཏེ་བསྐྱེད་པ།

སྐྱེ་དོན་གསུམ་པ་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་འགག་དང་བྲལ་བའི་སྐྱོན་ས་
ཤེར་སྐྱེན་གྱི་དོན་བསྐྱེད་ཏེ་བསྐྱེད་པ་ལ་བཞི་ལས་ཚོས་ཐམས་
ཅད་སྐྱེ་འགག་མེད་པའི་དོན་དངོས་ནི། དེ་བས་ན་དེ་ལྟར་
རིགས་པས་རྣམ་པར་དབྱུང་པར་བྱས་པས་དངོས་པོ་འགའ་ཡང་
རྒྱ་མེད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། རྒྱ་རྒྱེན་སོ་སོ་བ་ལ་མ་འདུས་པ་ཡི་
རྒྱེན་རྣམས་ལ་ཡང་སྐྱེ་བའི་དངོས་པོ་གནས་པ་མ་ཡིན་ལོ། །དེས་
ན་དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་དེ། གཞན་ནས་སྤང་མེད་གསར་དུ་
འོངས་བ་སྐྱེ་སྐྱེ་བའང་མ་ཡིན་ལ། བར་དུ་གནས་པའང་མ་ཡིན་
ཞིང་། ཐ་མར་འགག་ནས་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་པས་དོན་དམ་
པར་འདུས་བྱས་གྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་སྐྱིར།

གཉིས་པ་རྟེན་འབྲེལ་སྐྱེ་མར་བསྐྱེད་པ་ནི། དེ་ལྟར་ན་
རྫོངས་པས་བདེན་པར་བཟུང་བར་གང་བྱས་པ་འདི་རིགས་པས་
དབྱུང་ན་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པས་སྤང་ཡང་བདེན་པ་མེད་པ་རྒྱུ་

མ་ལས་ནི་བྱང་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་འདི་
 ལྟར་རྒྱ་མས་རྒྱལ་བའི་རྟ་སྐང་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། རྒྱ་
 དང་རྒྱུན་རྒྱལ་གྱིས་ནི་གཟུགས་སོགས་གང་རྒྱལ་པ་དེ་དག་ནི་
 གང་ནས་འོངས་ཏེ་རྒྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་གང་ཏུ་འགོ་སྟེ་འགག་པ་
 དང་གནས་པའང་བརྟག་པར་གྱིས་ཏེ་བརྟག་ན་རྒྱེ་འགག་མེད་
 དོ། །བཙུག་མ་ལ་བདེན་པའི་རང་བཞིན་མེད་པས་བྱབ་པའི་སྲིད།
 དེས་ན་ཐམས་ཅད་རྟེན་འབྲེལ་ཉིད་ཏུ་བྱུབ་སྟེ། འབྲས་བུ་གང་
 ཞིག་རྒྱ་གང་ནི་ཉེ་བ་ཡིས་མཐོང་བར་འགྱུར་ལ། རྒྱ་དེ་མེད་ན་
 འབྲས་བུ་དེ་མཐོང་བ་མིན་པ་རྒྱ་འབྲས་རྗེས་སུ་འགོ་ལྷོག་བྱེད་
 པའི་སྲིད། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ན་རང་བཞིན་མེད་པས་བྱབ་སྟེ། རང་
 བཞིན་ཡིན་ན་རྒྱས་བཙུག་པ་མི་འཐད་པས་རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་བཙུག་པ་
 ལ་རང་བཞིན་མེད་པས་བྱབ་པའི་སྲིད། དཔེར་ན་གཟུགས་བརྟན་
 དང་མཚུངས་པ་ཡིན་ལོ། །དེས་ན་སྣང་བ་དེ་ལ་བདེན་པ་ཉིད་ནི་
 རི་ལྟར་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་རྟེན་འབྲེལ་ཅན་ཉིད་ངོ་བོར་འདོད་པ་དགག་
 པ་ནི། གལ་ཏེ་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ཡང་དོན་དམ་པའི་རང་བཞིན་
 ཡིན་ན་ཅི་འགལ་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ན་རང་བཞིན་མེད་པས་མ་
 བྱབ་པོ་ཞེ་ན། དོན་དམ་པའི་རང་བཞིན་ཏེ་རྟེན་འབྲེལ་མ་ཡིན་
 ཏེ་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་རྒྱེ་བ་མི་འཐད་པའི་སྲིད། འདི་
 ལྟར་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་ཡོད་པར་གྱུར་པ་ལ་རྒྱ་ཡི་དགོས་པ་ཅི་
 ཞིག་ཡོད་དེ། རྒྱས་བསྐྱེད་བྱ་ཡིན་པ་ལ་བསྐྱེད་དགོས་པས་བྱབ་པ་

ལ། ཡོད་པ་དང་བསྐྱེད་དགོས་པ་འགལ་བའི་སྲིད་འོན་ཏེ་འབྲས་
བུ་དེ་ནི་མེད་པ་ན་ཡང་རྒྱ་ཡི་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། བསྐྱེད་
པ་ལ་བྱུང་པར་དུ་བྱུང་ཡོད་བས་བྱུང་པ་ལས་བྱུང་པར་བྱུང་ཡོད་
པ་དང་དངོས་མེད་འགལ་བའི་སྲིད། དངོས་མེད་རྒྱུའི་ཡུལ་དུ་མི་
འཐད་དེ། བྱེ་བ་བརྒྱ་སྟག་ཅོམ་གྱི་རྒྱ་ཡིས་ཀྱང་དངོས་པོ་མེད་པ་
བསྐྱུར་དུ་མེད་པའི་སྲིད།

གལ་ཏེ་སྐར་ཡོད་གཞན་དུ་བསྐྱུར་དུ་མེད་ཀྱང་སྐར་མེད་
པ་སྲིས་དངོས་པོར་བསྐྱུར་དུ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། སྲིས་ཀྱི་དངོས་པོར་
ལྷུང་པ་སྟེ་སྐར་གྱི་དངོས་མེད་མ་དོར་ནས་དངོས་པོར་འགྱུར་རམ་
དོར་ནས་འགྱུར། དང་པོ་ལྷུང་ན། དངོས་མེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཏེ་
དངོས་པོར་རི་ལྷུང་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་པན་ཚུན་སྤངས་འགལ་
ཡིན་པའི་སྲིད། གཉིས་པ་ལྷུང་ན་དངོས་མེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཏེ་
སྲིས་དོར་ནས་དངོས་པོར་འགྱུར་བ་གཞན་ཡང་གང་ཞིག་ཡིན་ཏེ།
དངོས་པོར་འགྱུར་བ་ལ་དངོས་མེད་འགག་པས་བྱུང་པ་ལ་དངོས་
མེད་འགག་པ་མེད་པའི་སྲིད། རྟགས་ལྷུང་སྟེ། དངོས་མེད་འགག་
ན་དངོས་པོར་ཐལ་ཏེ་མི་རྟག་པ་ལ་དངོས་པོས་བྱུང་པའི་སྲིད།
བརྟགས་པ་གཉིས་པོའི་བཤད་པ་རིམ་བཞིན། དངོས་མེད་མ་དོར་
ནས་དངོས་པོར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་དེ། དངོས་པོ་མེད་ཚེ་དངོས་
པོ་ཡོད་པ་སྲིད་པ་མིན་ན་དངོས་པོ་ཡོད་པར་ནམ་ཞིག་འགྱུར།
དངོས་མེད་དོར་ནས་དངོས་པོར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་དེ། དངོས་
པོ་སྐྱེས་པར་མ་གྱུར་བར་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་ནི་བཤལ་བར་མི་

འགྱུར་ལ། དངོས་པོ་མེད་པ་དང་ནི་མ་བུལ་ན་དངོས་པོ་ཡོད་པའི་
སྐབས་མི་སྲིད་པའི་སྲིད། དངོས་མེད་དངོས་པོར་མི་འགྱུར་བ་
དེ་བཞིན་རྒྱ་དངོས་པོའང་དངོས་པོ་མེད་པར་འགྱུར་བ་མིན་ཏེ།
དངོས་པོ་དང་མ་བུལ་ན་རང་བཞིན་གཉིས་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར་
བའི་སྲིད། བུལ་ན་ནི་དངོས་པོར་མི་འབྲེད་པའི་སྲིད།

བཞི་བ་སྲིད་ཞི་མཉམ་པ་ཉིད་རྒྱ་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྟར་
འགག་པ་ཡོད་པ་མིན་ཞིང་དངོས་པོའང་ཡོད་པ་མིན་པ་དེའི་
སྲིད། འགྲོ་བ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་ཉག་རྒྱ་མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་
འགག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་
འགྲོ་བའི་རང་བཞིན་སྐྱེ་འགག་དང་བུལ་ཡང་འབྲུལ་དོར་རྗེ་ལམ་
ལྟ་བུར་སྤང་རྒྱ་བུར་སྲིད། རྣམ་པར་དབྱུང་ན་ཚུ་གིང་དང་འབྲེད་པར་
བདེན་པའི་སྲིད་པོ་མེད་དོ། །དེས་ན་ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་དང་མ་
འདས་པ་འཁོར་བའང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྒྱ་གི་བྱུང་པར་མེད་དེ། ལྟོང་
པ་ཉིད་རྒྱ་རོ་གཅིག་པ་ཡིན་པའི་སྲིད་རོ། །

མཚུགས་པར་ཡོན་བརྟན་པ།

གསུམ་པ་མཚུགས་པར་ཡོན་བརྟན་པའི་སྐོར་ནས་རྗེས་སུ་གདམས་
པ་ལ་གཉིས། ལྟོང་ཉིད་ཉོགས་ན་རང་དོན་གྲུབ་པའི་མན་ཡོན་
དང་། ཟུང་འཇུག་རྒྱ་བུ་བའི་སྲིད་གཞན་ལ་སྲིད་རྗེ་བསྐྱེད་པར་
གདམས་པའོ། །དང་པོ་ལ་འཇིག་རྟེན་ཚོས་བརྒྱུད་མ་གྲུབ་པ་ནི།
དེ་ལྟར་ལྟོང་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རྟེན་པ་ཐོབ་པ་ཅི་ཡོད་མ་

སྟེང་དེ་ཤོར་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། གང་གིས་བསྟོད་ཅིང་རིམ་གྲོ་བྱས་
པའམ། ཡོངས་སུ་བརྟམ་པ་སྦྱང་པའང་ཅི་ཞིག་ཡོད། བདེ་བའམ་
སྟུག་བསྐལ་གང་ལས་ཡིན། མི་སྟོན་པ་ལ་མི་དགར་ཅི་ཡོད་སྟོན་
པར་གྲགས་པ་ལ་དགར་ཅི་ཡོད་དེ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཏུ་
མཉམ་པའི་སྦྱིར།

དེ་ལ་བརྟེན་པའི་སྲིད་པ་སྟོན་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཏུ་ནི་བཙའ་
བར་བྱས་ན་ཡུལ་ཅན་གང་ཞིག་སྲིད་ཅིང་ཡུལ་གང་ལ་སྲིད།
དབྱུང་ན་གསོན་པའི་འཇིག་རྟེན་འདི་མ་གྲུབ་ན་གང་ཞིག་འདིར་
ནི་འཆི་འགྱུར་ཏེ་ཚེ་རིང་སྲུང་མ་གྲུབ་པས་དགའ་མི་དགའ་ཅི་
ཞིག་ཡོད། མངོན་པར་དགའ་བའི་ཡུལ་མ་འོངས་པ་མ་གྲུབ་པས་
འགྱུར་བར་འགྱུར་བ་གང་ཞིག་ཡིན། རྟུག་པར་ཆགས་ཡུལ་ད་ལྟ་
བ་དང་། དུན་ཡུལ་འདས་པ་མ་གྲུབ་པས་བྱུང་བར་གྱུར་པ་གང་
ཞིག་ཡིན། རྟུག་པའི་གཞེན་དང་བཤེས་ཀྱང་གང་ཞིག་ཡིན་ཏེ་དེ་
དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྲིད་པ་རི་ལྟར་སྦྱོ། དེས་ན་ཚོས་ཐམས་ཅད་
སྟོང་ཉིད་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བར་ནི་བདག་དང་འདྲ་བའི་སོ་
སོའི་སྦྱེ་བོ་གནས་ལྷགས་ཚོལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བར་
ཀྱིས་ཤིག་ཅེས་སྟོང་པ་ཉིད་བསྟོན་པར་གདམས་པའོ།།

གཉིས་པ་བྱུང་འཇུག་ཏུ་བྱ་བའི་སྦྱིར་གཞན་ལ་སྟོང་རྗེ་
བསྟེང་པར་གདམས་པ་ལ་གསུམ་ལས་བཅེ་ཡུལ་གྱི་མཚོང་བའི་
སྟུག་བསྐལ་ལ་དམིགས་ཏེ་སྟོང་རྗེ་བསྟོན་པ་ནི། སེམས་ཅན་
བདག་ཉིད་བདེ་བར་འདོད་པ་སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པ་རྣམས་

ཞི་འཐབ་པ་དང་སྐྱོ་བའི་རྒྱ་དག་གིས་རིམ་བཞིན་ཡིད་རབ་ཏུ་
འཇུགས་པ་དང་དགའ་བར་བྱེད་ཅིང་། བདེ་བ་མ་ཐོབ་པས་སྐྱ་རན་
དང་ཐོབ་པའི་དོན་ཏུ་འབད་ཚོལ་དང་། ཚོད་པ་དང་སུན་ཚུན་ལྷུས་
གཙོད་པ་དང་འཁོགས་པ་སོགས་ཆགས་པ་དང་སྤང་བས་སྡིག་པ་
མང་པོ་དག་གིས་ནི་ཚོགས་ཆེན་པོས་འཚོ་བར་སྤང་ངོ་། །

གཉིས་པ་མ་མཐོང་བའི་སྐྱག་བསྐལ་ལ་མདོར་བསྟན་པ་
ཞི། སེམས་ཅན་རྣམས་བདེ་འགྲོར་ཡང་དང་ཡང་འོངས་ཏེ་བདེ་
བ་མང་པོར་སྐྱད་སྐྱད་ནས་སྤར་ཡང་གི་ནས་རན་སོང་གི་སྐྱག་
བསྐལ་ནི་ཡུན་རིང་མི་བཟད་པ་རྣམས་སྐྱ་ལྷུང་བར་འགྱུར་བ་
ཡིན་ནོ། །སྐྱག་བསྐལ་བརྒྱུད་མར་འཇུག་པ་ནི། སྲིད་པ་ན་ནི་འབྲས་
ཏུ་སྐྱག་བསྐལ་གྱི་གཡང་ས་མང་ཞིང་དེར་ནི་རྒྱ་གཉི་སྐྱག་གིས་
བསྐྱབས་པས་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་མིན་པ་འདི་འདྲ་བ་དང་སྟན་པའི་
སྐབས་དེར་ཡང་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་བདེན་པར་འཇིན་པ་སུན་
ཚུན་འགལ་བས་ན། སྲིད་པ་ན་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་འདི་འདྲ་མེད་
པས་སྐྱག་བསྐལ་གྱི་རྩ་བ་མ་ཞི་བ་དང་། དེར་ཡང་དཔེ་མེད་ཅིང་
མི་བཟད་པའི་སྐྱག་བསྐལ་རྒྱ་མཚོ་མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་བའི་
སྐབས་དེར་ནི་དེ་ལྟར་བཙོན་འགྱུས་ཞན་པས་སྟོབས་ཚུང་ཞིང་
དེར་ནི་ཉེན་དལ་འགྱོར་གྱི་ཚོ་ཡང་སྤང་བ་ཉིད་ཀྱིས་གཉེན་པོ་
རྣམ་དཔྱད་ལྗོད་དཀའ་ཞིང་། དེར་ཡང་གསོན་པར་བྱེད་པ་དང་
ནད་མེད་པའི་ཐབས་བྱེད་པ་དང་། བཀྲེས་པ་དང་ན་བས་ངལ་བ་
དང་། གཉིད་དང་འཚོ་བ་དང་དེ་བཞིན་ཏུ་བྱིས་པ་དང་འགྲོགས་

བ་ནས་དོན་མེད་ཀྱི་སྒྲོན་པས་ཚེ་ནི་དོན་མེད་ཏུ་སྐྱར་ཏུ་འདའ་
 བ་ཡིས་མི་མཐུན་སྟོགས་སྲིབ་ཅི་ལོག་གི་རྣམ་གཤེད་གོམས་
 བ་སྟེ། དེ་ལྟར་བརྒྱུ་ཐབས་གཉེན་པོ་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་ཤིན་
 ཏུ་རྟེན་པར་དཀའ་བ་དང་དེར་ཡང་མི་མཐུན་སྟོགས་ཀྱི་རྣམ་
 གཤེད་གོམས་པ་གཉེས་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐལ་དེ་ནི་བརྒྱུ་པའི་ཐབས་ནི་
 ག་ལ་ཡོད་ཏེ་བརྒྱུ་པའི་ཐབས་མེད་པ་དང་། དེར་ཡང་རན་སོང་
 ཚེན་སོར་ནི་ལྷུང་བའི་སྲིར་བརྟུན་ནི་བཙོན་པར་བྱེད་ཅིང་། དེར་
 བྱི་བརྟུན་གྱིས་བརྟན་པའི་ལོག་པའི་ལམ་མང་ཞིང་། ཡང་དག་
 པའི་ལམ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ལས་ཀྱང་བཀལ་དཀའ་བ་སྟེ་སྲི་ནང་
 གི་བར་ཚད་མང་བ་དང་། དེ་དག་གི་སྟོབས་གྱིས་སྐྱར་ཡང་དལ་
 བ་བརྒྱན་དང་རང་གི་འགྱུར་བ་རྟེན་པར་དཀའ་ཞིང་སངས་
 རྒྱས་འབྱུང་བ་སོགས་གཞན་གྱི་འགྱུར་བ་རྟེན་པར་ཤིན་ཏུ་དཀའ་
 བས་རྟེན་རྟེན་པར་དཀའ་བ་དང་། ཐོག་མེད་ནས་གོམས་པ་ཉོན་
 མོངས་པའི་རྒྱ་བོ་སྤང་དཀའ་བས་རྒྱ་སྤང་དཀའ་བ་སྟེ། རྒྱ་མཚོན་
 ལས་འགོ་བ་འདི་རྣམས་ཨེ་མ་སྐྱུག་བསྐལ་བརྒྱན་པར་ལྷོང་བར་
 འགྱུར་རོ་ཞེས་བརྗེ་བས་སྐྱུས་པའོ། །

སྐྱུག་བསྐལ་ལ་སྐྱུག་བསྐལ་ཏུ་མ་ཤེས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཤིན་
 ཏུ་སྐྱུག་བསྐལ་ཡང་རང་གི་སྐྱུག་བསྐལ་དང་དེའི་རྒྱ་ལ་ཞུགས་པ་མི་
 མཐོང་བ་གང་ཡིན་པའི་སེམས་ཅན་སྐྱུག་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་བོར་གནས་
 པ་འདི་དག་གྱི་རྟུན་ལྷ་རན་བྱ་བར་འོས་ཏེ། དཔེར་ན་འགའ་ཞིག་
 ཡང་ཡང་ཁྲུས་བྱས་ཏེ་གང་བས་ཉེན་པ་ན་དྲོ་བར་འདོད་ནས་ཡང་

ཡང་མེར་འཇུག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་སྤྲུག་བསྐལ་བར་
གནས་ཀྱང་བདག་ཉིད་བདེ་བར་སྟོོམ་པ་བཞིན་ལོ།།

སྤྱང་བར་འཇུག་པའི་སྤྲུག་བསྐལ་གྱི་ནམ་པ་ནི། དེ་
ལྟར་ཤིན་ཏུ་སྤྲུག་བསྐལ་ཡང་ཁ་བ་དང་འཆི་བ་ལ་སོགས་པའི་
སྤྲུག་བསྐལ་མེད་པ་བཞིན་ཏུ་སྤྲུག་བསྐལ་དང་རྒྱ་ལ་ཡོངས་
སྤྱོད་པས་གནས་པ་ནམས་ལ་དང་སོ་ཉིད་ཏུ་འཆི་བདག་གིས་
བསད་པར་བྱས་ནས་རབ་སོང་གསུམ་ཏུ་ལྷུང་བའི་སྤྲུག་བསྐལ་
མི་བཟད་པ་འོང་བ་ཡིན་ལོ།། །དེ་ལྟར་སྟོོང་ཉིད་མ་ཉོགས་པའི་
སེམས་ཅན་སྤྲུག་བསྐལ་དང་དེ་ཡི་རྒྱ་ལ་སྤྱོད་པ་ནམས་ལྷུང་ཏུ་
བྱས་ནས་སྤྱིང་རྗེ་བསྟོོམ་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་དེ་རྗེས་སུ་བཟུང་བར་སྟོོན་པ་ལ་སྤྲུག་བསྐལ་
ཞི་བར་སྟོོན་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྤྲུག་བསྐལ་མེ་ཡི་གཏུང་བ་ནམས་ལ་
རྒྱ་བསོད་ནམས་སྤྱིན་ལས་ལེགས་པར་བྱང་བའི་ཐབས་རང་གི་
བདེ་བའི་ཚོགས་ཆར་གྱིས་དེ་དག་གི་སྤྲུག་བསྐལ་ཞི་བར་བྱེད་པར་
བདག་ནམ་ཞིག་འཇུག་ཞེས་སྟོོན་པའོ།།

མངོན་ཞེན་མེད་པ་ནི། བམ་ཞིག་ཚོས་ཐམས་ཅད་
དམིགས་པ་མེད་པར་ཉོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པའི་རྒྱལ་
ཏུ་གྱས་པས་ཐབས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་ཏེ། རང་གི་
ཚོགས་གཉིས་རྗེས་ནས་གཞན་དམིགས་པའི་ལུང་བར་གྱུར་པ་
ནམས་ལ་སྟོོང་པ་ཉིད་ནི་སྟོོན་པར་འཇུག་ཞིག་གུ་སྟོོམ་ཏུ་ཡིད་ལ་
བྱ་བར་གདམས་པའོ།།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས་ཤེས་
རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པའི་ལེའུ་སྟེ་དགུ་པའོ། །།

རྒྱས་ལྡན་སྡོད་གཞུང་ཤེས་རབ་ལེའུ་འོན། །

འཇམ་དཔལ་དབྱངས་དངོས་རྗེ་བཅུན་སྦྱར་མཆོད་ཀྱི། །

འབྲུལ་མེད་གསུང་གི་དགོངས་པ་རི་ལྟ་བུར། །

ཏུང་ཏུའི་རག་གིས་ཚོག་དོན་ཅམ་ཞིག་བཤད། །

རྗེ་བཅུན་གོང་མའི་གསུང་རབ་ཀྱུན་འོར་ནས། །

རིས་མེད་ཚོལ་གྱིས་གཞན་ཟེར་རྗེས་འབྲངས་པའི། །

སྦྱགས་འདིའི་མཁས་པ་སལ་གྱི་དགོས་པ་ལ། །

མི་འཕྲོད་མོད་གྱིས་དེ་ཡིས་ཅི་ཞིག་འོངས། །

གཞུང་དོན་གཏོང་གསལ་གསུང་རབ་ཉིན་བྱེད་དབང་། །

བདག་ཚོར་ཤར་ཚེ་སྤང་བྱེད་གཞན་དག་ལ། །

རེ་བ་སྟོད་འདིས་སྦྱགས་གཞན་ཆེ་ཟེར་ཡང་། །

སྟོང་ནས་དེས་ཤེས་ཉེད་ལ་བརྒྱར་ཅི་ཡོད། །

ཚུལ་འདི་གཞན་འོར་མ་ཡིན་རང་ཉིད་ཀྱིས། །

སྡོན་བུལ་གོང་མའི་གསུང་རབ་མཐའ་དག་ལ། །

ཡིད་ཆེས་དད་ཚོབ་ལྷགས་གྱིས་བགྱིས་པས་ན། །

འབད་པ་དོན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་སྟམ་བཞིན། །

དེས་ན་འདི་ལ་རྣམ་དཀར་རྒྱ་བོའི་རྒྱན། །

མཆིས་ན་དེ་ཉིད་རིགས་གསུམ་སེམས་དཔའ་ཡི། །

སྟོན་ལས་རྒྱ་མཚོ་ཆེ་དང་འདྲེས་ལྷུང་ནས། །

ཕན་བདེའི་འོར་ཏུའི་འབྲུང་གནས་ཉིད་ལྷུང་ཅིག།

༡༡། །སྲོད་འཇུག་ཤེར་ལེའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་མཆན་སླིང་པོའི་
དོན་གསལ་ཉིན་བྱེད་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

མཛད་པ་པོ། བྲག་གཡབ་སློ་གོས།

ཕེད་ལོ་ལྷོ་མེད་པ་ལྷོ་ལ་མཚན་ལྷོ་དེ་ལོ་དོན་གསལ།

མཚན་བརྗོད་དང་ལྷོ་དོན།

ལྷོ་སྤྱི།

འཁོར་འདས་ཚོས་ཚུལ་ནམ་མཁའི་ལུ་ལྷུང་ཅན།

རྟེན་འབྲེལ་སྣ་ཚོགས་སྣང་བ་འཇའ་ལྟར་གསལ།

རོ་བོ་སྒྲོས་བྲལ་རང་རིག་འདུས་མ་བྱས།

འབགས་བཞི་སྦྱིང་བྱེད་རྒྱལ་ཡུམ་དེ་ལ་འདུད།

རྟེན་འབྱུང་སྐྱ་བའི་ལྷོ་མཚོག་ཞི་བ་ལྟས།

ཕེད་སྦྱིན་བཀའ་བསྟན་ཀུན་གྱི་སྦྱིང་དཔེ་དོན།

ཟབ་རྒྱས་རི་བཞིན་སྦོན་པའི་མན་ངག་འདི།

མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་ཐེ་ཚོམ་བསལ་སྦྱིར་བཤད།

དེའང་རྟོན་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུལ་བྱ་ནམས་ལ་

ཐུགས་བརྗེ་བས་བརྟེ་ལྷག་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་གསུངས་པ་

ཀུན་གྲང་གསུལ་བྱ་མདོན་མཚོ་དང་ངེས་ལེགས་ལ་སྦྱོར་ཐབས་

ཁོ་ནར་བཟང་པས། ངེས་པར་ལེགས་པའི་ལམ་ཚང་ལ་མ་ཞོར་བ་

ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་སྡེ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་ཡིན་གྲང་ལས་དང་པོ་པས་

དེ་དོན་རི་བཞིན་རྟོགས་དཀའ་བས། བཀའ་བདེ་ལྷག་ཏུ་རྟོགས་

པའི་ཐབས་བཟང་མོ་རྗེས་འཇུག་མཁས་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་རག་

ལས་ཤིང་། དེའང་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུ་གི་མདོ་སྡེ་སྤྱི་དང་བྱུང་པར་
ཐེག་ཆེན་མཐའ་དག །དེ་ལས་ཀྱང་ཤེར་སྤྱིན་མདོ་ཡི་དགོངས་
དོན་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཚིག་ཉུང་ལ་དོན་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཤོ་བདེ་
བར་སྟོན་པ་སྦྱོང་འཇུག་འདི་འདྲ་བ་རྒྱ་གར་ནའང་འགྲན་ཟླ་དང་
བལ་བའི་གཞུང་འདི་འཆད་ན་ལས་ཀྱི་ཡན་ལག་སྤྱིན་སོགས་ལྟ་
ཐབས་ཀྱི་ཆ་གཙོ་བོ་སྟོན་པ་དང་། ཐབས་ཤེས་དབྱེར་མེད་ཤེར་
ལེའུ་ལྷན་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱིས་ཚུལ་དུ་འཆད་དོ། །

དེའང་ལེའུ་དང་པོས་བསམ་པ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། ལྷག་
མས་སྦྱོར་བ་སྤྱིན་ཏུག་སྟོན་པའམ། ཡང་ན་ལེའུ་དང་པོ་གཉིས་དང་
གསུམ་པའི་སྟོན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་སྣོན་པ་ལེན་པའི་སྦྱོར་བ། ཇི་
ལྟར་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཉིས་ཀྱིས་དངོས་གཞི། དེང་ཏུས་སོགས་
ནས་རྫོགས་པའི་བར་གྱིས་མཇུག་ཚོག་སྟོན་པ་དང་། ཡང་། བྱང་
ཚུབ་སེམས་མཚོག་རིན་པོ་ཆེ། །མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་སྐྱེས་ཀྱང་ཅིག །
སྐྱེས་པ་ཉམས་པ་མེད་པ་དང་། །ལོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་ཤོག།
ཅས་པ་ལྟར། དང་པོ་གསུམ་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་བསྐྱེད། བར་པ་གསུམ་
གྱིས་མི་ཉམས་པར་བསྐྱེད། ཐ་མ་གསུམ་གྱིས་གོང་འཕེལ་གཏང་
བར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཡང་ན་ཕན་ཡོན་ལེའུས་བསམ་པ་
སེམས་བསྐྱེད། གཉིས་པ་དང་གསུམ་པས་སྤྱིན་པ། བཞི་ལྷན་ཚུལ་
བྲིམས། ལྷག་མ་བཞིས་རང་མིང་གི་བཞུན་ཏོ། །

ཡང་ན་ལེའུ་དང་པོ་ཏུག་གིས་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ།
བརྒྱུད་པས་སེམས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ། དགུ་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་

བསྟན་ཏོ། །དེ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ལེའུ་བརྒྱད་དང་བཅུ་པ་བཅས་དགུ་
པོས་ལམ་དང་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་དབྱེ་མ་བསྟན་པས་གོ་སླ་བའི་
དབང་ཏུ་བཏང་ནས་འདིར་བཤད་པ་བཏང་སྟོམས་སུ་བྱ་ལ།

སྤྱི་མ་ལུས་དངོས་ཤེར་ལེའུ་འཆད་པ་ལ། གཞུང་སྣ་སྤྱི་
མཚམས་སྐྱུར་ཏེ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་རྣམ་གཞག་ཤེས་རབ་བརྒྱུད་
དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་མདོར་བསྟན་པ་དང་། དེའི་ཡན་ལག་རྒྱས་
པར་བཤད་པ། དགེ་ཚེ་གཞན་དོན་ཏུ་བསྟོན་བ་དང་གསུམ་ལས།

ཤེས་རབ་བརྒྱུད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན།

དང་པོ་ནི། དེ་ལ་བསྟན་བཅོས་འདིར་བརྗོད་མ་ཐག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་སྤྱིན་པ་
ལ་སོགས་པ་ཡན་ལག་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི། །ཐུབ་པས་རི་རྩེར་གནས་
པའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་
ཤེས་རབ་ཀྱི་དོན་ཏུ་གསུངས་ཏེ།

སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པའི་སྐྱོར་བས་
ཡོངས་སུ་སྐྱུངས་ཏེ་བསྐྱེད་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་སོགས་རིང་ཏུ་
གོམས་པས་མ་རིག་པས་བརྒྱུད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བྲུ་བ་མཐའ་
དག་བྲལ་ནས་སྤྱིབ་གཉིས་སྤངས་ཤིང་། བདག་མེད་གཉིས་སྐྱུགས་སུ་
རྒྱུད་པའི་རང་བཞིན་པན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པ་དོན་དམ་
པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཚས་ཀྱི་
སྐྱུ་མདོན་པར་ཐོབ་པར་བྱེད་པས་ཤེས་རབ་ནི་ཉེར་ལེན་རྒྱུའི་གཙོ་
བོ་ཡིན་ཅིང་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་རྒྱུན་མལ་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ།

དེ་ཡང་རི་རྐང་དུ། འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་རུ་
 སྐྱེན་པ་སྟོང་ཐྱག་བརྒྱུ་པ་ལས། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་
 ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་དང་ཟླ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་ནི་སྤྱིར་བཞིན་
 ལས་ཤིང་བང་ཤིང་ཅིང་། ཤར་ནས་སྟོ་ལྟ་བུ་སྤྱིར་བཞིན་རྗེས་སུ་
 འགྲོའོ། །སྤྱིར་བཞིན་རྗེས་སུ་འབྲང་སྟེ་སྤྱིར་བཞིན་མེད་ན་ཉི་ཟླ་མི་
 སྤྱིད་དེ་སྤྱིར་བཞིན་མ་ཆགས་ཤོང་དུ་ནམ་མཁའ་སྟོང་པར་ཉི་ཟླ་
 མི་སྤྱིད་པ་བཞིན་ལོ། །ཉི་ཟླ་མེད་ཀྱང་སྤྱིར་བཞིན་ཡོད་དེ་རྗེས་སུ་
 ལྟན་བཞིན། དེས་ན་དང་པོ་སྤྱིར་བཞིན་ཡོད་ན་གདོད་ཉི་ཟླ་འབྱུང་
 རོ། །རབ་འབྱོར་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་རུ་སྐྱེན་པ་ཡང་
 པ་རོལ་རུ་སྐྱེན་པ་ལྟར་ལས་ཤིང་བང་ཤིང་ཅིང་། པ་རོལ་རུ་སྐྱེན་པ་
 ལྟའི་རྗེས་སུ་འགྲོའོ། །པ་རོལ་རུ་སྐྱེན་པ་ལྟའི་རྗེས་སུ་འབྲང་སྟེ། སྐྱེན་
 སོགས་ལྟ་མེད་པའི་ཤེར་སྐྱེན་མི་སྤྱིད་དེ། ཤེར་སྐྱེན་ནི་སྐྱེན་སོགས་
 བར་སྐྱེན་ལྟའི་རོ་བོ་ལུས་ཡིན་ལ་སྲ་མ་སྲ་ནི་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་
 སྤྱིར་རོ། །འོ་ན་ལུས་མེད་ན་ཡན་ལག་མི་སྤྱིད་པ་ལྟར་ཤེར་སྐྱེན་མེད་
 པའི་སྐྱེན་སོགས་མི་སྤྱིད་དོ་སྟེ་མ་ན། ཤེར་སྐྱེན་མེད་ན་སྐྱེན་པའི་པར་
 སྐྱེན་སོགས་མེད་ཀྱང་སྐྱོན་མེད་དེ་རྗེས་སུ་ལྟན་དུས་ཉི་ཟླ་མེད་ཀྱང་
 སྤྱིར་བཞིན་ཡོད་པ་བཞིན་ཉན་རང་གི་སྐྱེན་སོགས་ལྟ་བུའོ། །

ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་རུ་སྐྱེན་པ་དང་བྲལ་ན་སྐྱེན་པ་ལ་
 སོགས་པ་ལྟས་པ་རོལ་རུ་སྐྱེན་པའི་མིང་མི་འཛོལ་བོ། །རབ་འབྱོར་
 འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་འཁོར་ལོས་རྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་དང་བྲལ་ན་
 རིན་པོ་ཆེ་སྲ་བདུན་གྱིས་འཁོར་ལོས་རྒྱུར་བའི་མིང་མི་འཛོལ་བོ། །

རབ་འབྱོར་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེན་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་
ཕ་རོལ་དུ་སྐྱེན་པ་དང་བྲལ་ན་ཕ་རོལ་དུ་སྐྱེན་པའི་མིང་མི་འཛོལ་
བོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །

འཁོར་སྐྱུར་དང་མ་བྲལ་ན་སྐྱ་བདུན་གྱིས་འཁོར་སྐྱུར་གྱི་
མིང་ཐོབ་ཅིང་བྲལ་ན་མི་ཐོབ་པ་བཞིན་ཤེར་སྐྱེན་དང་མ་བྲལ་ན་
སྐྱེན་སོགས་ལྡན་གྲུང་ཕར་སྐྱེན་གྱི་མིང་འཛོལ་བོ། །དཔེ་དང་པོ་
ཤེར་སྐྱེན་མཚན་ཉིད་པ་དང་སྤྱི་མ་བཏགས་པ་བའི་དཔེར་བརྗོད་
པ་ཡིན་སྟེ། ཤེར་སྐྱེན་མཚན་བཏགས་ཀྱི་བྱུང་ཕར་རི་ལྟར་ཞེ་ན།
དུས་སྐབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡང་ས་དང་པོ་ཐོབ་ནས་འཁོར་
བའི་ཕ་རོལ་སྐྱེན་ཅམ་སྟེ། འཕགས་པའི་འཆི་དང་ན་བ་དང་། །ཁ་
བའི་སྐྱུག་བསྐལ་རྩད་ནས་སྤངས། །ཞེས་སོ། །

ངོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ས་དང་པོ་ཡན་ཆད་གྱི་མཉམ་
གཞག་འཁོར་གསུམ་དམིགས་མེད་དེ་ཤེར་སྐྱེན་མཚན་ཉིད་པ་
ཡིན་ཏེ་ཚུར་རོལ་འཁོར་བ་འཁོར་གསུམ་རྣམ་རྟོག་གི་ཕ་རོལ་
རྟོག་མེད་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འཇུག་པ་ལས། སྐྱེན་པ་སྐྱེན་བྱ་ལེན་
པོ་གཏོང་པོས་སྟོང་། །འཇིག་རྟེན་འདས་པའི་ཕ་རོལ་སྐྱེན་ཅམ་
བྱ། །ཞེས་དང་། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། ཚུར་རོལ་ཕ་རོལ་མཐའ་
ལ་མིན། །དེ་དག་བར་ན་མི་གནས་པ། །དུས་རྣམས་མཉམ་པ་ཉིད་
ཤེས་སྤྱིར། །ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་སྐྱེན་པར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ།
མཉམ་གཞག་དམིགས་མེད་འདུས་མ་བྲས་འགོག་བདེན་ཡིན་
ལ། རྒྱུད་ལྷ་མ་ལས། འདུས་མ་བྲས་རྟོག་མེད་འགོག་བདེན་འདི་

ལ་དཔོན་པོ་ལྷན་ལམ་བདེན་ཉམས་པར་བཤད་པའི་གནད་འདི་
 ཤེས་ན་འབྲུལ་པ་མཐའ་དག་རང་གྲོལ་ལོ། །དུས་སྐབས་ཀྱི་མཐའ་
 ཟུན་པ་མིན་ཏེ་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ལྷན་ཉམས་འབྲུང་བའི་སྲིད། བསྐྱབ་
 བྱ་དེ་དོན་དང་ལྡན་པའི། །གཞུང་ལམ་ལ་ཡང་དེ་སྐྱོ་ཡིན། །ཞེས་
 སོ། །སངས་རྒྱལ་པའི་གཉེས་མེད་ཡི་ཤེས་ནི་དུས་སྐབས་ཀྱིས་
 ཡུང་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཏེ་མཉམ་རྗེས་དབྱེར་མེད་ཡིན་པའི་
 སྲིད། བསྐྱབ་སྟོང་དོན་བསྐྱབ་ལས། ཤེས་རབ་པ་རོལ་སྲིད་གཉེས་
 མེད། །ཡི་ཤེས་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་མི་
 བལ་པ་དང་འཁོར་སྐྱར་གཉེས་མཚན་དམན་མ་གཏོགས་མི་
 མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པ་འདྲ་བ་ལྟར་ས་ཐོབ་འཕགས་པའི་མཉམ་
 གཞག་དང་སངས་རྒྱལ་གྱི་གཉེས་མེད་ཡི་ཤེས་གཉེས་ཤེར་སྲིད་
 མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པར་བྲུང་མེད་དོ། །

ས་ཐོབ་འཕགས་པའི་རྗེས་ཐོབ་རྟོག་པ་འདུས་བྱས་དང་
 ཉན་རང་འཕགས་པའི་མཉམ་རྗེས་མཐའ་དག་ལམ་བདེན་མཚན་
 ཉིད་པ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་ཉིད་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་
 སྲིད། རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་ཚོགས་སྡོད་ཀྱི་ལམ་རྣམས་ལམ་མཚན་
 ཉིད་པ་ཡིན་ཡང་ལམ་བདེན་མཚན་ཉིད་པ་མིན་ཏེ། བདེན་པ་མ་
 མཐོང་བའི་སྲིད། འོན་ཀྱང་ཉན་རང་གི་མངོན་རྟོགས་འཕགས་
 ལམ་ལ་ཞུགས་མ་ཞུགས་གང་ལའང་སར་སྲིད་ཀྱི་ཐ་སྐྱོད་
 མེད་དེ་མཉམ་གཞག་འཁོར་གསུམ་འཛིན་རྟོག་ཡིན་པའི་སྲིད་
 དང་། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་རང་ཉིད་སངས་རྒྱལ་འཐོབ་འདོད་དང་སངས་

རྒྱལ་གྱི་སངས་པལ་སྐྱོན་མེད་པའི་སྤྱིར་དོ། །ཉེན་མོས་རང་སངས་
རྒྱལ་ལྗོངས་ལ། །པ་རོལ་སྤྱིན་པའི་མིང་ཡང་མེད། །ཅིས་སོ། །དེས་
ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ལྷ་ཆར་ལ་ཤེར་སྤྱིན་གྱི་དངོས་བཏགས་ཅི་
རིགས་པའི་མིང་འཇུག་གོ།

ས་མོབ་འཕགས་པའི་རྗེས་མོབ་ཁོ་ན་ལ་འཇིག་རྟེན་
པའི་ཕར་སྤྱིན་དོས་འཇིན་མི་རྒྱུད་སྟེ། གསུམ་པོ་དག་ལ་ཆགས་
སྤྱིས་འཕྱར་པ་དེ། །འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་པ་རོལ་སྤྱིན་ཅེས་བྱ། །ཞེས་
གསུངས་པས་ཆགས་པ་ལ་བདེན་འཇིན་མཚན་འཇིན་གཉིས་
སྤང་གི་དབྱེ་བ་རྒྱ་མ་གསུངས་པས་ཐམས་ཅད་ལ་ཐུན་མོང་རྒྱ་གོ་
ལ། ཐེག་ཆེན་ཚོགས་སྦྱོར་མཉམ་བཞག་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་
པའི་སྤྱིར་དང་། རྗེས་མོབ་རྒྱ་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྤོས་བུལ་རྒྱ་གཏན་
ལ་ཕབ་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། གུན་རྫོབ་
ཐེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་སངས་རྒྱལ་གྱི་སངས་སྐྱོན་པའི་སྤྱིར་འཇིག་རྟེན་
པའི་ཕར་སྤྱིན་གྱི་སྐྱ་ཅོམ་དེས་པར་འཇུག་ལ། དེར་འཇིག་རྟེན་པའི་
ཕར་སྤྱིན་གྱི་སྐྱ་ཡང་མི་འཇུག་ན། འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་
འདས་པ་གཉིས་ལས་གཞན་མི་སྤིང་པས་ཐེག་ཆེན་ཚོགས་སྦྱོར་གྱི་
ལམ་ལ་ལམ་ཤེར་སྤྱིན་གྱི་ཐ་སྟོན་གཏན་ནས་མི་འཇུག་པར་འཕྱར་
ལ། འདོད་ན། བརྒྱབ་བྱ་དེ་དོན་དང་ལྡན་པའི། །གཞུང་ལམ་དག་
ལ་དེ་སྐྱ་ཡིན། །ཞེས་པ་དང་ཡང་དངོས་འགལ་ལོ། །དེས་ན་འཁོར་
རྒྱུར་ལ་དངོས་མིང་དང་སྐྱ་བརྒྱན་ལ་འཁོར་རྒྱུར་བཏགས་མིང་
འཇུག་པ་སྟེར་ས་མོབ་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་དང་སངས་

རྒྱས་པའི་མཉམ་ཇེས་དབྱེར་མེད་པ་ལ་དངོས་མིང་དང་སྐྱེག་
ཚེན་གཞུང་ལམ་ལ་བཏགས་མིང་འཇུག་པས། མདོ་ལས་དེ་གཉིས་
བཀོད་པར་བཟད་དོ། །ཡང་ན་ཡན་ལག་ཅེས་པ་འདས་མ་ཐག་པའི་
ཞི་གནས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྒྱན་ཏེ། ཞི་གནས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་དག་
པར་བྱས་པའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་ལ་ཤེས་རབ་སྐྱེ་བས་ལེགས་པར་
སྐྱེངས་པའི་ཞིང་ལས་འབྲས་སུ་སྐྱེ་བ་བཞིན་དུ་འོ། །

ཡང་ན་གཞུང་དོན་གཙོ་བོ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཡན་ལག་
འདི་དག་ཅེས་པ་གོང་བསྟན་སྐྱིན་སོགས་སྲ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཡན་
ལག་གཙོར་སྟོན་དང་། འོག་ནས་འཆད་འཇུག་ཤེས་རབ་དོན་
དམ་པའི་ཡན་ལག་གཉིས་བསྟན་ཏེ། འདི་དག་ཅེས་པ་གཉིས་
ཚོག་དང་། འདི་ནི་བདེན་པ་གཉིས་སུ་འདོད། །ཅེས་པས་ཤེས་ཏེ།
འཇུག་པར། ཀུན་རྫོབ་དེ་ཉིད་གཤོག་ཡངས་དཀར་པོ་རྒྱས་འཇུག་
ཞིང་། །ངང་པའི་རྒྱལ་པོ་དེ་ནི་སྐྱེ་བོ་ངང་པ་ཡི། །མདུན་དུ་བརྟེན་
ནས་དགེ་བའི་རྒྱང་གི་ཤུགས་སྟོབས་ཀྱིས། །རྒྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་
མཚོའི་ས་རོལ་མཚོག་ཏུ་འགོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཐབས་ཤེས་
ཀྱི་ཡན་ལག་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་སུ་སངས་
རྒྱས་ས་ཡི་ཤེར་སྐྱིན་དེ་འཕྲོ་བ་དགོས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

འོ་ན་ཡན་ལག་འདི་དག་ཅེས་གོང་གི་སྐྱིན་སོགས་སྲུང་མ་
བསམ་གཏན་ཁོ་ནར་འཇུག་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན་མིན་ཏེ། གོང་མར་
འཇུག་པ། དེ་ལྟར་འདི་དང་ཡང་འདི་དང་ཞེས་དང་། འོག་མར་
འཇུག་པ་འདི་རྒྱང་བདག་གིས་ཐོས་ཞེས་སོགས་དང་། གཉིས་གར་

འཇུག་པ། འདི་ལ་མོས་པའི་རྒྱ་དག་ནི། ཞེས་སྐྱབ་པ་དང་ནམ་
 དག་སྒོམ་ལམ་གཉིས་ཀ་གོ་དགོས་པ་བཞིན། འདིར་མ་མ་ལྟར་
 རོ། །གཞན་དུ་ན་ཡན་ལག་དེ་དག་ཅེས་བརྗོད་རིགས་ཏེ། ལེའུ་དང་
 བོ་བསམ་པ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཡོན་དང་བཅས་པ་བསྟན་ནས།
 སྐྱིན་པ་སྟོན་པ་ལེའུ་གཉིས་པའི་མགོར། རིན་ཆེན་སེམས་དེ་གཟུང་
 བར་བྱ་བའི་སྲིར་ཞེས་ལེའུ་གོང་དང་མཚམས་སྐྱར་དེ་སྐྱ་འབྲུང་
 བ་དང་། ལེའུ་གསུམ་པར་མཚམས་སྐྱར་དེ་སྐྱ་མེད་དེ་གཉིས་པའི་
 མགོར་ཡུལ་གོང་མ་ལ་མཚོད་པ་དང་། གསུམ་པར་དམན་པ་ལ་
 བསྟོ་བ་སོགས་གཉིས་ཆར་སྐྱིན་པའི་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་སྲིར། དེས་
 བ་བཅུ་པ་བསྟོ་བ་ཡང་སྐྱིན་པའི་ཁོངས་སུ་འདུའོ། །རྒྱལ་བའི་སྐྱས་
 གྱི་དེ་ལྟ་བུ་ཞེས་བཞི་པར་མཚམས་སྐྱར་བའི་ཚོག་དང་། ལྟ་པར་
 མཚམས་སྐྱར་མེད་པ་ནི་དུན་ཤེས་བག་ཡོད་རྩལ་གྱི་མས་གྱི་ངོ་
 བོར་གཅིག་པའི་སྲིར། རྒྱལ་པར། ལེགས་སྐྱུད་གང་ཡིན་དེ་ཀུན་
 གྲང་ཞེས་དང་། བདུན་པར། དེ་ལྟར་བཟོད་པས་བཙོན་འགྲུས་
 བཙམས་ཞེས་དང་། བརྒྱད་པར། དེ་ལྟར་བཙོན་འགྲུས་བཙམས་
 བས་ནི་ཞེས་པ་ནི་འདས་ཚོག་ཁོ་ནར་ཟད་ལ། འདི་སྐྱ་དུས་
 གསུམ་སྐྱི་དང་བྱུང་པར་མ་འོངས་པ་ལ་འཇུག་པ་ཤས་ཆེ་བས་
 འདི་དག་ཅེས་གོང་འོག་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པ་གདོན་མི་ཟེའོ། །

གོང་གི་བཤད་ཟིན་ཐབས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཡན་ལག་
 དང་། འོག་དུ་འཆད་འགྲུར་ཤེས་རབ་དོན་དམ་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་
 བ། ཡན་ལག་ཅན་གང་ཞེ་ན། བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་དེ་ཡན་ལག་

ཅན་ཏེ། འཕང་ལོ་སོགས་ཤིང་སོགས་ལས་ཐ་དད་པའི་ཡན་ལག་
 ཅན་ཤིང་ཉ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ན་ཐབས་ཤེས་ཚོགས་གཉིས་
 རྒྱུའི་ཡན་ལག་དང་། འབྲས་བུ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ཡན་
 ལག་ཅན་དུ་གོ་ནའང་ཚོག་ལ། བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་དམ་ཚོགས་
 གཉིས་ཟུང་འཇུག་དང་། རྣང་སྟོང་དབྱེར་མེད། རྒྱ་གསུམ་གཉིས་མེད་
 སོགས་གཞན་སེལ་རྟོག་པའི་ཞེན་སྣངས་ཅན་ཟུང་འཇུག་ཡིན་པར་
 རྣམས་པ་ནི་གནད་མ་གོ་བ་སྟེ། དཔེར་ན་མེ་ཚེ་བའོ་ཞེས་རྟོག་པའི་
 འཇིན་སྣངས་ནི་མེ་རང་མཚན་ཚྱོང་བ་མེན་པ་བཞིན་དང་། རང་
 རིག་གམ་རྣལ་མངོན་གྱིས་རྣང་སྟོང་སོགས་ཀྱི་རྣོས་བྲལ་ལམ་རྟོག་
 བྲལ་རང་གིས་ཉམས་སུ་ཚྱོང་བ་ནི་རྣང་སྟོང་དབྱེར་མེད་སོགས་ཏེ།
 དཔེར་ན་ལྷས་དབང་གིས་ཚེ་བ་ཉམས་སུ་ཚྱོང་བ་བཞིན་ནོ། །

འོ་ན་ཀུན་རྣམས་དང་དོན་དམ་ཡན་ལག །ཟུང་འཇུག་
 ཡན་ལག་ཅན་དང་། རྒྱུན་སོགས་ཡན་ལག་དང་། ཤེར་སྲིན་ཡན་
 ལག་ཅན་དུ་འཆད་ཚོ། འཕང་ལོ་སོགས་ལས་ཐ་དད་པའི་ཤིང་
 ཉ་མི་སྲིད་པ་ལྟར། ཀུན་རྣམས་དང་དོན་དམ་ལས་ཐ་དད་པའི་
 ཟུང་འཇུག་མེད་པ་དང་། རྒྱུན་སོགས་ལྷ་ལས་ཐ་དད་པའི་ཤེར་
 སྲིན་མེད་པས་པ་རོལ་སྲིན་ལྷ་ཁོ་ནར་འགྱུར་ཞེ་ན། བརྟགས་ཤིང་
 དབྱུང་པའི་དོར་མ་གྲུབ་མོད། འོན་ཀྱང་རིགས་པས་དབྱུང་པ་མ་
 བཏང་བའི་ཐ་སྟོང་དོར་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན། ལས་དང་
 བྱེད་པ་པོ་ཉེ་བར་སྲུང་བྱ་དང་ལེན་པ་པོ་སོགས་གྲུབ་ཅིང་། རྒྱུན་
 སོགས་ལྷ་ཡན་ལག་དང་ཤེར་སྲིན་ཡན་ལག་ཅན་བྱེད་པའི་ཚེ་སྲ་

མ་རྒྱུ་དང་སྤྱི་མ་འབྲས་བུར་དེས་པས་རྒྱུ་ལྷན་པ་འབྲས་བུར་
འདུས་པའི་དོན་དང་། སྤྱི་མ་འབྲས་བུ་སོགས་ལྷན་པ་ལག་
དང་ཤེར་སྤྱི་མ་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་དོན་དོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྷན་པ་ཐ་
དད་དོན་ལྷན་པ་སོགས་ལྷན་པ་སྤྱི་མ་འབྲས་བུ་ཤེར་སྤྱི་མ་འབྲས་བུ་
གཅིག་པ་བཞིན་ནོ། །སྤྱི་མ་རྒྱུ་ལྷན་པ་འབྲས་བུར་འདུས་པ་
ལྷན་པ་རྒྱ་སྤྱི་མ་འབྲས་བུ་ལག་དང་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལག་ལག་
ཅན་ཡིན་པ་བཞིན་དང་། སྤྱི་མ་ལྷན་པ་སོར་མོ་ལྷན་པ་ལག་
དང་། ལག་པ་ལག་ལག་ཅན་ཡིན་ཀྱང་སོར་མོ་ལས་ཐ་དད་པའི་
ལག་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་ཀྱང་བ་བཞིན་ནོ། །

དེས་ན་སོར་མོ་ཡིན་ན་ལག་པ་ཡིན་པས་བྱུང་། ལག་པ་
ཡིན་ན་སོར་མོ་ཡིན་པས་མ་བྱུང་པ་དང་། ཁ་འབབ་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་
ན་མ་དོན་མཚོའི་རྒྱ་ཡིན་པས་བྱུང་། མ་དོན་མཚོའི་རྒྱ་ཡིན་ན་ཁ་
འབབ་ཡིན་པས་མ་བྱུང་པ་དང་། ཁམས་བརྩུ་བརྩུན་ཡིན་ན་
ཚོས་ཁམས་ཡིན་པས་བྱུང་། ཚོས་ཁམས་ཡིན་ན་ཁམས་བརྩུ་བརྩུན་
ཡིན་པས་མ་བྱུང་པ་སོགས་མཐའ་ཡས་སོ། །འོ་ན་བསམ་གཏན་
ལག་ལག་ཤེར་སྤྱི་མ་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་དོན་དོ་བོ་ཆོ་ལྷན་སྤྱི་མ་འབྲས་བུ་
མ་རྒྱུ་རྒྱ་འབྲས་ལ་དོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྷན་པ་ཐ་དད་དེ་སྤྱི་མ་འབྲས་བུ་
བྱུང་ཡིན་པས་སོ། །

དེ་ཡི་སྤྱི་མ་འབྲས་བུ་གསུམ་གྱིས་སྤྱི་མ་འབྲས་བུ་ལྷན་པ་འབྲས་བུ་ལྷན་པ་ལྷན་པ་

ལས་པའི་སྤྱི་མ་འབྲས་བུ་དག་ཞི་བར་འདོད་པས་ཉན་རང་གི་ཉོང་ཉིད་མེད་དགག་
དང་བྱང་ཐེམས་སོ་སྤྱི་མ་འབྲས་བུ་ལྷན་པ་ལྷན་པ་ལྷན་པ་ལྷན་པ་ལྷན་པ་ལྷན་པ་ལྷན་པ་

ཤེས་རབ་ལེའུའི་འགྲེལ་པ།

དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་སང་འབྲས་བུར་ལྷུང་པའི་ཤེས་རབ་རྣམ་པ་གཉིས་ལས་ཐོག་མར་རྒྱ་
དང་ཕྱིས་འབྲས་བུའི་**ཤེས་རབ་བསྐྱེད་**པར་བྱའོའབྲུན་བཅོས་མཐའ་དག་གི་ལུས་
རྣམ་བཞག་བསྐྱེད་ཏོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཞི་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་འབེབས་པ།
ལམ་སློམ་པས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དང་། དེར་ཚོད་སྤང་ལས་འཕྲོས་
ནས་མཐར་འཛིན་མ་ལུས་པ་བསལ་བ་དང་གསུམ་མོ། །དང་པོ་
ལ་གཉིས། གཞི་བདེན་གཉིས་གྱི་རང་བཞིན་སྲིད་བསྐྱེད་པ་
དང་། ལམ་ཚོགས་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་གཉིས་བྱུང་
འཇུག་མངོན་ཏུ་བྱེད་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཡན་
ལག་ངོས་བབྱུང་ནས་བདེན་གཉིས་གྱི་མཚོན་བུའི་དབྱེ་བ། མཚོན་
གཞི་ངོས་བབྱུང་བ། དེ་རྟོགས་པ་པོ་གང་ཟག་གི་དབྱེ་བའི་སྐོ་ནས་
གྲངས་ངེས་པ་དང་གསུམ་ལས།

བདེན་གཉིས་གྱི་མཚོན་བུའི་དབྱེ་བ།

དང་པོ་ནི། སྲིད་པས་ན་ཀུན་རྫོབ་སྟེ་མ་རིག་པ་དང་། ཉེན་པས་ན་ཀུན་རྫོབ་འདི་
ཡོད་པས་འདི་འབྱུང་བ་སོགས་དང་། བརྟེན་བཏགས་པས་ན་ཀུན་རྫོབ་སྟེ་མ་སྦྱང་ཏུ་བྱ་
བ་དང་བཅས་པ་**ཀུན་རྫོབ་**གྱི་བདེན་པ་**དང་**ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དང་གཉི་ག་དང་
གཉིས་ཀ་། རྟོག་པའི་རང་བཞིན་མེད་པ་གདོད་མ་ནས་སྐྱོས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བ་
ནི་དོན་དམ་པ་སྟེ། །**འདི་ནི་བདེན་པ་གཉིས་སུ་འདོད་**ཅེས་པས་ཡན་
ལག་ངོས་འཛིན་པ་ཡིན་ལ།

བདེན་པ་བཞིར་བཤད་པ་ཡང་འདིར་འདུས་ཏེ། འདི་
རྣམས་སྐྱེག་བསལ་དང་ཀུན་འབྱུང་བ་དང་ལམ་གྱི་བདེན་པ་རྣམས་

ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་། དེའང་ས་ཚོབ་འཕགས་པའི་རྗེས་
ཚོབ་འདུས་བྱས་ཀུན་རྫོབ་དང་། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་
འཕོག་བདེན་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཡིན་ལོ། །འདིས་བདེན་
གཉིས་ཀྱི་མཚན་བྱ་སྟོན་ཏོ། །

བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཚན་གཞི།

གཉིས་པ་ནི། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པས་
རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྒྲོ་ཡི་སྟོན་ཡུལ་མིན་ལ། །

དེ་ཡང་རྣམ་གྲངས་པའི་དབང་རུ་བྱས་ན་མཚན་གཞི་
དང་རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་དང་པོ་ལྟར་ན་སྟོས་སྟོན་
ཡུལ་མིན་པ་དེ་ཚོས་ཅན་དོན་དམ་ཡིན་ཏེ་བརྟགས་ཤིང་དབྱང་
པའི་སྟོ་ངོར་གྲུབ་པའི་སྦྱིར། ཡང་ན་མ་གྲུབ་ཅེས་གང་བཤོད་ཀྱང་
ཁྱད་མེད་དོ། །རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དབང་རུ་བྱས་ན་མཚན་ཉིད་
ཡིན་ཏེ། རབ་རིབ་མཐུ་ཡི་སྒྲ་ཤད་ལ་སོགས་པ། །དོ་བོ་ལོག་པ་
གང་ཞིག་རྣམ་བརྟགས་པ། །དེ་ཉིད་བདག་ཉིད་གང་རུ་མིག་དག་
པས། །མཚོང་དེ་དེ་ཉིད་དེ་བཞིན་འདིར་ཤེས་གྱིས། །ཞེས་པས་རབ་
རིབ་ལྟ་རུ་འཁོར་བའི་འབྲུལ་སྣང་དག་ཅེས་འཕགས་པའི་མཉམ་
གཞག །སྟོས་བྲལ་དེའང་གཞན་གྱིས་རྟོག་པ་གཞན་སེལ་གྱི་ཞེན་
ཡུལ་ལ་དོན་དམ་ཞེས་བརྗོད་ཅེས་ལས་སྟོས་སྟོན་ཡུལ་མིན་
ཞེས་པའང་སྟོས་སྟོན་ཡུལ་བཀག་ཅེས་ལས་དོ་བོ་མཚན་ཉིད་
ལས་འདས་པས་མཚན་ཉིད་མེད་དོ། །

སྟོ་ལ་སྣང་བ་དང་མི་སྣང་བའི་དབང་གིས་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་བདེན་

པ་དང་བདེན་པ་མིན་པ་ལ་སོགས་པ་རྗེ་ལྟར་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཐམས་ཅད་**ནི་ཀུན་**
རྫོབ་ཡིན་པར་བརྗོད་དོ།

འདིས་ཐ་སྐྱད་ཏུ་སྤང་བ་སེམས་སམ། སེམས་ཀྱི་ཚོ་འཕྲུལ་
ཏུ་སྟོན་ཏེ། སེམས་ཅོམ་རྣམ་བདེན་པས་སྲི་གནས་དོན་ལྷན་གསུམ།
ནང་ཡིད་འཇིན་ཉོག་གསུམ་སེམས་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་སྲུ་གཅིག་པ་
དོན་དམ་པར་བདེན་གྲུབ་ཁས་ལེན་པ་དེ་དབུ་མ་རང་རྒྱད་པ་
དང་། གཤམ་སྡེ་སྦྱོད་པས་ཀྱང་དོན་དམ་པར་རྣམ་སྲུ་མི་གྲུབ་ཀྱང་
རིམ་གྱིས་པའི་གང་ཟག་བཀྱི་བའི་སྲིར་ཐ་སྐྱད་ཏུ་བདེན་སྦྱབ་བམ་
སྦྱུ་མ་མི་ལམ་ལྟ་བུར་ངེས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་དོན་
དམ་ལ་སེམས་ཅོམ་པས་སྲི་དོན་མི་འདོད་ཀྱང་ཐ་སྐྱད་ཏུ་སྲི་དོན་
མདོ་སྡེ་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་བཞིན་ཅོ།

རྣམ་བརྒྱན་པས་རྣམ་གསུམ་རྣམས་ཀྱི་སྤང་བ་དེ་དོན་
ལ་སེམས་གསལ་རིག་གི་རྣམ་སྲུ་ཁས་མི་ལེན་ཡང་། མཁར་གཞོང་
ལ་སྐྱེ་ཤད་དམ་མེ་ལོང་གི་གཟུགས་བརྟན་ལྟར་དོན་ལ་བེམ་ཤེས་
ཅིང་མི་གྲུབ་ཀྱང་དོན་དམ་པར་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་གསལ་
རིག་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཀྱི་ཚོ་འཕྲུལ་ཅོམ་ཏུ་གཟུང་འཇིན་གྱིས་
སྤང་བ་འགྲུང་བར་འདོད་དོ། །རྣམ་མེད་པའི་ལྷགས་འདི་རང་རྒྱད་
པས་ཁས་མི་ལེན་ཡང་ཐལ་འགྲུང་པས་ཐ་སྐྱད་ཏུ་ངེས་པར་ཁས་
ལེན་དགོས་ལ། འོ་ན་རྣམ་མེད་པ་དང་ཁྱད་པར་ཅི་ཞེ་ན། ཐལ་
འགྲུང་བས་སྤང་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཚོས་ཉིད་རྫོགས་བཤལ་གྱི་རང་རྩལ་
ཏུ་འདོད་དོ། །དེས་ན་སྤང་བ་སེམས་སམ་སེམས་ཀྱི་ཚོ་འཕྲུལ་ཏུ་

འདོད་པ་ཐེག་ཆེན་པལ་ཆེར་མཐུན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །མདོ་སྡེ་
པའི་ལྷགས་ལྟར་རང་རྒྱུད་འོག་མས་ཀྱང་གཞལ་བྱ་སྟོག་ན་མོ་
ཁས་ལེན་པ་མ་གཏོགས་ནམ་བདེན་པ་དང་བྱུང་མེད་ལ། འོན་
ཀྱང་ཐ་སྟོད་བྱེ་སྐྱའི་རྗེས་འབྲང་བཅུན་པ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་
ལྷགས་ལ་ཡང་ཐ་སྟོད་ཏུ་ཤེས་བྱ་གཞི་ལྷ་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུ་ཁས་ལེན་པས་
སྤང་བ་སེམས་སུ་མི་འདོད་ཀྱང་དོན་དམ་སེམས་ཀྱི་གནས་ལྷགས་
སྟོས་བུལ་འདོད་པས་དབུ་མ་པ་ཀྱན་དོན་ལ་མི་མཐུན་པ་མེད་
དོ། །།འདིས་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དབྱེ་བའི་མཚན་གཞི་ལམ་མཚན་ཉིད་
ཙམ་བསྟན་ལ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་མིན་ཏེ། བདེན་པའི་སྐྱེ་མེད་པའི་ཕྱིར། །

བདེན་གཉིས་རྟོགས་པའི་གང་ཟེག་གི་དབྱེ་བ།

གསུམ་པ་ལའང་གང་ཟེག་གི་དབྱེ་བ། རྟོ་བྱུང་གི་གཞོན་རིམ།
རྟོགས་ཚུལ་མི་མཐུན་པའི་ཚོད་སྤང་དང་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ནི། བདེན་པ་གཉིས་པོ་དེ་ལ་རྟོགས་པ་པོ་འདིག་རྟེན་
རྣམ་པ་གཉིས་མཚོང་སྟེ་ཞི་སྟག་གི་ཉིང་འེ་འཛིན་གང་ལ་ཡོད་པའི་རྣམ་
འབྱོར་པ་དང་དེ་མེད་པའི་པལ་པའོ། །

ཞེས་པས་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་
རྟོགས་པ་པོ་གང་ཟེག་དངོས་སུ་བསྟན་ཅིང་ལྷགས་ལ་བདེན་
གཉིས་ཀྱི་གངས་ངེས་སྟོན་ཏེ་རྣམ་འབྱོར་པ་འབགས་པས་རྣམ་
མདོན་གྱིས་དོན་དམ་བདེན་པ་མདོན་སུམ་དང་། པལ་པ་སོ་སྟེ།
ཡིས་འབྲུལ་སྤང་ཀུན་རྫོབ་ལོག་རྟོག་གིས་བདེན་པར་འཛིན་པའི་

སྤྱིར་གྲངས་རེས་ཀྱུབ་སྟེ་འཕགས་པས་མ་འཕྲུལ་བ་ཡང་དག་པ་
དང་། སོ་སྟེ་ཡིས་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མཐོང་བ་ལས་གཞན་བདེན་
བརྟུན་གཉིས་ཡིན་དང་གཉིས་མིན་གྱི་ཚོས་མི་སྲིད་པའི་སྤྱིར་རོ། །

སྟོབྱ་གྱི་གནོད་རིམ།

གཉིས་པ། འཇིག་རྟེན་པས་ཀུན་རྫོང་དང་འཕགས་པས་དོན་དམ་མཐོང་བའི་རྒྱ་
མཚན་ནི། **དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་པལ་པ་** རྣམས་ནི། **རྣལ་འབྱུར་འཇིག་**
རྟེན་གྱིས་གནོད་ཅིང་། །སྤྱིར་ཅིག་ཤོས་གྱིས་ནི་རྣལ་འབྱུར་པའི་ཤེས་པ་ལ་
གནོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མིག་ནི་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་དམིགས་པ་ཡིས། །རབ་རིབ་མེད་ཤེས་
ལ་གནོད་མིན་ཇི་ལྟར། །དེ་བཞིན་དེ་མེད་ཡེ་ཤེས་སྤངས་པའི་སྟོས། །དེ་མེད་སྟོ་ལ་གནོད་
པ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་རྣལ་འབྱུར་པ་འཕགས་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་
ལོ། །ཕལ་པ་འབའ་ཞིག་ལ་གནོད་པ་མ་ཟད་**རྣལ་འབྱུར་པ་ཡང་སྟོ་སྟེ་**ཤེས་
རབ་གྱི་**བྱུང་**པར་དང་ཉིང་དེ་འཇིག་དང་སྟོ་མས་པར་འཇུག་པ་ལ་སོགས་**གྱིས།** །
ཉན་རང་བྱང་སེམས་སོགས་ས་**གོང་མ་གོང་མ་**ལ་གནས་པ་**རྣམས་གྱིས་**འོག་
མ་འོག་མ་དག་ལ་**གནོད་**དོ། །

དེང་ཉན་ཐོས་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་སྟོང་འཇིག་
གཉིས་སྤང་། རང་རྒྱལ་འཇིག་རྟོག་བྱང་འཕགས་སྟོས་བྲལ་རྣམས་
གོང་མ་རྣམས་སྟག་པའི་དོན་དང་ཉན་རང་ནང་ཚན་མཚོག་
དམན་དང་བྱང་སེམས་སོགས་མཚོག་དམན་བྱུགས་གྱིས་ཤེས་
སོ། །གནོད་ཅེས་པ་ནི་བྲིལ་གྱིས་གནོད་ཞེས་པའི་མ་ཚོག་གོ། །འདིའི་
དོན་སྐར་མ་དང་ཟླ་བའི་འོད་ཉི་མའི་འོད་ཏུ་འདུས་པ་བཞིན་

འཕགས་པ་འོག་མའི་མཁུན་པ་ལོང་མར་འདུ་བས་མི་འགལ་ཡང་
འོག་མ་ལས་ལོང་མ་འཕགས་པའི་དོན་ཏོ། །

འདིར་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྐྱེ་སོགས་ལ་དོས་འཇིན་པ་མི་རུང་
སྟེ་ཤུབ་མཐའ་སྐྱེ་བ་བཞི་སོ་ལ་རྣལ་འབྱོར་པའི་བདེ་དང་མ་སྟང་
མ་གཤམས་པའི་སྲིར་དང་དོན་ལའང་མི་འཐད་དེ་སོ་སྟེ་ཤུབ་
མཐའ་འཇིན་པས་ཚོས་ཉིད་རྣལ་མའི་དོན་མཐོང་བ་མིན་པའི་
སྲིར་རོ། །དེའང་ཚད་མ་མདོ་ལས། རྣལ་འབྱོར་རྣམས་གྱིས་སྐྱེ་མས་
བསྟན། །མ་འདྲིས་པ་ཡི་དོན་ཚམ་མཐོང་། །ཞེས་པ་དང་། འཇུག་
པ་ལས། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ནི་རྟོག་པས་བཅིངས། །མི་རྟོག་རྣལ་
འབྱོར་པ་ནི་གྲོལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། འོག་ཏུ་ཡང་། རྣལ་
འབྱོར་ཀུན་རྫོབ་ཉེས་མེད་དེ་ཞེས་སོ། །

དེས་ན་རྣལ་འབྱོར་པ་ནི་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་འཕགས་
པའི་གང་ཟག་ལོ་ན་སྟེ་ནང་སྟེའི་ཤུབ་མཐའ་སྐྱེ་བ་འོག་མས་དོན་
དམ་བདེན་པ་མཐོང་མི་སྲིད་ཅིང་དབུ་མ་པས་ཀྱང་སྐྱོས་གྲལ་གོ་
བ་ཚམ་ཡིན་གྱི་རྟོགས་པ་མིན་པས་རྣལ་འབྱོར་འཇིག་རྟེན་གྱིས་
དོན་དམ་མཐོང་བར་གསུངས་པ་དང་དངོས་སུ་འགལ་སོ། །རྣལ་
འབྱོར་པའི་སྟོའི་བྱུང་པར་ལས་པལ་པའི་ཤེས་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་
ནོ་ཞེས་རི་རྩེར་རྟོགས་པར་ལུས་ཤེ་ན།

གསུམ་པ་མ་སྟང་སྟང་རྩེལ་ཐུན་མོང་ཏུ་བསྟན་པ། འཇིན་
སྟངས་མི་མཚུངས་པའི་ཚོད་པ་འབྱུང་རྩེལ། ཚོད་པ་དངོས་རྒྱས་
པར་བསྟན་པ་དང་གསུམ་ལས།

མ་ལྷན་ལྷན་རྒྱལ་ཐུན་མོང་བྱ་བ་ལྟན་པ།

དང་པོ་ནི། རྣམ་འབྱོར་པ་དང་ཕལ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཡང་རྒྱ་མ་དང་མི་ལམ་ལ་སོགས་
པ་ནི་རང་བཞིན་མེད་པར་འདོད་པའི་སྲིད་དཔེ་དེས་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་
མེད་པ་ཉིད་ཏུ་རྣམ་འབྱོར་པས་ཕལ་པ་ལ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ།

ཕར་སྲིད་སྐབས་མི་ལམ་སོགས་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་
མེད་ཏུ་བརྟན་པ་ནི་དཔེ་ཡི་ཡེ་ཤེས་ཏེ་གྲུབ་མཐའ་ལ་ཞུགས་མ་
ཞུགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཚོས་ཀུན་བདེན་མེད་མ་རྟོགས་ཀྱང་རྒྱ་མ་
སོགས་བདེན་མེད་ཏུ་རྟོགས་པ་ཡོད་དེ། འདི་མེད་ན་དཔུ་མའི་ལྟ་བ་
ངོ་སྲུང་ཐབས་མེད་དེ། དཔེར་ན་ཚང་མར་དུ་མེ་དུའི་འབྲེལ་བ་མ་
དེས་ན་ལ་རྒྱབ་ཏུ་མེ་མི་དཔོག་པ་བཞིན་ནོ། །སོ་སྲིད་སྐབས་མི་ལམ་
སོགས་བདེན་མེད་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་རྟོགས་པ་འདི་རིགས་
ཁམས་བདེ་གཤེགས་སྣང་སོའང་ཡིན་ནོ། །ལམ་མ་ཞུགས་པའམ་
མཚན་ཉིད་ཐེག་པ་ལ་དཔེའི་ཡེ་ཤེས་མེད་སྟམ་པ་ནི་མ་གོ་བ་ཆེན་
པོའོ། །འོ་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གདོན་པའི་བསམ་པས་སྲིད་པ་
ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་སྲིད་བྱང་རྒྱབ་སེམས་
དཔའ་ཡང་རི་ལྟར་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་རྣམས་རང་བཞིན་
མེད་པ་ཡིན་པའི་སྲིད་ཞེ་ན། འབྲས་སུ་རྟོགས་པའི་བྱང་རྒྱབ་ཐོབ་པའི་དོན་
ཏུ་དོན་དམ་རིགས་པས་མ་དཔུད་པར་དེའི་རྒྱ་ཚོགས་གཉིས་ལ་འཇུག་པའི་སྲིད་ཏེ།

དེ་ལྟར་གྱུར་ན་དེ་ལ་འདི་ནི་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་
བའི་དེས་པ་ཡོད་པའི་སྲིད་རྒྱ་དང་འབྲས་སུ་ལ་འགལ་བ་མེད་
དོ། །དོན་དམ་རིགས་པའི་དཔུད་བཟོད་ཏུ་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོས་

བྲལ་ན་མ་མཁའ་ལྷ་སྲུ་ལ་ལས་འབྲས་མི་ཡུལ་ཡུང་མ་སྐྱོད་ཚོད་
མའི་རོང་ལས་འབྲས་མཁའ་དག་དཔུ་མ་པས་ཡུང་ཁས་ལེན་
དཔོས་པའི་སྤྱིར་ཉེ། མ་སྐྱོད་ཁས་ལི་མ་སྐྱོད་བར། །དེད་ཅག་འཆད་
པར་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །གལ་ཉེ་སྐྱུ་མ་ལ་སོགས་པ་དང་མཚུངས་
པའི་དངོས་པོའི་རང་གི་རོ་བོ་རྣལ་འབྱོར་པས་རྟོགས་པ་དེ་ཉིད་
སྐྱེ་བོ་སལ་པས་ཡུང་རྟོགས་ན་རི་ལྷར་གང་དུ་ལོག་པར་རྟོག་པ་
ཡོད་པར་འགྲུར་ཞེ་ན།

འཇིག་སྤངས་མི་མཚུངས་པའི་རྫོད་པ།

གཉིས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་པ་ཡིས་རྒྱ་དང་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་པའི་དངོས་པོའི་
རང་བཞིན་མཐོང་ཞིང་མཐོང་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད། །ཡང་དག་པ་སྟེ་དོན་དམ་
པ་ཉིད་དུ་འང་རྟོག་པར་བྱེད་ཀྱི། །རྣལ་འབྱོར་པས་མཐོང་བ་བཞིན་སྐྱུ་མ་
ལྷ་སྲུར་མཐོང་བ་མིན་པས་འདྲིར། །རྣལ་འབྱོར་པ་དང་འཇིག་རྟེན་
པ་ལྟན་ཅིག་རྫོད་དེ།

འདི་ནི་རྣལ་འབྱོར་འཕགས་པས་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་
མེད་རྟོགས་པ་དང་། སོ་སྐྱེ་འཇིག་རྟེན་པས་བདེན་པར་རྟོགས་པ་
གཉིས་འཇིག་སྤངས་མི་མཚུངས་ནས་རྫོད་པ་འདི་འང་རག་གིས་
དངོས་སུ་རྫོད་པ་ཁོ་ན་གོ་མི་དཔོས་ཉེ། དོན་རྟག་པའམ་མི་རྟག་
པ་དང་བདེན་པར་ཡུལ་མི་ཡུལ་དང་། རོ་བོ་སྟོང་མི་སྟོང་འཇིག་
སྤངས་མི་མཚུངས་པའི་དོན་ཉེ། ཡུལ་མཁའ་ལ་མ་ལྷགས་པ་
རྣམས་ཀྱིས་རག་གིས་དངོས་སུ་རྫོད་ཀྱང་མི་ཤེས་སོ། །དངོས་སུ་

ཚོད་པ་པོ་ནི་རྣམ་རྒྱུས་ཀྱི་བདེན་འདྲིན་ལ་ཀུན་བཟླགས་ཀྱི་རྒྱལ་
བྱེད་ལྟར་རྣང་བཀོད་ནས་ལྷ་སྟེགས་བྱེད་དང་ནང་སྟེ་བྱེད་
མཐའ་རྒྱ་བ་ཁོ་ནར་བཟང་དོ། །

དེས་ན་གཞི་གཏན་ལ་འབབས་སྐབས་ནང་སྟེ་ཚོད་སྟོང་ཁོ་
ན་དང་། ལམ་སྟོམ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དང་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་སྟོ་
འདོགས་གཅོད་སྐབས་སྱི་ཙམ་པའི་ཚོད་སྟོང་གཙོ་བོར་བཀོད་པ་
ནི་གཞུང་འདིའི་ལུགས་ཏེ། བན་ཚུན་དངོས་ལུགས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་
སྱིར། སྱིར་མགོན་པོ་ལྷ་རྒྱལ་ཡབ་སྟེས་ལྷ་སྟེགས་ཀྱིས་གཞན་ལུགས་
བཀག་ནས་རང་ལུགས་བཞག་པ་གཙོ་ཆེ་ལ། སྟོགས་སྲང་ཡབ་སྟེས་
དང་ཚོས་རྗེ་ས་པའ་སོགས་ཀྱི་ཚོད་མ་འཆད་སྐབས་གཞན་ལུགས་
དགལ། རང་ལུགས་བཞག། ཚོད་སྲང་གསུམ་རེ་མཛོད་ཅིང་། ལྷལ་
སྟེས་ཆེན་པོས་རང་ལུགས་བཞག་པ་དང་། དེ་ལ་ཚོད་སྟོང་གཉིས་
རེ་མཛོད་པ་ལས་གོང་དུ་དབྱེ་མ་པ་རང་ལུགས་ཀྱི་བདེན་གཉིས་
ལམ་གཞག་བསྟན་ནས་འདི་ནས་ཚོད་སྲང་མགོ་བཟུང་བའོ། །

སྱི་དོན་རྒྱ་བ་མདོ་སྟེ་བའི་ཚོད་སྟོང་།

གསུམ་པ་ལ་སྱི་དོན་རྒྱ་བ་མདོ་སྟེ་བའི་ཚོད་སྟོང་། རིག་པ་རྒྱ་བ་
སེམས་ཅམ་པའི་ཚོད་སྟོང་འོ། །དང་པོ་ལ་རང་མཚན་དོན་ལ་མ་
བྱལ་ན་འབྲུལ་གྲོལ་གྱི་གཞི་མི་འཐད་པས་མདོན་སུམ་དང་འགལ་
བ་སྲང་བ། ལྷང་དང་འགལ་བ་སྲང་བ། ཉ་ཅང་ཐལ་བ་སྲང་བ་
དང་གསུམ་ལས།

མངོན་སུམ་དང་འགལ་བའི་རྣམ་པ་རྒྱུད།

དང་པོ་ནི། འདིར་མངོན་སུམ་པའི་རྣམ་པ་རྒྱུད་གཙོ་ཆེ་ཡང་ཉེ་མངོན་གཉིས་ཀྱི་བ་མཐའ་སལ་ཆེར་གཅིག་པས་རྣམ་པ་རྒྱུད་པས་ཆེར་མཐུན་ནོ། །འོག་ལམ་ལ་རྣམ་པ་རྒྱུད་སྐབས་ཉེ་སྒྲིལ་གཙོ་ཆེ་བ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་གྱུར་ན་ཡང་གང་སྐྱེ་བོ་མ་ལུས་པས་མཐུན་མོང་དུ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མས་མཐོང་བའི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དེ་དོན་བྱེད་ཅུས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་རི་ལྟར་བསྟོན་པར་ཅུས་ཞེས་གཞན་གྱི་སེམས་གྱི་དོགས་པ་བསུས་ནས་ལན་དུ་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་གང་ཞེས་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱང་ནི། །འཇིག་རྟེན་པའི་ཡོངས་སུ་གྲགས་པས་ཡིན་གྱི་ཚད་མས་དོར་མངོན་སུམ་གྱི་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་ནི་མིན་ཏེ། །དེ་ནི་ལྷོད་གྱི་ལུགས་ལ་དོན་དམ་པར་བྱད་མེད་གྱི་ལུས་སོགས་མི་གཙང་བ་དང་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པ་ལ། །འཇིག་རྟེན་ན་གཙང་བ་དང་རྟག་པ་ལ་སོགས་སུ་གྲགས་པ་བཞིན་དུ་བརྟུན་པ་ལྷན་ཅི་ལོག་དུ་འཇིན་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་འདྲ་གཙོ་ཆེར་སྤང་སྟོང་རྣམ་ལུ་བྱུང་བ་སྟུན་ཏེ། མི་གཙང་བ་སོགས་མ་སྟངས་དུ་ཡོད་དགོས་པའི་ལྷོད།

ཡུང་དང་འགལ་བའི་རྣམ་པ་རྒྱུད།

གཉིས་པ་ལ་སྤང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཡོད་པར་བརྟན་པ་དང་འགལ་བ་སྤང་བ། རྒྱལ་བ་མཚོད་པའི་བསོད་ནམས་འབྱུང་བ་སོགས་ལས་འབྲས་བུ་མི་འཐད་པའི་རྣམ་པ་རྒྱུད་དང་གཉིས་ལས།

ལུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཡོད་པའི་འགལ་སྐྱོད་།

དང་པོ་ནི། འདི་ལྟར་ལུང་སོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་
ཡོད་པར་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་མདོ་ལས་བསྟན་པ་དང་། དེ་དག་སྐད་ཅིག་མ་ལ་སོགས་
པའི་རང་བཞིན་ཡང་བསྟན་ཏེ་ཞེ་ན། དངོས་པོ་ལ་མདོན་པར་ཞེན་པའི་འཇིག་རྟེན་
རྣམས་སྐྱོད་པ་ཉིད་ལ་རིམ་གྱིས་གཞུག་པའི་དོན་རྒྱ་ནི། ཁམས་པོས་དངོས་
པོ་རྣམས་བསྟན་ལ་དེ་ལོན་ཉིད་རྒྱ། །ལུང་སོ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་རྩལ་ཕན་དང་
སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་ཀྱང་མིན་ནོ།།

ལུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་མདོན་པའི་མདོ་ལས་བྱེ་མདོ་གཉིས་
གྱི་དབང་རྒྱ་བྱས་ཏེ་ཤེས་བྱ་གཞི་ལྗང་མ་གསུམ་རྣམས་སྤྱོད་བསྟན་
ཅིང་། ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་ཆ་མེད་དང་། གཟུང་བ་རྩལ་ཕན་ཆ་མེད་
གཉིས་དོན་དམ་བདེན་གྲུབ་བསྟན་པ་ཡང་། དགོངས་གཞི་མ་སྐྱོད་
རྒྱ་མི་ལམ་ལྟ་སྤྱོད་ལ་དགོངས་ཤིང་དགོས་པ་སྐྱལ་མེད་རིམ་འཇུག་
མཁན་དབུ་མར་གཞུག་པའི་དོན་རྒྱ་དེ་ལྟར་དངོས་པོར་གསུངས་
སོ། །རིགས་པ་རྒྱག་རྒྱ་པ་ལས། དགོས་པའི་དབང་གིས་རྒྱལ་བ་
རྣམས་དང་དང་ང་ཡི་ཞེས་གསུངས་ལྟར་དེ་བཞིན་ལུང་ཁམས་སྐྱེ་
མཆེད་རྣམས། །དགོས་པའི་དབང་གིས་གསུངས་པ་ཡིན། །ཞེས་
སོ། །དོན་དམ་པར་སྐྱོད་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་སྤྱོད་མཐའ་གང་རྒྱུང་མ་
གྲུབ་སོ། །ལོན་གུན་རྫོབ་རྒྱ་ཡང་འགལ་ཏེ་སྤྱོད་ཀྱང་མཐོང་བ་མི་རུས་སོ་ཞེ་
ན། །རྩོམ་མཐོང་བ་རྣམས་གྱི་སྐད་ཅིག་མ་དང་རྩལ་ཕན་ཆ་མེད་ཉིད་རྟོག་མེད་གྱི་རྣལ་
འབྱོར་བའི་རྗེས་སོ་བ་རྒྱན་རྫོབ་ཅམ་རྒྱ་མཐོང་བས་ཉེས་པ་མེད་དེ། །

ཚོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱོད་རྒྱ་མི་ལམ་ལྟ་སྐད་ཅིག་དང་།

རྒྱལ་ཕྱོད་ཆ་མེད་ཏུ་མཐོང་བའི་སྤྱིར་འདིའང་རང་རྒྱུད་མཁ་
 ཆད་ཀྱི་མདོའི་རྗེས་འབྲང་རྣམས་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་ཆ་མེད་དང་
 གཟུང་བ་རྒྱལ་ཕྱོད་ཆ་མེད་ཉན་རང་དང་ཐེག་ཆེན་གཉིས་ཆར་
 གྱི་དོན་དམ་པ་འདོད་ཅིང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་མ་
 ཉོགས་བཞིན་ཏུ་སྐད་ཅིག་ཆ་མེད་རྣལ་མཛོན་གྱིས་ཉོགས་པར་
 འདོད་ལ། དེས་ན་ཉན་རང་གི་མཉམ་རྗེས་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་
 དང་རྒྱལ་ཕྱོད་ཆ་མེད་ལ་བདེན་འཛིན་ཏུ་འདོད་པས་ཀྱན་རྫོབ་
 ཚམ་བརྗོད་ཐབས་མེད་པའི་སྤྱིར། ཐལ་འབྱུར་བས་འཕགས་པའི་
 མཉམ་གཞག་སྤང་མེད་ཡིན་པས་ཚོས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེན་
 མེད་མ་ཉོགས་ན་སྐད་ཅིག་ཆ་མེད་མཛོན་སྲུང་གིས་ཉོགས་མི་
 སྲིད་པ། སྐད་ཅིག་ཆ་མེད་མཛོན་སྲུང་ཏུ་ཉོགས་ན་རྣལ་འབྱོར་
 པ་འཕགས་བཞི་གང་ཏུང་ཡིན་པས་བྲབ་ཅིང་འདིར་སྐད་ཅིག་
 མ་འཕགས་པ་འོག་མ་གསུམ་གྱི་རྗེས་ཐོབ་ཡིན་ན་བདེན་མེད་
 ཡིན་པས་བྲབ་སྟེ། འཇུག་པ་ལས། འགོ་བ་གཡོ་བའི་ཚུ་ཡི་ནང་
 གི་ཟླ་བ་ལྟར། །གཡོ་དང་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་སྤོང་པར་མཐོང་
 བ་ཡིས། །ཞེས་ཚོས་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིར་རྗེས་དམིགས་ལུལ་སྐད་
 ཅིག་ཆ་མེད་དེ་ཚུ་ཟླ་ལྟར་བདེན་མེད་གསུངས་པའི་སྤྱིར། རྣལ་
 འབྱོར་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱན་རྫོབ་ཚམ་ཡིན་པར་གྲབ་པོ། །

ཅིའི་སྤྱིར་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་སྐད་ཅིག་མ་ལ་མོགས་པ་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་

མཐོང་གི་རྩ་རྩོམ་མཐོང་བ་རྣམས་ཀྱིས་མ་ཡིན་ཞེ་ན། **འཇིག་རྟེན་པ་ལ་སྤྱོས་ཏེ་དེའི་**
 དབང་པོ་ལས་འདས་པ་མཐོང་བས་ **དེ་ལོན་ཉིད་མཐོང་བ་**ཡིན་ལོ། །

འདིའི་དོན་སྐྱར་བཤད་པ་ལྟར་ན་ལ་འགྲོར་པའི་རྗེས་
 མོབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་ལ་སྐྱོད་དང་སྐྱོད་ཅིག་ཆ་མེད་དེ་འཇིག་རྟེན་པའི་
 རགས་པ་གཅིག་ཏུ་བདེན་འཇིག་གི་སྐོ་ལ་ལྟོས་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 དོན་དམ་ཞེས་བྱ་སྟེ་རྗེས་སུ་ལ་སྐྱོད་དང་སྐྱོད་ཅིག་ཆ་མེད་ཏུ་བདེན་
 མེད་མཐོང་བའི་སྐྱེད། འདིར་ཐ་སྐྱོད་ནས་འཇོག་ཙམ་ལ་མཚོག་
 དམན་ཏུ་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་དངོས་མིན་པས་རྗེས་འགྲོར་
 པའི་ཀྱི་རྗེས་དང་འཇིག་རྟེན་ལ་ལྟོས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་མིང་
 གི་རྣམ་གྲངས་སོ། །མདོར་ན་ཤེས་པ་སྐྱོད་ཅིག་ཆ་མེད་དང་གཟུང་
 བ་རྗེས་སུ་ཆ་མེད་འཇིག་རྟེན་སོ་སྐྱེ་ཡིས་བདེན་པར་བཟུང་
 ལ། དེ་དབྱུ་མ་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་ལྟོས་ན་ཐ་སྐྱོད་བདེན་པ་ཡིན་
 ལ། དེར་བདེན་པར་མི་འཇིག་ན་ཀྱི་རྗེས་ཙམ་སྟེ་གོང་ལྟར་རོ། །

གཞན་ཏུ་ན་མི་སྐྱེག་པ་སྐྱོན་པའི་ཏུ་ལ་སྐྱོད་མེད་གྱི་ལྷན་མི་
 གཙང་བར། །**དེས་**པར་རྣོགས་པ་དེ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གཞོད་པར་
 འགྲུར་ཉེ་འཇིག་རྟེན་པས་བྱད་མེད་གྱི་ལྷན་གཙང་བ་ཉིད་ཏུ་ཞེན་པའི་སྐྱེར་རོ། །

གོང་ཏུ་ལྟན་སྐྱེས་འཇིག་རྟེན་དང་འགལ་བ་དེས་རྗེས་
 འགྲོའི་སྐོ་ནས་བསྟན། འདིར་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་
 དང་འགལ་བའམ་གྱི་མདོའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་འགལ་སྐྱེད་དཔེ་
 ལྟོག་བྱུང་གི་སྐོ་ནས་བསྟན་པའོ། །

འབྲས་བུ་མི་འབྲད་པའི་རྣོད་རྣོད་།

གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་སངས་རྒྱལ་གྱི་རྣོད་མ་དང་མི་ལམ་ལྟ་བུར་འགྲུར་ན། དེ་ལྟར་ན་དེ་ལ་

ཕན་པ་དང་གནོད་པ་དག་ལ་ཇི་ལྟར་བསོད་ནམས་དང་སྲིག་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། ལྷ་མ་
འདྲ་བའི་རྒྱལ་བ་ལ་མཚོན་པ་དང་བསྐྱེན་བཀུར་བྱས་པ་ལས་རྒྱ་མ་ལུ་འདི་བསོད་
ནམས་འགྱུར་བ་ནི། །དཔེ་རི་ལྟར་ན་དོན་དམ་པའི་དངོས་པོར་ཡོད་པའི་རྒྱལ་བ་
ལ་བསྐྱེན་བཀུར་བྱས་ཏེ་དོན་དམ་པའི་བསོད་ནམས་བདེན་ལྟར་སྐྱེ་བ་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་གྱི་
བརྒྱན་ན་འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རི་ལྟར་བརྒྱན་ཅེ་ན། དེ་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞེན་གྱི་
བརྒྱན་དེ་ལྟར་བྱ་སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་ཀྱང་རྒྱ་མ་ལུ་འདྲོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ།

ཉ་ཅང་ཐལ་བ་སྤང་བ།

གསུམ་པ་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། སེམས་ཅན་འཁོར་བར་
འབྱམ་མི་སྲིད་པ་དང་། རྒྱལ་བ་ལྷ་དམ་ལས་འདས་མི་སྲིད་པ་
ཐལ་བ་སྤང་བ་ལོ། །

དང་པོ་ལ་འབྲས་བུ་འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་མི་སྲིད་པ་
དང་། རྒྱ་ལས་ཉོན་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་གཉིས།

འབྲས་བུ་སེམས་ཅན་མི་སྲིད་པའི་རྩོད་སྤྱོད་།

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་རྣམས་རྒྱ་མ་དང་འདྲ་ན། །རིགས་མཐུན་
བཅང་སྟེ་ཤི་ནས་རི་ལྟར་ཡང་སྐྱེ་བ་འགྱུར་ཞེ་ན། །རི་སྲིད་སྐྱེས་དང་སྐྱེན་
ལ་སོགས་པའི་རྐྱེན་རྣམས་ཚོགས་པར་གྱུར་པ། །དེ་སྲིད་ཏུ་རྒྱ་མའང་
འགྱུར་བར་འགྱུར་ལ། །དེ་བཞེན་གྱི་རི་སྲིད་ཏུ་མ་རིག་པ་དང་སྲིད་པའི་རང་བཞིན་
ཚོགས་པ་དེ་སྲིད་ཏུ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་གྱི་རྒྱ་མ་ཡང་འགྱུར་བར་འགྱུར་ཏེ། རྐྱེན་རྣམས་
གྱི་འཇུག་པ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེར་མ་ཟད་སྣོད་ཅུང་སེམས་ཅན་ཡོད་ན་སངས་རྒྱུས་
ཀྱང་གདུལ་བུའི་ངོར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྒྱན་མི་རྩོད་པར་འགྱུར་ལོ། །གལ་ཏེ་དོན་དམ་པར་

ཤེས་རབ་ལེའུའི་འགྲེལ་པ།

སེམས་ཅན་མེད་ན་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་ཏུ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱན་རྣམས་ཇི་ལྟར་འཇུག་པར་
འཇུར་ཞེས། **རྒྱན་རིང་ཙམ་གྱིས་ཇི་ལྟར་ན།** །སེམས་ཅན་བདེན་པ་
ཡོད་པ་ཡིན་ཞེས་འདྲི་བཏོ།

འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་མ་ངེས་ཏེ་མི་ལམ་དང་རྒྱུ་མ་སོགས་མི་
ལུགས་ལ་ཡུན་རིང་ཐུང་སྣ་ཚོགས་འབྱུང་སྟེ་རྒྱུ་མ་མཁན་ཏེ་སྲིད་
གི་རྒྱལ་པ་ལྟ་བུ་ཤིན་ཏུ་ཡུན་རིང་བ་དང་ཐུང་བའི་སྣང་བ་
འབྱུང་སྲིད་པའི་སྲིད། མི་ལམ་སོགས་ལ་དེ་ལྟར་ཡུན་རིང་ཐུང་
འབྱུང་བ་དང་། འཁོར་བའི་སྣང་བའང་ཚོ་སྣ་སྲི་འདོད་པ་ལ་
བསམ་ན་གཉིད་སང་པ་སོགས་ཀྱི་མི་ལམ་སོགས་ཐུང་སྣ་མ་པ་
དང་འཁོར་བ་རིང་བའི་འདུ་ཤེས་འབྱུང་མོད་ཉིང་འཇུག་སྲིད་བ་
ལ་ལྟོས་པ་ཡིན་གྱི། མ་རིག་པའི་གཉིད་སངས་པ་ལ་ལྟོས་ན་སང་
པའི་སྣང་བ་ཡང་རྒྱུ་མ་མི་ལམ་དང་བྱུང་པར་ཅི་ཡོད། དཔེར་ན་
གཉིད་སང་པ་མི་ལམ་གྱི་ཐོག་མར་རྣོ་ན་མིན་ཏེ་ཕོས་ཀྱི་ཕོང་
བ་དང་མཐའ་གཉིས་མགོ་ཡི་སྲི་གཙུག་དང་རྒྱང་མཐིལ་མིན་པ་
བཞིན་ནོ། །དེས་ན་མི་ལམ་དང་རྒྱུ་མ་སོགས་འབྲུལ་སྲིད་རང་ཉིད་
ལ་ལྟོས་ན་འཁོར་བ་དང་འདྲ་བར་ཐོག་མཐའ་མི་རྟོན་དེ་མི་ལམ་
མི་བཞིན་པའི་གནས་སྐབས་ན། དང་པོ་མི་ལུགས་དང་མཐའ་སང་
ལུགས་ཤེས་པ་ཐ་མལ་པ་མི་སྲིད་པའི་སྲིད་རོ། །

རྒྱུ་ལམ་ཉོན་མི་སྲིད་པའི་རྣོ་ན་ལྟོང་།

གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་རྒྱུ་མའི་རྒྱུས་བྱ་བསང་པ་སོགས་ལ་སོག་གཙོད་པ་
སོགས་མེད་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་དེ་ལས་གཞན་པའི་རྒྱུས་བྱ་བསང་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དེ་ལྟར་

འབྱུང་ཏེ། རང་བཞིན་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྲིད་ཞེ་ན། ལྷ་མའི་སྐྱེས་ལྷ་བསད་པ་དང་
འདི་ལ་མ་བྱིན་པ་ལེན་པ་སོགས་ལ། **།སེམས་མེད་པའི་སྲིད་ན་སྤིག་པ་མེད་དེ་**
མི་དགེ་བའི་དངོས་གཞི་སྐྱེ་བར་མི་འབྱུང་རོ།།

འདི་ཅུང་ཟད་ཞིབ་ཏུ་དབྱུང་ན་སྐྱེ་མ་ཤེས་ན་ལས་ཀྱི་
བག་ཆགས་སྤྲོ་མོ་ཅམ་བསྐྱེད། ལྷ་མ་རོ་མ་ཤེས་ན་སྐྱུར་བའི་སྤིག་
པ་རང་མཚན་པ་ཁོ་ན་དང་། འདི་འང་སྲོག་གཙུག་པ་པོ་ཐ་མལ་
པའི་གནས་སྐབས་ཡིན་ལ། མི་ལམ་མི་བཞིན་པ་ཞིག་གི་མི་ལམ་
རོ་མི་ཤེས་བཞིན་ཏུ་ལས་བསགས་ན་སད་པའི་ཚོ་རྗེས་སྤྱི་ཡི་རང་
ཡོད་ན་དངོས་གཞི་དང་ཆ་འདྲ་བསྐྱེད་ལ། རྗེས་སྤྱི་ཡི་རང་མེད་
ན་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་པོན་ཅམ་བསྐྱེད་ཅིང་དངོས་གཞི་མི་བསྐྱེད་
དེ། རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་སད་པའི་ཚོ་བདེན་མེད་མངོན་
སུམ་ཏུ་རྟོགས་པའི་སྲིད། འོ་ན་བག་ཆགས་ནི་ས་པོན་ཡིན་ན་དེའི་
འབྲས་བུ་ནམ་གྱི་ཚོ་རྫོང་སྐྱེས་ན་སྤིས་མི་ལམ་གྱི་ཚོ་དང་འབགས་
ས་ཐོབ་པའི་ཚོ་རྫོང་རོ།། །མི་ལམ་རོ་ཤེས་པ་ཞིག་གིས་མི་ལམ་ན་
ལས་བསགས་ན་བག་ཆགས་ཤིན་ཏུ་སྤྲོ་མོ་ཞིག་སྤྱི་བདེན་འཛིན་
གཏན་མ་སྐྱེས་པའི་སྲིད། འབྲུལ་པ་སད་པའི་ཚོ་སྐྱེ་མ་རོ་ཤེས་པ་
བཞིན་ནོ། །དེས་ན་དགེ་ཚུལ་སྲོང་གིས་ཚེད་མོ་ཚེ་བ་ན་ཡང་ལྷུང་
བར་བཤད་པའི་སྲིད་རོ།།

སྐྱེ་མའི་རང་བཞིན་གྱི་སེམས་དང་ལྷན་པ་འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་
ལ། །ཐན་འདོགས་ན་བསོད་ནམས་དང་གནོད་པ་བྱེད་པ་ལས་ནི་སྤིག་པ་
འབྱུང་རོ། །འདི་འང་ལྷན་སྐྱེས་བག་ཆགས་། །བརྟན་ཉེན་། །བརྟེན་

འབྱུང་གི་སྣང་བ་ལ་དགོངས་སོ། །དེ་ལ་སོ་སྦྱོས་ལས་བསགས་ན་
འཁོར་བར་དབང་མེད་ཏུ་འབྱུངས་པའི་རྒྱ་ལས་མཚན་ཉིད་པ་
ཟག་བཅས་སུ་འབྱུང་བའི་སྲིད། ཉན་རང་དག་བཅོམ་དང་བྱང་
འབགས་ཀྱིས་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་བསགས་པ་ཡང་བག་ཆགས་སྤ་
མོ་དང་ཤིན་ཏུ་སྤ་མོ་དང་། ཡང་ཉན་རང་སློབ་པ་ལལ་ཆེར་སོ་
སྦྱོད་དང་འདྲ་ལ། ལལ་ཆེར་དག་བཅོམ་པ་དང་འདྲ་བའང་བདེན་
འཇིན་སློང་ལུགས་ཀྱིས་ཤེས་ཏེ་རང་གི་རིགས་བས་དབྱུད་ན་
ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །

འདུལ་བའི་གཞུང་ལས་གཞི་བསམ་སྦྱོར་བ་མཐར་ཐུག་
ཚང་མ་ཚང་དབྱུད་ན། མི་ལྟ་བུ་བསད་སྟུང་པ་གཏན་མེད་ཀྱང་
མཁོ་བོར་རྗོ་ཕོག་ནས་ཤི་ཕོར་བ་ལྟ་བུ་ལ་སྦྱོར་བ་སྟོད་པའི་ཉེས་
པ་ཅོམ་དང་། ལྟ་སྦྱིན་བསད་བསམ་ནས་མཚོད་སྦྱིན་ལ་ཕོག་ན་
མཚོད་སྦྱིན་ཤི་ཏུང་། མ་ཤི་ཏུང་སྦྱོར་སྦྲིག་ཁོ་ན་ཉེ་འདུ་ཤེས་ལོར་
བའི་སྲིད་ཏེ་མཚོད་ལས། སློག་གཙོད་པ་ནི་བསམ་བཞིན་ཏུ། །མ་
ལོར་བ་ནི་གཞན་བསད་པ་ལོ། །ཞེས་སོ། །སློང་ཏུམ་ལ་མིར་རྒྱུ་
ནས་བཅད་ན་སྦྱོར་སྦྲིག་ཁོ་ན་ལས་དངོས་གཞི་མི་འབྱུར་ཏེ་སེམས་
ཅན་མིན་པའི་སྲིད་དང་བསམ་པ་ལོར་བའི་སྲིད་དང་མཐར་ཐུག་
སློག་མ་བཅད་པའི་སྲིད། རང་གིས་རང་བསད་ན་སྦྱོར་སྦྲིག་ཁོ་ན་
ཉེ་དངོས་གཞི་སློག་འགག་པ་དང་སྤང་མདའི་མཐོ་དམན་ལྟར་
རང་སྦྱོ་བ་གཞན་ལེན་པ་ཏུས་གཅིག་པའི་སྲིད། མཚོད་ལས། སྤ་
དང་མཉམ་ཏུ་ཤི་བ་ལ་དངོས་གཞི་མེད་པར་གསུངས་པའི་སྲིད་

སྒྲོལ་པ་གཞན་རྣམས་ཤེས་པར་བྱད་དོ། །

དེ་ལ་གཞན་དངོས་སྐྱ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲོལ་པ་སྐྱགས་དང་སྐྱུན་ལ་སོགས་པ་
རྣམས་ལ་སེམས་ཅན་བདེན་པ་དེ་བསྐྱེད་པའི་རྣམས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར། །སྐྱ་མའི་
རང་བཞིན་གྱི་སེམས་ནི་འབྱུང་བ་མེད་པས་སྐྱ་མ་རྒྱུན་པ་ཉིད་དོ་ཞེ་ན། །སྐྱ་
ཚོགས་པའི་རྒྱུན་རྣམས་ཏུ་མ་ལས་བྱུང་བ་ཡི། །སྐྱ་མ་དེ་ཡང་སྐྱ་ཚོགས་
ཉིད་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། །རྒྱུན་གཅིག་གིས་ནི་ཀྱང་བསྐྱེད་རྣམས་པ། །ཡུལ་དང་
ཏུས་གང་ན་ཡང་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

དཔེར་ན་རྟ་སྐྱུལ་བྱེད་དང་། སྤྱང་པོ་སྐྱུལ་བྱེད་སྐྱ་མའི་རིག་
སྐྱགས་སོགས་ཐ་དད་པས་རྟ་སོགས་སྐྱུལ་བྱེད་ཀྱིས་སྤྱང་པོ་སྐྱུལ་མི་
རྣམས་པ་བཞིན། ཐ་མལ་པའི་སེམས་ཅན་ལས་ཉོན་གྱིས་སྐྱུལ་པ་ཡིན་
ལ་སྐྱ་མ་མཁན་ལ་དེ་མེད་པས་སེམས་ཅན་སྐྱུལ་མ་རྣམས་པ་ཡིན་གྱི།
ཐ་མལ་པའི་སེམས་ཅན་བདེན་པར་ཀྱབ་སྒོམས་ཀྱིས་སྐྱུལ་མ་རྣམས་
པ་གལ་ཡིན། དེས་ན་ཐ་མལ་པ་སེམས་ཅན་དང་སྐྱ་མ་གཉིས་དོན་
དམ་ལ་རྒྱུན་པ་མཉམ་མོ། །འོན་ཀྱང་ཐ་སྐྱེད་ཅམ་ཏུ་བག་ཆགས་
བརྟན་མི་བརྟན་གྱིས་བདེན་རྒྱུན་ཅམ་གྱི་བྱུང་པར་རོ། །མདོར་
ན་བག་ཆགས་བརྟན་མི་བརྟན་གཉིས་རྒྱ་ཐ་དད་པ་མ་བྱེད་བག་
ཆགས་བརྟན་པ་ཐ་མལ་པའི་སྤྱང་བ་རིགས་རྒྱལ་ལྟ་བུ་སྤྱིར་སོ་སོ་
བྱེ་བྲག་མི་སོགས་ནང་ཚན་ཐ་དད་རྒྱ་སོ་སོས་བསྐྱེད་པ་ལས་གཅིག་
གིས་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པ་མི་སྤིང་ཅིང་སྐྱ་མ་སོགས་ཀྱང་རྟ་སྤྱང་
སོགས་ཏུ་མ་རྒྱས་སྐྱགས་གཅིག་གིས་བསྐྱེད་པའང་མི་སྤིང་དོ། །

དེས་ན་སྐྱ་མ་མཁན་ལ་སྐྱ་མའི་སེམས་ཅན་བསྐྱེད་པའི་

སྐྱེན་ཡོད་ཀྱང་མ་མཉམ་པའི་མི་སོགས་བསྐྱེད་པའི་སྐྱེན་མེད་པས་
བསྐྱེད་མ་རུས་པའོ། །གཞན་ཏུ་སེམས་ཅན་བསྐྱེད་པའི་ལས་ཉོན་
ཤིས་ཀྱང་སྐྱེ་མའི་སྐྱེས་ཏུ་བསྐྱེད་མི་རུས་པས་སྐྱེ་མ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་
མཉམ་བ་བརྒྱུག་ཏུ་མེད་དོ། །

ལྷ་རན་ལས་འདས་མི་སྲིད་པའི་རྣམ་པར་སྤྲོད་པ།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་རན་
ལས་འདས་པ་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་ལ་སོགས་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ལ། །འཁོར་བ་ནི་
སྐྱེ་བ་དང་ཆ་ཤི་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་
ན། །སྐྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་སྐྱེ་རན་ལས་འདས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱང་ནི་
སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆ་དང་ལྡན་པའི་སྐྱིར་འཁོར་བར་འགྱུར་བས། །བྱང་ཚུབ་ཀྱི་
ཆེད་ཏུ་མིན་ཏུ་བྱ་དགའ་བའི་རྒྱུད་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དཔོན་པ་མེད་དོ་ཞེས། །

འདིར་སྐྱོད་ལ་མདོ་སྡེ་པས་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་སྟུལ་
པ་དེ་བདེན་པར་བརྒྱུད་ནས་མ་མཉམ་པའི་འཇུག་པ་དེ་སངས་
རྒྱས་རང་སྣང་ཏུ་ཚོམ་ནས་ཚོད་པར་བྱེད་དོ། །སྟུལ་པར་ཤེས་ན་
བདེན་འཛིན་མི་སྲིད་སྟུལ་ནས་སྟུལ་པའི་སྐྱེ་གཉིས་དོན་དམ་
ཏུ་ཚོམ་མོ། །དཔེར་ན་ཆུ་ལྷ་ལ་བདེན་པར་བརྒྱུད་ནས་འཇུག་པ་
བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་བྱེ་སྟུལ་ཚོས་སྐྱེ་སྟུལ་སྐྱེ་གཉིས་ལས་མི་འདོད་ལ།
མདོ་སྡེ་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་སྐྱེ་གསུམ་འདོད་ཅིང་སྐྱུལ་སྐྱེ་ནི་གཞན་
སྣང་ཏུ་གཙོ་བོ་འདོད་པ་ནི་ཐལ་འགྱུར་མན་ཆད་མཚུངས་སོ། །

ཁ་ཅིག་ཐལ་འགྱུར་ལྟར་ན་གཟུགས་སྐྱེ་གཉིས་གཞན་

ཤེས་རབ་ལེའུའི་འགྲེལ་པ།

རུ་མི་རྟོག་ཅེས་པའི་དོན་དོ། །མ་རིག་པ་སོགས་དོན་དམ་པར་བདེན་གྲུབ་རུ་མི་འབྱུང་མ་
ཟད་ཀྱི། །**རྒྱན་རྣམས་རྒྱན་ནི་ཆད་པ་པོས་**། །**ཀྱན་རྫོབ་ཅམ་རུ་**
ཡང་རྒྱ་མ་ལྟ་སུའི་འཁོར་བ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལྷོ་ལས་དང་ཉིང་འབྲུལ་རྩི་ལམ་སོགས་
ཀྱང་**མི་འབྱུང་དོ།** །**རྒྱན་རྣམས་རྒྱན་ཆད་པ་ཡང་དེ་ལོ་ན་ལ་**། །སོམས་པར་
བྱས་པས་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་རིམ་གྱིས་འགག་པར་ཤེས་པར་བྱོལ།

མདོར་ན་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་འཕགས་པ་ལྟ་བུ་ལྷང་
འདས་དང་འཁོར་བ་འབྲུལ་པ་མཐའ་དག་ཀྱང་དངོས་སྐྱའི་
འདོད་པ་ལྟར་དོན་དམ་པར་བདེན་གྲུབ་མེད་པར་མ་ཟད་དཔུ་
མའི་དོན་དམ་སློ་འདས་ཀྱི་ལྟ་བའི་དོར་རམ་འཕགས་པའི་མཉམ་
གཞག་གམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟིགས་དོར་རྒྱ་མ་ལྟ་བུ་ཀྱན་རྫོབ་ཅམ་
ཡང་མ་གྲུབ་སྟེ་དོན་དམ་སློའ་བྲལ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་
སྤྱིར། རིགས་པ་རུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པར་བདེན་པ་གཉིས་རྣམ་པར་
གཞག་པ་ཡང་ཀྱན་རྫོབ་རུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

འདིར་འཁོར་བ་གྲུབ་མ་གྲུབ་བཤད་པ་ན་འཁོར་བའི་
འབྲུལ་སྐྱང་ཟད་ནས་མ་གྲུབ་རུ་རྒྱག་ན་ཡང་། སངས་རྒྱས་དོན་
དམ་པ་ཡིན་པས། རྒྱན་མ་ཆད་ན་འབྱུང་བ་དང་ཆད་ན་མི་
འབྱུང་བའི་རྣམ་གཞག་དོན་མེད་སྟུམ་ན། འདི་དོན་ཆེ་སྟེ་སྤ་
སློལ་བ་གཙོ་བོ་ནང་པའི་དངོས་སྐྱ་བ་ཡིན་པས་འཁོར་བ་རགས་
པ་ཀྱན་རྫོབ་དོན་ལ་མི་གྲུབ་ཀྱང་ཆ་མེད་གཉིས་དང་བྱེ་སྐྱེས་
འདུས་མ་བྱས་གསུམ་དང་མདོ་སེམས་ཀྱིས་ཡོངས་གྲུབ་སྟོང་
ཉིད་ལྷང་འདས་དོན་དམ་པ་ཡོད་པར་འདོད་པས་དེ་དོན་དམ་

བར་མ་གྲུབ་ན་ཆད་མཐར་ལྷུང་ནས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་
 གཏན་མི་རུང་སྐྱམ་པའི་ལོག་རྟོག་བསལ་ནས་ཐ་སྐྱད་རུ་འཁོར་
 འདས་གཉིས་ཆར་མི་ལམ་ལྟ་བུ་བརྟན་དགོས་ཏེ། དེ་ལ་བྱེ་སྤྱོད་
 འགའ་ཞིག་མི་ལམ་ན་མཚན་མའི་ཚོས་ལྟན་མིན་དང་མཚུངས་
 བར་ཡོད་པར་འདོད་ཀྱང་དངོས་སྤྱོད་བ་པལ་ཆེར་མི་ལམ་སོགས་
 བདེན་པ་མེད་བཞིན་སྤང་ཡང་གཉིད་སད་པ་སོགས་ཀྱི་གནས་
 སྐབས་ན་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པས། འདུལ་བའི་སྐབས་
 ལྟ་མི་ལམ་ན་ལས་བསགས་པ་ལ་ཉེས་པ་ཅིའང་མེད་པར་བཤད་
 དེ་མ་བྱས་པ་དང་འདྲ་གསུངས་པའི་སྤྱིར། ཤེར་སྤྱིན་ལས་ནི་
 ཚོས་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་སོགས་དང་མཚུངས་པའི་སྤྱིར་མི་ལམ་
 བའང་ལས་ལྷ་མོ་ཀུན་རྫོབ་རུ་སོག་པར་གསུངས་པའི་དོན་གོང་
 རུ་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །མདོར་ན་ཤེས་བྱ་གཞི་ལྡང་དང་། ཆ་མེད་
 གཉིས་དང་། ལྷོང་བ་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་དོན་དམ་བདེན་གྲུབ་
 འཁོར་འདས་ཀུན་གྱི་བྱེད་པོ་འདོད་པ་དེ་དག་ཐ་སྐྱད་ཅམ་རུ་
 ཉེན་འབྲེལ་སྤང་སྤོང་སྤྱོད་ལྟ་བུ་དང་། དོན་དམ་སྤོངས་བྲལ་ནམ་
 མཁའ་ལྟ་བུ་གཏན་ལ་པབ་དགོས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

སེམས་ཅམ་པའི་རྫོང་སྤོང་།

གཉིས་པ་སེམས་ཅམ་པའི་རྫོང་སྤོང་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་རྣམ་
 བདེན་པའི་རྫོང་པ་དང་། ལན་གཉིས་ལས།

རྣམ་པ་དེན་པའི་རྫོང་པ།

དང་པོ་ནི། ད་ནི་རྣམ་འབྱོར་རྫོང་པའི་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསམ་བའི་ཆེད་དུ། སེམས་ཚམ་
པ་དེའི་ལུགས་ཀྱིས་དབུ་མ་ལ་ཉེས་པ་བརྗོད་པ་ནི། **གང་གི་ཚོ་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་རང་**
བཞིན་གྱིས་རྫོང་པར་ཁག་སྐྱབས་པས་ **འབྲུལ་པ་**སྟེ་སེམས་རྫོང་པ་གཉིས་མེད་དེ**འང་**

ཡོད་པ་མིན་ན། །དེའི་རྩལ་ལྷན་ལ་**སྐྱུ་མ་གང་གིས་དམིགས་པར་འབྲུར་**ཞེས།

འདི་འང་སྐོ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་འདོད། །ཅེས་པ་
འདི་མ་བཟོད་ནས་སྐྱུ་མ་པ་སྟེ་འབྲུལ་གཞི་སྐོ་ལ་བརྟེན་ནས་
འབྲུལ་པའི་སྤང་བ་མཐའ་དག་འབྲུང་སྟེ། དེའང་རྣམ་པ་དེན་
པས་ཅིར་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཡིན་པས་གནས་སྡོད་ཀྱི་
འཇིག་རྟེན་དང་། གཟུགས་སྐྱེ་ལོགས་དོན་དང་། མིག་ལོགས་
དབང་པོ་དང་། རྣམ་ཤེས་རྩོགས་བརྒྱད་དང་བཅས་པ་དོན་
དམ་པར་རྣམ་གཅིག་པར་འདོད་ལ་དེ་ཉིད་འབྲུལ་པ་བར་མ་
ཆད་པར་གཟུང་འཇིག་ཐ་དད་དུ་སྤང་བ་ཅམ་མོ། །དེ་ལྟ་བུའི་
འབྲུལ་གཞི་སེམས་བདེན་གྲུབ་དེ་མེད་ན་འབྲུལ་སྤང་གཏན་
མེད་དུ་ཐལ་བའི་རྫོང་པའོ། །

གཉིས་པ་ལན་ལ་མཁོ་མཚུངས་ཀྱིས་མདོར་བསྟན། ཉེས་
སྤོང་གི་ལན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། རྣམ་ལན་གྱི་སྐོ་ནས་དོན་
བསྟེ་བ་གསུམ་ལས།

འབྲུལ་ལ་མཁོ་མཚུངས་ཀྱིས་མདོར་བསྟན་པ།

དང་པོ་ནི། **གང་གི་ཚོ་**རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་**ལྟོད་ལ་སྐྱུ་མ་ཉིད།** །མེད་

ནལང་དེའི་ཚོ་འདིར་ཅི་ཞིག་ལ་དམིགས། །གཉིས་པ་ལ་ཉེས་སྤོངས་
དང་། ལན་གཉིས་ལས།

ཉེས་སྤོངས་གི་ལན་རྒྱས་འབད།

དང་པོ་ནི། གཡ་ཉི་ལྷལ་གྱི་གོ་ས་དེ་ཉིད་རུ་གཞན་ཞིག་ཡོད་དེ། །ལྷལ་གྱི་
རྣམ་པ་དེ་ཉིད་ནི་སེམས་ཉིད་ཡིན་ཞོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལ་རྒྱབ་བྱེད་རང་རིག་འགོག་པ་དང་། བརྒྱབ་
བྱ་ཀུན་གཞི་འགོག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་བདེན་གྲུབ་ཐ་སྙད་
ཅམ་རུའང་མི་འཐད། ལྷང་བ་ཐ་སྙད་རུ་མི་འགོག་པར་བརྟན་
པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཐ་སྙད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དང་འགལ་བ། ལྷང་
དང་འགལ་བ། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་བརྟན་
པ་གསུམ་ལས།

རྒྱབ་བྱེད་རང་རིག་འགོག་པ།

དང་པོ་ནི། དེ་ཡང་འབྲེལ་བ་མ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་བརྟན་པའི་ཕྱིར། གང་གི་ཚོ་སེམས་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་རྒྱ་མ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ན། །དེ་ཚོ་གང་ཞིག་གང་
གིས་མཐོང་།།

དེ་བས་ན་འགོ་བ་མཐའ་དག་ཡོང་བ་ཉིད་ཐོབ་པར་
འགྱུར་རོ་ཞེས་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་ཐ་སྙད་སྤངས་ཅམ་
དགག་པ་མིན་ཉི་དོན་དམ་པར་བཅའ་ཤེས་མཐའ་དག་ཤེས་པའི་
རྣམ་རང་རིག་གཅིག་སྤར་འདོད་པ་ལ་ཁས་སྤངས་ནང་འགལ་
བ་བརྟན་ཉི། ཡོང་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་དོན་མིག་ཡོང་བ་རྒྱང་

པར་གོ་བར་མི་བྱ་སྟེ་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་ཅིའང་མི་མཐོང་བ་ཐལ་
བའི་དོན་རྟོ། །འོ་ན་ཐ་སྟོན་རུ་མི་འགོག་པ་འགལ་ཞེ་ན། གནད་
དོན་འདི་ཡིན་ཏེ་དངོས་སྐྱབ་བ་མཐའ་དག་གི་ལུགས་ལ་དངོས་སུ་
སྟངས་བ་རགས་པ་རྒྱན་པ་དང་། སྤ་མོ་སྐད་ཅིག་དང་རུལ་ཕྱོག་
དོན་དམ་པར་འདོད་ཅིང་སྤ་རགས་རྣམས་ཐ་དད་ཁས་ལེན་མ་རུས་
པས་གཅིག་ལས་འོས་མེད་པས་སྤ་བ་དོན་དམ་ཆ་མེད་ལ་གཟུང་
འཇིག་ཐ་དད་མ་གྲུབ་པ་བཞིན་རུ་རགས་པ་ཀུན་རྫོབ་གྱི་གནས་
སྐབས་ན་འང་གཟུང་འཇིག་གཅིག་རུ་འགྱུར་བའི་ཐལ་འགྱུར་
བའོད་དོ། །ཐ་སྟོན་ཙམ་རུ་སྟངས་བ་རྒྱུ་མ་ལྟ་རུ་རྒྱན་པ་ཁས་ལེན་པ་
ལ་ནི་དངོས་སྟོབས་རིགས་པས་འགོག་མི་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་ནི་མགོན་པོ་སངས་རྒྱལ་བཙམ་ལྷན་
འདས་གྱིས་ཀྱང་། །བདག་ཉིད་ལ་བྱེད་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་སེམས་གྱིས་སེམས་མི་
མཐོང་ཞེས་གསུངས་ཏེ། །དཔེར་ན་རལ་གྱི་རྣོན་པོའི་སོ་ནི་རང་ལ་རང་། །
རི་ལྟར་མི་གཙོད་པ་དེ་བཞིན་ཡིད་ཀྱང་བདག་ཉིད་གྱིས་བདག་ཉིད་མི་མཐོང་
རྟེ་ཤེས་པ་གཅིག་སུ་དེ་ལ་རིག་པར་བྱ་བ་དང་། རིག་པར་བྱེད་པ་དང་རིག་པའི་བདག་ཉིད་
གསུམ་མི་རིགས་ཏེ་ཆ་ཤས་མེད་པ་གཅིག་ལ་རང་བཞིན་གསུམ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསལ་བ་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་མདོན་སུམ་
གྱིས་གྲུབ་པ་རྒྱབ་བྱེད་མི་འཐད། དུན་པ་འབྲས་རྟགས་རྗེས་དཔག་
གིས་གྲུབ་པ་རྒྱབ་བྱེད་མི་འཐད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་དོན་དམ་
རྒྱབ་བྱེད་དཔེ་མི་འཐད། ཐ་སྟོན་ཙམ་རུ་དཔེ་གྲུབ་ཀྱང་དོན་དང་
མི་མཚུངས་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྩ་བའི་དཔེ་མི་འཐད། རྒྱབ་བྱེད་

གྱི་དཔེ་མི་འཐད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འདིར་མེས་ཅམ་ཉིད་ཏུ་སྐྱེ་
 བས་རང་ལ་བྱེད་པ་འགལ་བ་བསལ་བར་འདོད་ཅིང་རང་གི་ཚུགས་སྐྱབ་པའི་ཆེད་ཏུ་དཔེ་
 བརྗོད་པ། **རི་ལྷན་**ལུན་པས་སྐྱིབ་པའི་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྟོགས་པའི་ཆེད་ཏུ་**མར་**
མེའདེགས་པར་བྱེད་པ་ན་བྱམ་པ་སོགས་དང་མར་མེ་**རང་གི་དངོས་**པོ་དེ་ཡང་། །
 ཡང་དག་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་**བཞིན་**མི་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། །**མར་མེ་**མ་
 ལྷན་ཏུ་གསལ་བྱེད་ཡིན་གྱི་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ཏུ་**གསལ་བར་བྱ་བ་མིན་**
ཏེ། །གང་གི་སྐྱེར་མར་མེ་ལ་**ལུན་གྱིས་བསྐྱབས་**ཏེ་གཡོགས་པ་མེད་དོ།

གཉིས་པ་ནི། སྐྱས་པ་དེ་ལྷན་མོད་གྱི་འོན་ཀྱང་དེའི་རང་བཞིན་གྱིས་
 གསལ་བའི་དབང་ཏུ་བྱས་ཏེ་གསལ་བྱེད་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མ་ཡིན་པ་ཅམ་ཞིག་བརྗོད་པ་
 ཡིན་ནོ། །དེས་ན་མར་མེའི་དཔེ་དེ་ཉིད་དཔེ་གཞན་གྱིས་གསལ་བར་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར།
ཤེལ་རང་**བཞིན་**གྱིས་**སྐྱོན་པོ་**མ་ཡིན་པ་དཀར་པོ་ནི། གཞན་འདབ་མ་སྐྱོན་པོ་ལ་
 སོགས་པ་དག་ལ་ལྟོས་དཔོས་ཤིང་རང་བཞིན་གྱིས་**སྐྱོ་བ་ཉིད་**ནི་སྐྱོན་པོར་འཕྱར་བ་
ལ། །བྱད་པར་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། །**དེ་བཞིན་**ཏུ་བྱམ་
 པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་**འགའ་ཞིག་**མར་མེ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ལ་ནི། །**ལྟོས་**
 པས་གསལ་བར་མཐོང་བ་**དང་**མར་མེ་རང་གི་རོ་བོ་གཞན་ལ་**ལྟོས་པ་མེད་པ་ཡང་**
 གསལ་བའི་བདག་ཉིད་ཏུ་**མཐོང་**ངོ་ཞེ་ན། །དེ་ལ་སྐྱོན་པོ་ཉིད་ལེ་ཞིག་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་
 མེད་པར་དཔེའི་སྐྱོན་བསྐྱབ་པ་དེ་དགག་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ། རྒྱ་རྒྱེན་གྱིས་འདུས་མ་བྱས་
 པའི་ཤེལ་སྐྱོན་པོ་མི་སྲིད་ལ། རྒྱ་རྒྱེན་གྱི་འདུས་བྱས་པའི་ཤེལ་ནི་དང་པོ་ཉིད་ནས་**སྐྱོན་**
པོ་ཉིད་མིན་ལ་ཕྱིས་**སྐྱོན་པོར་**ཕྱུར་པ་དེ། །རྒྱ་དང་རྒྱེན་ལ་མ་ལྟོས་པར་**བདག་**
གིས་བདག་ཉིད་བྱས་པ་ནི་མེད་དོ།

གཉིས་པ་ནི། མ་ལྷན་ཅམ་ཏུ་མར་མེ་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་བདག་ཉིད་ཏུ་

ལྷུང་པ་དེ་ལྟར་ན་ཡང་དོན་དམ་པར་སྐོ་རང་རིག་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་འདྲ་བའི་དཔེ་མ་ཡིན་
 རོ་ཞེས་བཤད་པའི་སྤྱིར་མར་མེ་གསལ་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་མ་སྟོན་ཏུ་དོན་
 དམ་རིགས་པས་མ་དབྱེད་པའི་དོར་གང་ཟག་གི་ཤེས་པས་ཤེས་ཏེ་བརྗོད་པར་
 བྱེད་ན། །འདིར་དོན་དམ་གཏན་ལ་འབེབས་སྐབས་སུ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཏན་མ་
 ལྷུང་པས་སྐོ་ནི་གསལ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་རང་དང་གཞན་གང་གིས་ཤེས་
 བས་དེ་སྐད་ཏུ་བརྗོད་ཅེས་འདྲི་བ་ཡིན་ནོ། །རང་གིས་རང་རིག་པ་མི་ལྷུང་བ་གོང་
 ཏུ་བཀག་ཟེན་པའི་སྤྱིར་གཞན་གྱིས་གཞན་རིག་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ་དོན་དམ་རིགས་པས་
 དབྱེད་པའམ། རྣལ་འབྱོར་པའི་མཉམ་པར་གཞག་པ་གང་གི་ཚོ་ཤེས་པ་སྣ་མ་དང་སྤྱི་མ་
 དང་ཏུས་མཉམ་པ་འགས་ཀྱང་མཐོང་བ་མིན་ན། །མར་མེ་བཞིན་ཏུ་གསལ་
 བ་འམ་སུམ་པ་བཞིན་ཏུ་ནི་མི་གསལ་བ་ཡིན་པ་གང་བརྗོད་ཀྱང་། །ཚོ་གཤམ་
 གྱི་སུ་ཚོའི་འགྲིང་བག་བརྗོད་པ་བཞིན་ཏུ། །དེ་ནི་བརྗོད་པར་བྱས་ཀྱང་
 དོན་མེད་དོ། །ཡང་ན་འཕྲད་མ་འཕྲད་བརྟགས་ཀྱང་མཐོང་བ་མིན་ནོ་ཞེས་བྱའོ།

འགའ་ཞིག་ཐལ་འགྱུར་པས་རང་རིག་ཐ་སྟོན་ཏུ་འང་
 མི་འདོད་སྟམ་ན། ཐ་སྟོན་ཏུ་གཞན་རིག་ཀྱང་མི་འདོད་པ་ཁས་
 ལེན་དགོས་ལ། ཐ་སྟོན་ཏུ་མར་མེས་ཀྱང་གཞན་མི་གསལ་བར་
 ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ་དོན་དམ་རིགས་པས་དབྱེད་དོར་གཞན་
 གྱིས་གཞན་མཐོང་ན་ཐམས་ཅད་མཐོང་བ་ཐལ་བའི་སྤྱིར་
 དང་། ཐ་སྟོན་ཏུ་རང་གཞན་མཐོང་ཚད་ཚོ་གཤམ་སུ་ཚོ་སྟར་ཡིན་
 བ་ཐ་སྟོན་གཏན་མེད་ཏུ་ཐལ་བ་སྐྱོག་ཏུ་མི་ལུས་སོ། །དེས་ན་ཐ་
 སྟོན་ཏུ་མར་མེས་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་གསལ་བ་བཞིན་ཏུ་རང་
 རིག་གཞན་རིག་གཉི་ག་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ནི་གནད་དོན་ཏུ་ཤེས་

པར་བྱའོ། །གསལ་མི་གསལ་མ་གྲུབ་པ་འདིའང་ཐལ་འགྲུར་
བའི་གཏུན་ཚིགས་ཏེ་དོན་དམ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་དཔེ་མོ་གཤམ་
བཞག་པ་ཡིན་ལ། རང་རྒྱུད་ལྟར་ན་སྐྱུ་མ་སོགས་དཔེ་གཞན་དགོས་
ཏེ་སྐྱང་སྐྱོང་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་སྐྱབ་དགོས་པའི་སྲིད་རྒྱུ་། །དེ་ཡན་ཆད་
ཀྱིས་དོན་དམ་རིགས་པས་དབྱུད་ན་རང་རིག་ཀྱང་རྒྱུ་རྒྱུ་དང་དོན་
དམ་པ་ན་ཡོད་པ་མངོན་སུམ་ཚད་མས་ཀྱང་མ་གྲུབ་པ་བརྟུན་ཏོ། །

གཉིས་པ་སྐྱན་ཅིག་དམིགས་ངེས་སྐྱབ་བྱེད་འབྲས་བུ་
དུན་པའི་རྟགས་མི་འཐད་པ་དང་། གཞན་རིག་གི་དཔེ་རང་རིག་
སྐྱབ་བྱེད་མི་འཐད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དོན་དམ་ལྟ་ཅི་ཐ་སྐྱད་
ཙམ་རུ་ཡང་དུན་པ་རང་རིག་གི་འབྲས་བུ་མ་ངེས་པ་བརྟུན་པ་ནི།
སྐྱས་པ། འདི་རིགས་པས་སྐྱོང་ཞིང་ཚིག་ཙམ་མ་ཡིན་པར་རིགས་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། **གཤམ་**
ཏེ་ཤེས་པས་རང་རིག་པ་ཡོད་པ་མིན་ན། །ཡུལ་སྐྱོང་པ་ན་སྐྱིས་སུ་དེ་དང་རྒྱལ་
གཅིག་པའི་**རྣམ་པར་ཤེས་པ་དུན་པར་རི་ལྟར་འགྲུར་ཏེ།** །ཉམས་སུ་མ་སྐྱོང་
བ་དུན་ན་ནི་ཏ་ཅང་ཐལ་བར་འགྲུར་བས་སོ། །

དེ་ལྟ་བུས་ན་རང་ཉམས་སུ་སྐྱོང་བའི་འབྲས་བུ་དུན་པ་
རྒྱས་སྐྱིས་དམིགས་པའི་སྲིད། རང་རིག་པའི་ཤེས་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་
དཔོག་པར་བྱའོ། །ཐ་སྐྱད་རུ་སྐྱི་དོན་མདོ་སྐྱེ་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་
སྐབས་དངོས་ཡུལ་བུམ་པ་ལྟ་བུ་ཉམས་སུ་སྐྱོང་བ་ན་དེ་དང་
རྒྱས་མཉམ་རུ་སྐྱོ་ཡང་རང་རིག་གིས་རང་ཉམས་སུ་སྐྱོང་བ་ཡིན་
ལ། དེའང་སྐྱད་ཅིག་སྐྱ་མ་སྐྱ་མས་སྐྱི་མ་སྐྱི་མ་ལ་རུས་པ་བཞག་
ནས་སྐྱིས་སུ་སྐྱར་བྱི་ཡུལ་དུན་པ་ནི་སྐྱར་ཡུལ་སྐྱོང་བའི་སྐྱོབས་

གྱིས་ཡིན་ལ། ལྷན་རང་རིག་གིས་རང་ཉིད་ཉམས་སུ་ཚྱུང་བའི་
སྒྲོབས་གྱིས་བུམ་འཛིན་གྱི་སྒོ་ཡང་ངས་མཐོང་སྟམ་ནས་སྤྱིས་
དྲན་པ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན་མཐར་སྐྱབས་སེམས་ཅན་ལྟར་དོན་དམ་
པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་གཞན་རིག་ཀྱང་རང་རིག་གི་ཁོངས་སུ་
འདུ་བས། ཀུན་གཞི་ཅན་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་སྣ་མ་གཞན་གྱི་རང་རིག་
གི་བག་ཆགས་དེ་སྤྱི་མ་དྲན་པས་ཚྱུང་བ་ཡིན་པས་ལྷན་གྱི་རང་
རིག་མེད་ན་སྤྱི་མ་དྲན་པ་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་པའི་སྤྱིར་རོ། །རང་
རིག་དང་དྲན་པ་གཉིས་རྣམས་སྐྱད་ཅིག་ཐ་དང་རྒྱུན་གཅིག་པ་
ཡིན་པས་རང་རིག་དང་དྲན་པའི་བར་དུ། སྐྱད་ཅིག་དང་ཞག་ཟླ་
བ་དང་ལོ་དང་བསྐྱལ་པ་མང་པོས་བར་དུ་ཚོད་སྲིད་དོ་ཞེ་ན། དེ་
ལ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ།

ཡུལ་ཉམས་སུ་ཚྱུང་བའི་ཤེས་པ་ལས་གཞན་གཟུང་བར་བྱ་བའི་དཔོན་
པོ་བུམ་པ་ལྟ་བུ་ཡུལ་དུ་ལྷུང་བ་ཉམས་སུ་ཚྱུང་བ་པོ་སྒོ་ཉིད་དང་། ཡུལ་བུམ་པ་ལྟ་
བུ་དེ་དང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ཏུས་མཉམ་དུ་འབྲེལ་བ་དང་། དེར་མ་བཟང་སྐྱེ་བུ་ཡུལ་དེ་
དང་སྤྱིས་གྱི་དྲན་པ་གཉིས་ཀྱང་ཐ་སྐྱད་དུ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ནས་རྒྱ་འབྲས་སུ་འབྲེལ་བ་
ལས། །ལྷན་བུམ་འཛིན་གྱི་ཅན་པར་ཤེས་པ་རང་གིས་རང་མ་ཚྱུང་ཡང་དྲན་པར་
འབྱུར་ཉི་དཔེར་ན་བྱི་བའི་དུག་བཞིན་ནོ། །

འདི་ལྟར་བྱི་བའི་དུག་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་ལྷུས་ལ་
འཕྲོས་ནས་ཡང་དུས་གཞན་དུ་འབྲུག་གི་སྒྲུབ་ཆེན་འབྲད་པ་ལས་
རང་རིག་པས་བཞག་པའི་དྲན་པས་བག་ཆགས་གྱི་ས་པོན་མེད་
པར་ཡང་རྒྱུན་དང་འབྲད་པ་ཉིད་གྱི་སྤྱིས་སྐྱད་ཅིག་གཞན་

ཏུ་ནམ་པར་འགྱུར་བ་འཕྲོད་སྟེ། དེ་བཞིན་ཏུ་སྐབས་ལྷུ་བའ་
 པ་ལ་ཡང་སྦྲོན་མེད་དོ་ཞེས་དགོངས་སོ། །མདོར་ན་དོན་དམ་
 དཔུང་པའི་རིགས་འོར་དུན་པ་རང་རིག་གི་འབྲས་ཏུ་ཉལ་མ་
 གྲུབ་ཅིང་མ་སྟོན་ཏུ་ཉལ་མ་རེས་ཏེ། འདུག་པ་ལས་དོན་དམ་
 པར་དུན་པ་རང་རིག་གི་འབྲས་ཏུ་ཉལ་མ་གྲུབ་སྟེ་དུན་པ་
 དང་། རང་རིག་སྡུ་སྡུ་རྩེ་རྩེས་མ་དང་པའི་སྲིར་མིག་གིས་སྐྱབ་བཞིན་
 བོ་ཞེས་པ་ལྟར་དང་ཡང་མེ་ཤེལ་དང་ཚུ་ཤེལ་ལས་མེ་ཚུ་འབྱུང་
 མོད། འཇིག་རྟེན་ན་མེ་ཚུ་ཡོད་ཚད་མེ་ཤེལ་དང་ཚུ་ཤེལ་གྱི་
 འབྲས་ཏུ་ཡིན་པར་མ་རེས་པ་བཞིན་ལོ། །

དེས་ན་མ་སྟོན་ཏུ་འང་སྐབས་འདིར་དུན་པ་རང་རིག་གི་
 འབྲས་ཏུ་འི་ཉལ་མ་རེས་པར་བསྟན་ཏེ་དོན་དམ་རིགས་པས་
 མ་དཔུང་པར་མ་སྟོན་ཅམ་གྱི་སྐར་འོར་ཡང་སྐར་གྱི་དོན་ཚུང་
 བའི་འབྲས་ཏུ་དུན་པ་དང་། སྐོར་རང་རིག་གིས་འབྲས་ཏུ་གཉིས་
 འབྱུང་གིད་ཅིང་དེར་མ་ཟད། དུན་འགྱུར་གྱི་བའི་དུག་བཞིན་
 ལོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནི་འདས་པ་ཚུང་ཟིན་ཡང་དུན་གྱི་དོན་མིན་
 གྱི་སྐར་མ་ཚུང་ཡང་ད་ལྟ་དུན་པས་གསར་ཏུ་ཤེས་པའི་དོན་
 ཏོ། །འདུན་མོས་དུན་ཏིང་ཤེས་རབ་སྟེ་ཞེས་པའི་ནང་ཚན། དུན་
 པ་དེ་ནི་དམིགས་རྣམ་མི་བརྗེད་པའི་དུན་པ་སྲིའི་མཚན་ཉིད་
 ཡིན་པས་དུག་ཡིན་པ་ད་ལྟ་གསར་ཏུ་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་སོགས་
 དང་དུས་མཉམ་ཏུ་འབྱུང་བའི་དུན་པས་གསར་ཏུ་དམིགས་
 པའམ་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་སྲིར་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལྷན་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་ཏུ་སྒྲུབ་པས་རང་རིག་པ་གྲུབ་
 པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཏུ་རྣམ་པ་གཞན་བརྟན་པའི་སྤྱིར་སྐྱེན་གཞན་གཞན་སེམས་ཤེས་
 པའི་ཉིང་འཇིན་བརྗོད་པ་**དག་དང་ལྡན་པ་ནི།** །གཞན་གྱི་སེམས་གྱི་བྱུང་པར་
 མཚོང་བའི་སྤྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རང་ཉིད་རང་ལ་གསལ་ཞེན། །འདིས་
 གྲང་ཤེས་པ་རང་རིག་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྟན་པའི་སྤྱིར་གྲུབ་པའི་མིག་སྒྲན་
 གྱི་སྒྲོར་བ་ལས། །ས་འོག་གི་གཉེར་གྱི་བྱུང་པ་མཚོང་བ་ལ་སོགས་པ་ན་བྱམ་པ་ལ་
 སོགས་པ་ཡུལ་དེ་དག་མཚོང་བྱེད་མིག་སྒྲན་ཉིད་ཏུ་གྱུར་བ་མིན་ཏེ།

ཡུལ་དང་མིག་སྒྲན་རྣམས་ཐ་དང་པས་གཞན་རིག་གི་
 དཔེར་སྐྱང་བས་དེ་ལྷན་ན་འདི་ནི་བསྐྱབ་བྱ་རང་རིག་ལ་མཁོ་
 བའི་སྐྱབ་བྱེད་གྱི་དཔེ་མ་ཡིན་ནོ། །འགའ་ཞིག་ཐག་རིང་གི་སྐུ་ཉག་
 མཚོང་ན་ཉེ་བའི་ཤིང་སྣོང་ཅི་སྟེ་མི་མཚོང་། དེས་ན་གཞན་སེམས་
 མཚོང་ན་རང་སེམས་ཅི་སྟེ་མི་མཚོང་སྟམ་ན། ཐག་རིང་བའི་བྱམ་
 པ་མཚོང་ཡང་། ཉེ་བའི་མིག་སྒྲན་མི་མཚོང་བ་བཞིན་ཞེས་
 གསུངས་ཀྱང་ཚ་བའི་དཔོངས་པ་གཙོ་བོ་སྤར་ལྷན་རོ། །གལ་ཏེ་
 ཤེས་པ་རང་རིག་པའི་རོ་བོར་མ་གྱུར་ན་དོན་གཞུགས་སྐྱ་སོགས་
 གཞན་ཡང་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེན།

གཉིས་པ་ཐ་སྐྱད་ཙམ་ཏུ་སྐྱང་བ་མི་འཕོག་པ་ནི། **ཇི་ལྷན་**
 ན་ཤེས་པ་རང་དང་མིག་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པས་གཞུགས་སོགས་མདོན་སུམ་མཚོང་
 བ་དང་གང་ཟག་གཞན་ལས་དང་ལྷང་ལས་སྐྱོས་པ་དང་སྐྱེལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ལས་
 སྐྱེས་པའི་རིས་པས་ཤེས་པ་དག །འདིར་ནི་ཐ་སྐྱད་པའི་རིགས་པའི་རོར་རེ་ཞིག་
 དགག་པར་བྱ་བ་མིན་ཏེ། །གྲུབ་མཐའ་ལ་མ་ཞུགས་པ་འཇིག་རྟེན་ལྟན་སྐྱེས་

ཀྱིས་སློབ་པ་མ་སྟེང་དུ་གྲགས་པ་ནས་ནང་མེ་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཚད་ལ་ཁྲི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་
ན་རབ་དུ་གྲགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་དོན་དམ་རིགས་པས་མ་དབྱུང་པའི་དོར་མི་ལམ་རྒྱ་མ་
ལྟ་བུར་ཁས་སྲུང་བར་བྱའོ། །དོན་རིགས་པས་ཅི་ཞིག་དགག་སྟམ་ན། **འདིར་ནི་སྤྱད་**
བསྐལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི། །གཟུགས་སོགས་ཀྱི་རྒྱའམ་དོ་པོ་ཀུན་གཞི་
རྣམ་ཤེས་**བདེན་པར་རྟོག་**པའི་གཏི་མུག་ཉིད་**བརྗོད་**པར་བྱ་བ་**ཡིན་**སོ། །

འདིར་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་པས་ཀུན་གཞི་སོགས་ཚོགས་
བརྒྱད་སེམས་ཅམ་ལྟར་མི་ལམ་རྒྱ་མ་ལྟར་ཐ་སྟེང་དུ་ཁས་མི་ལེན་
པ་ནི་མིན་ཏེ། ཐ་སྟེང་དུ་རྣམ་གསུམ་གྱི་སྤྲང་བ་སེམས་སམ་སེམས་
ཀྱི་བག་ཆགས་སྒྲ་མའི་ཚོ་འཕྲུལ་ཅམ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཐེག་ཆེན་པ་
མི་སྲིད་པའི་སྲིར་དང་། རང་པ་སངས་རྒྱུས་པའི་གྲུབ་མཐའ་འོག་མ་
མཐའ་དག་དང་ཕོང་མ་གསུམ་དང་འགལ་མེད་དུ་རྟོགས་དཔོས་
པའི་སྲིར་དང་། བྱུང་པར་དུ་ས་རྒྱ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅམ་པ་
ལྟར་དུ་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་དང་སྤྲང་བ་སེམས་སུ་ཁས་ལེན་
དཔོས་ཏེ། རྣམ་འགྲོར་དབང་ལྷུག་གིས་གསང་སྤགས་ལམ་འབྲས་
སྐབས་སེམས་ཅམ་ལྟར་སྤྲང་བ་སེམས་སུ་རྒྱབ་ནས་སེམས་ཅམ་
པའི་ལྟ་བ་ཉལ་དྲངས་ནས། སེམས་ཉིད་རྟེན་འབྲེལ་ལམ་བརྗོད་
བལ་རྒྱབ་ནས་དབུ་མའི་ལྟ་བ་ལ་དྲངས་པའི་སྲིར་རོ། །འཇུག་པ་
ལས། ཀུན་གཞི་ཡོད་ཅིང་གང་ཟག་ཉིད་ཡོད་ལ། །མུང་པོ་འདི་དག་
འབའ་ཞིག་ཉིད་ཡོད་ཅེས། །བརྟན་པ་འདི་ནི་དེ་ལྟར་ཆེས་ཟབ་
དོན། །རིག་པར་མི་འགྱུར་གང་ཡིན་དེ་ལ་འོ། །ཞེས་སོ། །

ཡང་ཐ་སྟེང་དུ་སྤྲང་བ་སེམས་སམ་སེམས་ཀྱི་ཚོ་འཕྲུལ་

དུ་རྒྱུ་བ་པ་འདི་དབུ་མའམ་གསང་སྟགས་པའི་གྲུབ་མཐའ་རྫོམ་པ་
དང་། བ་སྟེད་ཚམ་དུ་འང་སྣང་བ་སེམས་སུ་མི་གྲུབ་པོ་སྟེན་པ་སྲིད་
ནའང་ལོག་རྟོག་རྒྱ་ཆེ་སྟེ་དོན་དམ་དཔུང་པའི་རིགས་དོར་སྲི་དོན་
སྣང་བ་དང་སེམས་གཉིས་ཆར་ཅིར་ཡང་མི་གྲུབ་ཅིང་བདེ་བར་
གཤེགས་པས་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་རྒྱུད་རྣམས་ལས་གསུངས་ཤིང་
རིགས་པའི་དབང་ལྷུག་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་བ་སྟེད་ཚང་མའི་དོར་
སེམས་ཚམ་རྣམ་བདེན་བརྒྱན་སྣང་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ལབ་
ཟིན་པས་དུས་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བ་སྲས་དང་བཅས་པས་བ་སྟེད་ཚམ་
དུ་འཕོག་མི་སྲིད་དོ། །

མདོར་ན་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་བདེན་གྲུབ་འདིར་འཕོག་
གི་བ་སྟེད་དུ་བདེན་མེད་རྒྱུ་མ་ལྟ་དུ་མི་འཕོག་སྟེ། སེམས་ཚམ་
སྐབས་ཡིན་པའི་སྲིར་དང་བདེན་པ་ཁོ་ན་འཕོག་པ་དངོས་སུ་
གསུངས་པའི་སྲིར་རོ། །ད་ནི་ཞར་ལས་བྱུང་བ་ཀུན་གཞི་རྒྱུབ་བྱེད་
རང་རིག་བཀག་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱས་ནས་སྐབས་སུ་བབ་
པ་ཀུན་གཞི་དངོས་དགག་པ་ལ་རྒྱུར་བའི་སྲིར།

བརྒྱུབ་བྱ་ཀུན་གཞི་འཕོག་པ།

གཉིས་པ། བརྒྱུབ་བྱ་ཀུན་གཞི་འཕོག་པ་ནི། སེམས་ལས་རྒྱུ་མ་
གཞན་ཡིན་པར་གྱུར་པའམ། གཞན་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པའམ།
གཉིས་ཀའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའམ། གཉིས་ཀའི་རང་བཞིན་མ་
ཡིན་པ་ཞེས་བརྟགས་ན། ལྷོགས་དང་ཕོ་ལྟར་ན་སེམས་ཚམ་དུ་

འདོད་པའི་ཤུབ་མཐའ་དང་འགལ་བར་འཕྱུར་རོ། །སྟོགས་གཉིས་
པ་ལ་ནི། གང་ཚེ་ཚུད་ལ་རྒྱ་མ་ཉིད། །མེད་ནའང་དེ་ཚེ་ཅི་ཞིག་
དམིགས། །ཞེས་པའི་ཉེས་པ་ཡིན་ནོ། །སྟོགས་གསུམ་པ་ཡང་གཅིག་
ལ་མཉམ་ཚུན་འགལ་བས་མི་སྲིད་པའི་སྲིར་རོ། །

སྟོགས་བཞི་པའི་དབང་རྒྱ་བྱས་ཏེ་དོན་དམ་པ་ན་**སེམས་ལས་ལྷུ་**
མ་དེ་གཞན་མིན་ཏེ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་སྣང་བ་ཤེས་པ་དང་རྣམ་གཅིག་ཡིན་**ཞིང་། །**
གཞན་མིན་པར་ནི་གཅིག་རྒྱུ་**ཡང་མི་བརྟགས་**ཏེ་མ་སྣང་རྒྱུ་གཟུང་འཛིན་
མ་དད་རྒྱུ་སྣང་བའི་སྲིར་ཞེ་ན། །དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་རྒྱུ་མ་དེ་**དངོས་**པོ་
རྣམ་སུ་བྱལ་བ་ཡིན་**ན་ངེ་ལྟར་ལྷུ་དེ་**སེམས་ལས་**གཞན་མིན་**ཏེ་སེམས་ལས་
གཞན་རྒྱུ་འཕྱུར་ཏེ་རྣམ་ཐ་དད་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་སྲིར་རོ། །མ་སྣང་རྒྱུ་སྣང་
ཚུལ་གཟུང་འཛིན་མ་དད་ཅམ་ལས་དོན་གྱི་གནས་ལུགས་ལ་གཟུང་བར་སྣང་བ་སེམས་
ཀྱི་རྣམ་ཡིན་པས། **གཞན་མིན་ཞེ་ན་**སེམས་ཉིད་ཀྱང་རྒྱ་མ་ཉིད་ཡིན་པས་དོན་དམ་
པར་**དངོས་པོར་མེད་**དེ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལྷུ་རྒྱུ་མ་བརྒྱན་པ་དེའི་
རང་བཞིན་ཡིན་པའི་སྲིར་རོ། །

འདི་ནི་རྣམ་བདེན་པས་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པ་དོན་ལ་
ཤེས་པའི་རོ་བོར་རྣམ་གཅིག་གྱུང་མ་སྣང་རྒྱུ་གཟུང་འཛིན་མ་དད་
འདོད་པ་དགག་པ་ཡིན་གྱི་རྣམ་མེད་པའི་ལུགས་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་གོང་
གི་ཚོག་དོན་དང་འོག་གི་མཁུག་སྲུང་ལ་བརྟགས་ན་ཤེས་པའི་སྲིར་རོ། །

རྣམ་མའི་ལན་གྱིས་མཁུག་བརྟུལ་བ།

གསུམ་པ་གང་ཚེ་འབྲུལ་པའང་ཡོད་མིན་ན་སོགས་ཀྱི་རྣམ་མའི་

ཤེས་རབ་ལེའུའི་འགྲིལ་པ།

ལན་གྱིས་མཚུག་བརྟུ་བའི་སྲིར། དཔེ་རི་ལྟར་ན་མྱེད་ཀྱི་ལྷགས་ལ་གཞུགས་
སྐྱོ་སྐྱོ་ལུ་སྐྱོ་མ་ལ་བདེན་པའི་དངོས་པོར་ཡོད་པ་མེན་ཡང་། །བརྟུ་
བྱུར་ལོས་པ་ཁས་གྲུངས་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་ལེད་ཀྱི་ལྷགས་ལའང་རྟུ་བྱེད་ཀྱི་ཡིད་
ལྱང་དོན་དམ་པར་དངོས་པོ་མེད་པ་སྐྱོ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏུ་ཟིན་ཀྱང་། བརྟུ་ཅམ་ཏུ་
གཞུགས་སྐྱོ་སྐྱོས་མཚོང་བར་བྱེད་ཅུས་པ་ཡིན་ནོ།།

རྣམ་བརྟུག་པའི་ཚོད་ཚོད་ལ།

གཉིས་པ་རྣམ་བརྟུག་པའི་ཚོད་སྲང་ལ་ཚོད་ལན་གཉིས་ལས། དང་
པོ་ནི། གཞན་ཡང་རྣམ་པ་གཞན་གྱིས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱབ་
པའི་ཚེད་ཏུ་སྐྱས་པ། གལ་ཏེ་གཞུང་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་འཕྲུལ་སྐྱང་བརྟུག་པ་འཁོར་
བ་དངོས་པོའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་ལ། །དངོས་པོ་ནི་དོན་དམ་པ་གཞུང་འཛིན་གཉིས་
མེད་ཀྱི་སེམས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ནི། སེམས་ལ་བརྟེན་པ་ལ་འཁོར་བ་ཞེས་བརྗོད་
ན། འཁོར་བ་དེ་ཅི་དངོས་པོ་ཡིན་ནམ། དངོས་པོ་མེད་པ་ཡིན།
དངོས་པོ་ཡིན་ན་སེམས་ཡིན་ནམ། དེ་ལས་གཞན་ཡིན། དང་པོ་
ལྟར་སེམས་ཡིན་ན་འཁོར་བ་དེ་སྲང་བྱ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ་
སེམས་དོན་དམ་ལ་ཡོད་པའི་སྲིར། གཉིས་པ་ལྟར་སེམས་ལས་
གཞན་ཡིན་ན་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །འོན་
ཏེ་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་ལ་རྣམ་པ་བརྟུག་པ་འབྱུང་ན། དེ་ནི་དོན་བྱེད་པའི་ཅུས་པ་
མེད་པས་དངོས་པོ་ལས་གཞན་ཏུ་དངོས་མེད་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བར་འགྱུར་

རྟོ། །དེ་ལྟར་དངོས་མེད་ཡིན་ཡང་ཡོད་པའི་དངོས་པོར་འགྱུར་བའི་སེམས་གསལ་རིག་ལ་
 བརྟེན་པས་དེས་དོན་བྱེད་ལུས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དངོས་པོ་ནི་རྩེ་
 དང་འབྲས་བུའི་རོ་བོ་ཡིན་པས་དངོས་མེད་ཀྱི་འཁོར་བ་ནི་དངོས་པོ་སེམས་ལྟ་བུ་གང་
 གིས་ཀྱང་འབྲས་བུར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་སེམས་ལ་བརྟེན་པས་ན། །འཁོར་
 བ་དངོས་མེད་ཀྱི་དོན་བྱེད་པ་དང་ལྡན་པར་རི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་དངོས་པོ་མོ་
 གཤམ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་མེད་ཀྱི་བྱ་རྒྱུ་བ་མི་སྲིད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བས་ན་ཁྱོད་ཀྱི་
 སེམས་ནི་གཟུང་འཛིན་ཀྱི་གྲོགས་མེད་པར། །གཉིས་རྩོད་གི་ཤེས་པ་གཅིག་
 ལུ་ཉིད་རུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །འདིར་མ་རྩོད་ཀྱང་རྒྱུ་རྒྱུ་ཅམ་རུ་འང་དབྱེད་རོར་
 བདེན་པའི་སེམས་ལས་བརྟེན་པ་འཁོར་བ་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་པས་ད་ལྟ་སེམས་ཅན་གྱི་
 གནས་སྐབས་ལྟའང་འཁོར་བའི་འབྲུལ་སྤང་གཏན་མེད་རུ་ཐལ། གང་གི་ཚེ་སེམས་ནི་
 གཟུང་འཛིན་དང་བྲལ་བ་གཉིས་ལུ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། །དེ་ཡི་ཚེ་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་འགྱུར་ལ། །དེ་ལྟར་ཁས་བླངས་པ་
 ཡིན་ན་ཡང་འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅམ་རུ། །དོན་ལ་བྱུབ་པོ་ཞེས་བྱུབ་
 མཐའ་ངན་པ་རྟོག་པས་བརྟགས་པ་ལ་ཡོན་ཏན་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། །སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སྐབས་ཀྱི་གནད་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ་ལུ་སྤེགས་བྱེ་བྲག་
 རྩེ་བ་རྣམས་ཀྱི་རྟག་དངོས་ལས་རྟག་དངོས་འབྱུང་ཞིང་དོན་བྱེད་
 རུང་བར་འདོད་ལ། དེ་ནི་བྱེ་རྩེས་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་སྤྱི་
 ཅན་རུ་ཁས་བླངས་ནས་རྟག་པ་འགྱུར་མེད་འགོག་ལ་འདུས་བྱས་
 ཐམས་ཅད་སྤྱི་བཞི་ལས་སྤྱི་བར་འདོད་ལ་འདུས་མ་བྱས་རྟག་
 དངོས་བརྟགས་འགོག་དང་བརྟགས་མིན་ནམ་མཁའ་གསུམ་གྱིས་

ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་དང་མ་འོངས་པའི་འདུས་བྱས་ཐམས་
 ཅད་འཁོག་པ་དང་ཐོགས་བཅས་ཐམས་ཅད་མོ་འབྱེད་པའི་བྱ་
 བ་བྱེད་པར་འདོད་ལ། མདོ་སྡེ་པས་ཉག་དངོས་གཞི་མཐུན་མི་
 འདོད་ལ། འདུས་བྱས་བེམ་ཤེས་ཐམས་ཅད་རྒྱས་གསུམ་རྗེས་སྲ་
 མི་གྲུབ། ད་ལྟ་དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྐད་ཅིག་མས་དོན་བྱེད་
 རྒྱས་པ་འདོད་ཅིང་། སེམས་ཅམ་པས་ཀྱང་ཉག་དངོས་མི་འདོད་
 པ་མདོ་སྡེ་པ་དང་མཚུངས་ལ། མྱི་དོན་མི་འདོད་ཅིང་སེམས་སྐད་
 ཅིག་ཆ་མེད་དངོས་པོ་སྣ་མ་ལས་སྲི་མ་འབྱུང་བས་དངོས་པོ་ཁོ་
 བས་ཐ་སྐད་རྒྱ་དོན་བྱེད་རྒྱས་པར་འདོད་ལ་རྣམ་མེད་པའི་འདོད་
 པ་ནི་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་དོན་དམ་པ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མཁར་
 གཞོང་ན་སྐྱེད་ཤང་སྐྱེད་བ་ལྟར་དངོས་མེད་འཁོར་བ་འབྱུང་སྐྱེད་
 འབྱུང་བར་འདོད་དོ།

དབུ་མ་པས་ཐ་སྐད་རྒྱ་གནས་ལུགས་གསལ་སྣོང་ཟུང་
 འཇུག་རྟེན་འབྲེལ་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུ་བརྒྱན་པ་ལས་བརྒྱན་པ་འབྱུང་
 བར་འདོད་དེ། ཇི་ལྟར་སྟོན་པའི་སྐྱུལ་པ་ནི། རྒྱ་འབྲུལ་ལུན་
 ཚོགས་ཀྱིས་སྐྱུལ་ཞིང་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་ཉག་
 དངོས་ལས་ཉག་དངོས་དང་། བདེན་དངོས་ལས་བདེན་དངོས་
 དང་། བདེན་དངོས་ལས་བརྒྱན་པ་འབྱུང་བ་བཅས། དང་པོ་
 གསུམ་མི་འཐད་ཅིང་། དབུ་མ་ལྟར་རྟེན་འབྲེལ་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུ་ལས་
 འབྱུང་བ་ཐ་སྐད་རྒྱ་འཐད་ལ།

དེས་ན་རྣམ་མེད་པ་ལྟར་རྣམ་ཤེས་བདེན་པ་ལས་འཁོར་

བ་གཟུང་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་བདེན་མེད་འབྱུང་བ་ཐ་སྐད་དུ་འང་
 མི་འཐད་དོ། །དེའང་གྲངས་ཅན་པས། ལྷང་བའི་དེལམ་དུ་གང་
 ཡུར་པ། ལྷུ་མ་བཞིན་དུ་ཕྱིན་དུ་གསོག། ཅེས་འདོད་ཀྱང་གཙོ་བོའི་
 རྣམ་འབྱུར་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། དོན་དམ་གཙོ་བོའི་རང་བཞིན་གཅིག་
 དུ་འདོད་ལ། བྱེ་མདོའི་ཆ་མེད་དོན་དམ་དང་རགས་པ་ཀུན་རྫོབ་
 དུ་འདོད་ཀྱང་ཆ་མེད་ཉིད་རགས་པར་སྤང་གི་ཆ་མེད་མིན་པའི་
 རགས་པ་གཞན་མི་སྲིད་ལ། རྣམ་བདེན་པའི་གཟུང་འཛིན་ཐ་དང་
 དུ་སྤང་བ་བརྟུན་པར་འདོད་ཀྱང་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པ་ཤེས་པའི་
 རོ་བོ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པས་དོན་ཀུན་རྫོབ་གྱི་སྤང་བ་བརྟུན་པར་
 གསུངས་ཀྱང་བདེན་གྲུབ་ལས་མ་འདས་སོ། །རྣམ་བརྟུན་པས་སྤང་
 གཞི་མཁར་གཞོང་ལྟ་བུ་སེམས་བདེན་པ་དང་། དེ་ལ་གཟུང་འཛིན་
 གྱི་བག་ཆགས་སྤང་བ་སྐྱེ་ཤད་ལྟར་བརྟུན་པར་འདོད་པས་དངོས་
 སྤང་འཁོར་བ་དེ་དངོས་མེད་རྟུན་པར་འདོད་པས་རྣམ་བདེན་པ་
 དང་བྱུང་པར་ཆེའོ། །མདོར་ན་དོན་དམ་པར་ཚོས་ཐམས་ཅད་བྱེ་
 བྱེད་གྲོལ་བས་ཆ་མེད་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་དོན་བྱེད་པ་མི་སྲིད་པས་བྱེ་
 སྐྱེ་ནས་དབུ་མའི་བར་གྱི་བདེན་གཉིས་མཚན་ཉིད་གཅིག་གོ།

འབྲས་བུ་སྐྱེ་གཉིས་མཚན་བྱེད་ཚུལ།

གཉིས་པ་ལམ་ཚོགས་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་གཉིས་
 ཟུང་འཇུག་མདོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་བྱེ་བྲག་དུ་བཤད་པ་ལ་ལམ་ཚོགས་
 གཉིས་ཟུང་འཇུག་དངོས་དང་། དེ་ལ་དངོས་སྐྱེ་བའི་རྩོད་པ་སྤང་

ཤེས་རབ་ལེའུའི་འགྲེལ་པ།

བའོ། །དང་པོ་ལ་ཚོད་པའི་སྐོ་ནས་གཞུང་སྲ་སྲི་མཚམས་སྦྱར་བ།
ལན་གྱི་སྐོ་ནས་ལམ་བཟོད་ཚུལ་ཞིབ་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས་ལས།

ཚོད་པའི་སྐོ་ནས་མཚམས་སྦྱར་བ།

དང་པོ་ནི། ཅི་ཉེ་ཁྱིད་དུ་མ་སྐྱ་བ་ལ་ཡང་མཚུངས་པ་ཡིན་པ་ཉིད་ཏུ་བརྗོད་པའི་
སྦྱར་སྐྱེས་པ། **སྐྱ་མ་ལྟ་བུར་ཤེས་པར་བྱུང་ན་ཡང་། །རི་ལྟར་འདོད་ཆགས་ལ་**
སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ལྡོག་པར་འགྱུར་ཏེ། །འཐད་པ་ནི་གང་གི་ཚེ་སྐྱ་
མའི་བུད་མེད་ལ། །དེ་བྱེད་པ་པོ་སྐྱ་མའི་མཁན་པོ་ཉིད་ཀྱང་ཆགས་པ་སྐྱེ་
བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྐོབ་ལམ་ཚོགས་གཉིས་བྱུང་
འཇུག་བཤད་པ་དང་། མི་སྐོབ་ལམ་སྐྱ་གཉིས་བྱུང་འཇུག་བཤད་
པའོ། །དང་པོ་ལ་ལམ་གོལ་དམན་ལམ་སྐོན་སོང་དང་། ཐེག་ཆེན་
ལམ་དངོས་བཤད་པ་གཉིས་ལས།

སྐོབ་ལམ་ཚོགས་གཉིས་བྱུང་འཇུག།

དང་པོ་ནི། དེ་ལ་ལན་ནི། **སྐྱ་མའི་བུད་མེད་དེ་བྱེད་པ་པོ་སྐྱ་མ་མཁན་ནི་སྐྱ་མ་ཁོ་**
ན་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་བདེན་མེད་ཅམ་རྟོགས་གྱི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ། །ཉོན་
མོངས་བདེན་འཛིན་དང་དེའི་བག་ཆགས་ནལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་སྦྱངས་
པ། །དེས་ན་བུད་མེད་དེ་མཚོང་བ་ན་མཚོང་བ་པོ་དེ། །སྐོང་བ་ཉིད་གྱི་བག་
ཆགས་དེ་གོམས་པ་ཉམ་རྒྱུང་བ་ཉིད་གྱིས་དངོས་པོའི་བག་ཆགས་དེ་སྐོབས་དང་
ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ལམ་ལ་གཏན་མ་ཞུགས་པ་སྐྱ་མ་མཁན་སོགས་གྱིས་མི་ལམ་སྐྱ་མ་
སོགས་རང་རིག་གིས་བདེན་མེད་རྟོགས་པ་དེ་ཀུན་རྫོབ་ཅམ་དང་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་གང་

ཡིན་ཞེན། གུན་རྫོབ་ཙམ་བཏགས་པ་བ་དང་། གུན་རྫོབ་བདེན་པ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཏེ་
 རྣལ་མངོན་གྱིས་བདེན་འཛིན་གྱི་ས་ལོན་མ་སྤངས་པའི་སྲིད་རོ། །འོན་ཅི་ལྟར་དེ་བརྗོད་པར་
 འགྱུར་ཞེན། ཉན་རང་གི་ལམ་ལ་ཞུགས་ཏེ་གང་ཟག་དང་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་མོས་ཉེ་སྤྱོད་
ཉིད་གྱིས་བཞག་པའི་**བག་ཆགས་པོམས་པས་ནི།** །མི་དང་ཉེ་བར་ལྷུང་བའི་གང་
 བའི་རིག་པ་བཞིན་ཏུ་**དངོས་པོ་**མཐའ་དག་ལ་བདེན་པར་འཛིན་ཅིང་ཞེན་པའི་**བག་**
ཆགས་སྤང་བར་**འགྱུར་ཞིང་།** །དྲུང་ནས་འབྱིན་པར་བྱེད་དོ། །

འདིས་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་གཉིས་དམན་ལམ་ལ་
 ཞུགས་ནས་ལམ་བཟོད་རྩལ་ཚིག་ཏུང་ལ་དོན་རྒྱས་པར་བརྟུན་
 པ་སྟེ། དངོས་པོ་བདེན་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་དྲུང་ནས་འབྱིན་
 པ་ནི་འཕགས་ལམ་ལས་གཞན་མི་སྲིད་པའི་སྲིད། མངོན་རྟོགས་
 རྒྱན་ལས། ཉན་ཐོས་ཞི་བ་འཚོལ་རྣམས་ཀུན་ཤེས་ཉིད་གྱིས་ཉེར་
 ཞིར་བྲིད་མཛད་གང་ཡིན་དང་། །ཞེས་པ་སྟུང་རོ། །འདིའང་
 བདེན་འཛིན་མཐའ་དག་དྲུང་ནས་འབྱིན་ཅིང་བདེན་སྟོང་ལ་
 མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་ལས་མ་འདས་པས་ཉན་རང་གི་ལྟ་
 བ་མཐར་ཐུག་པ་མེད་དགག་རང་མཚན་པ་ཡིན་ཅོ། །དེ་ལ་
 ཐེག་དམན་ཉན་རང་དག་བཙོམ་ལ་མཉམ་རྗེས་ཀུན་ཏུ་བདེན་
 འཛིན་གཏན་མེད་ཀྱང་ཉན་ཐོས་མཉམ་གཞན་ལྷུལ་ལྷུལ་ཅན་
 རྟོང་འཛིན་དང་རང་རྒྱལ་ཤེས་པ་གསལ་རིག་ཙམ་འཛིན་པ་
 ཚོགས་སྦྱོར་ནས་དག་བཙོམ་བར་རྟོགས་པ་མཚོག་དམན་ཡོད་
 གྱི་རྟོགས་རིགས་ཐ་དད་མེད་པས་མཉམ་གཞན་གཞན་གྱི་ལྟ་བ་མཚོག་
 དམན་རྗེས་ཐོབ་གྱི་ཡོན་ཏན་ལས་དཔག་དགོས་སོ། །ཐེག་ཆེན་

ཡང་དེ་དང་མཚུངས་པ་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་མོས་སྒྲིབ་པའི་ལམ་དང་། འཕགས་ལམ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་འཕམ། ལྷོང་ཉིད་བདེན་མེད་

ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དག་གཉི་ག་རྣོག་པ་ལས་མ་འདས་པ་བྱུང་པར་མེད་པ་ཡིན་ལོ་

ཞེན། དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་དམ་བདེན་པ་དང་བདེན་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅི་

ཡང་མེད་ཅེས་མཐའ་བཞི་རིམ་གྱིས་འཕྲོག་པའི་ཐེག་ཆེན་དབུ་མའི་དབྱུང་སྐྱེམ་མེད་

དགག་ཅེས་པོ་བ་ལ་ཡང་ཡང་གོ་མས་པར་བྱས་པས་ནི། །ཉམ་རང་ལྟ་བུ་རང་བཞིན་

མེད་པར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཇོན་པའི་སྐོ་**དེ་ཡང་**མཐའ་བྲལ་དབུ་མའི་ལྟ་བུ་རང་རིག་

རོ་འཕྲོད་ཅིང་འཕྲོག་སྐྱེམ་གྱི་གནས་སྐབས་ན་རྩ་བརྒལ་ཐིན་པའི་གཟིངས་དང་འདྲ་བར་

སྤྱིས་ཐེག་ཆེན་ཚོགས་ལམ་**ནས་**ཞུགས་ཏེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྣོང་ཉིད་མངོན་ཏུ་བྱེད་པ་

ན་སྤྲང་བར་འགྱུར་ཏེ། །

ཉམ་རང་གི་ལྟ་བུ་མེད་དགག་བདེན་མེད་ཏུ་མཐའ་

གཅིག་ཏུ་འཇོན་པ་དེའང་ཡོད་མེད་སོགས་ཅིའང་མིན་ཞེས་

སྒྲོས་པ་རིམ་གྱིས་འཕྲོག་པས་སྒྲོས་བྲལ་རི་ལྟ་བུ་བ་བཞིན་པོ་ནས་

འཕྲོག་སྐྱེམ་སྐབས་རང་རིག་མངོན་ལུམ་གྱིས་སྒྲོས་བྲལ་རི་

ལྟ་བུ་བཞིན་སྒྲིབ་བར་གྱི་ཉི་མ་ལྟར་རྣོགས་པ་ན་མེད་དགག་

མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཇོན་པ་དེའང་སྤང་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །དེས་

ན་དམན་ལམ་སྒོན་སོང་བ་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་

བྱབ་སྐྱེ་མངོན་རྒྱན་ལས། དུལ་དེས་པ་དང་བྱབ་པ་དང་། །ཞེས་

སོ། །དེ་ཡང་སྤྱི་ནས་སྤྲང་བར་འགྱུར་ཞེས་པའི་དོན་ཉམ་རང་

གི་ལྟ་བུ་མེད་དེ་གྲུབ་མཐའ་འོག་མ་གསུམ་དང་ཉམ་རང་གིས་

མཐར་ཐུག་ཏུ་འཛིན་པ་ནི་དྲང་དོན་ཡིན་པས་དེ་དུས་སྤྱིས་སྲུ་
ཐེག་ཆེན་ལ་འཇུག་དགོས་པ་ཞེས་བརྟན་པ་ཡིན་ལ། སྲུ་མ་དག་
འདྲུ་ཤེས་མེད་པའི་སྣོན་མས་འཇུག་བཞིན་ཞེས་འོག་ཏུ་འབྲུང་བ་
རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་སྲུ་བརྒྱུད་ནས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་
གཅིག་ཏུ་སྐྱབ་པ་ནི་ཐལ་འབྲུར་གཏན་ཚིགས་དང་རང་རྒྱུད་ནོར་
བ་སྟེ་འོག་ཏུ་རྒྱས་པར་འཆད་དོ། །

དེ་ནི་དམན་ལམ་སྟོན་སོང་ལྟར་ཡིན་ལ་ཅིག་ཆར་བ་ཐེག་
ཆེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་བདེན་མེད་དུ་འཛིན་པའི་སྣོན་པ་ཅིག་
ཆར་གཅོད་པས་བདེན་པའི་སྣོན་བྲལ་དང་པོ་རྟོགས་ནས་སྤྱིས་
བདེན་མེད་སྣོན་བྲལ་རིམ་གྱིས་རྟོགས་མི་དགོས་ཏེ་དབང་རྟོན་
ཅིག་ཆར་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། རི་སྐད་དུ། ཀུན་རྟོག་ཐམས་ཅད་སྤང་
བྱའི་སྤྱིར། རྟོང་ཉིད་བདུད་ཅི་སྟོན་མཛད་ལ། །གང་ཞིག་དེ་ལ་
ཞེན་གུར་ན། །དེ་ཉིད་བྱིད་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་སྤྲད། །ཅེས་གསུངས་པས་
སོ། །དམན་ལམ་སྟོན་སོང་གི་བྱང་ཐེམས་ཚོགས་སྦྱོར་ལམ་པའི་
རྗེས་སོབ་ཏུ་རྟོང་ཉིད་ཀྱི་སྣོན་པས་ཀྱིས་དངོས་པོར་བདེན་འཛིན་
གྱི་བག་ཆགས་སྟོག་ཏུ་རྒྱུག་ནའང་ས་སོབ་འཕགས་པའི་རྗེས་སོབ་
ན་མེད་འཛིན་དེ་ལ་འགོག་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་དང་དམན་ལམ་སྟོན་
དུ་མ་སོང་བ་ལ་རྗེས་སོབ་ཏུ་དངོས་པོ་མེད་པའི་བདེན་པའམ་
བདེན་མེད་ལ་མཐའ་གང་ཅུང་གཅིག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་གང་
གིས་སྟོག་པར་བྱེད་ཅེ་ན།

གཉིས་པ་ནི། ས་སོབ་འཕགས་པའི་རྗེས་སོབ་གང་གི་ཚེ་བདེན་པའི་

དངོས་པོ་གང་ཞིག་མེད་དོ་ཞེས། །དངོས་རྣམས་ཀྱིས་རིགས་པས་འགོག་པར་བྱས་
 བས་ཇི་ལྟར་གནས་པ་བཞིན་མཉམ་གཞག་ན་རྣམས་འཕྲོར་གྱིས་ཚོས་ཉིད་མངོན་སྲུང་
 ཏུ་མཚོང་བ་ན་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་སྒྲིབ་དོག་པ་ལྟར་བརྟག་ཅིང་དབྱེད་པར་བྱ་བའི་
 དངོས་པོ་རིགས་པའི་དབྱེད་བཟོད་ཏུ་ལྷུང་བ་རྗེས་ཚོབ་ཏུ་མི་དམིགས་པ། །དེ་
 ཡི་ཚེ་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་བདེན་པའམ་བདེན་མེད་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་
 ཉིན་དངོས་པོ་དང་བྲལ་བ་དེས་ན། །རྗེས་ཚོབ་གྱི་སློ་ཡི་མདུན་ན་ཉིན་དངོས་པོ་
 མེད་པས་དངོས་མེད་དེ་རྗེ་ལྟར་གནས་ཏེ་གནས་པ་མེད་དོ། །

ས་ཚོབ་འཕགས་པའི་རྗེས་ཚོབ་ཏུ་སློས་བྲལ་ལ་ངེས་ཤེས་
 བྱངས་པའི་སྲིར་དང་། དངོས་མེད་པན་ཚུན་རྣམ་པར་བཞག་
 འཛོག་གི་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་པའི་སྲིར། འཇུག་པ་ལས། པན་ཚུན་དོན་
 ལ་བརྟེན་པའི་ལྷུང་བ་ནི། །ལྷུང་མིན་ཉིད་ཅེས་དམ་པ་རྣམས་
 ཀྱིས་གསུངས། །ཞེས་སོ། །འདི་མཉམ་གཞག་ཡིན་པར་སྐྱོམ་ན་
 འཇུག་ཏེ་བརྟག་བྱའི་དངོས་པོ་མི་དམིགས་པ། །ཞེས་དང་། །སློ་ཡི་
 མདུན་ན་རྗེ་ལྟར་གནས། །ཞེས་གསུངས་པ་རྗེས་ཚོབ་ལ་དགོངས་
 ཤིང་བྱང་འཕགས་མཉམ་གཞག་ན་དབྱེད་པ་དང་སློ་ཡོད་ན་ཉ་
 ཅང་ཐལ་བའི་སྲིར་འོག་གི་གང་ཚེ་དངོས་དང་སོགས་ཀྱང་སངས་
 རྒྱས་འཕགས་པའི་མཉམ་རྗེས་དབྱེར་མེད་དང་ས་ཚོབ་འཕགས་
 པའི་མཉམ་རྗེས་ངེས་མོས་གྱི་དོན་ཏེ། །འཇུག་པ་ལས་རྒྱ་འབྲས་
 ཀྱི་ས་བརྟུ་གཅིག་བཤད་པ་ཡང་རྗེས་ཚོབ་ལ་དགོངས་ཀྱི་མཉམ་
 གཞག་ལ་དབྱེ་བ་མེད་པའི་སྲིར། །ས་བརྟུ་པ་ལས། །རྗེ་ལྟར་བར་
 རྒྱང་བྱ་རྗེས་མཐས་རྣམས་ཀྱིས། །བརྗོད་པར་རུས་མ་ཡིན་ཞིང་

མི་མཐོང་ལྟར། །དེ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ཀྱན་གྱང་། །
བརྗོད་མི་རུས་ན་ཉན་པ་ག་ལ་རུས། །ཞེས་སོ། །

དེར་མ་ཟད་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཚོགས་སྐྱོར་མཉམ་གཞག་ཏུ་
རང་རིག་ངོ་འཚོན་པ་ནས་སངས་རྒྱལ་གྱི་ས་ཡི་བར་སྐོར་བྱང་དྲི་
བུལ་གྱི་ཚོས་ཉིད་མཐོང་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་ཅམ་ལས་དབྱེ་བ་མི་རུས་
པས་ས་ཤོང་འོག་གི་བྱང་པར་རྗེས་སོབ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཆེ་ཆུང་
ལས་དཔོག་དཔོས་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པས་ཚོས་
ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་རྟོགས་པ་དང་བྱང་འཕགས་གྱིས་རྗེས་
སོབ་ཏུ་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་བྱང་པར་ཅི་
ཞེན། རྫོགས་བུལ་དང་མེད་དགག་ངེས་ཤེས་གྱི་བྱང་པར་བཤད་
མ་ཐག་པ་ལྟར་དང་། ཉན་རང་གི་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་
རྟོགས་པ་དོན་གྱི་གནས་ལུགས་སུ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འརྱིན་ཅིང་
རྫོན་ཏུ་མི་འརྱིན་ལ། བྱང་འཕགས་གྱིས་ལམ་སྐོམ་པའི་རུས་པ་མ་
རྟོགས་པས་རེ་ཞིག་རྗེས་སོབ་ཏུ་སྤྱང་མ་རུས་པ་ཡིན་པས་འརྱིན་
པ་ཐམས་ཅད་ཀྱན་རྫོབ་ཅམ་ཏུ་འརྱིན་ལ། དེར་མ་ཟད་བྱང་
སེམས་སོ་སྐྱེ་ཡིས་གྱང་འརྱིན་པ་མཐའ་དག་སྐོར་མ་རུས་གྱང་
ཐམས་ཅད་རྫོན་ཏུ་གོ་བས་བྱང་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེད། །དེ་ཡང་དོན་
བསྟུ་བ་ནི་དངོས་པོར་བདེན་པ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ནི་དམན་
ལམ་སྐབས་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཏུ་གོམས་པས་སྤྱང་བར་
བརྗོད་ལ། སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་ཞེན་པ་དེ་ཡང་རྫོགས་པ་མཐའ་དག་དང་
བུལ་བའི་ས་ཉིད་མངོན་ཏུ་བྱེད་པ་ལས་སྤྱང་བར་འགྱུར་རོ། །

མི་སྒྲོལ་ལམ་སྐྱོད་གཉིས་སྒྲུང་འབྲུག།

གཉིས་པ་ལ། རོན་དམ་ཚོས་སྐྱེ་མ་རོན་ཏུ་མཛད་ཚུལ། གཞན་རོན་
ཀྱན་རྫོང་ཏུ་གཟུགས་སྐྱེ་སྒྲུང་ཚུལ་གཉིས་ལས།

རོན་དམ་ཚོས་སྐྱེ་མ་རོན་ཏུ་མཛད་ཚུལ།

དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་རུབ་པས་སྐྱིད་
པ་གཉིས་མཐའ་དག་ལས་ཐོལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་པ་སངས་རྒྱུས་པ་གང་གི་ཚོ་
དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པའི་རང་བཞིན་དག་སྒྲོ་ཡི་མཐུན་ན་མི་
གནས་པ། །དེའི་ཚོ་དགག་སྐྱེད་ཀྱི་རྣམ་པ་གཞན་མེད་པས། །དམིགས་
པ་མེད་པ་ཉིད་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་ཞི་བ་སྟེ་མཉམ་ཞེས་
དབྱེར་མེད་པ་ཡིན་ནོ།།

ཀྱན་རྫོང་ཏུ་གཟུགས་སྐྱེ་སྒྲུང་ཚུལ།

གཉིས་པ་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་བཞིན་ཏུ་གཟུགས་སྐྱེ་སྒྲུང་ཚུལ།
འབད་ཚུལ་མེད་བཞིན་སྲིན་ལས་རྒྱན་མི་ཆད་པར་འབྱུང་ཚུལ་
གཉིས་ལས།

མི་རྟོག་བཞིན་ཏུ་གཟུགས་སྐྱེ་སྒྲུང་ཚུལ།

དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་རྣམ་རྟོག་མེད་ན་བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གཞན་ཀྱི་རོན་རྫོགས་པ་
རི་ལྟར་མཛད་སྐྱེམ་པ་ལ་བཤད་པ། བསམ་པའི་འབྲས་བུ་སྟེར་བའི་ཡིད་བཞིན་གྱི་
མོར་སུ་དང་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་བསོད་ནམས་
ཆེ་རྒྱུད་གི་སྒོད་རི་ལྟ་བུར་རེ་བ་ཡོངས་སུ་བསྐྱང་བ། །དེ་བཞིན་ཏུ་གཟུགས་

བྱར་དམིགས་ནས་སྒྲོན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་གནས་སྐབས་ན་བཏབ་པའི་སྒྲོན་ལམ་
གྱི། །དབང་དང་གཏུལ་བྱར་རང་རང་གི་དད་པའི་སྐྱེན་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེས་བུ་ཆེན་
པོའི་མཚན་དཔེ་དང་ལྡན་པའི་རྒྱལ་བའི་ལོངས་སྤྱུལ་གྱི་སྐྱར་སྤང་དོ། །འདིའང་
རྣམ་རྟོག་མེད་པའི་དཔེ་ཅུང་གི་མཁུན་ཆ་མེད་པར་བསྟན་པ་ག་ལ་ཡིན།

ཕྱིན་ལས་རྒྱན་མི་ཆད་པར་འབྱུང་ཚུལ།

གཉིས་པ་ནི། འོན་འབད་ཚུལ་མེད་པར་རྒྱན་མི་ཆད་པར་འབྱུང་མི་རིགས་སྟུམ་ན།
དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ལྗིང་གི་རིག་སྟགས་ལྟུང་པས་ནི། །རྣོ་བ་ལ་སོགས་དངོས་
པོ་ལ་མཚན་སྤོང་བསྐྱབས་ནས་མཁའ་ལྗིང་ལྟུང་བ་དེ་འདས་པར་གྱུར་པ་
ན། །དེ་འདས་ནས་ལྷན་རིང་ལོན་ཡང་དེའི་མཚུས། །ཏུག་དང་གདོན་ལ་
སོགས་པ་ཞི་བར་བྱེད་པ་བཞིན། །བྱང་རྒྱབ་སྐོབ་པའི་ཕྱིར་སྦྱོང་པ་རྒྱ་མཚོ་
རྩ་བུ་ལ་བསྐྱབ་པའི་རྗེས་སུ་མཚུན་པར་དེའི་འབྲས་བུ་རྒྱལ་བའི་སྐྱ་གསུམ་གྱི་
མཚན་སྤོང་བསྐྱབས་པ་དེ་ཡང་། །བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་མི་གནས་
པའི་སྐྱ་དན་ལས། །འདས་པར་གྱུར་ཏེ་འཁོར་འདས་རོ་མཉམ་མདོན་སུམ་རྟོགས་
ནས་རྣམ་རྟོག་དང་འབད་ཚུལ་མེད་ཀྱང་གཏུལ་བྱའི་དོན་རྣམས་ཐམས་ཅད་
ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རྟོག་ཁྲུང་རྒྱན་བྱུང་བུ་མཛད་དོ། །

རྒྱ་མའི་སྐྱལ་པས་རྒྱ་མའི་སྟགས་སོགས་བཞག་པ་མེད་
པ་དང་མཚུངས་ཤེ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱལ་པ་དང་གཏན་ནི་
མཚུངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་
ཕྱིར་དོ། །རྒྱས་པར་རྒྱུད་སྲ་ལས་ཤེས་སོ། །འོན་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་
བྱ་རི་ལྟར་མཁུན་ཞེ་ན། མ་དག་པའི་འཁྲུལ་སྤང་ནི་གཞུང་ལུགས་

ཆེན་པོ་རྣམས་ལས་སྡོག་པར་གསུངས་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། འདི་ན་
 ཇི་ལྟར་སང་བཞིན་དེ་སྲིད་དུ། །མ་སང་དེ་སྲིད་དེ་ལ་གསུམ་ཆར་
 ཡོད། །སང་པར་གྱུར་ན་གསུམ་ཆར་ཡོད་མིན་ལྟར། །གཉི་ཟུག་
 གཉིད་སང་ལས་དེ་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཇི་ལྟར་མི་ལམ་གྱི་
 སྒོ་ལ། །དེ་མེད་སྐྱམ་པའི་རྣམ་ཉོག་ནི། །དེ་ཡོད་རྣམ་པར་ཉོག་པ་
 ཡི། །གོགས་ཡིན་དེ་ཡང་བརྒྱན་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་
 ལྟོང་པའི་དངོས་རྣམས་ལ། །ཐོབ་པ་ཅི་ཡོད་ཤོར་ཅི་ཡོད། །ཐམས་
 ཅད་ནམ་མཁའ་འདྲ་བ་ཡི། །བདག་འདྲའི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་
 གྱིས། །ཞེས་དང་། མདོ་རྒྱན་ལས། གང་ཞིག་ཡོད་པ་མི་མཐོང་
 མེད་མཐོང་བ། །འདི་འདྲས་ཟུག་ནག་རྣམ་པ་དེ་གང་ཞིག་ཅེས་
 དང་། དེ་སྦྱིར་ཐར་པ་ནོར་ཅམ་ཟད་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་།

མདོ་ལས། ཉུག་ཏུ་སྐྱེ་མེད་ཚོས་དེ་དེ་བཞིན་
 གཤེགས། །ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་བདེ་བར་གཤེགས་དང་
 འདྲ། །བྱིས་པའི་སློ་ཅན་མཚན་མར་འཛིན་པ་རྣམས། །འཇིག་
 ཉིན་དག་ན་མེད་པའི་ཚོས་ལ་སྦྱོད། །ཅེས་སོགས་མདོ་དང་
 བརྒྱན་བཅས་རྣམས་ལས་མང་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་གྱིས་ནི་རང་
 འོན་ཚོས་སྐྱེ་མདོན་སུམ་དུ་ཉོགས་པའི་ཚེ་འཇུག་སྣང་མཐའ་
 དག་ཟད་དེ། ཤེས་བྱའི་བྱུང་ཤིང་སྐྱམ་པོ་མ་ལུས་པ། །བསྐྱེག་
 པས་ཞི་སྟེ་རྒྱལ་རྣམས་ཚོས་སྐྱེ། །དེ་ཚེ་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་འགག་
 པ་མེད། །སེམས་འགག་པ་དེ་སྐྱེ་ཡིས་མདོན་སུམ་མཛོད། །ཅེས་
 གསུངས་པ་ལྟར། ཚོས་ཅན་གྱི་འཇུག་སྣང་མཐའ་དག་སྟོག་པར་

བཞེད་དོ། །དེ་ནི་དོན་དམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ལ་ཀུན་རྫོབ་ལྟར་ན་
རྒྱན་ལས། སྲིད་དང་ཞི་བ་མཉམ་ཉིད་དང་། །ཞེས་དང་། རྒྱད་མེ་
མ་ལས། ཚོས་གྱི་སྐྱེ་ལས་མ་གཡོས་བཞིན། །སྐྱེལ་པའི་རང་བཞིན་
སྐྱ་ཚོགས་གྱིས། །ཞེས་དང་། ཚ་ཤེར་ལས། །འཁོར་བ་མུ་ངན་འདས་
པ་ལས། །ཁྱད་པར་རྩུང་ཟད་ཡོད་མ་ཡིན། །མུ་ངན་འདས་པ་
འཁོར་བ་ལས། །ཁྱད་པར་རྩུང་ཟད་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་།

ཡུམ་ལས་ཀྱང་། །གཟུགས་སྟོང་པའོ། །སྟོང་པ་ཉིད་གཟུགས་
སོ། །གཟུགས་ལས་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་གཞན་མ་ཡིན་ནོ། །སྟོང་པ་
ཉིད་ལས་ཀྱང་གཟུགས་གཞན་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་
པ་ཡང་དེས་དོན་ལྟར་ན་གཟུགས་སོགས་ཚོས་ཅན་ཀུན་བརྟགས་
དང་ཚོས་ཉིད་ཡོངས་ཀྱབ་དབྱེར་མེད་བརྟན་པས་དོན་སྣ་མ་དང་
ཁྱད་པར་གཏན་མི་འདུག་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་བྱུང་འཇུག་གཙོར་སྟོན་
འཁོར་འདས་རོ་མཉམ་དུ་མཁྱེན་ཚུལ་རང་སྣང་སངས་རྒྱས་གྱི་
དགོངས་པ་གཞན་གྱིས་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་སྟེ། རྣམ་འབྱེལ་ལས།
མིག་སོགས་དང་ནི་གཟུགས་དེ་ལྟར། །གཟུང་བའི་མཚན་ཉིད་
དབྱུང་པ་འདི། །མ་དག་སྟོ་ཅན་ལ་ཡིན་གྱི། །རྣལ་འབྱོར་རྟོགས་
པ་བསམ་མི་བྱབ། །ཅེས་དང་། །ལས་ཚུལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་
སྟེ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལོ་ནས་མཁྱེན། །ཞེས་གསུངས་པས་
སངས་རྒྱས་གྱིས་ཐ་སྙད་དུ་མཁྱེན་ཚུལ་འདི་ཤིན་ཏུ་འཐད་དེ།
རིགས་གཉེར་རང་འབྱེལ་ལས། །གཉིད་གྱིས་གཞོན་པའི་གང་ཟག་
གིས་སང་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱང་དཔོག་མི་རུས་ན། ཐ་མལ་པས་

གནས་འགྱུར་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཤེས་རེ་གན་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དཔེར་
ན་བཟོ་ལས་མི་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཟོ་མཁས་པས་བྱེད་ཟིན་
འབྲས་བུ་ཡོ་བྱད་རྣམས་བཟང་ངན་ཅམ་བཟླ་ཤེས་ཀྱིས་བཟོ་
ལུགས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ལྟར་རོ། །

ཡང་གཞན་སྣང་ཚོས་ཅན་མཁྱེན་ཚུལ་གཙོར་སྟོན་གྱི་
དབང་རུ་བྱས་ན་ཤེར་སྲིན་ལས་རྣམ་པ་གང་དག་དང་ཉགས་
མཚན་མ་སོགས་མཁྱེན་པ་དང་འཇུག་པར་གཟུངས་གྱི་དབང་
ལྷན་སྐྱེལ་པོའི་མདོའི་རྗེས་སུ་འབྲང་ནས། ལྟོབས་བཅུས་ཤེས་བྱ་
མཐའ་དག་མཁྱེན་ཚུལ་རྒྱས་པར་བལྟན་པ་དང་། ལྷིང་རྗེ་ཚེན་
པོས་འཁོར་བ་མ་སྟོང་བར་རུ་འཁོར་བའི་སྲི་མཐའ་གཟིགས་
པར་ཡང་བལྟན་ཏོ། །

འགའ་ཞིག་ཟླ་གྲགས་གྱི་ལུགས་ལ་སངས་རྒྱས་གྱི་ཡེ་
ཤེས་མི་བཞེད་པས་རྒྱན་ཚད་རབ་རུ་མི་གནས་པ་རྣོམ་པ་སྲིད་
ནའང་ལུག་སྐྱེལ་ཁོ་ན་སྟེ། དབུ་འཇུག་ཙ་འགྲེལ་ཚར་གཅིག་ཅམ་
ཚང་བར་བསྐྱགས་ཀྱང་མ་ལུས་པར་བཟད་དོ། །གཞན་སྣང་མཁྱེན་
ཚུལ་འདིའང་། སེམས་ཅན་གྱི་རོར་སངས་རྒྱས་རང་ལ་མཁྱེན་
པ་དེ་ལྟར་འཇུག་སྟམ་པ་ལྟ་བུ་རང་སྣང་དང་། བདག་ལ་དེ་ལྟར་
གསུངས་བྱུང་སྟམ་པ་ལྟ་བུ་གཞན་སྣང་གཉིས་ཤོ་དཔོས་ལ། མཁྱེན་
པ་མདོན་སྐྱེལ་དང་རྗེས་དབག་གཉིས་ལས་རྗེས་དབག་འཁོར་
བའི་རྟོག་པ་སངས་རྒྱས་ལ་མི་སྲིད་པས་མདོན་སྐྱེལ་ཚད་མ་ཁོ་
ནར་བཟད་དེ། རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ནི། །མདོན་སྐྱེལ་མཚན་

ཉིད་ཅན་དུ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །

རང་སྣང་དུ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐེན་ཚུལ་རྒྱང་འཇུག་
ལྟར་ཚོས་ཚོས་ཅན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཐེན་པ་བསམས་
གྱིས་མི་བྱུང་བ་ལྟར་འཐད་དེ་ཐམས་ཅད་དེས་དོན་གྱི་མཐེན་
ཚུལ་ལོ། །གཞན་སྣང་དུ་གཟུངས་གྱི་དབང་སྤྱད་ཀྱིས་པོའི་མདོ་
ལས་གསུངས་པ་ལྟར་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་སོགས་ཚོས་ཅན་
སོ་སོར་མ་འདྲེས་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་མཐེན་པ་ཁས་ལེན་ཏེ་དྲང་
དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །

ཁ་ཅིག་འཇུག་སྣང་འདི་རི་ལྟར་སྣང་བཞེན་མི་མཐེན་ན་
ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་མ་ཡིན་པ་འཇུག་བས་དཔྱུལ་བ་སོགས་ངན་
སོང་གི་སྤྱད་བསྐྱེད་དང་ལྟ་མི་སོགས་མཐོ་རིས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་
ལྡན་པ་འདུག་སྟམ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་བདེ་སྤྱད་ཐམས་ཅད་རི་ལྟ་
བུ་བཞེན་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐེན་ཏེ་སྟམ་ན། འདི་ནི་སོ་སྐྱེའི་མིག་
གིས་སྤྱད་གཟུགས་མཐོང་བའི་ཚེ་བྱ་རམ་འདི་མངར་མོ་སྟམ་པ་
དང་། མི་འབར་བ་མཐོང་ན་མི་འདིར་རེག་བྱ་ཚེ་འོ་སྟམ་པ་འདི་
ནི་རྒྱ་ཚོས་རྗེས་དཔག་ལ་མངོན་སུམ་རྣོ་ནས་ཐམས་ཅད་མཐེན་
པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་རྒྱོ་བཏགས་པར་ཟད་དེ། མངོན་སུམ་གྱིས་འཁོར་
བའི་འཇུག་སྣང་ཟག་བཅས་ཀྱི་བདེ་སྤྱད་མཐོང་དག་མངོན་སུམ་
མཐེན་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་ཚུང་དགོས་ལ་དེ་ལྟར་ན་འཁོར་བའི་
སྤྱད་བསྐྱེད་མཐོང་དག་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཚུང་
དགོས་པར་ཐལ་བ་བརྗོད་ཏེ་མེད་ལ། འཇུག་སྣང་མི་མཐེན་ན་

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ན། རབ་རིབ་ཅན་གྱི་
 ཉན་ཟད་པ་ན་སྐྱེ་ཤད་མི་མཐོང་བས་མིག་དག་པའི་གང་ཟག་
 ལོང་བ་ཐལ་བ་དང་། ལྷ་མའི་འཁྲུལ་འཁོར་བཞིག་པ་ན་སྐྱེ་མ་མི་
 མཐོང་བའི་གང་ཟག་དང་། གཉིད་མད་པ་ན་མི་ལམ་མི་མཐོང་
 བ་སོགས་འཁྲུལ་ཤེས་ཅན་རྒྱ་ཐལ་བ་བརྗོད་ཏུ་མེད་དོ། །སྐྱོན་
 མེད་དེ་སྐྱེ་ཤད་མི་མཐོང་བའི་ཚོ་མཁར་གཞོང་དག་པར་མཐོང་
 བའི་སྲིར་དང་། ལྷ་མ་མེད་ཀྱང་དག་པའི་སྤང་བ་འབྱུང་བའི་སྲིར་
 དང་། མི་ལམ་མེད་ཀྱང་མད་པའི་སྤང་བ་འབྱུང་བའི་སྲིར་སྐྱམ་ན།
 འོ་ན་འཁྲུལ་སྤང་མི་མཁྱེན་པ་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྐྱབ་བྱེད་
 རྣམ་དག་སྟེ་འཁྲུལ་སྤང་མཐོང་བ་པོ་ནི་འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་
 ཡིན་ལ། མ་འཁྲུལ་བའི་གནས་ལུགས་མཐོང་བ་པོ་ཐམས་ཅད་
 མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་སྲིར་རོ། །

དེས་ན་དཔལ་ལྷན་གྲགས་པའི་དཔོངས་པ་དེ་བཞིན་
 ཏུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཁྱེན་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པར་
 མི་འདོད་ཅིང་སོ་སྟེ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་རྒྱ་འཁྲུལ་སྤང་མཁྱེན་དཔོས་
 པར་འདོད་པ་ནི་གྱི་ན་ཅམ་སྟེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལས་ཚུལ་
 དང་། ལས་དང་ལས་གྱིས་འབྲས་བུ་དང་། སྐྱགས་དང་སྐྱེན་གྱི་རུས་
 པ་རྣམས་སངས་རྒྱས་མ་གཏོགས་གཞན་གྱིས་གནས་གུར་གྱི་ཡེ་
 ཤེས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ལ་སློལ་གཏན་ནས་མ་སྟོགས་པས་ཐ་
 ལྷན་གྱི་གནས་ཚུལ་ཡང་མ་མཐོང་བར་ཟད་དོ། །

ཡང་འགའ་ཞིག་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་

རང་སྐྱོང་ལ་ཀུན་རྒྱུ་གྱི་སྐྱོང་བ་གཟུང་འཇིག་ཐ་དད་པར་མངོན་
 ལུམ་རུ་མཁུའི་ཀྱང་ཐ་དད་རུ་མི་འཇིག་པས། མཉམ་གཞག་སྐྱོང་
 བཅས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པས་ཐལ་རང་གི་བྱུང་པར་མཉམ་
 གཞག་སྐྱོང་བཅས་སྐྱོང་མེད་གྱིས་འདོད་པ་སྲིད་ནའང་། རང་
 རྒྱུད་པའི་འདོད་ཚུལ་དྲུང་དེས་མ་སྦྱིད་པར་ཟད་དོ། །སངས་རྒྱུས་
 ཐམས་ཅད་མཁུའི་བ་ཐ་སྐྱོང་རུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ལུགས་ཐལ་རང་
 བྱུང་པར་མེད་ལ། རང་རྒྱུད་པས་སངས་རྒྱུས་སྐྱོང་བཅས་ཞལ་
 གྱིས་བཞེས་པ་ཡང་གཞན་སྐྱོང་ཀུན་རྒྱུ་ཚམ་ཡིན་ལ། དོན་དམ་
 མཐར་ཐུག་གི་སངས་རྒྱུས་ཚོས་ཉིད་རྫོགས་བྲལ་ཁོ་ན་ཞལ་གྱིས་
 བཞེས་པ་ལ་ཐལ་རང་བྱུང་པར་མེད་པའི་སྦྱིར་རོ། །དེས་ན་རོང་
 རྩོན་ཆེན་པོ་སོགས་རང་རྒྱུད་པའི་མཁུའི་བ་ཆེན་པོའི་གསུང་རབ་
 ལ་ཞིབ་རུ་བཞག་ན་ཤེས་སོ། །

ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་རྣམ་པ་མཐར་ཐུག་སྐབས་ཐལ་
 རང་བྱུང་པར་མེད་དེ། རྣམ་པ་རོ་རྫོང་ལུགས་དང་ལམ་སྐྱོན་ལུགས་
 རིམ་གྱིས་པ་དང་ཅིག་ཆར་བའི་བྱུང་པར་ཚམ་ཟད་དོ། །དེས་
 བ་རང་རྒྱུད་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་མཉམ་
 གཞག་སྐྱོང་བཅས་གསུངས་པ་ཡང་ཐོག་མར་རྣམ་པ་གཏན་
 འབེབས་སྐབས་སྐྱོང་རྫོང་རྒྱུ་མ་ལུ་ལྷ་ལྷ་གཏན་ལ་ཐབ་པ་ན་རྫོང་
 ཉིད་རྫོགས་བྲལ་ནམ་མཁུའི་རྣམ་པ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་
 རྫོང་རྫོང་རྒྱུ་མ་ལུ་སྐྱོན་པ་གཙོ་རྩོན་ལ་དཔོངས་ཀྱི་རྫོགས་བྲལ་
 བམ་མཁུའི་རྣམ་པ་བསྐྱོན་རྒྱུ་མེད་པ་ག་ལ་ཡིན། ཐལ་འགྱུར་པས་

ལྷ་བ་རོ་སྒྲོན་སྐབས་སྒྲོས་བྲལ་ནམ་མཁའ་ལྷ་ཁྱེད་དང་པོ་ནས་ཅར་
ཕོག་ཏུ་རོ་སྒྲོན་པས་སྒྲོས་བྲལ་སྐྱོམ་པ་གཙོ་བོ་སྟོན་ཅམ་ཡིན་གྱི་ཐ་
སྟོན་ཅམ་ཏུ་སྟོན་སྒྲུ་མ་ལྷ་ཁྱེད་མི་སྐྱོམ་པ་ག་ལ་ཡིན།

དངོས་སྐྱུ་བའི་ཚུད་པ།

གཉིས་པ་དེ་ལ་དངོས་སྐྱུ་བའི་ཚུད་པ་ལ་སྐྱི་གཞུང་གཉིས་ལས།

སྐྱེ་རྒྱ།

དང་པོ་ལམ་དང་འབྲས་བུ་ལ་ཚུད་སྟོང་གོ་རིམ་བརྒྱག་པ་ནི། འབྲས་
བུ་ཚོས་སྐྱེ་བའི་མཚུགས་ཐོག་ཏུ་ཚུད་པ་ནི་སྐབས་བདེའི་ཆེད་ཡིན་ཏེ་
རིགས་གཉིས་ལས། མངོན་སུམ་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྗེས་སུ་རྗེས་དཔག་
ཚད་འབྲས་བཤད་པ་བཞིན་ལོ། །ཡང་ན་བརྗོད་བྱ་གཙོ་ཆེ་བའམ་
ཉུང་བ་སྟོན་ལ་བཤད་པ་གཞུང་ལུགས་སྐྱི་ཡི་འགྲོམ་སྟུང་དང་ཕོ།
འབྲས་བུ་ལ་ཚུད་པ་སྟོང་བ་ནི། བརྗོད་བྱ་ཉུང་བ་སྟོན་ལ་གྲངས་
པའི་སྒྲིབ་པོ། །འོ་ན་སྐྱེར་གཞིའི་སྐབས་ཀྱི་ཚུད་སྟོང་དང་འདི་གཉིས་
ཚོས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། མི་ཚོས་ཏེ་སྐྱེ་མ་ནི་སངས་རྒྱས་བདེན་པར་
ལྷུང་མ་ལྷུང་དང་འདིར་སངས་རྒྱས་ལ་རྣམ་ཉོག་གམ་སེམས་ཡོད་
མེད་ཀྱི་ཆ་ནས་སེམས་ཅམ་མན་ཆད་ཀྱིས་སྐྱིར་ཚུད་དོ། །མཐར་
སེམས་ཡོད་མེད་དང་བདེན་པ་ལྷུང་མ་ལྷུང་དོན་གཅིག་མོ།

གཉིས་པ་ལ། བདེན་སྟོང་ཉོག་མེད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ལ་མཚོན་
པས་བསོད་ནམས་མི་འཐད་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་སྟོམ་པས་རིགས་
ཅན་གསུམ་གྱི་ལམ་བསོད་ཚུལ་མི་འཐད་པའི་ཚུད་སྟོང་གཉིས་ལས།

བསོད་ནམས་མི་འབྲང་པའི་རྩོད་ལྟོང་།

དང་པོ་ནི། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་གང་ཡང་མེད་པའི་སངས་
 རྒྱལ་དེ་ལ་མཚོན་པར་བྱས་པས། །རི་ལྷུང་ན་འབྲས་བུ་དང་ལྡན་པར་
 འགྱུར་ཞེ་ན། །གང་གི་སྦྱིར་སངས་རྒྱལ་བཙུན་ལྡན་འདས་བཞུགས་པའམ་དེ་
 ལྷ་འཇུག་ལས་འདས་པའི་རིང་བསྐྱེལ་ལ་མཚོན་པ་གཉིས་ཀྱི་བསོད་ནམས་མཚུངས་
 པ་ཉིད་རུ་ལྷུང་ལས་བཤད་པའི་སྦྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་དབུ་མ་པ་དག་གིས་འབྲས་བུ་
 དེ་ཀུན་རྫོབ་དང་། དངོས་རྒྱ་བ་ལྷ་བུ་ལ་དོན་དམ་པར་འདོད་ཀྱང་འདིར་དབྱེད་པ་
 བཏང་སློབས་སུ་བྱས་ཏེ། སེམས་མེད་པའི་ཀུན་རྫོབ་བམ་ནི་སེམས་དང་བཅས་པ་
 དེ་ཉིད་རུ་འང་། །ཅུང་སྟེ་དེའི་འབྲས་བུ་མཉམ་པ་ནི་ལྷུང་ལས་ཡིན་ཏེ། །
 གང་ཞིག་བཞུགས་ལ་མཚོན་པ་དང་། །མི་གནས་ལྷ་འཇུག་འདས་པ་ལ། །སེམས་ནི་མཉམ་
 པར་དང་བ་ཡི། །བསོད་ནམས་ལ་ནི་ཁྱད་པར་མེད། །ཅེས་པ་ལ་མོགས་པ་གསུངས་སོ། །
 དཔེར་ན་དོན་དམ་པར་བདེན་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་རྣམ་ཚྭ་གང་ལྡན་པའི་
 སངས་རྒྱལ་ལ་མཚོན་པར་བྱས་པས། །རི་ལྷུང་བསོད་ནམས་ཀྱི་འབྲས་བུར་
 བཅས་པ་བྱེད་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། །

ལམ་བཟོད་རྒྱལ་མི་འབྲང་པའི་རྩོད་ལྟོང་།

གཉིས་པ་ལ་རྒྱི་གཞུང་གཉིས་ལས།

རྒྱུ་དོན།

དང་པོ་ནི། འདིར་གྲུབ་མཐའ་བཞི་པོའི་ལྷགས་ཀྱི་འཕགས་བཞིའི་
 ལམ་བཟོད་རྒྱལ་རྒྱུང་ཟུང་བཤད་ན། བྱེ་སྐྱོས་བདེན་བཞི་མི་རྟག་

སོགས་ནམ་པ་བཅུ་དྲུག་གི་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་ཆ་མེད་དང་གཟུང་
 བ་རུལ་སྐྱེ་ཆ་མེད་མཉམ་རྗེས་གཉིས་ཀྱི་ཚེ་ན་གཟུང་འཛིན་ཐ་
 དད་ཏུ་རྟོགས་ནས་འཕགས་བཞི་རང་རང་གི་ལམ་བཤོད་པར་
 འདོད་པས་འཕགས་བཞི་རྟོགས་རིགས་གཅིག་ཅིང་། མཉམ་
 གཞག་ན་རྟོགས་པ་མཚོག་དམན་ཐ་དད་དེ་ཉན་ཐོས་དམན་
 རང་རྒྱལ་འགྲིང་པོ་སྟེ་ཤེས་སྒྲིབ་ཅུང་ཟད་སྟོང་། ཐེག་ཆེན་གྱིས་
 མི་ཤེས་པའི་རྒྱ་བཞི་ལྟ་བུ་ཤེས་སྒྲིབ་སྟོང་པས་མཚོག་ཏུ་འདོད་པ་
 བྱི་མཉམ་རྗེས་གཉིས་ཚར་ཡིན་ལ། རྗེས་སོབ་སྐབས་སྟོང་གཉིས་
 གསུམ་དང་གྲངས་མེད་མཐོང་། །ཞེས་པ་ལྟར་མཚོག་དམན་འདོད་
 ལ་ཁྱད་པར་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྗེས་སོབ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་
 མཐུན་ཅིང་ལྷག་མེད་དབྱིངས་སུ་འཕགས་པ་གསུམ་རིག་རྒྱན་
 ཚད་པ་ལ་ཁྱད་པར་མི་འདོད་དོ། །

ལམ་བཤོད་ཚུལ་ཉན་ཐོས་ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་དང་
 རིམ་གྱིས་པ་གཉིས་ཡོད་ལ་ཐུང་མཐའ་ཚེ་གཉིས་སམ་གསུམ་
 དང་། རིང་མཐའ་ཚེ་རབས་བཅོ་བརྒྱད་ན་དག་བཅོམ་འཐོབ་
 ལ་རང་རྒྱལ་ཚོགས་སྟོང་པལ་ཆེར་ཉན་ཐོས་དང་འདྲ་ཞིང་
 འཕགས་པ་རང་རྒྱལ་ཚོགས་སྟོང་མི་འདོད་ལ། བཞེ་ཏུའི་རང་
 རྒྱལ་བསྐལ་ཆེན་བརྒྱ་ཚོགས་ལམ་ན་ཚོགས་བསགས་ནས་སྟོང་
 ལམ་སྟུན་སོག་གཅིག་ལ་མི་སྟོབ་ལམ་རང་ཉིད་གྱིས་ཚེ་དེར་
 སྟོབ་དཔོན་མེད་པ་མངོན་ཏུ་མཛད་དེ་དཔེར་ན་སངས་རྒྱས་
 བཞིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་ནི་བསྐལ་ཆེན་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཚོགས་

བསམགས་ནས་སངས་རྒྱལ་པ་སྐྱེ་མ་དང་འདྲ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་
གསུང་རབ་ཐོས་བསམ་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ལོ། །

འོ་ན་བྱང་འཕགས་དང་རང་རྒྱལ་རིགས་ཀྱི་སློབ་ལམ་ལ་
འཕགས་པ་ཡོད་དམ་མེད་ཅེ་ན། ཡོད་དེ། མཚོང་ལམ་སྟུག་བསམ་
ཚོས་བཟོད་ནས་ལམ་རྗེས་ཤེས་བར་སྐྱད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་དང་སྲིད་
ཅེ་སྐོམ་སྲང་སྐོར་དགུ་སྲིང་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱད་ཅིག་དགུ་
ཅུ་གོ་ལ་ལམ་བརྒྱད་དེ་བཅུ་བདུན་བཅས་སྐྱད་ཅིག་སྟུམ་ཅུ་ཚ་
གསུམ་ནི་སློབ་པ་འཕགས་པ་ཡིན་ལ། སྐྱད་ཅིག་སྟུམ་ཅུ་ཚ་བའི་པ་
མི་སློབ་ལམ་དེ་མ་རྗེས་སུ་མཉམ་གཞག་ལས་ལྡང་མི་སྲིད་དོ། །

བྱང་འཕགས་སམ་སངས་རྒྱལ་གྱང་དེ་དང་འདྲ་ལ་འོ་ན་
གྱང་འགའ་ཞིག་གིས་འགོག་སློམས་མངོན་དུ་བྱེད་དགོས་པས་
མཉམ་གཞག་ལས་ལྡང་བར་འདོད་ལ། ཁ་ཅིག་འགོག་སློམས་སྐོམ་
མི་དགོས་པས་ལྡང་བ་མེད་པར་འདོད་དོ། །འདི་གཉིས་ཆར་
ཆགས་བྲལ་སློན་སོང་ཡིན་པས་བསམ་གཏན་བའི་པ་རབ་མཐའ་
ལ་བརྟེན་ནས་འཕགས་ལམ་མངོན་དུ་མཚོན་པ་ཡིན་པས་ཞུགས་
འབྲས་དང་སོ་གཉིས་མི་འདོད་ལ་མཐའ་མ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་
ཡོད་དེ། མདོ་སྤེལ་ལྟར་ན་ཉན་རང་བྱེ་སྐྱེད་དང་འདྲ་སྟེ་རྟོགས་རིགས་
གྱང་རིགས་ཅན་གསུམ་ཆར་གཅིག་ཅིང་། བྱང་པར་ནི་ཁམས་
གསུམ་ཀྱི་སྐོམ་སྲང་དགུ་དྲི་ལ་ནས་སྲངས་པའི་ཅིག་ཆར་བ་དང་
རྒྱན་ཞུགས་དང་སྲིར་འོང་དང་། སྲིར་མི་འོང་སློན་སོང་གི་རང་རྒྱལ་
འདོད་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་ལ་ས་བཅུ་འུ་རྣམ་གཞག་ཡོད་

ཅིང་བསྐྱལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཚོགས་བསགས་པ་ཡང་སོ་སྟེ་
དང་འཕགས་ལམ་གཉིས་ཆར་གྱི་ཚེ་ཡིན་ཅིང་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་
ལ་ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་གི་རྣམ་གཞག་མེད་དོ། །

སེམས་ཙམ་ལྟར་ན་ཉན་རང་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་
བསྟོན་ཚུལ་ཕལ་ཆེར་མདོ་སྟེ་པ་དང་འདྲ་ལ། རྟོགས་རིགས་ཉན་
ཐོས་ནི་བྱེ་མདོ་དང་འདྲ་ལ་རང་རྒྱལ་གྱི་བྱུང་པར་ནི་རྒྱན་ལས།
གཟུང་དོན་རྟོག་པ་སྟོང་སྱིར་དང་། །འཇིན་པ་མི་སྟོང་སྱིར་དང་
ནི། །རྟེན་གྱི་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་ལམ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་
རྒྱལ་གྱི་མཉམ་གཞག་གཟུང་བ་རྒྱལ་སྟོན་ཆ་མེད་ལ་བདེན་འཇིན་
སྟོང་ཞིང་གཟུང་བ་དེས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་འཇིན་རྟོག་ལ་
བདེན་འཇིན་མི་སྟོང་བར་འདོད་དོ། །མཉམ་གཞག་ནའང་ཤེས་
པ་གསལ་ཞིང་རིག་པ་ལ་བདེན་པར་འཇིན་པའི་སྱིར་དོ། །རང་
རྒྱལ་རྗེས་སོ་བ་རུ་གཟུང་བ་ལ་བཏགས་འཇིན་དང་འཇིན་པ་ལ་
བདེན་འཇིན་ཡོད་ཅིང་། བྱང་འཕགས་དང་སངས་རྒྱས་འཕགས་
པའི་མཉམ་གཞག་ན་གཟུང་འཇིན་གཉིས་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་
འབའ་ཞིག་དང་། བྱང་འཕགས་རྗེས་སོ་བ་རུ་གཟུང་འཇིན་གཉིས་
བཏགས་འཇིན་རྟོག་པར་འདོད་དོ། །

སངས་རྒྱས་གཉིས་སུ་སྤང་ཡང་གཉིས་སུ་མི་འཇིན་པར་
འདོད། རང་རྒྱུད་ཕལ་གྱིས་འདི་འདྲ་ཟེར། རང་རྒྱུད་ལྟར་ན་ལམ་
བསྟོན་ཚུལ་ཕལ་ཆེར་སེམས་ཙམ་དང་མཐུན་ཅིང་། ཉན་ཐོས་གྱི་
རྟོགས་རིགས་སེམས་ཙམ་དང་མཐུན་ལ་རང་རྒྱལ་མཉམ་གཞག་

སྐབས་གཟུང་བ་རུལ་སྐྱ་ཆ་མེད་ཏུ་འཛིན་པ་སྤངས་ནས་ཤེས་
 པ་གསལ་རིག་ལ་བདེན་འཛིན་དང་བཅས་ལ་ཇི་མོ་བ་ཏུ་གཟུང་
 བ་ལ་བཏགས་འཛིན་དང་རང་གཞན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་བདེན་འཛིན་
 དང་བཅས་པ་སྟེ། འོ་ན་སེམས་ཅམ་དང་བྱུང་པར་ཅི་ཞེ་ན། རང་
 རྒྱུད་པས་དོན་དམ་ཏུ་སྟོང་བ་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་མི་འདོད་པས་
 མཉམ་གཞག་གི་འཛིན་རྟོག་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་ཅམ་ཏུ་འདོད་ཀྱི་
 འཛིན་རྟོག་དེ་ཉེ་གཟུང་འཛིན་ཤེས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་འཕྲིང་གི་བག་
 ཆགས་ལ་བདེན་འཛིན་མི་འདོད་པ་ནི་བྱུང་པར་རོ། །བྱང་འཕགས་
 ཀྱི་མཉམ་གཞག་ཚོས་ཉིད་སྟོས་བྲལ་དང་། ཇི་མོ་བ་གཟུང་འཛིན་
 གཉིས་སྤང་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པར་འདོད་ལ། འོ་ན་གྲུང་སེམས་
 ཅམ་དང་རང་རྒྱུད་གཉིས་ཀྱིས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཉམ་གཞག་ཏུ་གཟུང་
 འཛིན་གཉིས་ཆར་ལ་བདེན་འཛིན་དང་རང་རྒྱལ་གྱི་འཛིན་པ་སྟོ་
 རྒྱུད་པ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པ་ནི་ཉན་རང་སྟོ་སྟོབས་ཞན་པས་དེ་
 ཅམ་ལས་མ་རྟོགས་པ་ཡིན་གྱི། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་དོན་དམ་
 གྲུབ་པ་བྱེ་སྟེ་དང་མདོ་སྟེ་པ་ལྟར་མི་འདོད་དོ། །

དེའང་སེམས་ཅམ་པས་གཉིས་མེད་ཤེས་པ་དོན་དམ་
 འདོད་གྲུང་རང་རྒྱལ་གྱིས་འཛིན་རྟོག་ལ་བདེན་པར་གཟུང་བ་ནི་
 བག་ཆགས་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པ་ཡིན་པས་འཛིན་རྟོག་གྲུང་དོན་
 ཀྱི་གནས་ལུགས་མི་འདོད། ཇི་མོ་བ་ཏུ་སྤང་བ་བདེན་སྟོང་རྟོགས་
 ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་བཟོད་ཚུལ་འོག་ཐལ་འགྱུར་དང་མཐུན་ནོ། །

ཐལ་འགྱུར་བ་ལ་གངས་ཅན་ན་འདོད་པ་ཏུ་མ་སྤང་སྟེ།

ཀུན་མཁྲིན་སྐྱོང་ཆེན་པས་ཡིད་བཞིན་མངོན་ལས། ཐེག་དམན་ཉན་
རང་དག་བཙམ་འཐོབ་པ་ལ་བྱེ་བྲག་སྐྱེ་བ་དང་། མདོ་ལྷེ་པའི་ལྷུབ་
མཐའ་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་པས་མདོ་ལྷེ་པའི་
ལྷུབ་མཐའ་ལ་བརྟེན་ནས་དག་བཙམ་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་
མེད་གཉིས་རྟོགས་ལ། བྱེ་སྐྱེའི་ལྷུབ་མཐའ་ལ་བརྟེན་ནས་དག་བཙམ་
ཐོབ་པ་རྣམས་ནི་གང་ཟག་བདག་མེད་རྒྱང་པས་ཀྱང་སྐྱོལ་བར་
གསུངས་ཤིང་ཐེག་ཆེན་གྱིས་སྐྱོས་བྲལ་རྟོགས་པར་འདོད་དོ།

ཐེག་ཆེན་པའི་རྗེས་ཐོབ་སྣང་སྟོང་། ཐེག་དམན་དབང་
རྒྱལ་གྱི་གང་ཟག་རྒྱང་པ་བཏགས་འདྲིན་དང་ཚོས་བདག་རྗེས་
འདྲིན་དང་། དབང་ཚོན་གྱིས་བདག་གཉིས་བཏགས་འདྲིན་
ནོ། །དེ་དག་རང་རྒྱལ་གྱི་རྗེས་ཐོབ་གྱི་འབྲུལ་སྣང་མེས་ཁོ་ན་
དང་ཉན་ཐོས་བདེན་མེད་ཤེས་པར་འདོད་དོ།

རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་མཉམ་གཞག་སྟོང་པ་ནམ་མཁའ་
ལྟ་བུ་མེད་དགག་དང་རྗེས་ཐོབ་རྒྱ་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་
སྐྱེ་མ་ལྟ་བུ་རྟོགས་པ་ནི་འཕགས་པ་བཞི་ཆར་རྟོགས་རིགས་གཅིག་
ཅིང་རྟོགས་པ་མཚོག་དམན་རྒྱ་འདོད་ཀྱང་ཉན་རང་གི་རྟོགས་
རིགས་དང་བདག་མེད་རྟོགས་རྒྱལ་ངེས་དོན་རྒྱ་འཐད་ལ་ཁོ་རང་
གིས་ཀྱང་ངེས་དོན་རྒྱ་བཞེད་ཅིང་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་རྟོགས་
རིགས་རེ་ཞིག་པའི་དྲང་དོན་ཅམ་རྒྱ་མདོན་ལ། གསུང་རབ་གཞན་
རྒྱ་སྐྱོས་བྲལ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་སྤྱིར་རོ།

ཀུན་མཁྲིན་གོ་རམས་པས། བྱམས་སྐྱེ་དགོངས་པ་

འགལ་མེད་ཏུ་བརྒྱབ་ས་ནས་ཉན་རང་གི་བདག་དོན་གཙོ་ཆེ་
 བས་བདག་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱད་པོ་ལྷ་ཆར་བདེན་སྟོང་དང་པོར་སྐོམ་
 པས་དེ་ལྟར་རྟོགས་ལ་རང་རྒྱལ་གྱིས་དེའི་སྤྱིང་ཏུ་གཟུགས་སྤྱང་
 མཐའ་དག་བདེན་མེད་རྟོགས་པ་ནི། གཟུང་དོན་རྟོག་པ་སྤངས་
 སྱིར་དང་། །ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། གང་ཟག་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་
 རྣམ་ཤེས་ལ་བདེན་འཛིན་དང་བཅས་པ་ནི། འཛིན་པ་མི་སྟོང་
 སྱིར་དང་ནི། །ཞེས་པའི་དོན་ཏུ་འདོད་ལ། ཐེག་ཆེན་པས་སྐོས་
 བལ་རྟོགས་པར་བཞེད་དོ། །གཞན་ཐལ་འགྱུར་ལྷུགས་ཅུང་ཟད་
 མི་འདྲ་བ་སྤང་ཡང་པལ་ཆེར་རང་རྒྱུད་ལྷུགས་ལས་མ་འདས་
 སྤོང་འགའ་ཞིག་ཐལ་འགྱུར་ཏུ་འདྲ་བའི་སྱིར་རོ། །ཤོ་རམས་
 པས། ཐལ་འགྱུར་ལ་སྤྱར་བ་མ་གཏོགས། གཟུང་དོན་རྟོག་པ་
 སྤངས་སྱིར་དང་། །འཛིན་པ་མི་སྟོང་སྱིར་དང་ནི། །ཞེས་པའི་
 ལྱང་རང་རྒྱུད་ཁོ་ན་མ་གཏོགས་སེམས་ཅམ་དང་ཐལ་འགྱུར་
 ལ་སྤྱར་བ་སོགས་མི་སྤང་རོ། །

རང་ལྷུགས་ནི་ཉན་རང་གིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་
 རྟོང་ཏུ་རྟོགས་ལ། དེ་ཡང་ཞིབ་ཏུ་ཅུང་ཟད་བཤད་ན། ཤེར་སྤྱིན་
 ལས། ཉན་རང་སྤུན་མོང་བའི་རྣམ་པ་བརྟུ་རྒྱུག་དང་རང་རྒྱལ་
 སྤུན་མིན་གྱི་རྣམ་པ་བརྟུ་གཅིག་བཅས་ཉེར་བདུན་གསུངས་པ་
 མཐའ་དག་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཁོ་ན་ཡིན་ཅིང་མདོ་དང་བསྟན་
 བཙུན་མོང་འོག་ཀུན་ཏུ་མི་རྟག་སོགས་གསུངས་པ་མཐའ་དག་
 ཀྱང་བདེན་སྟོང་ཏུ་གསུངས་ལ་མི་རྟག་སོགས་བརྟུ་རྒྱུག་མདོན་

པའི་གཞུང་ལས་གསུངས་པ་ཡང་དགོངས་གཞི་རྗེས་ཐོབ་ངེས་པ་
དྲང་ཚུལ་ཡིན་པས། དེའང་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་མཉམ་གཞག་སྐབས་
སྟོང་པའོ་སྒྲམ་པ་ནི། སྟོང་བདག་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་ཏེ།
གང་ཟག་གི་བདག་སྟོང་པའི་ཆ་བདག་མེད་དང་ཚོས་བདག་གི་
སྟོང་པའི་ཆ་ནས་སྟོང་པ་སྟེ་ལྡོག་པ་གཉིས་སུ་སྟེན། །

རང་རྒྱལ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཤེས་པ་གསལ་རིག་
ཅམ་ལ་འཇིན་པ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་འཇིན་གཏན་མིན་ཞིང་
ཚོས་ཀྱི་བདག་འཇིན་ཡིན་པས་སོ། །འོ་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཉམ་
གཞག་ན་ཚོས་དང་གང་ཟག་གི་བདག་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་ལ་རང་
རྒྱལ་མཉམ་གཞག་སྐབས་ཚོས་བདག་ལ་བདེན་མེད་ཏུ་འཇིན་
པ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཉན་རང་རྟོགས་པ་སོ་ལོག་ཏུ་ཐལ་ཞེན། རྒྱུན་
མེད་དེ་ཉན་རང་གཉིས་ཆར་མཉམ་གཞག་ན་གང་ཟག་གི་བདག་
འཇིན་དངོས་གཏན་མི་འབྱུང་བ་དང་། ཚོས་བདག་ལ་བདེན་
པར་མི་འཇིན་པའི་ཆ་འདྲ་ལ། རང་རྒྱལ་གྱིས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ཐ་
དད་མེད་པར་ཤེས་པ་གསལ་རིག་ཅམ་ཏུ་འཇིན་པ་ནི་གཟུང་བ་
ཐ་དད་མེད་པའི་འཇིན་རྟོག་རྒྱང་པ་ཡིན་པས་ཚོས་བདག་ཤིན་
ཏུ་སྤང་ལ། ཉན་ཐོས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཡུལ་དང་སྟོང་འཇིན་གྱི་སྟོ་གཟུང་
འཇིན་ཅམ་ཏུ་སྤང་བ་ནི་གཟུང་འཇིན་མ་སྤངས་པས་རང་རྒྱལ་གྱི་
འཇིན་རྟོག་ལ་སྟོས་ན་ཚོས་བདག་རགས་པ་ཡིན་ལོ། །

སྟག་མ་རྣམ་པ་མི་རྟག་སོགས་བརྟུ་བཞི་ནི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་
ངེས་པ་དྲང་ཚུལ་ཁོ་ན་ངེས་པས་མཉམ་གཞག་ཏུ་གཏན་མི་འབྱུང་

ལ། ལྷོང་བདག་མེད་ནི་མཉམ་རྗེས་གཉིས་ཆར་དུ་འབྱུང་བས།
མདོར་ན་མཉམ་གཞག་དུ་ལྷོང་བདག་མེད་ཀྱིས་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་
ངེས་ལ་རྗེས་ཐོབ་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་དུ་ངེས་པ་ནི་གསུལ་བྱ་འཁོར་
དུ་ཉེ་བའི་བསམ་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཤར་རླུང་
ལས་གཟུང་འཛིན་གྱི་ཚོག་པ་རེ་ལ་དགུ་རེ་གྲངས་ངེས་པ་དང་
འདྲའོ། །གཞི་སྐབས་ཉེར་དྲུག་དང་རྣམ་རྗེས་སྐབས་ཉེར་བདུན་
སོགས་བཤད་པ་དེ་དག་འགྲེལ་བ་མཁན་སོས་མདོན་པ་དང་སྒོ་
བརྒྱན་ནས་བཅུ་དྲུག་དུ་འདུ་བར་མཛད་དོ། །

དེས་ན་ཉན་ཐོས་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གྱི་མདོ་
ནས་རང་རྒྱུད་མཐོང་གི་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་ཚོས་ཅན་སྤང་བའི་
གཟུང་འཛིན་ལས་ནི་འདས་ཀྱང་། ཚོས་ཉིད་ལྷོང་བའི་གཟུང་
འཛིན་ལས་མ་གྲོལ་བས་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒོས་ལྷོང་སོགས་ངེས་པའི་
འཛིན་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པས་ལྷོང་བ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཡུལ་
དང་། ལྷོང་བའོ་སྤྲུལ་བའི་མེད་དགག་གི་འཛིན་སྤངས་སྒོ་ཡིན་
ནོ། །དེས་ན་ཉན་ཐོས་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ལྷོང་བ་མེད་
དགག་གི་གཟུང་འཛིན་དང་བཅས་པའོ། །རང་རྒྱལ་འཕགས་པའི་
མཉམ་གཞག་ཚོས་ཅན་གྱི་གཟུང་འཛིན་ལས་གྲོལ་བ་མ་ཟད་ཚོས་
ཉིད་ལྷོང་བའི་གཟུང་འཛིན་ལས་ཀྱང་གྲོལ་བས་ལྷོང་བའོ་སྤྲུལ་
པའི་འཛིན་སྤངས་མེད་ལ་ཡུལ་ཅན་སྒོ་གསལ་རིག་ཅམ་གྱི་འཛིན་
སྤངས་རྒྱུད་པ་སྟེ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ཐ་དད་དུ་མི་འཛིན་ནོ། །

འོ་ན་སེམས་ཅམ་དང་བྱུང་བར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། སེམས་

ཅམ་པས་ལྟ་བ་ཚོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ན། འོན་པ་ཤེས་པ་སྤོང་བ་གཉིས་མེད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཞེན་ལ་དེའི་སྟོབས་གྱིས་སེམས་ཅམ་པ་ཁོ་རང་གི་ལྟ་བ་ལ་གནས་བཞིན་པའི་གང་ཟག་ལ་ཚོགས་སྦྱར་གྱི་ལམ་མཚན་ཉིད་པའང་སྐྱེ་མི་སྲིད་ན་འཕགས་ལམ་ལྟ་ཅི་སྒྲོས། དེས་ན་རང་རྒྱལ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ན་འཁོར་རྩ་བདེན་འཛིན་མེད་དེ། ཉན་རང་གི་ཚོགས་མར་ཚོས་བསམ་གྱི་ལྟ་བས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ན་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པའི་སྒྲོས་བྲལ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་དོན་དམ་དཔྱད་པའི་རིགས་ངོར་གཏན་ལ་ཕབ་ཅིང་། བདེན་འཛིན་དེ་རྣམས་རགས་པ་མགོ་མོན་ཅམ་རྟགས་གྱིས་དགག་བྱ་དང་། ཉན་ཚོས་མོ་སྐྱེ་དང་འཕགས་པ་མཐའ་དག་གི་ལམ་གྱིས་སྤང་བྱ་དང་། བྱང་སེམས་མོ་སྐྱེ་དང་མཐོང་ལམ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཚོས་བཟོད་སྐྱད་ཅིག་དང་པོའི་ལམ་གྱིས་ས་པོན་བཅས་སྤང་བྱ་ཡིན་ལ། རང་རྒྱལ་མཉམ་གཞག་འཛིན་སྟོན་སྐབས་ཤེས་པ་བདེན་སྟོང་གསལ་རིག་ཅམ་ཏུ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་སྲིར་སེམས་ཅམ་རང་རྒྱལ་འཛིན་པ་ཅམ་གྱི་བྱུང་བར་སེམས་ཅམ་པས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་གྱི་ཤེས་པ་དོན་དམ་པར་འདོད་ལ། རང་རྒྱལ་གྱི་རྟོགས་པ་ནི་འཛིན་པ་གསལ་རིག་ཅམ་ཏུ་སྤང་བ་ཡིན་གྱི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་གྱི་ཤེས་པའི་བརྟོད་དང་ཐ་སྐྱད་གཏན་མེད་ལ་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་གཏན་མི་འདོད་པས་དེས་ན་བྱུང་བར་ཤིན་ཏུ་ཆེད། །བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ནི་བདེན་པའི་སྒྲོས་བྲལ་ཅམ་

མ་ཟད་བདེན་མེད་ཏུ་འཇིག་པ་ཅམ་ཡང་མི་སྲིད་པས་ཐེག་ཆེན་
གྱི་ལྷ་བ་ནི་རྣོས་པ་མཐའ་དག་དང་བུལ་བ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་ཉན་ཐོས་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་སྟོང་པ་
འཇིག་པའི་རྣོས་བཅས་ཡིན། རང་རྒྱལ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་
ཤེས་པ་གསལ་རིག་འཇིག་པའི་རྣོས་བཅས། འཕགས་པ་འོག་མ་
གསུམ་གྱི་རྗེས་ཐོབ་ཐམས་ཅད་གཟུང་འཇིག་ཏུ་སྤང་བའི་རྣོས་
བཅས་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱལ་འཕགས་པ་རྗེས་ཐོབ་རྣོས་བཅས་གཞན་
སྤང་ཅམ་ཏུ་ཟད་དོ། །དེ་ཐམས་ཅད་བདེན་པའི་རྣོས་བུལ་མིན་ཏེ་
བདེན་གྲུབ་ཡོད་མེད་སོགས་མཐའ་གང་ཏུ་ཡང་མི་འཇིག་ནོ། །

གོང་གསལ་འཕགས་པའི་སྟོ་དེ་དག་གིས་བདེན་མེད་
གྱིས་ཡོད་མེད་སོགས་གང་ཏུང་འཇིག་པའི་རྣོས་བཅས་འཇིག་པ་
ཤིན་ཏུ་སྤོ་བཅོ་སྒྲག་མཁན་གྱིས་དྲི་མ་སྤྲ་བ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་སྤང་
དཀའ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་འཕགས་པའི་ལམ་གྱི་སྤང་བྱ་མཐར་
ཐུག་ལོ། །འོ་ན་བདེན་འཇིག་གྱི་རྣོས་པ་དང་། བདེན་མེད་འཇིག་
པའི་རྣོས་པ་གཉིས་ལ་བྱུང་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། དཔེར་ན་འཇིག་
ཉེན་ཐ་མལ་པའི་སྤང་བ་དག་ཆགས་བཞེན་འབྱུང་གི་དོར་བྱ་སྐྱེ་
ཤི་གཉིས་ནི་བདེན་འཇིག་གྱི་རྣོས་པ། མི་ལམ་གྱི་བྱ་སྐྱེ་ཤི་གཉིས་
སང་པའི་སྤང་བ་ལ་རྣོས་ན་བརྒྱན་པའི་རྣོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་
མི་ལམ་ན་མི་ལམ་ངོ་མ་ཤེས་པའི་ཐ་མལ་པའི་མི་ལམ་མི་བཞིན་
པ་ན་བདེན་པར་འཇིག་པ་ལྟ་བུ་བདེན་པའི་རྣོས་པ་དང་། མོ་
སྐྱེ་ཐ་མལ་པའི་སྤང་བ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པ་ནི་བདེན་པའི་རྣོས་

པ་ཡིན་ལ། བྱང་སེམས་སྒྲིབ་ལམ་པ་ལྟ་བུ་མི་ལམ་ལ་མི་ལམ་དུ་
རོ་ཤེས་པས་མི་ལམ་བརྒྱུན་པར་འཛིན་པ་དང་། རྒྱ་མ་མཁན་གྱི་
རྒྱ་མ་བརྒྱུན་འཛིན་པ་སོགས་ཉམ་རང་འཕགས་པའི་མཉམ་རྗེས་
ཐམས་ཅད་དང་བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྗེས་སོབ་ཀྱི་སྒྲིབ་བརྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་
ནི་བདེན་མེད་འཛིན་པའི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ལ་དེ་དག་དང་བྲལ་བ་
ནི་བདེན་པ་བདེན་མེད་ཀྱི་སྒྲིབ་བྲལ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། དེ་
སྒོ་ལ་ལྟོས་གཉིས་ཆར་བདེན་པ་སྟེ། །དོན་གསལ་མཚོང་ལ་གཉིས་
ཀའང་བརྒྱུན་པར་འདོད། །ཅེས་སོ། །

དེས་ན་གཟུང་དོན་ཉོག་པ་སྤང་སོགས་ཀྱི་དོན་སེམས་
ཅམ་དང་དབྱེ་མ་ཐལ་རང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཁས་ལེན་དགོས་
ཀྱང་། དབྱེ་མ་རང་རྒྱུད་ཁོ་ན་ལ་སྒྲིབ་ན་དྲང་དོན་ཅམ་གྱི་དགོངས་
པ་སྤོགས་གཅིག་ཅམ་དུ་ཟད་དེ། ཤེས་སྤྱིན་མདོ་བརྟན་བཙུག་
མཐའ་དག་ངེས་དོན་མཐར་ཐུག་དབྱེ་མ་ཐལ་འགྱུར་ལྟར་འཐད་
པའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་ཚོད་ལན་གཉིས་ལས།

ཚུད་པ།

དང་སོ་ནི། ལྷ་བཀ་རྒྱ་བ་དང་མདོ་ལྷེ་པ་རྣམས་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྣོང་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་
པས་ཉོན་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་སྣོང་ནས་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་འབྲས་བུ་སོབ་པར་མི་
བཟོང་པར། དེ་ལ་སྐད་ཅིག་བཙོ་ལེན་ནི། །མ་མཚོང་མཚོང་སྤྱིར་མཚོང་བའི་ལམ། །ཞེས་པ་
ལྟར། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་མཚོང་བ་དང་བསྐྱོན་པ་ནི་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་འབྲས་
བུ་སོབ་པ་དེའི་ཐབས་ལྟ་འདོད་པས་རྒྱས་པ་དང་། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་སོ་སྟེག་

འཕྲུལ་དང་། ཀུན་འཕྲུང་དང་། འཕྲོག་པ་དང་། ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་རྣམས་མཐོང་བས་
རྒྱལ་བསྐྱེད་ལས་རྣམས་པར་གྲོལ་བར་འཕྲུང་གྱི། ལྷོང་པ་ཉིད་དེ་ཚོས་ཐམས་ཅད་
རང་བཞིན་མེད་པ་མཐོང་བས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེན། ཞེས་པ་བྱེ་མདོ་གཙོ་བོ་རྣམས་ལ།
མེས་ཅམ་རང་རྒྱུད་རྒྱུ་མོང་དུ་ཉན་རང་གིས་བདེན་པ་མཐོང་བས་གྲོལ་འཕྲུང་གྱི།
ལྷོང་ཉིད་མཐོང་བས་ཅི་ཞིག་ཅེས་རྣམས་ལ། མེས་ཅམ་སངས་རྒྱལ་གྱི་གཉིས་མེད་ཤེས་པ་
བདེན་པ་མཐོང་བས་གྲོལ་འཕྲུང་གྱི། ལྷོང་ཉིད་མཐོང་བས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས་རྣམས་ལ། ཞེས་
ཚེན་སྐབས་རང་རྒྱུད་པའི་རྣམས་པ་མེད་དོ།

གཉིས་པ་ལན་ལ་ལྷུང་དང་། རིགས་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་
ལྷུང་དྲུང་པ་དངོས་དང་། ལྷུང་ལྷུང་མ་གྲུབ་པའི་རྣམས་ལྷོང་
ཐེག་ཚེན་བཀའ་བསྐྱེད་པ་གཉིས་ལས།

ལྷུང་གིས་ལན།

དང་པོ་ནི། གང་གི་རྒྱུར་ཤེས་རབ་གྱི་ས་རྩ་ལ་རྒྱུ་ལྷོང་པ་ཉིད་
གྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལམ་འདི་ནི། མེད་པར་བྱང་རྒྱུ་གསུམ་པོ་གང་ཡང་མེད་
པར་གསུངས་ཏེ།

ལྷུང་བར་མ་ལས། རབ་འབྱོར་ཉན་ཐོས་གྱི་བྱང་རྒྱུ་
ཐོབ་པར་འདོད་པས་ཀྱང་ཤེས་རབ་གྱི་ས་རྩ་ལ་རྒྱུ་ལ་འདི་
ཉིད་ལ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། རབ་འབྱོར་རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་བྱང་
རྒྱུ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་ཀྱང་ཤེས་རབ་གྱི་ས་རྩ་ལ་རྒྱུ་
ལ་འདི་ཉིད་ལ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། རབ་འབྱོར་སྐྱེན་མེད་པ་
ཡང་དག་པར་རྒྱུ་ལ་འདི་བྱང་རྒྱུ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་ཀྱང་

གཞུང་ཤེས་རབ་གྱིས་མ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པ་འདི་ཉིད་ལ་བསྐྱབ་པར་
བྱའོ། །ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ། །བྱེ་མདོ་ལ་ལྷུང་འདི་དྲངས་པ་
དོན་མེད་དེ་དེ་ལ་ཐེག་ཆེན་མ་གྲུབ་པའི་སྦྱིར། ལུ་སྟེགས་བྱེད་
ལ་ནང་པའི་ལྷུང་བཞིན་སྟེམ་ན། ལྷུང་བྱེ་མདོ་ཁོ་ན་ལ་མིན་གྱི་
རང་རྒྱུད་མན་ཆད་ལ་དྲང་དགོས་ཏེ། ཉན་རང་གིས་བདག་མེད་
གཉིས་ཆར་རྟོགས་པའི་ལྷུང་ཡིན་པའི་སྦྱིར། རང་རྒྱུད་སེམས་
ཙམ་གཉིས་ལ་གྲུབ་ཅིང་བྱེ་མདོ་གཉིས་ལ་མ་གྲུབ་ཀྱང་ལུ་སྟེགས་
བྱེད་དང་མི་མཚུངས་ཏེ་སྟོན་པ་གཅིག་ཡིན་པའི་སྦྱིར། དེས་ན་
ཐེག་ཆེན་གྱི་ལྷུང་སངས་རྒྱས་གྱི་བཀའ་བསྐྱབ་པ་ཞུང་བྱང་ཡིན་
པའང་གནད་དོན་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཐེག་ཆེན་བཀའ་བསྐྱབ་པ།

གཉིས་པ་ལ་གྲུབ་པར་མཚུངས་པ་དང་། མ་གྲུབ་པ་མཚུངས་པ་
གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚེག་འདི་ཐེག་དམན་བྱེ་མདོ་གཉིས་གྱིས་
མ་བཟོད་ནས་གལ་ཏེ་སྟོང་པ་ཉིད་ཏུ་སྦྱོར་བའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་གྱི་བཀའ་
ཡིན་པ་མ་གྲུབ་སྟེ་རང་བཟོ་ཡིན་པའི་སྦྱིར་ཞེ་ན། །འདིར་གཞན་དང་ལན་མཚུངས་
པའི་སྟོན་ས་ལུན་དཔྱད་བཞི། བྱིད་གྱི་ལྷུང་ནི་བཙམ་ལུན་གྱི་བཀའ་རི་ལྟར་
གྲུབ་སྟེ་ཐེག་ཆེན་བཀའ་བསྐྱབ་བྱེད་ལས་ཆད་མ་ལུགས་པ་འགའ་ཞིག་ཡོད་པར་མ་
མཐོང་ངོ། །རྒྱ་མཚོན་གང་གི་སྦྱིར་ཞོད་དང་ཁོ་པོ་ཅག་གཉིས་ཀ་ལ་བདག་གི་
ལྷུང་འདི་ལྷུང་ཉིད་ཏུ་གྲུབ་ལ། །ཞོད་གྱི་ལྷུང་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། དང་པོ་

སྡེ་ཚོན་གྱི་ཡུང་དེ་ཁས་ལེན་པའི་ཚོན་མོལ་དུ་གྱུབ་མཐའ་ལ་མ་ལྷགས་པའམ། ལུ་སྡེ་གས་
 རྱེད་གྱི་གྱུབ་མཐའ་ལ་གནས་པའི་ཚོ་**ཚོན་ལ་**ཐེག་དམན་**འདི་**ཡུང་དུ་མ་གྱུབ་ལོ། །
 གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་ཉིད་དུ་གླ་མ་དང་སློབ་མ་བརྒྱད་པ་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་
 ལ། དེ་ཡང་མདོ་སྡེ་ལ་འཇུག། འདུལ་བ་སྒྲིང་། ཚེས་ཉིད་དང་མི་འགལ་བ་དེ་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་བཀའ་ཡིན་ལ། གཞན་ཐེག་ཆེན་ནི་བསྟན་པའི་གཏད་རབས་བརྟུན་ལྟ་བུ་གླ་སློབ་བརྒྱད་
 པ་དང་སྡེ་སྡོད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། **རྒྱུན་ཏེ་རྒྱུ་མཚན་གང་**
གིས་ནི་དེར་ཡིད་ཆེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གླ་སློབ་ཀྱི་བརྒྱད་པ་དང་སྡེ་སྡོད་ཀྱི་རྣམ་
 བཞག་དེ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་སོ་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཡུ་ལུ་ཅག་ཚོད་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་དེ་ལས་
 གཞན་པ་གཉིས་ལ་གྱུབ་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཡུང་ནི་གླེང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། ཐེག་པ་
 ཆེན་སོ་ནི་དེ་ལས་བརྒྱལ་བ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། **གཞན་གང་ཡང་ཅུང་བ་གཉིས་**ཀྱིས་
འདོད་པས་བདེན་པའི་དོན་ཡིན་ན་ནི། **འིག་བྱེད་སོགས་ཀྱང་བདེན་**
པ་ཉིད་དུ་གྱུབ་པར་འགྱུར་ཏེ་ལུ་སྡེ་གས་ཀྱི་གང་ཡང་ཅུང་བ་དུ་མས་ཁས་ལེན་པའི་
 ཕྱིར་སོ། །གལ་ཏེ་ཐེག་ཆེན་ཡུང་མ་ཡིན་ཀྱི་ཚོན་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 དོར་བྱ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། ཚོན་གྱི་ཡུང་ལ་ཚོན་དང་ལུ་སྡེ་གས་པ་རྣམས་ཡང་
 དག་ཡིན་མིན་དུ་ཚོད་པ་དང་། ཚོན་གྱི་ཁས་གྲངས་པའི་ཡུང་ལས་ནང་སྡེ་གཞན་
 པ་རྣམས་ལ་ཡང་རང་གི་སྡེ་པ་ལས་གྱུས་པ་རྣམས་དང་སྡེ་པ་གཞན་དག་གིས་
 ཀྱང་། **ཚོན་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོར་བྱར་འགྱུར་**སོ། །དེ་ལྟར་
 ལན་དང་ལུན་འབྲིན་པ་མཚུངས་པར་བརྗོད་ནས།

གཉིས་པ་འིགས་པས་དགག་པ་ལ། རྒྱས་པར་བཤད་པ་
 དང་། དོན་བརྒྱལ་ནས་སྤོང་ཉིད་སློམ་པར་གདམས་པའོ། །

རིགས་པས་དགག་པ་རྒྱས་བཤད།

དང་པོ་ལ་བདེན་སྟོང་མེད་དགག་མངོན་སུམ་རུ་མ་རྟོགས་ན་
དམན་འབྲས་ཀྱང་མི་ཚོའི་ཐལ་འགྱུར་དང་། སྟོང་ཉིད་སྟོས་
བལ་རྟོགས་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་རྗེས་འགྲོའི་སྟོན་ས་ལྷང་
འདས་ཆེན་པོ་མངོན་སུམ་མཛད་པའི་ཚུལ་ལོ།

དམན་འབྲས་མི་ཚོའི་ཐལ་འགྱུར།

དང་པོ་ལ་བསྟན་བཤད་བསྟུ་གསུམ་ལས།

མདོར་བཟུན།

དང་པོ་ནི། ཡང་གཞན་གྱིས་ཁས་ཐོབ་པ་ལ་བྱང་པར་གྱི་སྟོན་ས་སུན་འབྱིན་པ་བཟོད་
པའི་གྱིར་བཤད་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་བསྟན་པའི་རྩ་བ་དགེ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་
ན། །སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་བདེན་པ་བཞི་མི་རྟག་སོགས་མཛོང་བ་ལས་ཉན་མོངས་
སྣངས་པའི་དགེ་སྟོང་རུ་རྒྱུར་པ་ཉིད་ཀྱང་དཀའ་བར་གནས་སོ། །དགེ་སྟོང་
འབའ་ཞིག་དཀའ་བ་མ་ཡིན་པར་སེམས་ནི་ཆ་མེད་ལ་བདེན་འཛིན་གྱི་དམིགས་
པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྷག་མེད་ལྷ་ངན་ལས་འདས་པའང་དཀའ་
བར་གནས་ཏེ།

མདོར་ན། དགེ་སྟོང་ཉིད་ཀྱང་དཀའ་བར་གནས། །ལྷ་
ངན་འདས་པའང་དཀའ་བར་གནས། །ཞེས་པས་ཉན་རང་དགྲ་
བཅོམ་ལྷག་བཅས་སོགས་དགེ་སྟོང་ཡང་ཚོའི་མི་སྲིད་ཅིང་། དེར་
མ་ཟད་ལྷག་མེད་ཀྱི་རྒྱུང་འདས་ཚོའི་ཐལ་འགྱུར་དཀའ་བར་གནས་

ཞེས་བསྐྱེད་ཚོགས་ཀྱང་འང་གཉེས་འབྱུང་བ་ནི་ཐེག་དམན་གྱི་དགྲ་
བཅོམ་ཉེར་ཞི་གཉེས་ཀྱང་མི་ཐོབ་ན་ཐེག་ཆེན་སངས་རྒྱལ་གྱང་
མི་ཐོབ་པ་ལྟ་ཅི་སྒྲོས་ཞེས་པའི་དོན་རྟོ།།

དཔེར་ན་མཚོན་ལ་འདུན་བཟང་གིས་ཡང་སྐྱེ་ལྷན་
བརྗོད་གྱི་ཚོན་སྐྱོང་གཤམས་པའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་འགྲེལ་བཤད་
ལས། ལྟ་སྐྱེན་ལ་ཡང་ནོར་ཡོད་མཚོན་སྐྱེན་ལ་ཡང་ནོར་ཡོད་ཅེས་
བརྗོད་པ་དེ་གཉེས་མ་ཟད་བྱུང་འཇུག་བཤེས་ལ་ཡང་ནོར་ཡོད་
ཅེས་གསུམ་པར་གྱུར་པའི་གང་ཟག་བསྐྱེད་ཚོགས་ཡིན་ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར་བསྐྱེད་ཚོགས་གསུམ་ཡོད་ན་དོན་ཚན་བཞི་པ་ལོགས་བསྐྱེད་
གཞུང་གི་གྱི་འགྲིག་ཡིན་པ་ལྟར་གྱེ་མདོ་སེམས་ཅམ་བཅས་གྱི་
ལྷན་ལ་རྒྱུ་གས་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱིས་ཀྱང་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་
མ་རྟོགས་ཀྱང་སངས་རྒྱ་བར་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་དགག་དམོས་
པའི་སྤྱིར། དེས་ན་ལོག་ཏུ་འཆད་པ་ལྟར་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལྟ་བུ་སྒྲོས་
བྲལ་འཁོར་འདས་མཉམ་ཉིད་རྟོགས་ན་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པར་
འགྱུར་བར་རྗེས་འགྲོའི་སྐོ་ནས་བརྟན་པ་ལྟེ་ལ་སྐྱབས་འདིར་
ལྷན་གྱིས་བསྟན་རྟོ།།

ལོ་ན་གཟུགས་སྟོང་པའོ། །སྟོང་པ་ཉིད་གཟུགས་
སོ། །གཟུགས་ལས་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་གཞན་མ་ཡིན་ལོ། །སྟོང་པ་ཉིད་
ལས་ཀྱང་གཟུགས་གཞན་མ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱང་སྐྱེ་
དག་གིས་ཅི་ཞིག་བསྐྱེད་ཞེ་ན། ཚོས་ཅན་གཟུགས་སུ་གྱུར་པ་ནི་ཚོས་
ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད། ཚོས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ལས་ཚོས་ཅན་གཟུགས་སུ་

སྤང་བ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཚོས་ཚོས་ཅན་ཐ་དང་དམ་ཞེ་ན། ཚོས་ཅན་གཟུགས་ལས་ཀྱང་ཚོས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་གཞན་མ་ཡིན་ལ། ཚོས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ལས་ཀྱང་ཚོས་ཅན་གཟུགས་གཞན་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཚོས་ཚོས་ཅན་གཅིག་གམ་ཞེ་ན། དེའང་མིན་ཏེ་གཅིག་ཐ་དང་གྱི་སྟོས་པ་དང་བུལ་བའི་སྲིད། ཀྱང་སྐྱ་གཉིས་ཀྱི་གཅིག་ཡིན་པ་དགག་པ་ཤུགས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ནི་བསྐྱ་ཚིག་གིས་དཔེ་བརྗོད་ཅམ་མོ། །

དེས་ན་བྱེ་སྐྱའི་དབང་ཏུ་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་ལོངས་སྤྱོད་མི་འདོད་པས་ན་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་དབང་བཅོམ་ཐམས་ཅད་ལྷག་བཅས་ལྷག་མེད་གཉིས་ལས་མི་འདའ་བ་དེས་ན་ཤེར་མདོ་ལྷ་ཤུ་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་ཏུ་སྟོན་ཅིང་ཐབས་ཤེས་ཚང་ལ་མ་ལོར་བ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མ་གྲུབ་ན་བསྟན་ཅ་དཔལ་རང་བྱུང་གི་བསྟེན་རྗོགས་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཐེག་ཆེན་གྱི་དོན་དམ་པའི་དགོས་པའི་མི་སྲིད་དེ་དཔེར་ན་རྒྱ་མ་ཚང་བའི་འབྲས་ཤུ་བཞིན། ཐེག་ཆེན་གྱི་གཞུང་ལ་མ་བཞེན་ན་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ལས་ཐེག་ཆེན་པའི་ལམ་ཚང་བར་མ་བསྟན་པའི་སྲིད་དང་། ཐེག་དམན་གྱི་དབང་ཏུ་བྱས་ན་དཔལ་རང་བྱུང་གི་བསྟེན་རྗོགས་རང་རྒྱལ་དང་ཉན་ཐོས་ལྷག་བཅས་དོན་དམ་པའི་དགོས་པའི་དང་དེར་མ་ཟེན་ཚུར་ཤོག་དང་སྟོན་པ་ཁས་སྲུངས་དང་གསོལ་བཞིས་བསྟེན་རྗོགས་ཤོགས་སྟོན་དང་ད་ཚོག་ལ་བཞེན་པའི་དགོས་པའི་ཀུན་གྱང་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཚོས་འཁོར་སྟོར་བ་པོ་སངས་རྒྱས་མེད་པའི་སྲིད། ཤེར་སྲིན་མདོ་ཡི་ལུང་དོན་རིགས་ཅན་གསུམ་ཆར་གྱིས་

ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་ན་ལྷག་མེད་གྱི་རྒྱུར་འདས་
ཀྱང་དཀའ་བར་གནས་ཏེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་ནི་བདེན་
འཛིན་གྱི་དམིགས་པ་དང་བཅས་པའི་སྲིད། མདོ་སྡེ་པ་རྣམས་ན།
ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་ན་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་
སོགས་མི་ཐོབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་སྣ་མ་གྱི་སྐྱོད་དང་མཚུངས་ཤིང་སྟོང་
ཉིད་མ་རྟོགས་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་སངས་རྒྱལ་གྱི་མི་ཐོབ་པའི་ཐལ་
འགྱུར་གྱི་སྐྱོད་ལ་བསྟན་ཏོ། །

སེམས་ཅོམ་པ་དང་རང་རྒྱུད་གཉིས་ལ་ཐེག་ཆེན་
བཀའ་རྒྱུད་མི་དགོས་པས་བསྟན་ཅུང་དགོས་མེད་པའི་ཐལ་
འགྱུར་ཡོངས་རྒྱུ་མི་དགོས་ལ། བདག་མེད་གཉིས་མ་རྟོགས་
ན་དངོས་བསྟན་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་མི་ཐོབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་
དགོས་ལ་གྱུར་སྐྱོད་ལྷག་སངས་རྒྱལ་མི་ཐོབ་པའི་ཐལ་
འགྱུར་སེམས་ཅོམ་པ་ལ་དགོས་ཀྱང་རང་རྒྱུད་པ་ལ་མི་དགོས་
ཏེ་སངས་རྒྱལ་གྱིས་ཚོས་ཉིད་སྟོང་གྲལ་རྟོགས་པ་ལ་ཐལ་རང་
བྱུང་བར་མེད་པའི་སྲིད་ཤོ། །

རང་རྒྱུད་པ་ཁ་ཅིག་ཚོས་བདག་སྲུང་པོ་བདེན་འཛིན་གྱི་
དམིགས་པ་དེའང་རགས་པས་འཆིང་ལ་སྐྱ་བས་མི་འཆིང་སྟེ་སྲུང་
ཆེན་སོགས་ཐག་པས་འཆིང་ལ་སྐྱ་ཉག་གིས་མི་འཆིང་བ་བཞིན་
སྟམ་ན། འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་སྲིད་ཤོ་ལ་ན་རང་མཚན་གྱིས་སྲུང་
པ་ཞིག་ཡོད་ན་དེ་རྣམས་བདེན་མོད། འདི་ནི་རིགས་པ་རྣམས་སྐྱར་
ཅོམ་སྟེ། ཐག་པས་འཆིང་བ་མ་དེས་ཏེ་ཤིག་སྟོང་སོགས་མི་འཆིང་ལ།

སྐྱུ་ཉུག་གིས་མི་འཆིང་བ་མ་དེས་ཏེ་སྲོག་ཆགས་སྤྲོ་མོ་འཆིང་བའི་
 སྤྱིར། ལུ་སྤྱིགས་འགའ་ཞིག་སྐྱུ་ཡི་ཆེ་མོ་བརྒྱུར་ཞིག་པའི་བདག་
 སྤྲོ་མོ་ཁས་ལེན་པ་དང་། འགའ་ཞིག་ཆེ་སྤྱི་མཐེ་བོང་ཅན་རྒྱུང་
 སྤྱི་ཡུངས་འཇུ་ཅན་དང་། ལ་ལ་རང་ཡུས་ཅན། འགའ་ཞིག་ནམ་
 མཁའ་ལྟ་བུ། ལ་ལའི་རི་རབ་བདག་གི་ཡུས་ཚི་ཤིང་སོགས་བ་སྐྱུ་རྒྱུ་
 མཚོ་རྣམས་བཤང་གཅི་ཁས་ལེན་སོགས་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་། བདག་
 ལྟ་ཅན་ལུ་སྤྱིགས་བྱེད་ལྟ་ལོག་ཅན་རིགས་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པ་
 ལས་ཡུལ་ཆེ་རྒྱུང་ལ་བདག་ཆེ་རྒྱུང་བཀའ་བསྟན་བཅོས་ཚད་ལྡན་
 གང་དུ་འཛིན་ཡུལ་སྤྲོ་རགས་ལ་བདག་འཛིན་ཆེ་རྒྱུང་ཡང་མ་
 གསུངས་ཤིང་གལ་ཏེ་དེ་འདྲ་སྲིད་ན་འཁོར་བ་རང་མཚན་པའང་
 ཆེ་རྒྱུང་དུ་མ་ཁས་ལེན་དགོས་ན་ཏེ་ཅང་ཐལ་ལོ། །

དེས་ན་འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་རང་གི་རྣམ་ཉོན་སྤྱི་དབེར་
 བ་རི་དུགས་མེ་ཡི་བརྒྱལ་ཞུགས་ཅན་མེ་ཡིས་མི་འཚོག་ལ། རྒྱ་
 གནས་ཀྱི་སྲོག་ཆགས་རྒྱས་མི་འཚུབ་ཅིང་གཞན་འགའ་ཞིག་མེས་
 འཚོག་ཅིང་རྒྱས་འཚུབ་སྤྱི། དུག་ཟ་བུ་ལ་བདུད་ཚིར་འགྱུར་ལ། འོ་
 མ་དུག་རྒྱལ་ལ་དུག་ཏུ་འགྱུར་བ་སོགས། མདོར་ན་རྒྱ་སོར་གང་
 ལ་རིགས་དུག་གི་མཚོང་རྒྱལ་དུ་མར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་
 སེམས་ཅན་ཡན་ཆད་གཟུགས་ཅན་སྤྲོ་རགས་གཉིས་བདེན་གྲུབ་
 རིགས་པས་མི་གྲུབ་པས་བྱེ་མདོའི་ཡུགས་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྲན་ཆ་མེད་དོན་
 དམ་འཛིན་པ་དང་། ཤེས་པ་སྐྱད་ཅིག་ཆ་མེད་སེམས་ཅན་མན་
 ཆད་ཀྱིས་བདེན་འཛིན་གྲུབ་མཐའི་ལོག་ཉོན་དེ་དག །འཕགས་

པ་དག་བཅོམ་པའི་ཉམས་ལྗོངས་དངོས་ལ་སྐྱུར་བ་ནི། དངོས་པོའི་
གནས་ཚུལ་དང་། གྲུབ་མཐའི་ལོག་རྟོག་ཤན་མ་སྤྱིད་པའི་གཏམ་
ཏུ་བྱེད་དོ། །དེས་ན། རྣམ་རྟོག་མ་རིག་ཆེན་པོ་སྟེ། །འཁོར་བའི་རྒྱ་
མཚོར་ལྷུང་བྱེད་ཡིན། །མི་རྟོག་ཏིང་འཛིན་ལ་གནས་ན། །མཁའ་
བཞིན་སྐྱིབ་པ་མེད་པར་སྤོངས། །ཞེས་སོ། །

རང་རྒྱུད་པ་འགའ་ཞིག་རྒྱལ་ལྷ་བྱ་སྤྱོད་མོར་བདེན་པར་
ཞེན་ན་འཆིང་ལ་མངོན་ཞེན་མེད་ན་མི་འཆིང་བར་འདོད་པ་
དང་། ཡང་ཉན་རང་དག་བཅོམ་པས་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདག་
མེད་རྟོགས་ན། །ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་ལ་མེད་འོགས་དང་
རྒྱལ་སྐྱེལ་གསུག་པའི་ཚང་སྟོན་པོའི་སྤྱིང་ལྷ་བྱ་ཤིན་ཏུ་སྐྱེད་པར་
གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ཞེ་ན། །འོ་ན་ཚོའི་འདོད་པའི་ཉན་
རང་ལས་ཀྱང་འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་ཐ་མལ་པ་དེ་འཁོར་བ་
ལ་ཤིན་ཏུ་སྐྱེད་ནས་ངེས་འབྱུང་སྐྱེ་རིགས་པར་ཐལ་བདེན་འཛིན་
ཤིན་ཏུ་རགས་པའི་སྤྱིར།

འོ་ན་བྱང་འཕགས་དང་སངས་རྒྱས་གཉིས་ཀྱང་སྲ་མ་སྲ་
མ་ལས་སྤྱི་མ་ཤིན་ཏུ་འཁོར་བ་ལ་སྐྱེད་རིགས་པ་ཐལ། ཉན་རང་
ལས་བྱང་འཕགས་དང་སངས་རྒྱས་གཉིས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ཚུལ་
ཁོང་ནས་ཁོང་ཏུ་བྱུང་པར་ཏུ་འཕགས་པའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། །འདོད་
དེ། ཉན་རང་འཕགས་པའི་ངེས་འབྱུང་ལས་བྱང་སེམས་འཕགས་
པའི་ངེས་འབྱུང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ་ཕ་དཔའ་བོའི་བྱ་བུལ་ཏུ་ལྷུས་པ་
རྣམ་འཁོར་བ་ལ་འཇུག་པར་གསུངས་པ་ནི། ཕ་རོལ་པོ་དག་བོ་ལ་

ཡོན་ཏན་མཚོང་སྟེ་དགའ་ནས་དག་ནང་མཚོང་སྟེ་འགྲོ་བ་མིའི་གྱི།
དག་ལ་ཤིན་ཏུ་སྐྱོན་མཚོང་ནས་རང་གི་བྱ་དེར་སྟོང་རྗེས་སྟེས་ནས་
གནས་དེར་བཞག་མ་ལུས་པ་བཞིན་ནོ། །

གནད་དོན་ནི། བདེན་འཛིན་གྱིས་སྐྱག་པ་ནི་ཚོར་བ་
སྐྱག་བསྐལ་རང་མཚོན་པ་ཡིན་ལ་ཉན་རང་དག་བཅོམ་དང་བྱང་
འཕགས་རྣམས་ལ་དེའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་སྐྱག་པ་སྲིད་ལ་སངས་
རྒྱས་བཅོམ་སྟེན་འདས་ལ་བག་ཆགས་ཀྱང་མི་སྲིད་དོ། །དེའང་
འཁོར་བ་ལ་སྐྱོན་ཏུ་མཚོང་བ་དེ་ལ་སྐྱོ་བ་ནི་ངེས་འབྱུང་ཡིན་ལ་
དེས་དྲངས་པའི་ཐུགས་རྗེ་ནི་སངས་རྒྱས་བྱང་ལེན་ལ་ཡོད་
ཅིང་སྐྱག་པའི་བག་ཆགས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཉན་རང་དག་བཅོམ་
ལ་ཡོད་ཅིང་དེ་ཡན་ཆད་ས་བཅུ་རྒྱུན་མཐའ་མན་ཆད་ལ་སྤྲོ་
ཡོད་དེ། སྐྱག་བསྐལ་གྱི་བག་ཆགས་ཡིན་པ་གང་ཞིག་སངས་རྒྱས་
ལ་མེད་དེ་བག་ཆགས་སྤངས་ཟིན་པའི་སྲིད་སྲིན་ལས་རྟག་འབྲུབ་
སྐྱེན་གྱུ་ཏུ་འབྱུང་བའི་གནད་ཀྱང་འདི་ལོ། །

ཉན་རང་དག་བཅོམ་དང་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་ལ་ངེས་
འབྱུང་གོང་ནས་གོང་ཏུ་འཕགས་པ་ནི་དཔེར་ན་སྐྱོན་པ་ལ། སྐྱོ་མ་
སངས་བའི་གང་ཟག་གིས་སྐྱོ་ཤས་སྟོང་རྗེས་སྟེས་བཞིན་ནོ། །རང་
རྒྱུད་མན་ཆད་ཀྱིས་ཉན་རང་གིས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པ་
དང་། ལེན་ཚམ་མན་ཆད་ཀྱིས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཚོས་
བདག་མེད་པར་མ་རྟོགས་པར་འདོད་པ་ནི་ངེས་དོན་གྱི་ལུང་དང་
དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པ་དང་འགལ་ལོ། །དེས་ན་ལུ་སྟེགས་བྱེད་གང་

འཇུར་ཞེ་ན། འོ་ན་ཉོན་མོངས་སྤངས་པ་དྲོར་ཉིང་དེའི། །དེ་མ་ཐག་ཏུ་ནམ་གྲོལ་
དགུ་པའི་སྐབས་སུ་གྲོལ་བ་དེར་འཇུར་རོ། །དེ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། ཉོན་
མོངས་པ་མེད་ཀྱང་ཁྱེད་འདོད་པའི་ལྷག་བཅས་འཕགས་པ་དགུ་བཙམ་པ་དེ་
དག་ལ། །ལས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་རྒྱུན་པར་མཐོང་བ་ཡིན་པས། །དེ་
བས་ན་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པའི་རྗེས་ལ་གྲོལ་བར་འཇུར་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པའི་ལྷགས་ལ་ལྷག་བཅས་
དགུ་བཙམ་ལ་བདེན་འཇིན་ཅན་གྱི་ཚོར་བ་ཡོད་པས་སྲིད་པ་
རང་མཚན་པ་ཡོད་པ་ཐལ་བ་བརྗོད་པ་དངོས་བརྟན་ཡིན་ལ།
ལྷགས་བརྟན་ལ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་རང་
ལྷགས་ལྟར་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་སུ་བརྟན་པ་ཡིན་པས་
ཉོན་རང་དགུ་བཙམ་ལ་བདེན་འཇིན་མེད་པས་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་
སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་། འཇུར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ། རྒྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་
སྤྲུག་བསྐྱེད་སོ་སྦྱེ་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ནས་སྲིད་ཚེ་བར་གྱི་བདེན་
འཇིན་རགས་པ་ཚ་བ་དུང་འབྱེན་ཟེན་ཀྱང་འདི་ལྟར་འདུ་བྱེད་ཀྱི་
སྤྲུག་བསྐྱེད་སོ་སྦྱེ་ལ་སྣོས་ན་སྤྲོ་མོ་དང་། བྱང་འཕགས་ལ་སྣོས་ན་
རགས་པ་ལྷན་ལ། བདེན་འཇིན་མིན་པས་ཚོར་བའི་བག་ཆགས་ལ་
བརྟེན་ནས་སྲིད་པ་སྤྲོ་མོ་བག་ཆགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་འབྱུང་བས་ན་མ་
རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས། ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་བསམ་གྱིས་མི་འབྲུབ་པའི་
འཆི་འཕོ་བ། ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་དང་བཅས་པ་ནི་འཁོར་
བ་སྤྲོ་མོ་མི་ལམ་ངོ་ཤེས་པས་མི་ལམ་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བ་དང་རྒྱ་མ་
ཤེས་པས་རྒྱ་མ་སྦྱོང་བ་བཞིན་སྤང་སྲུ་ལ་ཉོན་རང་དགུ་བཙམ་

དང་བྱང་འཕགས་ཐམས་ཅད་ལ་འཛིན་པ་ཡོད་དོ། །

འདིར་བག་ཆགས་ཀྱང་ས་བོན་ཁོ་ན་མིན་ཏེ་ཉན་རང་
དགྲ་བཙུག་དང་བྱང་འཕགས་ཀྱིས་ལས་ཉོན་གྱི་བག་ཆགས་
མདོན་འགྱུར་དང་། ས་བོན་ཐམས་ཅད་ལ་བག་ཆགས་ཞེས་པའི་
བརྗོད་དང་ཐ་སྐད་ཚོར་ཡང་བའི་དབང་རུ་བྱས་སོ། །དེའང་རིགས་
གཅིག་ཀྱང་སྤྲ་རགས་རུ་མར་ཤེས་དགོས་སོ། །

འོ་ན་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་གང་ཞེ་ན། བདེན་འཛིན་
དང་བཅས་པའི་ཆགས་སྤང་སོགས་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་དངོས་
དང་། དེའི་བག་ཆགས་བདེན་མེད་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཆགས་སྤང་སོགས་
ཉོན་མོངས་དངོས་ཀྱི་བག་ཆགས་དཔེར་ན་སྤྱི་ཚེ་དངོས་སྤང་ཟེན་
ནའང་ཤོག་གུ་ལ་སྤྱི་ཚེའི་དྲི་བོ་བ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་མ་རིག་པ་
དང་སྤྱི་དང་པོ་སོགས་ཀྱི་བག་ཆགས་ནི་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་སའོ། །

ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ནི་བདེན་འཛིན་བཅས་པའི་དགེ་
མི་དགེ་ལུང་མ་བརྟན་གསུམ་ནི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་ཡིན་ལ་དེ་
གསུམ་ཉན་རང་དགྲ་བཙུག་ཡན་ཆད་བྱང་འཕགས་མན་ཆད་
འཕགས་པ་འོག་མ་གསུམ་གྱིས་བདེན་མེད་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་བསགས་
པ་ནི་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་སོ། །ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ཞེས་བྱ་བ་གཉེན་སོ་
བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སོགས་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་
ཀྱིས་འཕགས་ལམ་སྤྱི་མ་བརྟེན་པ་ལྟ་བུ་བསམ་ན་མིན་ཏེ། མ་རིག་
བག་ཆགས་ཀྱིས་ལྟན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་བྱས་ནས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
འབྱུང་བ་མི་སྲིད་དེ་ལྟན་པས་ལྟན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་ལ་བརྟེན་ཏེ་

སྣང་བ་འབྱུང་བར་ཁས་ལེན་ན་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སོ། །

བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་འཆི་འཕོ་བ་ནི་དཔེར་ན་མ་དག་
སྐྱུལ་སྐྱུའི་ཞིང་ན་སྟོན་པས་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་སོགས་ཀྱི་སྐྱེ་ཤི་
རང་མཚན་པར་སྣང་བ་དང་། དེའི་འཕོར་སོ་སྐྱེ་ཐམས་ཅད་
དང་རྒྱན་ལྷགས་སོགས་འཕགས་པ་འགའ་ཞིག་གི་སྐྱེ་ཤི་རང་
མཚན་པ་དེ་འདྲ་མེད་པའི་དོན་ཏོ། །མཚོག་གི་སྐྱུལ་སྐྱུའི་དག་པའི་
ཞིང་ཁམས་སུ་འདྲེན་པ་འོད་དཔག་མེད་ལ་གཞན་སྣང་གི་སྐྱེ་ཤི་
རང་མཚན་པ་མེད་ཅིང་། བདེ་བ་ཅན་ན་ཉན་རང་ལྷག་མེད་ཀྱང་
འགོག་པ་ལས་ལྡང་ནས་བརྒྱས་ཏེ་སྐྱེ་བ་བཞེས་པ་དང་། ལོངས་
སྐྱུའི་ཞིང་ན་སྟོན་པ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐྱེ་གཞན་སྣང་དུ་མི་རྟག་
པ་སྐྱད་ཅིག་མ་ཅོམ་མ་གཏོགས་སྐྱེ་ཤི་རང་མཚན་པ་མེད་ལ་དེའི་
འཕོར་དུ་གཏོགས་པ་ས་ཐོབ་འཕགས་པ་རྣམས་ལའང་སྐྱེ་ཤི་རང་
མཚན་པ་མེད་ཅིང་རང་དོན་ལང་འདུས་བྱས་མི་རྟག་པ་སྐྱེ་འཇིག་
བྱེད་པ་ལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་འཆི་འཕོ་ཞེས་བྱའོ། །

སྐྱུར་ཤ་བྲག་གདོས་བཅས་ཀྱི་ལྷུས་ནི་འདོད་ལྷ་མི་དུད་
འགོ་ཡི་དུགས་རྣམས་ཀྱི་ལྷུས་ཡིན་ལ། དམུལ་བ་དང་བར་སྲིད་
དང་མི་ལམ་གྱི་ལྷུས་ཡིད་ལྷུས་ཡིན་པར་གསུང་ཡང་སྣ་མ་དམུལ་
བའི་ཡིད་ལྷུས་དགོངས་པ་གང་ཡིན་དཔྱད་དགོས། དུངས་མ་འོད་
ལྷུས་བསམ་གཏན་བཞི་དང་། སྟོང་རིག་ཏིང་ངེ་འཇིན་གྱི་ལྷུས་ནི་
གཟུགས་མེད་ཁམས་པ་དང་ཉན་རང་དག་བཅོམ་ལྷག་མེད་
སྐབས་དང་བྱང་འཕགས་ས་བཅུའི་རྒྱན་མཐའི་བར་རོ། །

སྐབས་འདིར་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལྷུས་ནི་ཉམ་རང་
དགྲ་བཅོམ་དང་། བྱང་འཕགས་གྱི་ཡིད་ལྷུས་དེའོ། །རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱལ་ལ་ནི་གཞན་སྣང་ཏུ་གཟུགས་སྐྱེ་དབྱིབས་དང་ཁ་
དོག་ནི་རང་སྣང་འདུས་བྱས་ཀྱི་རྒྱ་བ་ཆད་པས་རྩི་རྩི་སྐྱེ་
ཡིན་ཅོ། །དེའང་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་
ལས་གཉིས་ཀྱི་འབྲུང་བ་དེན་པ་སྲ་བ་དང་། བསམ་གྱིས་མི་
བྱབ་པའི་འཆི་འཕོ་དང་། ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལྷུས་གཉིས་
སྐྱུག་བདེན་སྲ་མོའོ། །བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། མི་རྟག་པ་ལ་ངེས་པར་
གནོད། །གང་ལ་གནོད་ཡོད་དེ་བདེ་མིན། །ཞེས་སོ། །

ཡང་མ་རིག་བག་ཆགས་ཉམ་མོངས་པའི་བདུད་
དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ལྷ་སྤྱི་བདུད་དང་། བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་
པའི་འཆི་འཕོ་འཆི་བདག་དང་། ཡིད་ལྷུས་སྤང་པའི་བདུད་སྲ་མོ་
ཡིན་ཏེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྣོང་ཏུ་འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་སྲ་
མོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །སྲ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་བརྒྱ་གཉིས་རྩེར་བཏུབ་
ཀྱང་རང་གིས་དབྱུང་ན་ཤེས་ཏེ།

མདོར་ན་སོ་སྐྱེ་ལམ་ལ་ལྷགས་མ་ལྷགས་ཐམས་ཅད་
དང་། བྱང་པར་ཏུ་ཉམ་རང་སློབ་པ་དང་ཐེག་ཆེན་ཚོས་མཚོག་
མན་ཆད་འཁོར་བ་རགས་པ་ཡིན་ལ། ཉམ་རང་དགྲ་བཅོམ་དང་
བྱང་འཕགས་རྒྱུན་མཐའ་མན་ཆད་ལ། ལེར་སྐྱ་ལ་སོགས་རྣམ་རྟོག་
གང་། །དེ་ནི་ཉམ་མོངས་སྐྱིབ་པར་འདོད། །འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་
རྟོག་པ་གང་། །དེ་ནི་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་

པའི་བག་ཆགས་བདེན་མེད་རུ་འཛིན་པའི་སློ་ཡོད་པ་དེ་འཁོར་བ་
 སྤྲོ་མོ་ཡིན་ཞིང་། རྒྱང་འདས་མཐར་སྲུག་སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་
 ཉེ། རྒྱུད་སྲུ་མ་ལས། དེས་ན་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་པར། རྒྱ་རན་
 འདས་པ་མི་འཐོབ་སྟེ། །འོད་དང་འོད་ཟེར་སྤངས་ནས་ནི། །ཉི་
 མ་ལྟ་བུར་མི་རྣམས་བཞིན། །ཞེས་སོ། །ཉན་རང་དགྲ་བཙམ་དང་
 རྒྱང་འཕགས་འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་མིན་སྟུམ་པ་ཐོས་པ་རྒྱུད་བ་
 གསར་བྱ་འགའ་རེ་འདུག་པས་དེ་རྣམས་ལ་ཕན་ཏུ་རེ་ནས་འཕྲོས་
 འོན་ཏུང་ཟད་གྱིས་པའོ། །འདི་དག་ཚ་བའི་དངོས་བསྟན་རང་
 རྒྱུད་འདོད་ཅིང་ཐེག་གཅིག་བསྐྱབ་པ་ནོར་ཉེ་གོང་འོག་ཀྱང་ཏུ་
 ལེགས་པར་དབྱུང་ན་ཤེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། **རེ་ཞིག་ཉག་པ་དང་གཅིག་འཛིན་གྱི་མ་རིག་པ་སྤངས་**
པས་ཡང་སྲིད་ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྲིད་པ་ནི། །མེད་ཅེས་བྱ་ལ་དེས་ན་ཐོལ་བ་
དེས་པ་ཉིད་རུ་འདོད་ཅེ་ན། །དེ་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ་གང་གི་ཕྱིར་དངོས་པོ་བདེན་
 འཛིན་གྱི་དམིགས་པ་དང་བཅས་པའི་ལྟ་བ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་མ་རིག་པ་སྤངས་པ་
 མ་ཡིན་ཉེ། བདེན་འཛིན་དེ་ཡོད་པས་སྲིད་པ་སྤངས་པ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །གལ་ཉེ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སྲིད་པ་སྤངས་པ་ཡོད་ཏུ་རྒྱག་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་དང་
 བརྗོད་པར་མི་ལྡན་པའི་སྲིད་པ་འདི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཡང་། །ཉོན་
 མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཀྱང་ཏུ་རྗོངས་པ་དགྲ་བཙམ་ལ་མི་ཤེས་པའི་རྒྱ་བཞི་ཡོད་པ་
 རྒྱུད་གྱིས་འདོད་པ་དེ་བཞིན་རུ་རྒྱུད་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ལ་ཅི་སྟེ་མེད་དེ་
 ཡོད་པ་ཐལ། །གཏན་ཚིགས་འདིས་ཀྱང་སྲིད་པ་སྤོང་བར་མི་རྣམས་ཉེ་ཚོར་པའི་རྒྱུན་
གྱིས་སྲིད་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་པས། །རྒྱ་ཚོར་བ་ལ་བདེན་འཛིན་ཉམས་པ་མེད་

པར་ཁྱེད་ལྟར་ན་དག་པོ་མ་པ་དེ་དག་ལ་ཡང་ཡོད་དོ།།

འདི་ནི་རྒྱ་རྒྱུ་ཚོགས་གྲངས་ཚང་གི་རང་བཞིན་གྱི་ཉམས་སྲུང་གི་ལཱ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལོ་ན་སྟེ། བྱེད་སྒྲུབ་ལཱ་རྒྱུ་ལ་མ་རིག་གཅིག་ལྟར་མོངས་ཅན་ཡིན་མིན་གཞིས་སུ་འདོད་ཀྱི་སྲིད་པ་སོགས་ཡིན་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་ཏུ་བྱུང་བའི་སྲིད་རྩོམ། །དེ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་དང་ཚོས་བདག་རགས་པ་གོང་ལྟར་དང་ཉམས་འཛིན་སྲུངས་པས་རྒྱལ་སྐྱོད་དང་ཤེས་པ་ཆ་མེད་ཅམ་འཛིན་པ་ལ་ཁ་ན་མ་སོ་བ་མེད་པའི་ཚོར་བ་ཡོད་ན་ཡང་སྲིད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཆ་མེད་ལྟ་བུ་དངོས་པོ་ལ་བདེན་པ་མཛོན་པར་ཞེན་པ་ཅན་ལ་ཁ་ན་མ་སོ་བ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱང་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཁ་ན་མ་སོ་བ་ནི་བདེན་འཛིན་ནོ།།

འོ་ན་བྱེད་སྒྲུབ་ཆགས་སྐྱང་སོགས་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པ་མི་འདོད་པ་ཅི་སྲིད་ཞེ་ན། ལྷག་བཅས་སྐབས་ཉན་རང་ལ་མི་ཤེས་པའི་རྒྱ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་མ་རིག་པ་ཡོད་པས་ཤེས་བྱེད་སྒྲུབ་ཅན་མི་མཐུན་པ་ཡིན་ལ་སངས་རྒྱུས་ལ་དེ་མེད་པས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷག་མེད་སྐབས་མཐར་ཐུག་ཐེག་གསུམ་ཏུ་རིག་པ་རྒྱུན་ཆད་པར་འདོད་པའི་སྲིད་རྩོམ། །དེའི་སྲིད་གལ་ཏེ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མི་ཤེས་པ་ཡོད་ཀྱང་སྲིད་པ་ཁས་མི་ལེན་པ་དེ་ལྟར་ན་ཡང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་མཛོང་བ་དང་བྲལ་བས་བདེན་འཛིན་ཡོད་ན་སྲིད་པ་རང་མཚན་པ་ཡོད་པ་རིགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འཕྲོད་པ་ཡིན་ནོ།།

འདི་ལ་གངས་ཅན་ན་འཆད་ཚུལ་གསུམ་སྤང་སྟེ། གང་
 ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་ཀྱིས་དྲངས་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་
 མིན་ཡང་། གང་ཟག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་འཛིན་སྤངས་ཀྱིས་
 དྲངས་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པ་མ་རིག་པ་དང་སྲིད་པ་སོགས་
 ཅི་སྟེ་མེད་ཅེས་དང་། འགའ་ཞིག་གང་ཟག་གི་བདག་དང་ཚོས་
 བདག་རགས་པ་གཅིག་འཛིན་གྱི་བདག་འཛིན་གྱིས་དྲངས་པའི་
 ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཡང་ཚོས་བདག་སྤྱིར་ཆ་མེད་གཉིས་འཛིན་གྱི་
 མ་རིག་པ་སོགས་ཅི་སྟེ་མེད་ཅེས་དང་། ཡང་འགའ་ཞིག་གིས་འཁོར་
 བར་དབང་མེད་ཏུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱ་ཉོན་མོངས་ཅན་མེད་ཀྱང་
 བདག་རྒྱུད་ཀྱིས་མ་བརྟུས་པའི་གཟུགས་དང་། གཞན་རྒྱུད་ཀྱིས་
 བརྟུས་པའི་ཤུང་པོར་བདེན་འཛིན་གྱིས་དྲངས་པའི་ཤེས་བྱའི་རྒྱབ་
 པ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་སྲིད་པ་སོགས་ཅི་སྟེ་མེད་དེ་ཡོད་
 དགོས་ཞེས་པ་གསུམ་ནི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་སུ་བཞེད་དོ།

ལྷགས་དང་པོ་ནི་མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་
 འཇིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཟུགས་ཀྱི་ཉིང་འཛིན་ཐོབ་པ་རྣམས་
 ཀྱིས་སྤངས་པ་དང་སྤྱིར་འདྲ་བ་ལ་མི་རྟག་སོགས་བདེན་པའི་
 རྣམ་པ་སྐོམ་ཚུལ་མངོན་པ་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་སྐོམ་པས་འདིས་
 ཅི་སྲིད་ཅེའི་ཉོན་མོངས་ཀྱང་སྐོང་བའི་ཆ་ནས་འཇིག་རྟེན་ཞི་
 རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྐོམ་པའི་འབྲས་བུ་ལས་ལྷག་ཅིང་འཕགས་པའི་
 གང་ཟག་དངོས་མིན་ཏེ་དབྱ་མར་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་བདེན་
 འཛིན་སྐོང་བའི་གཉེན་པོ་སྟོང་ཉིད་མ་སྐོམ་པས་སོ། །དེས་ན་

འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་རང་མཚན་པ་མིན་པའི་གང་ཟག་གསུམ་
པ་ཞིག་བཞིན་དོ། །འདི་ཤིན་ཏུ་བཞག་དཀའ་སྟེ་མཁས་པ་སླ་
མས་བཀག་བྱེད་ཏོ། །

ལྷགས་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་བརྗོད་ཚུལ་ཅམ་ལས་
དོན་གཅིག་པས། ཉན་རང་གི་ཆ་མེད་གཉིས་བདེན་མེད་མ་རྟོགས་
ཀྱང་ཆ་མེད་ཅམ་རྟོགས་ན་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་མཚན་ཉིད་པ་
འཛོལ་ཀྱང་མ་རིག་བག་ཆགས་སོགས་མི་ཤེས་པའི་རྒྱ་བཞི་ཡོད་
པ་ཞུ་བའི་ལམ་ལེན་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་ཟག་མེད་གྱི་ལས། ཡིད་གྱི་རང་
བཞིན་གྱི་ལྷན། བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པའི་འཆི་འཕོ་དང་བཞི་མ་
སྤོང་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མི་ཐོབ་པས། ཐེག་དམན་འཕགས་
པ་དེ་དག་ཐེག་ཆེན་ལ་ཅི་སྟེ་མི་འཇུག་སྟེ། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་
གཅིག་མདོ་པ་དང་དཀར་སོགས་ལས་གསུངས་པ་སྣུར་ངེས་དོན་
ཡིན་པ་དེས་ན་ཤེས་སློབ་གྱི་སྟེན་པ་དང་ར་རྒྱལ་སོགས་བྱིད་ཅག་
ཉན་ཐོས་པའི་ལྷན་མཐའ་ལ་མ་གྲགས་ཀྱང་ངེས་པར་ཐེག་དམན་
ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་བྱེད་པ་དེ་དག་ལའང་ཅི་སྟེ་མེད་དེ་
ཡོད་ཅེས་མཐར་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་སྦྱུང་བྱེད་རང་རྒྱུད་ཏུ་བཞོད་
དོ། །འདིར་རང་རྒྱུད་གྱི་རྟགས་མ་ངེས་ཏེ་ས་བཅུའི་རྒྱན་མཐའ་ན་
ཚོར་བ་ཡོད་ཀྱང་རྣམ་གྲོལ་ཐ་མའི་ཚོ་སྟེན་པ་གཏན་མི་སྦྱེ་བའི་
ཕྱིར་དོ། །མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་གོང་ཏུ་བསྐྱབས་བྱེད་ཏོ། །

རང་ལྷགས་ནི། སྟེན་འདི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཡང་། །
ཀུན་ཚོངས་བཞིན་ཏུ་ཅི་སྟེ་མེད། །ཅེས་པའི་དོན་ནི། ཉོན་མོངས་

ཅན་གྱི་སྲིད་པ་འདི་ནི་ཞེས་ཡར་བཅད། ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་
ཡང་ཀུན་ཚོངས་བཞིན་ཏུ་ཅི་སྟེ་མེད་ཅེས་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་
པའི་ཚོག་ཀུན་ཚོངས་ལ་མར་སྦྱོར་དགོས་ཏེ། ཀུན་ཚོངས་དེ་ཤེས་
སྲིབ་ཡིན་པས་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་དཔེ་མ་ཀུབ་སྟུམ་ན། ཀུན་
ཚོངས་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཡང་། སྦྱོར་བྱེད་གཞེན་པོ་མེད་པས་
ཉན་རང་དགྲ་བཙམ་ལ་ཡོད་པ་བཞིན། སྲིད་པ་སྦྱོར་བྱེད་གྱི་
གཞེན་པོ་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་དམ་བདེན་མེད་རྟོགས་
པའི་ཤེས་རབ་མེད་པར་ཁས་ལེན་པས་སྲིད་པའི་རྒྱ་ཚོར་བ་ལ་
བདེན་འཇིག་ཉམས་པ་མེད་པར་ཡོད་ན་སྲིད་པ་ཉོན་མོངས་
ཅན་ཅི་སྟེ་མེད་ཡོད་དོ། །

མདོར་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་མིན་གྱི་ཆ་ནས་འདྲ་
མཚུངས་དཔེར་བཞག་པ་མིན་གྱི་སྦྱོར་བྱེད་གཞེན་པོ་འདྲ་བའི་ཆ་
ནས་ཀུན་ཚོངས་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཡང་ཉན་རང་ལ་ཡོད་པ་
དང་དངོས་སྣ་བས་ཁས་ལེན་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་རིགས་ཅན་གསུམ་
ཆར་ལ་སྲིད་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཅི་སྟེ་མེད་དེ་ཡོད་དོ་ཞེས་དངོས་
སྣ་བ་ལ་ཐལ་འགྱུར་བཞོད་པ་ཡིན་ལོ། །རྫོག་སྲོགས་གྱི་སྟོན་ནས་
ཉན་རང་ཕོགས་གྱིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་སྟོང་ཉིད་མེད་
དགག་བདེན་སྟོང་མདོན་ཏུ་རྟོགས་པ་ཕོགས་ཤོང་སྲིད་དོན་སྐབས་
ལྟར་ལྷགས་གྱིས་བསྟན་ཏེ་མཚུག་སྦྱང་སྐབས། དེས་ན་སྟོང་ཉིད་
བསྟོན་པར་བྱ་ཞེས་གསུངས་པའི་སྦྱིར་རོ། །

དེས་ན་ལྷགས་དང་པོ་དང་རང་ལྷགས་གཞིས་ཀའི་ཉན་

རང་གིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ལ་བྱུང་མེད་
ཅིང་། འོན་ཀྱང་རང་ལུགས་ཐེག་གསུམ་རྟོགས་རིགས་མི་མཉམ་།
ལུགས་བར་པ་གསུམ་ཆར་དང་སློང་ཆེན་པའི་ལུགས་ཆ་ཤས་
བཅས་ཉན་རང་གིས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་གིང་གོང་སློང་
ལྟར་གཏན་ཚིགས་རང་རྒྱུད་དོ། །ཐ་མ་རང་ལུགས་འཕྲོག་བྱེད་
གཏན་ཚིགས་སྐྱ་ཕྱི་གཉིས་ཐམས་འགྱུར་ཡིན་ཞིང་ལུགས་བཞིའམ་
ལྔ་ཆར་རྒྱ་ཚོགས་ཡུངས་ཚང་གི་གཏན་ཚིགས་ཅོམ་གཅིག་ལོ།

འདིར་བསྐྱེད་པའི་དོན་ནི། རུས་གང་གི་ཚོ་རྒྱུད་ལྔ་ལ་བ་
ཡིན་ན་ཡང་བདེན་འཛིན་གྱི་ལས་ཡང་སྲིད་གྱི་འབྲས་བུ་རྣམས་བ་
ལ་ལུས་པ་དང་ལྡན་པར་མཐོང་བ་ཡིན་ལ། སྲིད་པ་དང་རྒྱ་ཚོར་
བ་ཡོད་པ་ཡིན་པ་ན། དེའི་ཚོ་ཉོན་མོངས་པ་སྲིད་པ་སྤངས་པ་
ལའང་ཐེ་ཚོམ་བཟུང་བས་རྒྱུར་གྲོལ་བར་ངེས་པར་བྱ། དེ་ལྟ་བུས་
ན་རྟོང་པ་ཉིད་མེད་པར་ཁི་ལྟར་དགེ་སློང་ཉིད་ལེགས་པར་གནས་
པར་སྤང་བར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་རོ། །

རྣམས་མེད་ལྟར་འདས་མི་འཛོམ་པའི་བཤམ་བཤ།

གཉིས་པ་ལྟག་མེད་རྒྱས་བཤད་ལ། བདེན་འཛིན་དམིགས་བཅས་ཀྱི་ལམ་
བརྒྱུས་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་པ་བཞིན་ཐར་པ་མི་ཐོབ་པ་བསྟན་པ་ནི། སེམས་ནི་དམིགས་དང་
ཕོགས་ཀྱི་དོན་བརྒྱུད་པའི་ཕྱིར། ཆ་མེད་དམ་མི་ཉལ་པ་ལ་བདེན་འཛིན་དམིགས་
པ་དང་ནི་བཅས་པའི་སེམས་དེ་ཡང་རྒྱ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ན་འཕགས་
པའི་བདེན་པ་བཞིའམ་དེ་བརྒྱུས་པའི་འབྲས་བུ་འཕྲོག་པ་ལྟ་བུ་ལྟམ་འགའ་ཞིག་

ལ་ནི་རྟག་པར་མངོན་པར་ཞེན་པས་གནས་པར་འགྱུར་ལ། །ཚོས་ཐམས་ཅད་
 ལྷོང་ཉིད་དང་ནི་བྲལ་བའི་སེམས་བདེན་འཛིན་གྱི་དམིགས་པའི་ཞགས་པས་
 བརྗེས་ཏེ་རེ་ཞིག་འགགས་པ་སྲིད་ན་ཡང་དེ་ནི་སྐར་ཡང་འཁོར་བར་སྐྱེ་བར་
 ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། །དཔེར་ན་མུ་སྟེགས་བྱེད་འགའ་ཞིག་འདྲུ་ཤེས་མེད་པའི་
 ལྷོ་མས་འཇུག་ལ་ཐར་ལམ་དང་འབྲས་བུ་འདྲུ་ཤེས་མེད་པ་པ་ལ་ཐར་པར་ལྷོ་མས་
 བས་སྐྱོམ་པ་ན་འཇུག་ཤེས་ཏུག་རེ་ཞིག་འགགས་པ་སྐར་ཡང་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་
 བློ་སྐྱེ་བ་ན་དཔེར་བར་ཏུ་སྐྱེ་བ་བཞིན་ལོ།

འདི་ནི་མཐར་ཐུག་ཐེག་གཅིག་སྐྱབ་བྱེད་མིན་ཏེ། མོང་ཏུ་
 བསྐྱབས་ཟིན་པའི་སྲིར། དཔེ་དང་ཡང་ཤིན་ཏུ་མི་འགྲིག་སྟེ། འདྲུ་
 ཤེས་མེད་པའི་ལྷོ་མས་འཇུག་གམ། འདྲུ་ཤེས་མེད་པ་པ་གཉིས་གང་
 ལྟར་ཡང་ལྷོ་མས་འཇུག་ལས་ལྷང་བ་ན་སྐར་ཡང་ཐེག་ཆེན་ལམ་ལ་
 མཚམས་སྐྱོར་བ་མིན་ཏེ་ལྷོ་མས་འཇུག་པ་ནི་ཉམས་པ་སྲིད་ཅིང་
 མ་ཉམས་ན་འང་འདྲུ་ཤེས་མེད་པའི་ལྷ་གནས་ཏུ་སྐྱེ་བས་སྐར་
 ཡང་ལན་གྲངས་གཞན་ལ་སྐྱོང་བའི་ལས་ཀྱིས་དབྱེད་བར་ལྷང་
 བར་བཤད་པའི་སྲིར་རོ། །དཔེར་ན་མུ་སྟེགས་བྱེད་འགའ་ཞིག་
 བདག་མེད་མི་སྐྱོམ་པར་འདྲུ་ཤེས་མེད་པའི་ལྷོ་མས་འཇུག་ཐར་
 ལམ་ཏུ་ཞེན་ནས་སྐྱོམ་པས་འབྲས་བུ་འདྲུ་ཤེས་མེད་པ་པ་ཐར་
 པར་ལྷོ་མ་ཡང་འཁོར་བར་སྲིར་སྟོག་པས་ལམ་ལོག་ཡིན་པ་ལྟར།

ཐལ་འགྱུར་ལྟར་ན་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་ན། གང་
 ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་མི་སྲིད་པས། ཚོས་བདག་ཆ་མེད་གཉིས་
 བདེན་མེད་མ་རྟོགས་པའི་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་ཅོམ་ཡང་མི་སྲིད་

བས་བྱེ་མདོ་ནས་རང་རྒྱུད་མན་ཆད་ལ་ཐལ་འགྱུར་བཞེད་
 བའོ། །འདི་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་རྒྱུབ་བྱེད་ཡིན་ན་འགོག་
 བའི་རྒྱུ་མཐར་འཇུག་དཔེར་འོས་ཏེ་རྒྱུ་མཐར་འཇུག་ལས་ལྡང་བ་
 བ་འཁོར་བར་སྡོག་མི་སྲིད་ཅིང་། སྲིར་མི་འོང་བས་ད་དུང་དག་
 བཅོམ་ཐོབ་དགོས་ལ། དག་བཅོམ་པ་ནི་ལྷག་མེད་ལ་འཇུག་དགོས་
 ཤིང་ལྷག་མེད་ལས་ལྡང་ནས་ཐེག་ཆེན་ལ་འཇུག་པའི་སྲིར་དང་
 རྒྱལ་སྲས་ཆེན་པོས་ཀྱང་འཕགས་པ་དག་བཅོམ་པ་རྣམས་ལ་འདུ་
 ཤེས་མེད་པའི་རྒྱུ་མཐར་འཇུག་བཞིན་ཞེས་ཤིན་ཏུ་མ་གུས་པ་མི་ཁོམ་
 པའི་གནས་དང་མཚུངས་པའི་ཚོག་གིས་སྤྲད་པར་མཛད་མི་འོས་
 པའི་སྲིར། དེས་ན་འདི་ནི་ངས་དོན་གྱི་མདོའི་དགོངས་པ་མ་ལོན་
 པའི་དངོས་རྒྱུ་བའི་གྲུབ་མཐའ་འཛིན་པ་ལ་སྤོང་ཚོག་གོ།

དོན་བརྒྱུ་བ།

གསུམ་པ་དོན་བརྒྱུ་བ་ནི། དེས་ན་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་དག་སྤོང་ཉིང་
 དང་རྒྱུག་བརྒྱལ་སྤངས་པའི་བྱ་ངན་འདས་པ་ཉིང་ཐོབ་པར་འདོད་པས་ཚོས་ཐམས་ཅད་
སྤོང་པ་ཉིང་ནི་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །དེ་བསྐྱོམས་པས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་སྤང་བ་དང་
 རྒྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡང་འཛོལ་པར་འགྱུར་གྱི། གཅིག་ཏུ་བདེན་བཞིན་མི་རྟག་སོགས་
 བསྐྱོམས་པས་ནི་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་པའི་དོན་གོ། །ཚོགས་བཅད་གསུམ་འདི་ནི་ལའས་པ་སྤ་
 མ་འགས་སྤོབ་དཔོན་གྱི་མིན་པར་འདོད། འགའ་ཞིག་ཡིན་པར་འདོད་དེ་གང་ལྟར་ཡང་
 གོ་སྤོའོ། །གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་ལུང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུང་བའི་མཚན་ཉིང་ཅན་མ་ཡིན་ནོ་
 ཞེ་ན། དག་གང་ཞིག་མདོ་སྤེལ་འཇུག་པ་དེ། །གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་

གསུང་ཡིན་པར་འདོད་ན། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་མི་མཉམ་ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 བརྗོད་བྱ་པལ་ཆེར་བྱིང་ཅག་གི་ཁམས་དང་མཚུངས་པ་འདོད་པ་མིན་
 བ་ཅི། །ཡང་སྣོང་ཉིད་ལ་ཐོགས་པའི་ཚུགས་འགའ་ཞིག་མི་མཐུན་པས་སངས་རྒྱལ་
 གྱི་གསུང་མ་ཡིན་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་དེའི་ཚུགས་སུ་མ་གཏོགས་པ་གཅིག་གིས་
 བློ་ཐེག་ཐམས་ཅད་སྐྱོན་དང་བཅས་པར་གྱུར་ན། །ཚོད་གྱི་མདོ་
 ཡང་དག་པར་ཐུན་པའི་ལུང་ལ་ཐོགས་པ་སྣོང་པ་ཉིད་ཆེན་པོ་དང་རྣམ་མཚུངས་པར་
 སྐྱོན་པ་གཅིག་གིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་བློ། །རྒྱལ་བས་གསུངས་
 པ་ཅིས་མ་ཡིན་ཏེ་ཡིན་ལོ། །ངག་གང་ཞིག་འོད་སྲུང་ཆེན་པོ་ལ། །སོགས་
 པས་ཀྱང་གཏིང་དཔོག་པར་མ་གྱུར་པ། །དེ་ནི་ཚོད་གྱིས་མ་རྟོགས་
 པས། །གཟུང་བར་བྱ་བ་མིན་པར་སྲུ་ཞིག་གིས་བྱེད། །འདི་དབུལ་རྒྱ་ཐོགས་
 མེད་གྱིས་ཤོར་ཐེག་ཆེན་བཀའ་རྒྱབ་སྐབས་བཤད་པ་ལྟར་ཞི་ལྷས་གསུངས་ཡིན་མིན་གང་
 ལྟར་ཡང་འབྲེལ་ཆགས་ཤིང་ཆོག་དོན་ལ་བརྟགས་ན་གསུང་མིན་པ་འདྲ་ལོ། །

གཉིས་པ་ལྷང་འདས་ཆེན་པོ་མདོན་ཏུ་བྱེད་ཚུལ་རྗེས་
 འགྲོའི་སྐོ་ནས་བརྟན་པ་ནི། ད་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྣོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དབང་ཏུ་
 བྱས་ནས་བཤད་པ། ལྷན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྫོངས་པས་སྲུག་བསྐལ་ཅན་འཁོར་
 བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཏུ། །ཆགས་པའི་མཐའ་དང་འཇིགས་ཤིང་སྐྱག་
 པའི་མཐའ་གཉིས་ལས་གྲོལ་བའི། །སྣོང་རྗེའི་གཞན་དབང་གིས་འཁོར་བར་
 གནས་པ་ལྷབ་པར་འགྱུར་བ། །འདི་ནི་མཐའ་བཞི་སྐོར་པ་དང་བྲལ་བའི་
 སྣོང་པ་ཉིད་འཁོར་འདས་དབྱེར་མེད་བསྐྱེམས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལོ། །

འདི་ནི་ཆོགས་སྐྱོར་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལྟ་སྐྱོད་ཉམས་སུ་ལེན་
 པའི་འབྲས་བུ་འཕགས་ལམ་ས་དང་པོ་ནས་བརྒྱུད་སངས་རྒྱལ་

མ་ཚོ་བ་བར་དུ་འཁོར་འདས་རོ་མཉམ་དུ་རྟོགས་པས་གོང་ནས་
གོང་དུ་འཕེལ་བའི་དོན་ཏེ་འཁོར་བ་ན་བསམ་བཞིན་སྐྱེ་བ་
བཞེས་ལུས་པའི་སྲིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་བྱང་ཚུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས་
ཡུང་། དེ་ལྟར་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས། རྟོང་པ་ཉིད་ནི་བསྐྱོན་
བྱས་ནས། རྟོ་ནི་གཞན་དོན་ལ་དགའ་བར། །འཇུར་བ་འདི་ལ་ཐེ་
ཚོམ་མེད། ཅེས་དང་། ཡང་སྐྱ་སྐྱབ་ཞབས་ཀྱིས། གདོད་ནས་སྐྱེ་
མེད་རང་བཞིན་འདི། རྟོ་ཡིས་གཉིང་ནས་རྟོགས་ཡུར་ན། །འཁོར་
བའི་འདམ་དུ་བྱིང་བ་ལ། རྟིང་རྟེང་རང་གིས་སྐྱེ་བར་འཇུར། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །འཕགས་ལྷག་གི་འབྲས་བུ་སྤྱི་རྣམ་གཞན་གྱིས་པར་
གོང་དུ་བསྟན་ཟིན་པས་འདིར་མདོ་ཅམ་བསྟན་པའོ། །

རྟོང་ཉིད་བསྐྱོན་པར་གདམས་པ།

གཉིས་པ་དོན་བསྟན་ནས་རྟོང་ཉིད་སྐྱོན་པར་གདམས་པ་ལ། བདེན་
འཛིན་ཉོན་མྱིབ་ཀྱི་གཉེན་པོ་རྟོང་ཉིད་མེད་དགག་ཅམ་སྐྱོན་པར་
གདམས་པ། མྱིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་གཉེན་པོར་
རྟོང་ཉིད་སྐྱོན་བྲལ་བསྐྱོན་པར་གདམས་པ། དེས་ན་རྟོང་པ་ཉིད་
ལ་སྐྱག་མི་རིགས་པར་བསྟན་པ་དང་གསུམ།

བདེན་འཛིན་ཉོན་མྱིབ་ཀྱི་གཉེན་པོ་རྟོང་ཉིད་མེད་
དགག་ཅམ་སྐྱོན་པར་གདམས་པ།

དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་རྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་ལ། རྟུན་འབྲེན་
པ་ནི་འཐད་པ་མ་ཡིན་པས། དེས་ན་ཐེ་ཚོམ་མི་ཟ་བར། །རྟོགས་ཐམས་

ཤེས་རབ་ལེའུའི་འགྲེལ་པ།

ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མི་དམིགས་པའི་སྣོད་པ་ཉིད་ནི་བསྐྱེད་པར་བྱོ།།

སྣོད་པ་བྱེད་པ་ལྟར་བར་གྲགས་པ།

གཉིས་པ་ནི། ཡང་སྣོད་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱུང་པར་བརྒྱུད་པའི་ཕྱིར་འདོད་ཆགས་ལ་ལོགས་པ་
ཉོན་མོངས་པ་དང་འཁོར་གསུམ་རུ་དམིགས་པའི་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་ཡི། །ལུག་
པའི་གཉེན་པོ་སྣོད་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། །དམན་ལམ་སྣོན་རུ་སོང་མ་སོང་གང་
ལྟར་ཡང་སྣོད་རུ་བམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་སོང་པར་འདོད་པས། །ཞེག་པ་
ཆེན་པོའི་སྣོད་པ་ཉིད་དེ་ནི་རི་ལྟར་སྐྱེས་པར་མི་བྱེད་དེ། །

རྒྱུད་བྲེ་མ་ལས། མེར་སྐྱ་ལ་སོགས་ཅམ་རྟོག་གང་། །དེ་
ནི་ཉོན་མོངས་སྐྱིབ་པར་འདོད། །འཁོར་གསུམ་ཅམ་པར་རྟོག་པ་
གང་། །དེ་ནི་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པར་འདོད། །ཅེས་སོ། །སྐྱིབ་གཉིས་ངོས་
འཛིན་རྒྱས་པར་ཁོ་བོས་བྱས་པའི་དགེ་འདུན་ཉི་ཤུའི་དཀའ་
འགུལ་རུ་བརྟན་ཟིན་ཏོ། །དེ་ཡང་འཁོར་གསུམ་ལ་བདེན་པར་
ཞེན་པ་དང་དེ་ལ་གཉིས་སུ་ཞེན་པའི་བྱུང་པར་གྱིས་སྐྱེས་མ་ཉོན་
སྐྱིབ་དང་སྐྱི་མ་ཤེས་སྐྱིབ་རགས་པའི་ཚད་རུ་བྱེད་པ་ནི་ལྷགས་
འདིའི་བྱུང་ཚོས་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་བདེན་འཛིན་ཉོན་སྐྱིབ་དང་
བདེན་མེད་འཛིན་པ་ལ་ཤེས་སྐྱིབ་བརྟགས་པ་དྲང་དོན་གྱི་
བཤད་པ་ཡིན། ལོང་གི་སྐྱིབ་པ་དངོས་དེས་དོན་དངོས་མིང་རུ་
བཏགས་པ་ལྟར་རོ། །

སྣོད་ཉིད་ལ་སྐྱབ་མི་རིགས་པར་བརྟན་པ།

གསུམ་པ་ནི། ལྷག་པས་སྣོད་པ་ཉིད་སྣོད་པ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་དངོས་པོ་གང་ལ་

བདེན་པར་ཞེན་ན་འཁོར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ། །བདེན་ཞེན་འཁོར་
ཅ་དེ་ལ་སྐྱུག་པ་སྐྱེ་བར་འབྱུང་ན། །ཚོས་ཐམས་ཅད་སྣོད་པ་ཉིད་རྟོགས་པ་
སྐྱུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་བྱེད་པའི་གཉེན་པོ། ལྷུང་འདས་འཛོལ་བའི་ཐབས་
དམ་པ་དེ་ལ་འཇིགས་པ་རི་ལྟར་སྐྱེ། །

ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཡིན་པའི་སྲིར་དེ་
ལ་དགའ་བ་ཉིད་རྟུ་རིགས་སོ་ཞེས་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡན་
ཆད་ཀྱིས་གཞི་ལྟ་བུ་གཏན་ལ་སའ་སྟེ་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་
ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་བསྟན་ཏེ་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་བཞིན་
ནོ། །བྱུང་བར་ནི་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས་འབྲས་བུ་ལ་སྐྱོ་བ་སྐྱེ་
བའི་ཆེད་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་ཚོས་བསམ་སོ་ནའི་གོ་རིམ་
ལྟར་བཟོག་སྟེ་བསྟན་ལ། འདིར་ལམ་བསྐྱེད་རིམ་ལྟར་དང་ཡང་
མངོན་རྒྱན་ལས་འཛོག་སྐྱོམ་མན་དག་ལྟར་དང་། འདིར་དབྱེད་
སྐྱོམ་གཞུང་བཤད་ལྟར་བྱེད་པ་ནི་བྱུང་བར་མོ། །འཕགས་ལུལ་
མཁས་པའི་ལེགས་བཤད་འདི་ལྟ་བུ་མ་བརྟེན་པར་དེ་ཡན་ཆད་ཀྱི་
གཞུང་རྟུ་འཕགས་བཞིའི་མངོན་རྟོགས་བསྟན་པ་པོད་ཀྱི་མཁས་
པ་སུས་ཀྱང་མ་མཐོང་བར་ཟད་དོ། །

ལམ་སྐྱོམ་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་སྐྱེ་དོན།

སྐྱེ་དོན་གཉིས་པ། ད་ནི་ལམ་སྐྱོམ་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པ་འཆད་
ན་སྐྱེ་གཞུང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཚོགས་ལམ་སྐྱབས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་
བསྟན་ན་ལམ་གོང་མའི་ཉམས་ལེན་དེ་ཉིད་གོང་འཕེལ་ཅན་ལས་

གཞན་མེད་པས་ལམ་སྐོམ་པ་ཉམས་ལེན་ཏུ་མཐོང་སྐོམ་མི་སྐོབ་ལམ་
གྱི་ཐ་སྟངས་མེད་དེ། ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་རྫོགས་གཞིའི་སྐབས་བརྟན་
ཟེན་པའི་སྲིད། དེས་ན་རྗེ་སྤྲོ་མའི་ཞལ་ནས་སོ་སྐྱེས་མཐོང་ལམ་མ་
ཐོབ་བར་གྱི་ལམ་རིམ་སྦྱོང་འཇུག་ལས་རྒྱས་པར་བརྟན་ལ། ས་ཐོབ་
ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་མན་ཆད་གྱི་ལམ་རིམ་ཆ་ཚང་དབུ་མ་འཇུག་
པ་ལས་བརྟན་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་རིམ་ཆ་སྦྱོང་ཆ་སྦྱང་ཆ་
ཚང་བ་ཡིན་པས་དབུ་མ་ཐལ་འཇུག་པའི་ལུགས་ཀྱི་ལམ་རིམ་ཆེན་
པོ་ཚང་ལ་མ་ནོར་བའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་འཐད་དོ།།

ལམ་སྐོམ་པ་དེ་ཡང་མངོན་རྟོགས་སྐྱེ་རིམ་ལྟར་ན་གང་
ཟག་གི་བདག་མེད་སྐོམ་པ་སྐོན་ཏུ་བརྟན་ཉེ་ཉེས་པ་ཆེ་བའི་
སྲིད་དང་། འཇིག་རྟེན་ལྟར་སྣང་ལ་རགས་པའི་སྲིད་པོ། །དོན་གྱི་
གནས་ལུགས་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་ལས་
རགས་པས་སྣང་རྟོགས་ལ། ཚོས་བདག་སྤོ་མོ་ཆ་མེད་སྲིས་རྟོགས་
པ་འདོད་པ་ནི་བྱེ་མདོའི་ཤན་ཞུགས་པ་ཡིན་པ་འདིར་མི་འདོད་
དོ། །དབུ་མ་ཐལ་འཇུག་ལྟར་ན་བདག་སྤོ་རགས་རིམ་བོ་ལྟ་བུ་
ཤོང་བུ་དང་རྩལ་སྤོན་གཉེས་དང་དེར་འཇིན་ལ་བདག་འཇིན་སྤོ་
རགས་མི་འདོད་ཀྱི་བདེན་འཇིན་དང་མཚན་འཇིན་གཉེས་སྣང་
གསུམ་ལ་སྤོ་རགས་སུ་འདོད་དོ།།

ཀུན་བརྟགས་རགས་པ་དང་ལྟན་སྐྱེས་སྤོ་བ་མི་འཐད་
པ་ཐལ། ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་བདག་མེད་སྐོམ་པ་སྐོན་ཏུ་བརྟན་པའི་སྲིད་
ཞེན། ལྟན་སྐྱེས་སྐོན་ལ་བརྟན་པ་ནི། གཙོ་བོ་སྤོ་རགས་ཀྱི་སྐོན་ནས་

མིན་གྱི་སྐྱེ་རིམ་ཡིན་ཏེ་རྒྱ་ལྟན་སྐྱེས་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་སྐབས་བྱེད་
ལྟར་སྣང་བཤོད་ནས་ལྟན་སྐྱེས་རྗེ་རྒྱལ་སྤྱི་བཏང་བའི་སྤྱིར་
རོ། །ཀུན་བརྟགས་སྣང་སྲིད་བཀའ་ཆགས་མི་བརྟན་པའི་སྣང་བ་
ཡིན་པའི་སྤྱིར་མི་ལམ་བཞིན་ནོ། །

གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྐྱོམ་པ།

གཉིས་པ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྐྱོམ་པ་དང་། ཚོས་གྱི་
བདག་མེད་སྐྱོམ་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
སྐྱོམ་པ་དངོས་དང་། ཚོད་སྐྱོད་གཉིས། དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་
མདོར་བསྟན་པ་ནི། གཡ་ཉི་བདག་ཅེས་བྱ་བ་རང་མཚན་པ་འགའ་ཞིག་
ཡོད་པར་ལྟར་ན་ནི། །འཇིགས་པའི་གནས་ཅི་ཡང་ཅུང་བ་ལ་འཇིགས་
པར་འགྱུར་ཏེ་རྒྱག་ན་འང་། །རིགས་པས་དཔུང་བཟོད་དམ་འཇགས་པའི་
གཞིགས་རོར་བདག་ཉིད་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་པས། །འཇིགས་
པར་འགྱུར་བ་དེ་སྲུ་ཞིག་ཡིན། །

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་ལྟན་སྐྱེས་གྱི་བདག་དགག་པ་
དང་། ཀུན་བརྟགས་གྱི་བདག་དགག་པ་གཉིས་ལས།

རྣམ་སྐྱེས་གྱི་བདག་དགག་པ།

དང་པོ་ནི། བརྟགས་ཤིང་དཔུང་ན་བདག་གི་ངོ་བོ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་བཤད་པ་ས་དང་རྒྱའི་ཁམས་གྱི་སོ་དང་སྐྱེ་དང་སེན་མོ་རྣམས་བདག་མ་
ཡིན་ལ། །བདག་ནི་ཅུས་པ་དང་ཁྲག་མ་ཡིན་ནོ། །སྐབས་བདག་མིན་
ལ་བད་ཀའ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། །རྒྱ་སེར་དང་ནི་རྣག་གྱུང་བདག་མིན་ན། །

བདག་ནི་ཞག་དང་རྩལ་ཡང་མིན་ཏེ། །སློབ་དང་མཚེན་པ་དག་གྲུང་
བདག་མ་ཡིན་ལ། །ནང་སློབ་གཞན་རྒྱ་མ་ལ་སོགས་པ་ཡང་བདག་
མིན་ཏེ། །བདག་ནི་སྤྱི་ས་དང་གཅིན་མ་ཡིན་ལ། །ཤ་དང་པགས་པ་
དག་གྲུང་བདག་མིན་ཏེ། །མེད་ཁམས་ཀྱི་དྲོད་དང་རླུང་ཁམས་ཀྱི་དབྱགས་དེ་
ཡང་བདག་མ་ཡིན། །ནམ་མཁའི་ཁམས་བྱ་ག་ཡང་བདག་མིན་ཞིང་རྣམ་
ཀྱན་ཏུ། །རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་རྒྱལ་པོ་དག་གམ་རྒྱལ་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་གྲུང་
བདག་མ་ཡིན་དེ་དག་མ་དབྱུང་བའི་སློབ་དོར་བརྟགས་པ་ཅམ་ཡིན་ནོ། །

གྲན་བརྟགས་ཀྱི་བདག་དགག་པ།

གཉིས་པ་ལ་རིག་པའི་བདག་དགག་པ། བེམ་པོའི་བདག་དགག་
པ་གཉིས།

རིག་པའི་བདག་དགག་པ།

དང་པོ་ལ་བྱ་བ་མེད་པའི་བྱེད་པོ་རྟག་དངོས་མི་འཐད། རྟག་ན་བྱ་
བ་རུ་མ་བྱེད་པ་མི་འཐད། དུལ་རྒྱུན་གྱིས་རུ་མ་འགྱུར་བ་མི་འཐད་
པ་གསུམ་ལས་དང་པོ་ནི། དེ་ལ་གངས་ཅན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ནི་རིག་པའི་
རང་བཞིན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་སྐྱེ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་བདག་རྟག་པར་
འདོད་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཇི་ལྟར་ན་བདག་དགག་པར་བྱེད་སྐྱམ་པ་ལ་བཤད་པ། གཤམ་ཏེ་
སྐྱ་ཡི་ཤེས་པ་རྟག་ན། །སྐྱ་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་རུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚེ་ན་སྐྱ་
འཛིན་པར་འགྱུར་ཏེ། །སྐྱ་ཤེས་རྟག་པའི་སྤྱིར་པོ། །གཤམ་ཏེ་སྐྱ་ནི་རྟག་རུ་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་གྱི་རྟག་རུ་ཡོད་པ་པོ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབའ་ཞིག་ཡིན་པས་ན་དེའི་སྤྱིར་རྟག་རུ་མི་
འཛིན་ནོ་སྐྱམ་པ་ལ་བཤད་པ། ཤེས་བྱ་དུལ་སྐྱ་མེད་པ་ན་ཤེས་པ་རྟག་པ་དེས་དུལ་

ཅི་ཞིག་རིག་ནས། །རྒྱ་གང་གིས་རྒྱ་ཤེས་པ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱེད། །གལ་
 ཉེ་ཡུལ་ཤེས་པའི་བྱ་བ་ཅི་ཡང་མེད་པ་ཞིན་ཏུ་ཤེས་པ་ཡིན་ན། །ཤེས་པ་མེད་པའི་
 རང་བཞིན་གྱི་ཤིང་ཡང་ཤེས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ལ། །ཡུལ་མེད་པར་ཤེས་
 པར་མི་འགྱུར་པའི་རྒྱ་མཚན་དེས་ན་ཤེས་བྱ་རྒྱ་རྟེན་ཉེ་པར་གནས་པ། །མེད་
 པར་དེར་འཇིན་པའི་ཤེས་པ་ཡང་མེད་ཅེས་དེས་པར་བྱའོ། །གང་ཞིག་ཉེན་
 འབྱུང་མ་ཡིན་པའི། །ཚོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལོ། །དེ་སྲིད་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་པའི། །ཚོས་
 འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། །གལ་ཉེ་སྲིད་གཞུགས་འཇིན་པ་ན་རྒྱ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་
 བྱི་གཞུགས་ཀྱང་ཤེས་པ་ཡིན་པས་དེའི་ཚེ་རྒྱ་ཤེས་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། །སྲིད་
 གཞུགས་འཇིན་པ་དེའི་ཚེ་རྒྱ་ཤེས་པའང་ཅི་སྟེ་མིན་སྟེ་སྲིད་ཤེས་པ་
 དང་གཞུགས་ཤེས་གཅིག་ཡིན་པའི་སྲིད་ལོ། །གལ་ཉེ་གཞུགས་ཤེས་པའི་ཚེ་རྒྱ་ཤེས་པ་
 མེད་པས་མི་ཉེ་པའི་སྲིད་མི་འཇིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། །དེས་ན་དེའི་ཚེ་རྒྱ་ཤེས་པ་
 མ་ཟེང་དེ་ཡི་ཤེས་པའང་གཏན་མེད་པ་ཉིད་ལོ། །གཞན་ཡང་གལ་ཉེ་སྲིད་ཤེས་
 པ་ཡིན་ན་དེའི་ཚེ་གཞུགས་འཇིན་པའི་བདག་ཉིད་ཏུ་མི་འཐད་དོ་ཞེས་བཤད་པ། །སྲིད་
 འཇིན་པའི་རང་གི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ། །དེ་ཡིས་གཞུགས་འཇིན་
 པར་རི་རྒྱར་འགྱུར་ཉེ་ཚེ་ཤས་མེད་པ་གཅིག་ལ་རྒྱ་ཤེས་པ་གཅིག་དང་གཞུགས་ཤེས་
 པའི་གཞུགས་གཅིག་སྟེ་གཞུགས་གཉིས་ཅིག་ཆར་མི་རིགས་པའི་སྲིད་ཤེས་པ་ལ་གཞུགས་ཀྱི་
 བ་སྟོང་སྲུང་བ་ནི་གངས་ཅན་པའི་བདག་གཞུགས་ཅན་ཏུ་འདོད་པའི་སྲིད་ལོ། །

ཅི་སྟེ་དཔེར་ན་མི་གཅིག་འགའ་ཞིག་སུ་ལ་སྟོས་ནས་པ་ཡིན་ལ། །འགའ་ཞིག་
 བ་ལ་སྟོས་ཉེ་དེ་ཉིད་ཏུ་ཡིན་པར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་ཏུ་སྐབས་སུ་བབ་པ་ཡང་གཞུགས་
 བ་དང་པ་གཉིས་ཅིག་ཆར་མི་འབྱུང་ཡང་གཞུགས་གཉིས་པོ་དེ་དག་གི་བ་སྟོང་ཅིག་

ཆར་རུ་འཇུར་ཞེ་ན། གང་ཟག་གཅིག་ལ་ནི་སྐྱེད་པ་པོ་པ་དང་བསྐྱེད་བྱ་བུ་ཉིད་
 རུ། །ཀུན་རྫོབ་རྒྱ་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་ཡང་དག་པ་དོན་དམ་པ་ཉིད་རུ་པ་
 ལུའི་ཐ་སྟངས་ཙམ་ཡང་ཐ་དང་རུ་བྱུབ་པ་མིན་ཏེ། །འདི་ལྟར་སྤྱིང་སྟོབས་ཏེ་བདེ་
 བ་དང་རྒྱལ་ཏེ་རྒྱལ་བསྐྱེད་དང་ནི། །ལུན་པ་སྟེ་མ་རིག་པ་བྱ་དང་པའི་གནས་
 སྐབས་དག་རུ་བྱིད་གྱི་ལུགས་ལ་ཡང་དོན་དམ་པར་བྱ་ཡང་མིན་ལ་པ་ཡང་མིན་
 ཏེ་པ་ལུའི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་རུ་བྱུད་པར་མེད་པ་གཙོ་བོའི་ཡོན་ཏན་རང་བཞིན་
 གཅིག་ཁོ་ནར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན་བདག་དོན་དམ་པར་བྱུབ་པ་ལྟོད་འདོད་ལ།
 པ་བྱ་གཉིས་གཙོ་བོའི་རྣམ་འཇུག་ཀུན་རྫོབ་བརྒྱན་པ་ཡིན་པས་བདག་དོན་དམ་པར་སྐྱབ་
 བྱེད་དཔེ་མི་མཚུངས་ཏེ་དོན་དམ་པ་གཙོ་བོའི་རང་བཞིན་གཅིག་ལ་པ་ལུའི་ཐ་སྟངས་
 ཡང་མི་སྤྱིད་པའི་སྤྱིར་རོ། །

དེ་བས་ན་ཕྱིས་གྱི་གཞུགས་འཛིན་པ་པོ་བདག་དེ་ནི་སྐར་གྱི་རྒྱ་འཛིན་
 པ་དང་ལྡན་པའི། །རང་བཞིན་རུ་ནི་མཚོང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཁོ་ན་ལེ་དེ་
 ལ་རི་ལྟར་གར་མཁན་གཅིག་ལྟ་ཉིད་རྣ་ཚོགས་པའི་གཞུགས་ཀྱིས་འཇུག་པ་དེ་བཞིན་རུ་
 སྐབས་སུ་བབ་པ་བདག་གམ་ཤེས་པ་གཅིག་གིས་ཡུལ་སྐྱེད་དང་གཞུགས་ཚོགས་སྐྱི་རུ་མ་
 འཛིན་པ་ལ་ཡང་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། གར་མཁན་ལྟ་བུར་སྐྱ་མའི་རང་བཞིན་སྟེ་
 ཆ་བྱད་ཡོངས་སུ་དོར་ནས་རྩེལ་གཞན་གྱིས་རྣམ་འཇུག་གནོད་སྦྱིན་ལྟ་བུ་དེ་ཉིད་
 མཚོང་ན་དེ་རྟག་པ་མིན་པས་དེ་ནི་བསྐྱབ་བྱ་མེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་ལྟར་
 ལྟར་བ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དེ་ལྟར་ན་ཡང་དངོས་པོ་བདག་དེ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་སྐར་ཡང་
 གཞན་དང་གཞན་རུ་སྐྱེ་ཞིང་འགག་པ་དེས་ན་ཉེས་པ་འདི་མེད་དོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་རྩེལ་
 གཞན་དང་གཞན་རུ་བྱུར་ཡུང་དེ་ཉིད་དེ་གཅིག་རུ་བརྗོད་པ་ཡིན་ན། །གཅིག་
 ཉིད་དེ་ནི་སྟོན་འཛིག་རྟེན་ན་མེད་པའི་གཅིག་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་ལ་མི་

མྱིང་པས་མཁམས་པས་བསྐྱེད་བ་མཚོང་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། རིག་པའི་རང་བཞིན་གྱི་བདག་ལས་གཞན་ལུལ་གྱི་ཁྱད་པར་
 ཏུ་བྱས་པ་ནི་ཤེལ་གྱི་སློན་པོ་བཞིན་བདེན་པ་མ་ཡིན་ལོ་སྟུང་པ་ལ་བཤད་ས། གལ་ཏེ་སྐྱེ་
 ཤེས་ནས་ཚོས་ཤེས་པའི་བར་ཚུལ་གཞན་མི་འདྲ་བ་རྒྱག་ཏུ་འགྱུར་ཡང་དེ་ཐམས་ཅད་
 བདེན་པ་མིན་ཅིང་ཤེལ་སྟོང་མེད་སོགས་ལྟར་བརྟུན་པ་ཡིན་ན། །གཏུག་མ་དེ་ཡི་
 རང་གི་རང་བཞིན་དེ་ཅི་འདྲ་ཡིན་པ་དེ་སྟོན་ཤིག །ཁོ་ན་དེ་རུས་ལྷ་མ་སྐྱེ་དང་གྱི་
 མ་གཞུགས་སོགས་ཐམས་ཅད་ལ་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་ཤེས་པ་ཙམ་ཉིད་གཅིག་ཅེན་དེ་
 ལྟར་ན། སྦྱིས་ཤུ་ཀུག་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ་ཤེས་པ་ཉིད་ཙམ་ནི་
 ཤེས་པ་ཅན་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པས་ཐུན་མོང་བའི་ཚོས་ཡིན་པས་སོ། །གཞན་ཡང་གཞུགས་
 ཤེས་སྐྱེ་ཤེས་སོགས་ཐ་དད་པའི་རྒྱ་མཚོན་གྱིས་ཁྱད་པར་མཐའ་དག་སྤངས་ཏེ་ནམ་པར་
 ཤེས་པ་ཙམ་ལྟ་བུ་ཅུང་ཟད་འདྲ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་ན་སེམས་དང་ལྷན་
 པ་བདག་དང་སེམས་མེད་པ་གཙོ་བོ་གཉིས་པོ་དེ་དག་ཀྱང་། །གཅིག་ཏུ་
 འགྱུར་ཏེ་གང་གི་སྦྱིར་བམ་ཤེས་གཉིས་ཡོད་པ་ཉིད་ཏུ་མཚུངས་པའི་སྦྱིར་བོ། །
 ཅི་སྟེ་བདག་དང་གཙོ་བོ་འདི་ལ་ཡང་དངོས་པོ་བམ་ཤེས་ཆ་ནས་ཐ་དད་ཀྱང་འདྲ་བའི་རྒྱ་
 མཚོན་ཡོད་པ་ཉིད་གྱིས་གཅིག་པ་ཉིད་དེ། དེ་ལྟ་བུས་ན་ཁོ་བོ་ཅག་གང་འདོད་པའི་དངོས་པོ་
 བརྒྱུབ་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། གང་གི་ཚེ་སྐྱེ་ཤེས་དང་གཞུགས་ཤེས་སོགས་བྱེ་བྲག་
 ཏུག་པོ་ཐམས་ཅད་སྦྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་ན། །དེ་ལས་གཞན་པའི་ཤེས་པ་མི་སྦྱིང་པས་དེའི་
 ཚེ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་གཙོ་བོ་དང་འདྲ་བ་རྣམ་པར་གཞན་པར་བྱེད་པའི་འདྲ་བའི་
 རྟེན་བདག་གང་ཞིག་ཡིན་ཏེ་ཅིང་མེད་དོ། །

སེམ་སེམ་བདག་དགག་པ།

གཉིས་པ་ནི། ད་ནི་རིག་པ་ཅན་ལ་སོགས་པས་བརྟགས་པའི་སེམས་མེད་པའི་རང་
 བཞིན་གྱི་བདག་སེམ་སྟོང་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་སོགས་དགག་པའི་སྲིར་བཤད་པ། **སེམས་**
མེད་པ་ཡང་བདག་མིན་ཏེ། །སེམས་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྲིར་དཔེར་ན་
བྱམ་པ་དང་ཤིང་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །འདིའང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་
 གཅིག་ཡིན་ཀྱང་ནང་ཚན་སེམས་ཅན་སོ་སོས་བདག་ཏུ་བརྩུང་བ་དཔེར་ན་ཐང་ཆེན་སོ་
 ཞིག་ཏུ་ཁང་པ་ཐ་དད་ཀྱི་ས་བརྩུང་བ་བཞིན་འདོད་དོ། །དེས་ན་བདག་ལ་སེམས་མེད་ཀྱང་།
འོན་ཏེ་བདག་འདི་ལ་གང་ཟག་སོ་སོས་སྟོའི་སེམས་ཀྱི་སེམས་དང་ལྡན་པའི་
སྲིར། །དགེ་སྤྲིག་ལྷན་དོར་དང་བདེ་སྤྲུག་ཉམས་སུ་སྟོང་བ་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།
 འོ་ན་བརྒྱལ་བ་དང་གཉིད་འཇུག་པོས་འོན་པ་ལ་སོགས་པས་མི་ཤེས་པའི་ཚེ་ན་སྟོ་
 དང་བདག་འབྲེལ་བ་དེ་འཇིག་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ན་རེ་འདི་ལ་སེམས་
 དང་འབྲེལ་བ་དང་མ་འབྲེལ་བ་གཉིས་ཀ་བདག་གི་རང་བཞིན་རྟག་པ་གཅིག་ཉིད་ཡིན་
 པས་སེམས་དང་སྤྲུང་འབྲེལ་བ་སྲིས་འབྲེལ་བ་འཇིག་པ་གཉིས་ཀྱང་མེད་དོ་ཞེ་ན། **ཅི་སྟེ་**
བདག་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་འགྱུར་བ་མེད་ན། །གང་ཟག་སོ་སོས་སེམས་
པས་དེ་ལ་ཁྱད་པར་གསར་པ་དགེ་སྤྲིག་བསགས་པ་ལྟ་བུ་**ཅི་ཞིག་བརྒྱབ་པར་བྱས་**
 ཏེ་རྟག་པ་ལ་བྱ་བ་མེད་དོ། །**དེ་ལྟར་ཤེས་པ་མེད་པ་**དང་དགེ་སྤྲིག་ལྷན་དོར་དང་བདེ་
 སྤྲུག་ཉམས་སུ་སྟོང་གི་བྱ་བ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱི་སྲིར། །**ནམ་མཁའ་ཉིད་བདག་ཏུ་**
བྱས་པར་འགྱུར་ལ། །འདོད་ན་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་མི་རུང་བའི་སྲིར་རོ། །

རྩོད་པ་སྤྲང་བ།

གཉིས་པ་རྩོད་པ་སྤྲང་བ་ལ། བདག་མེད་ན་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་མི་

འཐད། སློང་རྗེའི་ཡུལ་མི་འཐད་པ་གཉེས།

ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་མི་འཐད་པའི་རྫོང་རྫོང་།

དང་པོ་ལ་རྫོང་ལན་གཉེས་ལས་དང་པོ་ནི། ཡང་རྣམ་པ་གཞན་གྱིས་བདག་
རྒྱལ་པར་འདོད་ནས་གལ་ཏེ་བདག་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཏུ་འགྲོ་བ་དེ་ནི་ཡོད་པ་
མིན་ན། །ལས་བྱས་པ་འབྲས་བུ་དང་འབྲེལ་བ་རིགས་པ་མིན་ཏེ། །དགེ་
བ་དང་མི་དགེ་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ལས་བྱས་ནས་ནི་བྱེད་པ་པོ་དེ་ཉིད་ཞིག་རྗེ་
འགགས་པར་གྱུར་པས་ན། །སྲུ་ཡི་ལས་སྲུ་འབྱུར་བ་ཡིན་ཞེ་ན། །

གཉེས་པ་ལན་ལ། རིགས་ངོར་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་
མི་འཐད། ཐ་སླད་ཏུ་བདག་བརྟགས་ཡོད་རྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་མི་དགག་པ་
གཉེས་ལས།

དང་པོ་ནི། དེ་ལ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ་དོན་དམ་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་ན་བྱ་བ་
བརྒྱལ་པའི་གཞི་སྤང་ཁམས་དང་འབྲས་བུ་ལ་རྫོང་པའི་གཞི་ཐ་དང་པ་འདོད་པ་དེ་
ནང་པ་དང་། །ལས་བྱེད་པ་དང་འབྲས་བུ་རྫོང་པའི་ཏུས་དེར་རིག་པ་ཅན་མོགས་ཀྱི་
ལྟར་ན་སེམས་མེད་པ་དང་རྟག་པའི་སྤྱིར་དང་གྲངས་ཅན་ལྟར་ན་རྟག་པའི་སྤྱིར་བདག་
དེ་ལ་དགེ་སྤྲིག་མོགས་བྱ་བ་དང་བྱེད་པ་ཅིའང་མེད་པ་ཡང་། །བདག་ཏུ་རྒྱ་བ་མི་
རྣམས་པ་དང་བདག་མེད་པར་སྒྲིབ་ནང་པ་ཡུ་བུ་གཉེས་ཀ་ལ་གྲུབ་པས། །འདྲིར་
ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་བདག་ཡོད་མེད་བཅད་པ་དོན་མེད་པ་མ་ཡིན་ནམ། །

གཉེས་པ་ལ་རྟག་བདག་ཐ་སླད་ཅམ་ཏུའང་མ་གྲུབ་པ།
སྤང་པོའི་རྒྱན་ལ་བརྟེན་ནས་བརྟགས་པའི་བདག་ཅམ་ཐ་སླད་
ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་ཏུ་བརྟན། བརྟེན་ནས་བརྟགས་པའི་རྒྱ་སེམས་

སོགས་སྤྱད་སོའི་རྒྱན་ཡང་དབྱུང་ན་བདག་ཏུ་མ་གྲུབ་པའི་ཚུལ་
གྲིས་དོན་བརྟུ་བ་གསུམ་ལས།

དང་སོ་ནི། འོན་ཏེ་བདག་རྟོག་པ་འཇུག་མེད་འདོད་པས་དོན་དམ་པ་ལ་
མ་ཟེང་མ་སྐྱོད་ཅམ་ཏུ་ཡང་བྱིད་ལྟར་ན་རྒྱ་དགེ་རྒྱུ་གི་ལས་བྱིད་པ་དང་ལྷན་པའི་
གནས་སྐབས་ན་འབྲས་བུ་བདེ་རྒྱལ་ཚོང་བ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་
མཐོང་བ་འདི་ནི་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ལ།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ན་དོན་དམ་རིགས་པས་མ་དབྱུང་པར་ཀུན་རྫོབ་
མ་སྐྱོད་བརྟོགས་ཡོད་ཅམ་ཏུ་སྐད་ཅིག་རྣམས་ཏུ་མ་འདུས་པའི་རྒྱུད་གཅིག་ལ་ནི་
བརྟེན་ནས་སྲ། །ལས་བྱིད་པ་པོ་བདག་དང་འབྲས་བུ་ལ་སྲོད་པ་པོ་ཞེས་བྱ་
བར་གསུལ་བྱའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྲིས་བརྟེན་ཏོ།

གལ་ཏེ་རི་ལྟར་ཡང་བདག་དོན་དམ་པར་བདེན་གྲུབ་
མེད་ན། འོ་ན། བདག་ཉིད་བདག་གི་མགོན་ཡིན་གྱི། །གཞན་ནི་སྲ་
ཞེས་མགོན་ཏུ་གྱུར། །བདག་ཉིད་ལེགས་པར་ཏུལ་བ་ཡིས། །མཁས་
པས་མཐོ་རིས་འཐོབ་པར་གྱུར། །ཞེས་ཚོགས་སྲ་བཅད་པ་རི་ལྟར་
གསུངས་ཤེ་ན། མ་སྐྱོད་ཏུ་སེམས་ཀུན་གཞི་རྣམས་ཤེས་ཉིད་བདག་
ཏུ་འཇོག་པའི་རྟེན་ཡིན་པའི་སྲིར་འདི་ལ་བདག་གི་སྦྱར་གསུངས་
པ་ཡིན་ནོ། །མདོ་སྡེ་གཞན་ཏུ། སེམས་འདུལ་བ་ནི་ལེགས་པ་སྟེ་
ཞེས་དམ་བཅའ་ནས། སེམས་འདུལ་བས་ནི་བདེ་བ་འཐོབ་པའི་
སྲིར་ཞེས་གཏན་ཚིགས་འགོད་པའི་སེམས་འདུལ་བར་གསུངས་
པའི་སྲིར་རོ། །དེ་ཡང་བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་མདོན་ཞེན་གྲིས་སྲིན་ཅི་
ལོག་ཏུ་འཇོག་པ་སྲོང་བའི་སྲིར་དྲང་བའི་དོན་གྱི་སེམས་ཀུན་

གཞི་ལ་བདག་ཅེས་བརྟགས་པས་བརྟན་པ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་
ལང་གར་གཤེགས་པ་ལས་གསུངས་པ། གང་ཟག་རྒྱད་དང་སྤང་པོ་
དང་། རྒྱུན་དང་རྩལ་དང་དེ་བཞིན་ཏུ། །གཙཾ་པོ་དབང་རྒྱལ་གྱི་དང་
པོ་དག་སེམས་ཅམ་ཉིད་ཏུ་ང་སྣེ་ལོ། །ཞེས་བརྟན་པ་ཡིན་ཏེ་རྣམ་
གསུམ་རྣམས་ཀྱི་རྣང་བ་ཀུན་གཞི་སེམས་ཀྱི་ཚོ་འཕྲུལ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེའི་སྤྱིར་དོན་དམ་དཔུང་པའི་ངོར་རམ་
འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་གཟིགས་ངོར་ལྟ་བུ་དངོས་པོའི་
གནས་ལུགས་ལ་སེམས་ཀྱང་ངའོ་སྣམ་ནས་ཤེས་པའི་ཕྱུལ་མ་ཡིན་
ནོ་ཞེས་བརྟན་པའི་སྤྱིར་བཤད་པ།

གསུམ་པ་ནི། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་ཡི་སེམས། །བདག་
མིན་ཏེ་དེ་ནི་ཞིག་པ་དང་མ་རྒྱེས་པས་མེད་པའི་སྤྱིར་པོ། །འོན་ཏེ་དེ་ལྟར་རྒྱེ་
བཞིན་པའི་སེམས་བདག་ཡིན་སྟམ་ན། །དེའང་དཔུང་ན་ད་ལྟ་བ་ཡང་མ་གྲུབ་
པའམ། རྣང་ཅིག་གཉིས་པ་དེ་འགགས་ཏེ་ཞིག་པར་རྒྱུར་པ་ན་ཡང་བདག་མེད་
དོ། །དཔེར་ན་རྒྱ་ཤིང་གི་སྣོད་པོ་དག་ཁ་ཤས་ཏུ་སྤྱེ་སྟེ་རྣམ་པར་བཤེགས་
པ་ན་ཆ་ཤས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་འགའ་ཡང་མེད་པ། །དེ་བཞིན་ཏུ་རྣམ་པར་
དཔུང་པ་ཡིས། །བཅའ་ན་བདག་གྱང་ཡང་དག་པ་མིན་ཏེ་འདི་ལ་བྱང་
པར་རྒྱང་ཟད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རིགས་ངོར་དཔུང་ན་རིགས་ཅན་གསུམ་ཆར་
གྱིས་བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་པ་འདིས་བརྟན་ཏོ། །

སྟོང་རྒྱུལ་མི་འབྲང་པའི་ཚོད་སྟོང་།

གཉིས་པ་སྟོང་རྒྱུལ་མི་འབྲང་པའི་ཚོད་སྟོང་ལ་ཚོད་ལན་

གཉེས་ལས་དང་པོ་ནི། ཡང་རྣམ་པ་གཞན་གྱིས་བདག་སྐྱབ་པར་འདོད་ནས་སྐྱེས་
པ། གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་དང་གང་ཟག་དང་བདག་ཅེས་བྱ་བ་དཔྱད་དོར་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་ཏུ་ཡོད་པ་མིན་ན། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གྱིས་སེམས་ཅན་སྲུ་
ལ་སྐྱིང་རྗེ་བརྒྱུ་པར་བྱ་ཞེ་ན། །

གཉེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྟགས་པའི་བདག་སྐྱིང་རྗེའི་
དམིགས་ལྷལ་ཏུ་བསྟན། དེ་ཉིད་རིགས་པའི་དགག་བྱ་མིན་པ།
བདེན་སྲུབ་དགག་དགོས་པ། དགག་ལུས་པ་དང་བཞི་ལས་དང་པོ་
ནི། དོན་དམ་རིགས་པས་མ་དཔྱད་པར་ཀུན་རྗེས་ཅམ་ཏུ་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་
པའི་དོན་ཏུ་འཕྲོ་བ་སྐྱེལ་བར་ཁས་སྲོངས་པའི། །རྫོངས་པ་མ་རིག་པ་བདེན་
འཛིན་ནམ་བདག་འཛིན་གྱིས་བརྟགས་པ་གང་ཡིན་པའི་སེམས་དེ་ལ་སྐྱིང་རྗེ་
བརྒྱུ་པར་བྱ་ལོ། །ཅི་ཉེ་དོན་དམ་པར་སེམས་ཅན་མེད་ན་གཞུགས་དང་ཚོར་བ་
ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་སྐྱེས་ནས་ཞིག་སྟེ་དོན་དམ་པར་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་
སངས་རྒྱས་དེ་སྲུ་ཡི་འཕྲོ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། །དག་པ་གཉེས་ལྡན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བ་
ཡང་ཀུན་བརྟགས་ཅམ་ལས་དོན་དམ་པར་འཕྲོ་བ་པོ་གང་ཟག་དང་། འཕྲོ་བ་སངས་
རྒྱས་མེད་པས་ཤིན་ཏུ་བདེན་ཏེ། །ལུས་ལས། ཐོབ་པ་ཡང་མེད་མ་ཐོབ་པ་ཡང་མེད་ཅེས་
སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དོན་ཀྱང་རྫོངས་པས་རྣམ་པར་སྐྱོ་བརྟགས་པ་ལས་
འཕྲོ་བ་གང་ཟག་དང་འཕྲོ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱང་ཐ་སྐྱད་ཅམ་ཏུ་ཡོད་པར་འདོད་དོ། །

གལ་ཏེ་རྫོངས་པ་ཞེས་པ་ནི་མ་རིག་པ་ཡིན་ན་དེ་རི་ལྟར་
ཁས་ལེན་པར་བྱེད་སྐྱེས་པ་ལ་བཤད་པ། རྫོངས་པ་ནི་རྣམ་པ་
གཉེས་འཁོར་བ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་བདག་ཏུ་བདེན་པར་འཛིན་པ་
དང་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱང་དང་། དེ་ཉེ་བར་

ཞི་བའི་རྒྱ་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་ཏུ་རྟོགས་པ་དང་། དག་
སེམས་སེམས་བརྐྱེད་ལྟ་བུ་དང་ཡང་མ་རྒྱེབ་ལུང་མ་བརྟན་ནི་
རྒྱུན་གྱི་དབང་གིས་ཅི་རིགས་པར་འགྱུར་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལས་སྐྱ་མ་དང་པོ་ཉིད་ནས་སྤོང་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཉེ་བར་ཞི་བའི་དོན་ཏུ། །སྤྱི་མ་འབྲས་ཏུ་སངས་རྒྱལ་
ཚོལ་པའི་རྣོངས་པ་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་། །སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་མོགས་ནི་
རེ་ཞིག་བརྒྱུག་པར་མི་བྱ་སྟེ། །རྒྱ་འདོད་པའི་རྣོང་བཞིན་ཏུ་དོན་དམ་པ་རྟོགས་པར་ཉེ་
བར་མཁོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་བདག་ཏུ་རྣོངས་པ་བདེན་འཛིན་མོགས་ཀྱང་བརྒྱུག་པར་མི་
བྱ་སྟེ། དེའི་དངོས་པོ་བདག་གིས་འདོད་པའི་དོན་བརྒྱུབ་པའི་ཕྱིར་རོ་སྟེ། མ་ལ་བཤད་པ།

གསུམ་པ་ནི། སྐྱུག་བསྐྱེད་གསུམ་གྱི་རྒྱ་ཡི་དཔོན་ལྷན་པ་བདག་བདེན་
པར་འཛིན་པའི་ར་རྒྱལ་ནི། །གཞི་མེད་ལ་བདག་ཏུ་ར་རྒྱལ་བའི་རྣོངས་པ་རབ་
ཏུ་འརྱུག་པས་འཕེལ་ནས་འཁོར་བ་ལས་མི་ཐར་བར་འགྱུར་རོ། །

བཞི་པ་ནི། བདག་ལ་ཆགས་པའི་ངར་འཛིན་པ་དེ་ལས་ཀྱང་མེད་
ཚེ་བ་བཞིན་བརྒྱུག་ཏུ་མེད་ཅེ་ན། །ཚོ་ཡོར་ལ་མིར་འཛིན་པ་ལྟར་སློབ་ཏུར་བས་
འབྲུལ་རྟོག་ཡིན་པས་བརྒྱུག་སྐྱེ་གཉེན་པོ་བདག་མེད་བརྒྱུམ་པ་ནི་དེ་
བརྒྱུག་པའི་མཚོག་ཡིན་ཏེ་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་སྐྱུན་ཁང་ཏུ་
མར་མི་བཏེགས་པ་བཞིན་ནོ། །

ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྣོངས་པ།

གཉིས་པ་ཚོས་བདག་མེད་ལ་སྐྱི་གཞུང་གཉིས།

སྤྱི་དོན།

དང་པོ་ནི། དེ་ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྐོམ་ཚུལ་གྱུ་ལ་མཐའི་
དབང་དུ་བྱས་ན་བྱེ་སྐྱེས་གདགས་གཞི་ཤེས་པ་སྐྱད་ཅིག་ཆ་མེད་
དང་གཟུང་བ་རྒྱལ་སྤུང་ཆ་མེད་ལ་གང་ཟག་སྐྱོ་བཏགས་ཏེ་
དཔེར་ན་རྒྱལ་རྗེས་བརྒྱད་འདུས་ལ་སྤྱུང་བ་ལྟ་བུ་གང་ཟག་ཏུ་
བཏགས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འདོད་ལ། དོན་དམ་པར་འཕགས་པའི་
མཉམ་གཞག་ན་གཟུང་བ་དང་ཤེས་པ་རྒྱལ་སྤུང་ཆ་མེད་དང་
སྐྱད་ཅིག་ཆ་མེད་མདོན་སྤྱུང་བ་མཐོང་བས་ན་བདག་བཏགས་
ཡོད་ཅེས་ཡང་མི་འདྲིན་པར་གཞན་རིག་རྒྱུར་པར་འདོད་དོ།

མདོ་སྤེལ་ས་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ལ་གཞལ་བུ་
སྐོག་ན་མོའི་རྣམ་གཞག་མི་འདོད་པས་རང་གཞན་མེད་པར་
གཟིགས་པས་རྣལ་འབྱོར་རྟོགས་པ་བསམ་མི་བྱུང་བར་འདོད་
ཀྱང་དོན་དུ་གཟུང་འདྲིན་ལས་མ་འདས་པ་སྐྱར་བཤད་པ་
ལྟར་རོ། །བྱེ་མདོ་གཉིས་ལ་ཚོས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཐ་སྐྱད་
གསལ་ཁ་མེད་ཀྱང་། ཚོས་བདག་ཀྱང་རགས་པ་གོང་སུ་མེད་
པར་འདོད་པ་ཅེས་མོ། །

སེམས་ཅམ་པས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྐོམ་ཚུལ་མདོ་
སྤེལ་བ་ལྟར་དང་། རང་རྒྱལ་གཟུང་བ་བདེན་པ་མེད་པར་རྟོགས་
པ་ཡང་སྐྱར་བཤད་པ་ལྟར་དང་། ཐེག་ཆེན་པས་གཟུང་འདྲིན་
གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མཉམ་གཞག་སྐོམ་ཚུལ་གོང་སུ་བསྐྱར་བ་
ལྟར་ལ་སྤྱི་བ་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་མེད་ཤེས་པ་མི་

ཉལ་པ་དང་འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་སྣོད་ཉིད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཉལ་
པར་གནས་པར་འདོད་ཀྱང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཟུང་འཛིན་རང་
མཚན་མི་འདོད་དོ། །རྗེས་ཐོབ་ཏུ་གང་ཟག་གི་བདག་བཏགས་
ཡོད་དང་། ཚོས་བདག་ནི་གཟུགས་ཅན་སྤྲ་རགས་ཐམས་ཅད་
དང་ཤེས་པ་རགས་པ་གཅིག་འཛིན་བཏགས་ཡོད་ཏུ་འདོད་ལ་
གཟུང་འཛིན་ཐ་དད་འདོད་པ་ནི་གྲུབ་མཐའ་འོག་མ་གསུམ་པལ་
ཆེར་འདྲེ་ལ་ཐེག་ཆེན་པལ་ཆེར་ཐལ་འགྱུར་དང་གཅིག་ལ་གོང་ཏུ་
བཤད་པ་ལྟར་རོ། །

ཐལ་འགྱུར་རང་ལུགས་རིགས་ཅན་གསུམ་ཆར་གྱིས་
ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྣོད་མངོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་པ་གཞིར་
གཞག་ནས་མཉམ་བཞག་ན་གཟུང་འཛིན་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱུང་པར་
སྤར་བཤད་པ་ལྟར་སྐྱོམ་ཞིང་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་གྲུབ་མཐའ་འོག་
མ་རྣམས་རིམ་གྱིས་དྲངས་པའི་སྤྱིར་འོག་མ་དང་མཐུན་པར་
གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤར་དང་། ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྗེས་སུ་
བསྐྱོམ་པར་གཞུང་འདིར་བཤད་པར་མཛད་ལ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་
ཀྱང་། བསོད་ནམས་མིན་པ་དང་པོ་བརྗོད་། བར་ཏུ་བདག་ནི་
བརྗོད་བྱ་ཞིང་། སྤྱིས་ནས་ལྟ་བ་ཀུན་བརྗོད་པ། །གང་གིས་ཤེས་
དེ་མཁས་པ་ཡིན། །གསུངས་པས། ཐོག་མར་སྐྱེས་བྱ་རྒྱུང་ཏུའི་ལམ་
རིམ་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་། བར་ཏུ་བདག་འཛིན་
རགས་པ་བདེན་འཛིན་ཀུན་བརྗོད་སྟེ་འཁོར་བ་ལ་དེས་འབྱུང་
ཚད་མེད་སྐྱེས་ན་སྐྱེས་བྱ་འབྲིང་གི་ལམ་རིམ་དང་། མཐར་ཚོས་

ཀྱི་བདག་འཛིན་སྲ་མོ་འཛིན་སྣངས་ཀྱན་སྲོང་ནས་སྒྲིང་རྗེས་ཀྱན་
ནས་བསྐྱང་སྟེ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་སྟེ་བར་བསྟན་པས་
སྐལ་དམན་རིམ་འཇུག་གི་ལམ་རིམ་བསྟན་པ་དང་། སྲར་ཚོལ་
ཡང་སྲི་ནང་གི་ཤུབ་མཐའ་མཐའ་དག་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ཡང་
འདི་དང་མཐུན་ནོ། །

དེའང་ཚ་ཤེར་སྲ་ཚོལ་གཙོ་བོ་ནང་ཕྱེ་ཁོ་ན་སྲང་ཞིང་
སྐལ་དམན་རིམ་འཇུག་གི་ལམ་བསྟན་པའི་ཞོར་ལ་སྲི་རོལ་པའི་
ལོག་ཉོག་ཀྱང་ཤུབ་མཐའ་ལོག་མས་བརྒྱུག་ཟིན་པས་དེ་དག་
འཇུགས་བསྟན་ཡིན་ཅིང་སྐལ་སྤུན་ཅིག་ཆར་བའི་ལམ་རིམ་ཁོ་ན་
གཙོ་བོར་བསྟན་ནོ། །དབུ་འཇུག་ལས། སེམས་བསྐྱེད་ལྟ་པ་མན་
གྱིས་རིམ་གྱིས་པའི་ལམ་དང་དུག་པའི་སྐབས་སྲ་ཚོལ་སྲི་ནང་
ཐམས་ཅད་བསྟན་པ་འདི་དང་མཐུན་ལ་ཅིག་ཆར་བའི་ལམ་རིམ་
བསྟན་པ་ཚ་ཤེར་དང་མཚུངས་སོ། །

གནད་ཀྱི་དོན་འདི་ཡིན་ཏེ། མདོན་མཚོན་ཀྱན་བཏུས།
སྟེ་བཏུན་མདོ་དང་བཅས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པ་ལྟར་དངོས་
སྲུ་བས་བེམ་ཤེས་དོན་དམ་པར་རྗེས་སུ་ཤུབ་པར་འདོད་པ་རིམ་
གྱིས་བཀྱི་བའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། དེས་འདུལ་བ་ཤུབ་མཐའ་ལོག་མ་
རང་རང་ལ་གྲགས་པ་ཚོས་བདག་ལ་བདེན་འཛིན་དང་བཅས་
པའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། ལུ་སྟེགས་མཚོག་ལ་བདག་བཅས་ཀྱི་ཐར་པའི་
ལམ་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །དབུ་འཇུག་ལས། ཀྱན་གཞི་ཡོད་ཅིང་
གང་ཟག་ཉིད་ཡོད་ལ། །ལུང་པོ་འདི་དག་འབའ་ཞིག་ཉིད་ཡོད་

ཅེས། །བརྟན་པ་འདི་ནི་དེ་ལྟར་ཆེས་ཟབ་དོན། །རིག་པར་མི་
 འགྱུར་གང་ཡིན་དེ་ལ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟ་བུ་དྲང་
 དོན་ལ་གྲོ་རྒྱུང་བའི་གང་ཟག་གམ་དབང་ཚོན་ཅིག་ཆར་བ་ལ་
 མཚོན་ཀྱན་བརྟན་སོགས་ནས་དངོས་པོ་ཡོད་པ་སྐད་ཏུ་བརྟན་
 པ་དེ་དག་དགོངས་གཞི་རྒྱ་མ་ལྟ་བུ་དང་། དགོས་པ་བདེན་འཛིན་
 ཅན་རིམ་གྱིས་དྲངས་པའི་སྲིད་དང་། དངོས་ལ་གཞོན་གྱིད་དུ་
 མའི་རིགས་ངོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་ཅོམ་ཡང་མི་གྲུབ་པོ། །དེས་
 བ་རིམ་དང་ཅིག་ཆར་གང་གི་སྐབས་སུ་ཡང་གྲུབ་མཐའ་འོག་མའི་
 ལམ་རིམ་འདོར་དགོས་པ་མིན་ནོ། །

ཐལ་འགྱུར་རང་ལུགས་ལ། དབྱུང་སྐྱོན་དང་། འཛོག་སྐྱོན་
 གཉིས། དབྱུང་པས་ཚོས་བདག་མེད་སྐྱོན་པ་ལ་ལུས་དྲན་སྐབས་
 དང་པོ་ལུས་མ་གྲུབ་དེ་ནས་ལག་སོགས་ནས་རྒྱལ་ཆ་མེད་བར་
 རིམ་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཅོམ་གཞུང་འདིར་བརྟན་པ་ནི། ཐམས་ཅོམ་
 པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་སྟེ་གང་ཟག་རིམ་གྱིས་པ་དྲངས་པའི་སྲིད་
 ཡིན་ལ། ཚ་ཤེར་དང་དུ་འཇུག་ལྟར་ལས་གྱིད་པོ། ཡན་ལག་
 དང་། ཡན་ལག་ཅན་སོགས་བརྟེན་ནས་བརྟགས་པའི་རིགས་པ་
 སྤ་ཚོས་གཏན་ལ་ཐབ་ལ། སྤྱི་མེད་ན་གྱི་བྲག་མེད་པ་བྲབ་གྱིད་
 མ་དམིགས་པ་སྤྱིར་བདག་མེད་ན། གྱི་བྲག་སྤུང་པོ་འཕོག་པ་
 དང་། ལྷ་གྱིད་པོ་མ་གྲུབ་ན་འབྲས་བུ་ལས་སུ་བྱ་བ་བྱམ་པ་ལྟ་
 བུ་མེད་པ་དང་། ལྷ་བྱུང་ཤིང་མེད་ན་འབྲས་བུ་རྒྱ་བ་མེད་པ་ལྷ་
 མ་དམིགས་པའི་རྟགས་དང་། ལས་སུ་བྱ་བ་བྱམ་པ་མེད་ན་ལྷ་

བྱེད་པོ་མ་གྲུབ་པ་དང་། མེ་མེད་ན་སྲུང་གིང་མེད་པ་འབྲས་བུ་མ་
དམིགས་པ་དང་། བདག་གཅིག་དང་སྲུང་པོ་རུ་མ་ལྟ་སྲུ་བྱེད་
འགའ་བ་དམིགས་པ་དང་། ལྷན་རང་མཚན་ལས་ཐ་དད་པའི་
སྐྱི་རྣམས་གྲུབ་མ་དམིགས་པ་ནི་སྣང་རྒྱུང་རང་བཞིན་མ་དམིགས་
པའི་གཏུན་ཚིགས་སོགས་རིགས་པ་སྟོབས་སྣམ་རེ་རེས་ཅིག་ཆར་
རྒྱ་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །

ཡང་ཚོས་བདག་སྐྱི་དང་གང་ཟག་གི་བདག་བྱེ་བྲག་གྲུང་
མ་ཐའ་གཅིག་རྒྱ་ཁས་ལེན་པ་དཀའ་སྟེ་གིང་རྟ་བྱེ་བྲག་དང་། ཡན་
ལག་སྐྱི་ཁས་ལེན་དགོས་གིང་ལྷན་བྱེ་བྲག་དང་། ཡན་ལག་སྐྱི་
བདག་སྲུང་པོའི་བྱེ་བྲག་སྲུང་པོ་བདག་གི་སྐྱི་ཁས་ལེན་དགོས་ན་
ཏ་ཅང་ཐལ་ཡོ། །དེས་ན་ཚོས་བདག་སྐྱི་དང་གང་ཟག་གི་བདག་
བྱེ་བྲག་རྒྱ་བཤད་པ་ན་སྐྱིར་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཚོས་ཅམ་གཅིག་གྲུང་
བདག་གི་སྐྱ་དང་འབྲེལ་བའི་ཚོ་གང་ཟག་གི་བདག་ཚོས་བདག་
གི་བྱེ་བྲག་མིན་ཏེ་གཟུགས་ཅམ་གྱི་སྐྱ་གཟུགས་སྲུང་རྒྱ་འཇུག་
གྲུང་། སྐྱེ་མཚེད་ཀྱི་སྐྱ་དང་འབྲེལ་བའི་ཚོ་མིག་གི་ལྷུལ་ལོ་ན་ལ་
གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཚེད་ཡིན་གྱི་གཟུགས་སྲུང་མ་ཐའ་དག་གཟུགས་
ཀྱི་སྐྱེ་མཚེད་མིན་པ་དང་། གིང་ཅམ་གྱི་སྐྱི་སྐྱ་གཅིག་གྲུང་། ཤ་པ་
དང་ཤུག་པ་ལྟ་སྲུ་ཆིག་ཤོགས་འབྲེལ་བའི་ཚོ་ཤ་ཤུག་པན་ཚུན་སྐྱི་
བྱེ་བྲག་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །

གོང་གི་བདག་སྲུང་སྐྱི་བྱེ་བྲག་དོན་དམ་རིགས་པས་
མ་དཔུང་པའི་རོར་སྣང་བ་གང་ཟག་གི་བདག་སྐྱི་དང་སྲུང་

པོ་བྱེ་བྲག་རྒྱ་འཁོར་ན་རྒྱུར་བདག་མེད་ན་བྱེ་བྲག་སྤྱང་པོ་མ་
 དམིགས་པ་ནི་བྱེ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་ཡིན་ལ། ཡང་ན་བདག་
 གཅིག་རྒྱ་འཁོར་ལ། སྤྱང་པོ་རྒྱ་མར་འཁོར་ན་བདག་གཅིག་རྒྱ་
 མི་ལྷུང་སྟེ། སྤྱང་པོ་རྒྱ་མ་དང་གཅིག་པའི་མྱེར། ཞེས་བྱེད་བྱེད་
 འགལ་བ་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཚ་ཤེར་ལས། གལ་ཏེ་སྤྱང་པོ་
 བདག་ཡིན་ན། རྩེ་དང་འཁོར་པ་ཅན་རྒྱ་འཁྱུར། ཞེས་གསུངས་
 པ་སྤྱང་པོ་དང་བདག་གཅིག་ཡིན་ན་བདག་རྟག་པ་དང་གཅིག་
 མི་ལྷུང་སྟེ། མི་རྟག་པ་དང་རྒྱ་མར་ཐལ་བ་བརྗོད་པ་བཞིན་
 རོ། །པ་མེད་ན་རྒྱ་མེད་པ་དང་། རྒྱ་མེད་ན་པ་མ་ལྷུང་པ་ནི་རྒྱ་
 འབྲས་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་དང་། པ་རི་རྩེ་རི་གཡས་
 གཡོན་རིང་སྤྱང་སྟགས་མ་ལྷུང་པ་གང་རྒྱ་འདུ་ཞེ་ན། རྣམ་པར་
 གཞག་འཁོར་གི་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་པ་དེའང་རྒྱ་འབྲས་མ་དམིགས་
 པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་འདུའོ། །

འཁོར་རྟེན་དང་བརྟན་བཅོས་ལ་གྲགས་པའི་དབང་
 གིས་ཐོ་ཡོར་དང་གང་ཟག་མ་ལྷུང་པའི་དབུང་བཞག་པ་ནི། ལྷུང་
 མཐའ་འོག་མ་རྣམ་གང་ཟག་གི་བདག་རགས་པ་མེད་པ་སྟོན་རྒྱ་
 བདག་མེད་གཞན་མེད་ཀྱིས་རྟོགས་ཟིན་དེ་དབུང་བྱས་ནས་ཚོས་
 བདག་མེད་ད་གདོད་རྒྱུབ་པར་བཞེད་ལ། ཐལ་འཁྱུར་རྣམ་ན་ཚོས་
 དང་གང་ཟག་གི་བདག་འཁོར་ལ་སྤྱ་རགས་མི་བཞེད་ཅིང་བདག་
 མེད་རྟོགས་རྩིས་ལའང་སྤྱི་མེད་དེ་ཉེས་དམིགས་ཆེ་རྒྱུང་གི་སྟོ་
 རས་དང་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཏན་ལ་པབ་ནས་ཀྱིས་ཚོས་

ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་མཐའ་ལོག་མ་ལྟར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དབྱེད་
སྐྱོམ་གྱི་གོ་རིམ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྤྱིར་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྤྱི་དང་
གང་ཟག་གྱེ་བྱས་བཤད་ཚེ་དེ་ལྟར་དེས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །

ཐལ་འཇུག་རང་ལུགས་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་
ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་ཚ་ཤེར་དང་དབྱེད་
འཇུག་གཉིས་ལས་ཚོས་དང་པོ་གང་ཟག་བདག་མེད་རྗེས་སུ་
བསྟན་ནས་གོ་རིམ་བརྒྱུག་སྟེ་བཤད་པས་སྐྱོམ་པ་དང་རྟོགས་ཚུལ་
སྤྱི་གོ་རིམ་མི་བཞེད་དེ། དབང་ཚོན་ཅིག་ཆར་ལ་དགོངས་སོ། །

གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ལ་དྲན་ཉེར་དང་པོ་གསུམ་རྒྱས་
པར་བཤད། ཚོས་དྲན་གྱི་སྐོ་ནས་དོན་བསྟུ། དང་པོ་ལ། ལུས་ཚོར་
མེས་གསུམ་ལས་དང་པོ་ལ།

ལུས་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་བཤད་པ།

སྤྱིར་ལུས་མ་གྲུབ་པ་རྒྱས་པར་བཤད། གྱེ་བྱས་སོ་སོ་མ་གྲུབ་པས་
དོན་བསྟུ་བའོ། །

སྤྱིར་ལུས་མ་གྲུབ་པ།

དང་པོ་ལ་ལུས་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཡན་ལག་མ་གྲུབ་པ་གཉིས། དང་
པོ་ལ་གཉིས། དོན་དམ་པར་ལུས་མ་གྲུབ་པ། ཐ་སྟོན་ཏུ་སྤྱི་ཚུལ་
སྤྱི་མའི་དཔེས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་རྒྱས་བཤད། དོན་བསྟུ་
གཉིས། དང་པོ་ལ་སྤྱི་སྤྱི་གྱེ་བྱས་ཀྱི་ལུས་མ་གྲུབ། ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་ལུས་
མ་གྲུབ་པ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་འདི་ལྟར་ལྷན་སྐྱེས་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལྷན་པ་དག་གི་
 ཏུ་འཛིན་པའི་ལྷན་ཡིན་ཅོད་སྐྱེས་པ་ལ་བཤད་པ། ཀླང་པ་ལ་སོགས་པ་ཡན་ལག་འགའ་
 ཞིག་བཅད་ན་རིམ་གྱིས་ལྷན་ཞིག་པར་འགྱུར་ཏེ་ཡན་ལག་མཐའ་དག་བཅད་ཟིན་པའི་
 ལྷན་ཏུ་ལྷན་ཚུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ལྷན་དང་། ལག་སོགས་ཡན་ལག་ཡན་གར་བ་དེ་
 ལ་ཡང་དཔུང་ན་གང་ཟག་གཞན་གྱི་ལྷན་སུ་ལས་སྐྱབས་པ་མེད་པའི་ལྷན་ལྷན་ནི་
 ཀླང་པ་མིན་ཅོད་དེས་འོག་མ་ཀུན་དང་འགྲེ་དེ་བཞིན་ཏུ་བྱིན་པ་མིན་ལ། །བཟོ་
 དང་ཀླེད་པའང་ལྷན་མ་ཡིན་ཞིང་། །སྟོ་བ་དང་རྒྱབ་ཀྱང་ལྷན་མིན་
 ཏེ། །ཐང་དང་དཔུང་པའང་ལྷན་མ་ཡིན་ལ། །ཚིབ་ལོགས་དང་ལག་
 པའང་ལྷན་མིན་ཏེ། །མཚན་ཁུང་དང་སྐྱེ་པའང་ལྷན་མ་ཡིན། །
 བང་སྟོལ་རྣམས་ཀྱང་ལྷན་དེ་མིན་ལ། །མགོ་དང་མགྲིན་པའང་ལྷན་
 མིན་ན། །འདི་ལ་ལྷན་ནི་གང་ཞིག་ཡིན། །དེ་ལྟར་ལྷན་སྐྱེས་རང་མཚན་གྱི་
 ལྷན་མ་གྲུབ་མོད་གྱི་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལྷན་སྐྱེ་རང་
 མཚན་ལས་རྣམས་ཐ་དང་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ཅོད་སྐྱེས་པ་ལ་བཤད་པ།

ཡན་ལག་མ་གྲུབ་པ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་དྲི་བ་ནི། ཡན་ལག་སོ་སོ་བ་རྣམས་ལ་ལྷན་
 སྐྱེ་དེ་སྟོགས་གཅིག་གིས་བྱུང་པའམ། ཐམས་ཅད་ལ་ལྷན་ཡོངས་
 རྫོགས་ཆ་ཚང་རེ་རེ་ཡོད་ཀྱང་། གཉིས་པ་ཡན་ལ་གཉིས། ཡན་ལག་
 ཀུན་ལ་བྱུང་བྱེད་གཅིག་མ་དམིགས། ཡན་ལག་སོ་སོ་ལ་ལྷན་རེ་རེ་
 ཡོད་ན་ཏེ་ཅང་ཐལ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དྲི་བ་དང་སོ་ལྟར་སྐྱེའི་ལྷན་འདི་གྲེ་བྲག་ཡན་

ལག་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱི་ཚེ་འགའ་ཞིག་གི་ཚས་བྱེ་བྱག་འགའ་ལ་བྱབ་སྟེ་སྤྱོད་པ་རེ་
ཡི་ནི་གནས་པར་གྱུར་ན་བྱེ་བྱག་རང་མཚན་གྱི་ལྷས་ཀྱི་ཚ་རྣམས་ཡན་ལག་གི་
ཚ་ལ་གནས་པར་འགྱུར་མོད། །ཡན་ལག་ཅན་གྱི་སྤྱིའི་ལྷས་དེ་རང་ཉིད་ནི་
གང་ན་གནས་པ་ཡིན་ཏེ་རང་མཚན་ལས་ཐ་དད་པའི་ལྷས་སྤྱི་ཡོད་ན་སྣང་བུ་ཅུང་པ་
ལ་མ་དམིགས་པའི་སྤྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ནི། འོན་ཏེ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དྲི་བ་གཉིས་པ་ལྟར་ཡིན་ན་སྣང་
ཅུང་མ་དམིགས་པས་གཞོན་པ་མ་ཟེན་གལ་ཏེ་ལྷས་སྤྱི་གཅིག་གིས་ཐམས་ཅད་ལ་
སྤྱོད་པ་གཅིག་བྱབ་པ་མ་ཡིན་པ་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལྷས་ཡོངས་རྫོགས་རེ་
ལག་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་གནས་པར་འགྱུར་ན་ནི། །ལག་པ་དང་སོར་
མོ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གུངས་ངེ་སྟེང་ཡོད་པ། །དེ་སྟེང་གྱི་ནི་གངས་ཉིད་གྱི་
ལྷས་སྤྱི་འགྱུར་རོ།

གཉིས་པ་དོན་བསྟུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ན་སྤྱི་རྒྱུང་ལག་
སོགས་དང་ནང་ཁོལ་རྒྱ་མ་སོགས་ནང་བུ་ལྷས་སྤྱི་བ་མེད་ན། །དེ་ལྟར་ཏེ་རྣམ་
པ་གང་གིས་ལག་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་ལྷན་སྤྱོད་ཀྱི་ལྷས་རང་མཚན་དེ་ཡོད་
པར་འགྱུར། །བྱེ་བྱག་ལག་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལས་གཞན་ཐ་དད་པ་མེད་
ན་སྤྱིའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལྷས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་ཡིན། །

གཉིས་པ་ལ། འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་དབེས་བསྟན་པ།
བསྟན་བཅོས་ལ་གྲགས་པའི་དབེས་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི།
དེས་ན་དབྱེད་དོར་རམ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་གཟིགས་དོར་ལྷས་མེད་
གུང་ལག་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ། །ཚོངས་པ་མ་རིག་པ་ཡི་དབང་གིས་ཀྱན་
རྫོང་ཐ་སྟོན་ཅན་བུ་ནི་ལྷས་ཀྱི་སྟོར་འགྱུར་རོ། །དབེས་ན་ལག་པ་དང་རྒྱུང་པ་ལ་

མོགས་པའི་དབྱིབས་སུ་བཀོད་པའི་བྱུང་པར་གྱིས། །ཚོ་ཡོར་ལ་ནི་
མི་ཡི་སྒྲོ་འབྱུང་བ་བཞིན་ཏུ་སྐབས་སུ་བབ་པ་ལ་ཡང་ཡིན་ལོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ནི་
བྱུང་མཐའ་ལ་མ་ཞུགས་པའི་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་དཔེ་ལོ། །

གཉིས་པ་བརྟན་བཅོས་ལ་གྲགས་པ་ཚོག་མར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཏན་
ལ་མབ་ཟིན་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་ནས། རི་སྲིད་ཏུ་ས་ལ་མོགས་པའི་ཁམས་བྱུག་དང་།
རིག་པ་ལ་མོགས་པའི་རྟེན་སྐྱེ་མཆེད་བྱུག་དང་ཡིད་ཀྱི་ཉེ་བར་རྒྱ་བ་བཙོ་བརྒྱད་ཀྱི་བདག་
ཉིད་ལས་ལ་རག་ལས་པའི་རྒྱུན་ཚོགས་པ་དེ་སྲིད་ཏུ་འབྲུག་པའི་ཕྱི་ལོ་ལ་ཕྱི་ལོ་ལ་
བརྟན་པའི་རང་བཞིན་གྱི་དེར་སྐྱེས་སུ་སྐྱེ་གང་ཟག་གམ་བདག་ལྟར་སྤང་བ་དང་
འཇིག་རྟེན་པས་ཐ་སྐྱད་བྱེད་དོ། །དཔེ་དེ་བཞིན་ཏུ་ལྷ་རིུ་སྲིད་ལག་པ་དང་རྒྱང་
པ་ལ་མོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། རྒྱུན་ཚོགས་དེ་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་ཏུ་དེར་རྟོག་
པའི་དབང་གིས་ལྷུས་སུ་སྤང་ཡང་དོན་དམ་པར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཡན་ལག་མ་གྲུབ་པ་ལ་དོན་དམ་པར་ཡན་
ལག་དང་ཉིང་ལག་ཆ་ཤས་རྩལ་གྱི་བར་ནམ་མཁའ་ལྟར་མ་
གྲུབ་པར་བརྟན། ཐ་སྐྱད་མི་ལམ་ལྟ་བུ་ལ་ཆགས་པ་སྤང་བར་
གདམས་པ་གཉིས།

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ལྷུས་མེད་ན་ཡང་ལག་པ་དང་རྒྱང་པ་རྣམས་མངོན་སུམ་
གྱིས་མཐོང་བའི་ལྱིར་དགག་པར་མི་རུས་སོ་སྐྱམ་པ་ལ་བཤད་པ། རི་ལྟར་རྣམ་པར་དཔྱད་
ན་ལྷུས་མེད་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་སོར་མོའི་ཚོགས་ཡིན་པའི་སྤྱིར། །ལག་པའང་
གང་ཞིག་ཡིན་པར་འབྱུར་ཏེ་མེད་དོ། །སོར་མོ་དེ་ཡང་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་
ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། །ཚོགས་ཀྱང་རང་གི་ཆ་ཤས་སུ་སྐྱེ་བས་
མེད་ལ། །ཆ་ཡང་རྩལ་ཏུ་སྐྱེ་བས་བསལ་ཏེ། །རྩལ་དེའང་ཤར་རུབ་སྐྱོ་བྱང་

ཤེས་རབ་ལེའུའི་འགྲེལ་པ།

རྟེན་འོག་གི་སྟོགས་ཆའི་དབྱེ་བ་ཡིས་ཀྱུག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། །རི་རྒྱུད་ཏུ། ཀྱུག་གིས་
ཅིག་ཆར་སྐྱར་བས་ན། །སྤ་རབ་རྩལ་ཆ་ཀྱུག་ཏུ་འགྱུར། །ཀྱུག་པོ་དག་ནི་གོ་གཅིག་ན། །གོང་
ལུང་རྩལ་སྐྱན་ཅམ་ཏུ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ནི་སེམས་ཅམ་དང་སྐྱན་མོང་བའི་
རིགས་པ་ཡིན་ལ་དབུ་མའི་རིགས་པ་སྐྱན་མིན་ཙམ་ཤེས་དང་དབུ་འཇུག་སོགས་ལས་ཤེས་པར་
བྱལོ། །སྟོགས་དབྱེའང་སྐར་བཞིན་དབྱེད་པས་ཆ་ཤས་དང་བྲལ་བའི་སྦྱིར་ནམ་
མཁའ་བཞིན་ཏུ་རྟོང་བ་དེས་ན་རྩལ་སྤ་རབ་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡང་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་སྦྱར་དབྱེད་པས་མི་ལམ་ལྟ་བུ་ཡི། །གཟུགས་
ལ་ནམ་པར་དཔྱོད་པ་དང་སྐྱན་པ་སྐྱེ་ཞིག་ཆགས་སྐྱེ་ཞིག་ཞེས་བར་འགྱུར་
ཞིང་སྐྱེ་ཞིག་ཚོངས་པར་འགྱུར་ཞེས་གྲུང་རིག་པར་བྱལོ། །

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་སོ་སོ་མ་གྲུབ་པའི་སྐོ་ནས་དོན་བསྐྱེ་བ་
ནི། གང་གི་ཚེ་དེ་སྦྱར་གཟུགས་རང་བཞིན་མེད་པ་དེའི་ཚེ་སྐྱས་མེད་པའི་སྦྱིར། །
དེ་ཡི་ཚེ་སྐྱས་པ་གང་གིས་གང་ཞིག་ཡིན་ཅིང་བྱུང་མེད་ཀྱང་གང་ཞིག་ཡིན་ཏེ་
རང་བཞིན་མ་གྲུབ་པའི་སྦྱིར་སོ། །

ཚེ་བ་བྲན་པ་ཉེར་གཞག་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ཚེ་བ་བྲན་ཉེ་ལ་གཉིས། ཟློང་བྱ་ཚེ་བ་མ་གྲུབ་པ་
དང་། ཟློང་བྱེད་བདག་མ་གྲུབ་པའོ། །

ཟློང་བྱ་ཚེ་བ་མ་གྲུབ་པ།

དང་པོ་ལ་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་དང་། ལྷན་
རྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་གཉིས།

ཚོར་བ་རང་གི་རོ་བོ་མ་གྲུབ་པ།

དང་པོ་ལ་ཚོར་བ་རང་གི་རོ་བོ་མ་གྲུབ། ལྷ་རེག་པ་མ་གྲུབ། འབྲས་
བུ་སྲིད་པ་ལྷོག་པའི་ཕན་ཡོན་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་གཉིས། ཚོར་
བ་རང་གི་རོ་བོ་མ་གྲུབ་པ་དང་། དེས་ན་གཉེན་པོ་སྣང་ཉིད་སྐྱོམ་
པར་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ལ། བདེན་པར་གྲུབ་ན་མངོན་ལུགས་
དང་འགལ། རོ་བོ་འཕྲུར་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ལུས་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་བརྟན་ནས་ཚོར་བ་དྲན་
པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་བརྟན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཟུགས་བཞིན་དུ་ཚོར་བ་ཡང་དོན་དམ་པར་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རི་ལྟར་ཞེ་ན། ལྷག་བསྐལ་དེ་ལོ་ན་ཉིད་དུ་ཡོད་ན། །ཅི་
སྟེ་རབ་དུ་དགའ་བ་དང་ལྡན་པ་ལྟ་དབང་བརྒྱ་ལྟ་ལྟ་ལྟ་ལྟ་ལྟ་ལྟ་ལྟ་ལྟ་ལྟ་
གཞོན་དེ་གཞོན་ལ་ལྷག་བསྐལ་བ་མི་འཕྲུར་ཉེ་འཕྲུར་རོ། །བདེ་བ་ཡང་དོན་དམ་པར་
ཡོད་ན་མའི་བུ་གཅིག་ཕྱི་བ་ལྟ་བུ་ལྟ་དཔ་དང་། །ཁང་བྱིམ་མེས་འཚོག་པ་སོགས་
འཇིགས་པས་གཏུང་བ་སོགས་ལ། །རོ་མཚོག་གི་བཟའ་བཏུང་ཞིམ་པོ་དང་ལྷ་གར་
མོ་སོགས་དང་མེ་ཉོག་དང་ཚུན་སོགས་ལ་ཅི་སྟེ་དགའ་བར་མི་བྱེད་དེ་བདེ་
བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་ཟླུ་གིས་མཐུན་ན་མཚོན་ཉིད་ཉམས། གཞན་
དུ་འཕྲུར་ན་ལྷོག་པས་བྲབ་པ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི། དེ་ལ་གཞན་གྱིས་
སྐྱེས་པ་རབ་དུ་དགའ་བའི་གནས་སྐབས་ན་ལྷག་བསྐལ་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པ་ནི་མ་
ཡིན་ཉེ། མི་གསལ་བའི་རྒྱ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་བདེ་བ་སྟོབས་དང་ལྡན་པས་ཉིན་མོའི་
སྐར་མ་བཞིན་དུ་ཟླུ་གིས་མཐུན་པའི་ཕྱིར། །ལལ་ཉེ་ལྷག་བསྐལ་དེ་ལྷོད་པ་མ་
ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། །འདིར་སྐྱོད་ལོ་གཙོ་བོ་གཙང་ཅན་པ་ཡིན་ཉེ་གཙོ་བོའི་སྐོར་ན་ཡོད་པ་ལྟག་

ཤེས་རབ་ལེའུའི་འགྲེལ་པ།

རྒྱ་མཚན་གྱི་སྲིད་ལ་མེད་པ་ཡོད་མི་སྲིད་པ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མྱོང་
བ་ཉིད་ནི་ཚོར་བའི་རང་བཞིན་ནམ་མཚན་ཉིད་ཡིན་ན་བདེ་བའི་གནས་སྐབས་ན་ཚོར་བ་
རྟུག་བསམལ་གང་ཞིག་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་བདག་ཉིད་མིན་པ་དེ་ཡི་ཚོ་དེ་ནི་
ཚོར་བ་ཇི་ལྟར་ཡིན། །ཉིན་མོ་སྐར་མ་ཐེལ་གྱིས་གཞོན་པ་ཡང་སྐར་འོད་དང་ཉི་མ་འདྲིས་
པ་ཡིན་གྱི་གཏན་མེད་བྱེད་པ་མིན་ཏེ་རྒྱ་མོར་གང་དུ་ཚོམ་གང་ལྷུགས་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། འོན་ཏེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མ་མྱོང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་
ཉམས་སུ་མྱོང་ན་ཡང་སྤ་བས་ཉམས་སུ་མ་མྱོང་བ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྟན་པའི་
ཕྱིར་རྟུག་བསམལ་དེ་ནི་ཆ་སྤ་མོ་ཉིད་དུ་ཡོད་དེ་ལན་ཚོ་མོར་གང་དུ་རྟུར་ཐིག་
མོར་བ་ལྟ་བུ་ཉིད་དོ་ཞེ་ན། །བདེ་རྟུག་དངོས་འགལ་ཡིན་པས་རབ་དུ་དགའ་བའི་གནས་
སྐབས་ན་ཉི་མ་ཤར་བ་ན་ལུན་པའི་གནས་མེད་པ་བཞིན་རྟུག་བསམལ་འདི་ཡི་རགས་
པ་བསམལ་བ་མིན་ནམ་ཅི། །ཁོ་ན་རེ་རྟུག་བསམལ་དེ་ནི་སྤལ་དུ་མྱོང་བའི་བདེ་བ་
དེ་ལས་གཞན་སྤལ་མོར་མེར་བསྐྱེགས་པ་བཞིན་དོ་བོ་རྟུག་བསམལ་ཡིན་ལ་རྣམ་པ་
དགའ་བའི་ཆ་ཙམ་དུ་འཕྱུར་བས་རྟུག་བསམལ་སྤ་མོ་ཞིག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དགའ་བ་སྤ་
མོ་ཉིད་དེ་ཡང་དགའ་བ་ནི་བདེ་བའི་རིགས་ཡིན་པས་རྟུག་བསམལ་དེའི། །གལ་ཏེ་
ཚོ་གང་བཞིན་འགལ་རྐྱེན་དུ་རྐྱེས་པས་ན། །བདེ་བ་དེའི་ཚོ་རྟུག་བསམལ་རྐྱེས་
པ་མིན་ན་ནི། །འཕྲུལ་པའི་དབང་གིས་ཚོར་བར་རྟོག་པས་མངོན་པར་ཞེན་
པ་ཉིད། །ཡིན་ཞེས་བྱ་བར་གྲུབ་པ་མིན་ནམ། །དེ་སྐད་དུ་འང་། །རྟུལ་ལ་མ་བྱ་
དགའ་བ་རྐྱེད་པར་འགྱུར། །དུག་ལ་གོམས་པ་རྣམས་ནི་དགའ་ཉིད་ཅེན། །རྩ་མོའི་ཁ་ལ་ཚོར་
མ་ཚོ་བཞིན་དུ། །དགའ་བའི་རྒྱ་ཡི་ཁྱད་པར་རྐྱེད་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཚོར་བ་དོན་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཐག་པ་རྟུལ་འཕྲུལ་ལྟར་རྟོག་པས་
མངོན་པར་ཞེན་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་རྣམ་པར་དམུང་བ་ཉིད་གྱིས་རྟོག་པར་རུས་སོ་

ཞེས་བསྟན་པའི་སྤྱིར་བཤད་པ། **དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་ན་**བདེ་བ་རྒྱལ་བཟུལ་ལ་མོགས་པ་རྒྱ་
 མངོན་པར་ཞེན་པ་**འདི་ཡི་ནི། །གཉེན་པོ་**ལས་དང་པོ་པས་རིགས་པས་**རྣམ་པར་**
དབྱུང་པ་འདི་བསྐྱོན་པར་བྱ་སྟེ། །དངོས་རྣེས་པས་རིགས་པས་མཐའ་བཞི་སྟེ་མེད་
 མོགས་ཀྱིས་དབྱུང་པ་ན་ཚོས་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་ཅན་མ་དམིགས་པ་སྐྱོན་བྲལ་ནམ་མཁའ་
 ལྟ་བུ་རྟོག་པས་**རྣམ་པར་བརྟགས་**ཤིང་དབྱུང་པ་རྣེགས་པའི་**ཞིང་**ས་བཟང་པོ་
ལས་བྱུང་བ་ཡི། །ཞི་ལྷག་བྱུང་འཇུག་གི་ཉིང་འཛིན་**བསམ་གཏན་དེ་ནི་རྣམ་**
འཕྲོར་པ་འཕགས་པ་**ཡི་**ཟག་མེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་ལྷན་བྱུངས་སྟེད་པའི་**ཟས་**མོ། །དེ་
 མྱེད་ཏུ། མོ་མོ་སྟེ་པོ་རྣམས་ནི་རྟོག་པས་བཅིངས། མི་རྟོག་རྣམ་འཕྲོར་རྣམས་ནི་ལྷོལ་བར་
 འཇུག། །རྟོག་རྣམས་མོག་པར་བྱུང་པ་གང་ཡིན་པ། །རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་འབྲས་བུར་
 མཁས་རྣམས་གསུངས། །ཞེས་མོ། །

རྒྱ་རིག་པ་མ་གྲུབ་པ།

གཉེས་པ་རྒྱ་རིག་པ་མ་གྲུབ་པ་ལ་རྒྱས་བཤད། དོན་བརྒྱ་གཉེས།
 དང་པོ་ལ་ཕན་ཚུན་སྤང་པ་མི་སྲིད། ཚོགས་པ་དངོས་པོ་མི་སྲིད་པ་
 གཉེས། དང་པོ་ལ་དབང་དོན་གཉེས་ནང་སྤང་པ་མེད་པ། ཤེས་
 པ་དང་ཤེས་བྱ་སྤང་པ་མི་སྲིད་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཆ་བཅས་དངོས་
 པོ་སྤང་མི་སྲིད། ཆ་མེད་དངོས་མེད་སྤང་མི་སྲིད་པའོ། །དང་པོ་ལ་
 རགས་པ་ཤོང་བྱ་སྤང་པ་མེད་པ། སྤང་བའི་རྒྱལ་མི་སྤང་པ་གཉེས།
 དང་པོ་ནི། ད་ནི་རྒྱ་རིག་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་ཚོར་བ་ཡོད་པ་མ་
 ཡིན་ལོ་ཞེས་བསྟན་པའི་སྤྱིར་བཤད་པ། ལུལ་དང་དབང་པོ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་
 འདུས་ཤིང་སྤང་པ་ལས་རིག་པ་དང་། རིག་པ་དེ་ལས་ཚོར་བ་སྟེ་བ་ཡིན་ན་དབང་དོན་དེ་
 དག་བར་དང་བཅས་པའམ་བར་མེད་པ་གཅིག་ཡིན་གྲང་།

གལ་ཏེ་དབང་པོ་དང་དོན་དག་བར་དང་བཅས་པ་ལ་ཤར་ལུབ་གྱི་
རི་རྩེ་བུ་ཡིན་ན། །དེ་དག་འདུས་ཤིང་ཚོགས་ཏེ་གང་ཏུ་སྤང་པར་འགྱུར། །བར་
མེད་པ་འདོད་ནའང་གཅིག་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་ལ། གཉིས་མེད་པའི་སྲིར་གང་ཞིག་གང་དང་སྤང་
པར་འགྱུར་ཏེ་བདག་ཉིད་བདག་དང་སྤང་པ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྐྱམ་ཏུ་དགོངས་པའོ།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་རགས་པ་སྤང་པ་མེད་ཀྱང་འདི་ལྟར་རྒྱལ་སྤང་རབ་
རྣམས་འདུས་ཤིང་སྤང་པ་ལས་ཡུལ་དབང་ཤེས་གསུམ་འདུ་བར་འགྱུར་སྐྱམ་པ་ལ་བཤད་
པར་བྱ་སྟེ། གང་གི་སྲིར་རྒྱལ་སྤང་རྣམས་རྒྱལ་སྤང་གཞན་ལ་འཇུག་པ་མེད་
དེ་རྒྱལ་སྤང་རབ་དེ་ནི་གྱི་འུའུ་ལྟར་ལོ་སྐབས་གྱི་ནམ་མཁའ་མེད་པ་དང་ཕོང་ཚོང་
ཆེ་ཚུང་མཉམ་པ་ཡིན་པའི་སྲིར་འོ། །གལ་ཏེ་གཅིག་གི་ལོ་སར་གཅིག་འཇུག་པ་མེད་
ཀྱང་སྐྱེ་བའི་ཕན་ཚུན་རེག་ནས་སྤང་པ་ཅམ་འབའ་ཞིག་ནི་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཅིག་ལ་
གཅིག་མ་ཞུགས་པ་ལ་ཕན་ཚུན་འདྲེས་པ་མེད་ཅིང་། །མ་འདྲེས་པ་ལ་
ཚོགས་ཤིང་སྤང་པ་མེད་དེ་ལེགས་པར་བརྟག་ན་རྒྱལ་སྤང་གིན་ཏུ་སྤང་བ་གཅིག་ལ་
གཡས་མོགས་ཚོགས་རྒྱག་མེད་པ་མི་སྲིད་པས་དེ་གཅིག་པ་མི་སྲིད་དོ།

གཉིས་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ་རགས་པ་མི་སྤང་ཀྱང་སྤང་སྟོན་དོ་སྐྱམ་ན། དངོས་
པོ་ཆ་མེད་སྤང་པ་ནི་འུའུ་མཐའི་ལོག་རྟོག་ཡིན་གྱི་དོན་ལ་མི་སྲིད་པ་བརྟན་མ་ཐག་པ་
ལྟར་ཡིན་ལ། དངོས་པོ་ཆ་མེད་པ་དངོས་མེད་ཀྱང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་སྤང་པར་རིགས་
པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྟན་པའི་སྲིར། ཆ་མེད་པ་ལའང་སྤང་པ་ཞེས། །བྱ་བ་རི་
ལྟར་འཐད་པར་འགྱུར་ཏེ་ཆ་མེད་པ་ནི་ཆ་གས་གྱིས་སྟོང་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཡིན་
ལ། སྤང་པ་ནི་དངོས་པོའི་ཚོགས་མ་དང་གཉིས་སྤང་པ་ཡིན་ནོ། །སྤང་པ་དང་ནི་ཆ་
མེད་པར། །གལ་ཏེ་མཐོང་ན་དེའི་དཔེ་དང་གཉན་ཚོགས་རྣམས་ཀྱང་བརྟན་
པར་གྱིས་གིག་ལྟེ་བརྟན་ཏུ་མེད་དོ། །རྣམ་ཤེས་དང་ཡུལ་ཕན་ཚུན་སྤང་དོ་སྐྱམ་ན།

གཉེས་པ་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ལྷན་སམ་གཟུགས་སྲུབ་པ་
མེད་པའི་མྱེར་དེ་ལ་ཡང་ནི། །སྤང་པ་འཐད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ།

གཉེས་པ་ཚོགས་པ་དངོས་པོ་མི་སྲིད་པ་ནི། ད་ནི་ཚོགས་པ་
ཉིད་ཀྱང་དངོས་པོ་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྟན་པའི་མྱེར། །འཇིག་རྟེན་ཐ་སྲུང་ལྷན་
དབང་ཤེས་གསུམ་མ་དཔུང་པའི་དོར་ཚོགས་པར་གྲགས་པའང་རིགས་པས་དཔུང་ན་
རྟེན་ར་བཞིན་ཏུ་དངོས་པོ་གྲུབ་པ་ཅིའང་མེད་པའི་མྱེར་ཉི། །རྒྱུན་དང་ཚོགས་ཞེས་
བྱ་བ་ནི། །ཤེད་བ་དམག་ལ་ཤོགས་བཞིན་བརྟུན། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་མོར་མོའི་ཚོགས་
ཡིན་མྱེར། །ཤོགས་ཀྱིས་སྤར་ནི་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་དཔུང་པ་བཞིན་ནོ།

གཉེས་པ་དོན་བསྐྱེད་པ་ནི། དེ་ལྟར་རྣམ་པར་དཔུང་པས་རེག་
པ་ཡོད་པ་མིན་ན་འབྲས་བུ་བདེ་བ་ལ་ཤོགས་པའི་ཚོར་བ་རྒྱ་གང་ཞིག་ལས་
འབྱུང་བར་འགྱུར། །བདེ་བ་ཚོབ་པ་དང་རྟུག་བརྒྱལ་སྤང་བའི་ཆེད་ཏུ་རལ་
བར་བྱེད་པ་འདི་ཅི་ཡི་དོན་ཏུ་ཡིན། །ཚོར་བ་གང་གིས་གང་ཟེག་གང་ལ་
གཞོད་པར་འགྱུར་ཉི་མི་འགྱུར་རོ། །ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་འདྲ་བ་ནི། །བདག་
འདྲས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

གསུམ་པ་སྲིད་པ་ལྷོག་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། ད་ནི་རྒྱ་ཚོར་བ་མེད་པའི་
མྱེར་དེའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲས་བུ་སྲིད་པ་ཡང་རྒྱ་དང་བྲལ་བའི་མྱེར་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་
བ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྟན་པའི་མྱེར་བཤད་པ། །གང་གི་ཚོ་ཚོར་བ་ལྗོངས་པ་པོ་
འགའ་མེད་ཅིང་། །དེ་མ་ཐག་ཏུ་དཔུང་བེན་པའི་མྱེར་ཚོར་བའང་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་པ་དེའི་ཚོ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་གནས་སྐབས་འདི་མཐོང་ནས། །གཉེན་པོ་
གཞན་གང་ལ་ཡང་ལྷོས་པ་མེད་པར་སྲིད་པ་ཅི་ཡི་མྱེར་ན་ལྷོག་པར་མི་འགྱུར། །ཡང་
ན་རེག་པ་དང་ཚོར་བ་མེད་ན་འབྲས་བུ་སྲིད་པ་ཅི་མྱེར་མི་ལྷོག་ཅས་བྱའོ།

གཉིས་པ་ཀུན་རྫོབ་རྒྱ་མ་ལུ་བྱ་བ་ལ་ལུས་ཚོར་
དང་། ཡིད་ཚོར་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་རིག་པའམ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་
དངོས་པོ་མེད་ན་རི་ལྟར་མིག་གིས་མཚོང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྲིད་ཡོད་པར་འགྱུར་རྟམ་ན།
གང་མིག་གི་དབང་པོས་མཚོང་བའམ་ནི་རྟ་བུ་སོགས་པ་སོགས་ནས་ལུས་ཀྱིས་རིག་
པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་ཡང་མ་དཔུང་པའི་རོར་འཁྲུལ་སྣང་སྐྱེ་ལམ་དང་རྒྱ་མ་ལུ་
བའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པར་རང་མཚན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ན་སེམས་ཡིད་ཀྱིས་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཚོང་
བའི་ཚོར་བ་ཡོད་དོ་རྟམ་པ་ལ། འོ་ན་ཡིད་དང་ཚོར་བ་ཅིག་ཆར་རམ་ལྷ་ལྷོ་སྐྱེ་བ་གཉིས་
གང་ལྟར་ཡང་མི་འཐད་དེ་སེམས་དང་ཚོར་བ་ལྟན་ཅིག་ཏུ་སྐྱེས་པའི་སྤྱིར་
དུས་མཉམ་པ་ཕན་ཚུན་འབྲེལ་བ་མེད་པས་ཚོར་བ་དེ་སེམས་དེ་ཡིས་མཚོང་བ་
མ་ཡིན། །ཚོར་བ་དེ་སྐྱེ་བར་ལྷུར་པའི་དུས་ལྱི་མ་ལ་ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་འརྱོན་པ་བརྒྱན་དོ་
ཞེ་ན། ཚོར་བ་སྤྱར་སྐྱེས་པ་དང་སེམས་སྤྱི་མར་སྐྱེས་པས་ཀྱང་དེའི་དུས་ན་ཚོར་
བ་འགག་ཟེན་པའི་སྤྱིར་། དྲན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི་ཚུང་བ་མ་ཡིན་ནོ།

ཚུང་བ་པོ་བདག་མ་བྱུང་བ།

གཉིས་པ་ཚུང་བ་པོ་བདག་མ་གྲུབ་པ་ལ་ཚོས་བདག་གིས་ཚུང་བ་
མི་སྲིད། གང་ཟག་གིས་ཚུང་བ་མི་སྲིད། དེས་ན་དོན་ལ་ཕན་གཞོན་
མི་སྲིད་པར་གངམས་པའོ། །དང་པོ་ནི། དཔུང་བཟོད་གྲུབ་པའི་རང་རིག་པ་
ཉིད་ནི་མེད་པའི་སྤྱིར་ན་ཚོར་བ་དེ་རང་གིས་བདག་ཉིད་ཚུང་བ་མིན་ལ། །ཤེས་
པ་གཞན་དག་གིས་ཀྱང་ཚུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ་སྤྱིར་བཏགས་པའི་སྤྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ནི། ཚོར་བ་ཚུང་བཟོད་མ་ཚུང་བས་ཚོར་བ་པོ་ཚོས་དང་གང་

ཐག་གི་བདག་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། །དེས་ན་ཉམས་སྲུ་མྱོང་བ་རང་གི་
མཚན་ཉིད་གྱིས་ཀྱང་སྣང་པས་ཚོར་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཏུ་ཡོད་པ་མིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་བདག་མེད་པ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་
མ་ལྟར་ཏུ་མུང་པོའི་ཚོགས་པ་འདི་ལ་འབྲུལ་སྣང་གི་ཚོར་བ་འདི་ཡིས་ཅི་སྟེ་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་ཏུ་གནོད་པར་བྱས་ཏེ་མ་གྲུབ་པོ།།

སེམས་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་བཤད་པ།

གསུམ་པ་སེམས་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་ལ་ཀྱང་རྟོག་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་
པ་ཚོས་ཉིད་ལས་གཞན་ཏུ་མེད་པར་བརྟན། གཟུང་འཛིན་དབང་
ཤེས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་བརྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་དབང་ཡུལ་བར་
གསུམ་ཏུ་མ་གྲུབ་པ་སྦྱིར་བརྟན། ལུས་ལས་གཅིག་མ་དད་མ་གྲུབ་
པའི་ཚུལ་གྱི་ཐག་ཏུ་བཤད། དེས་ན་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ད་ལྟ་
ནས་ཚོས་སྐྱེ་དོ་སྤྱད་པའོ།།

དང་པོ་ནི། ད་ནི་སེམས་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་བརྟན་པའི་མྱིར་བཤད་པ།
ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ནི་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་ལ་མི་གནས་ཤིང་།།
ལུས་ལས་མ་དད་པའི་གཟུགས་སྐྱེ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་རྣམས་ལ་གནས་པ་མིན་པ་
དབང་པོ་དང་ཡུལ་གྱི་བར་སྟོང་པ་ནའང་གནས་པ་མིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། ལུས་ཀྱི་རྒྱ་མ་ལ་སོགས་པ་ནང་ནའང་སེམས་གནས་
པ་མིན་ལ་སྤྱིའི་ཡན་ལག་རྣམས་ལ་ཡང་གནས་པ་མིན་ཞིང་། །དེ་དག་ལས་གཞན་
ཡུལ་ཏུས་གནས་སྐབས་གང་ཏུ་ཡང་ནི་རྟེན་པ་མ་ཡིན་ནོ།། །སེམས་གང་ཞིག་
མྱི་དང་ནང་གི་ལུས་མིན་ཞིང་དེ་ལས་གཞན་ཏུ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ལ། །ལུས་དང་

ཤེས་རབ་ལེའུའི་འགྲེལ་པ།

དབྱེར་མེད་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་ཏེ་གནས་པ་འང་མིན་ལོགས་སུ་འང་རང་དབང་ཅན་
འགར་མེད་པས་ན། སེམས་དེ་ནི་རྩལ་ཟད་ཅམ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་པ་དེའི་
སྲིད།

གསུམ་པ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་
མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ད་ལྟ་སེམས་ཅན་གྱི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྲུང་ན་
ལས་འདས་པ་རང་གི་སེམས་ཉིད་མཐའ་བུལ་ཚོས་སྐྱ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་རང་
སེམས་ཚོས་སྐྱ་སྐྱོས་བུལ་འཛོག་སྐྱོམ་རོ་སྐྱོད་པའོ། །ད་ཏུང་འོག་ཏུ་ཡང་འབྱུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཡིད་རྣམ་པར་དབྱུང་ནས་མིག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་རྣམས་དབྱུང་པའི་ཆེད་ཏུ་སེམས་ཅན་ལྟར་ཤེས་བྱ་སྐྱེས་པ་ལས་སྐྱར་
ཤེས་པ་ཡོད་ན། ཤེས་པ་དེ་ནི་ཡུལ་མེད་པས་ཅི་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱེ། འབྱེ་
སྐྱེ་ལྟར་ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་ལྟན་ཅིག་ཏུ་སྐྱེ་སྐྱེ་མེད་པར་ཏུས་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་ན། ཤེས་
པ་དེ་ནི་ཡུལ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པས་ཅི་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱེ། །འོན་ཏེ་མདོ་སྤེ་
ལྟར་ཤེས་བྱའི་སྐྱིས་སུ་ཤེས་ཡོད་ན། །དེ་ཚེ་ཤེས་བྱ་འགག་ཟིན་པས་ཤེས་པ་
གང་ལས་སྐྱེ་སྐྱེ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་ཡུལ་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་པ་ལས་ཀྱང་ཤེས་པ་དོན་
དམ་པར་མི་བྱུབ་པོ། །

དང་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཅན་དང་མཐུན་ཏེ་རྣམ་བཏེན་
པ་ལྟར་ན་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་རྣམས་གཅིག་ཡིན་པས་ཏུས་སྐྱེ་སྐྱེ་
མེད་ཀྱང་ཤེས་པ་སྐྱེ་སྐྱེ་ཡོད་དོ། །དང་པོ་ཀུན་གཞིའི་བག་ཆགས་
གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་མིག་སོགས་གྱི་ཤེས་པ་འབྱུང་ཞིང་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་
དབང་པོའི་ནང་ན་ཡོད་པའི་གདུགས་གྱི་གྲིབ་མ་ལྟར་ཡུལ་གྲུབ་
པར་བཤད་པས་ཤེས་པ་སྐྱར་དང་ཤེས་བྱ་སྐྱིས་སུ་བཤད་ཏུང་

བའི་སྲིད་དང་། ཡང་ན་ཀུན་གཞི་དང་པོ་ནས་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་སྲིས་ལུལ་གྱི་བག་ཆགས་སང་པའི་སྲིད་རོ། །རྣམ་མེད་པ་ལྟར་
ན་སྲར་གྱི་ཤེས་པའི་བག་ཆགས་ལ་བརྟེན་ནས། སྲིས་སུ་འབྲུལ་
སྲང་འབྲུང་བར་བཤད་པས་བག་ཆགས་འཛོག་པ་པོ་ཤེས་པ་སྲར་
དང་དེའི་ལུལ་སྲང་སྲིས་འབྲུང་བར་འདོད་པའི་སྲིད་རོ། །བར་པ་
བྱེ་སྲུང་དང་ཐ་མ་མདོ་སྡེ་པ་ལ་སྦྱོར་རོ། །ཡང་ན་གཙོ་ཆེར་ལྟན་
སྲིས་གྱི་བདེན་འཛིན་འགོག་པ་ཡིན་པས་དེ་འདྲའི་སྦྱོར་པ་མ་བྱས་
ཀྱང་རུང་རོ། །

འདིར་ཉོན་ཡིད་ནི་བདག་ལྟ་ཡིན་པས་དེ་སྟེང་ཚོས་ཉིད་
རོ་མི་འཛོད་ལ། སྡོ་སྒྲའི་ཤེས་པ་སྲི་རོལ་དུ་གཡེང་བ་ཡིན་པས་
དེར་ཡང་རོ་སྒྲད་མི་རུས་ལ། ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ནི་འཇུག་པ་ཤིན་
ཏུ་སྤྲ་བས་སོ་སྦྱེ་ལས་དང་པོ་པས་རོས་མི་ཟིན་ནོ། །དེས་ན་འདིར་
ཡིད་གྱི་ཤེས་པའི་སྟེང་དང་པོར་གཙོ་ཆེར་ཚོས་སྦྱར་རོ་སྒྲད་པ་ཡིན་
ཏེ་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་དགེ་བའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་གཙོ་
བོ་ཡིད་ཤེས་ལ་བརྟེན་དགོས་པའི་སྲིད་རོ། །

འོ་ན་འདིར་ཚོགས་བརྒྱད་གྱི་ཐ་སྟོད་ཡོད་དམ་ཞེ་ན།
འདིར་གཙོ་ཆེར་ཤེས་སྲིན་གྱི་མདོའི་དགོངས་འགྲེལ་ཡིན་པས་
དེས་བསྟན་གཞུང་ན་ཚོགས་དུག་གཙོ་བོར་བསྟན་མོད། ཡང་ན།
ཡིད་ནི་དབང་རྣམས་ལ་མི་གནས། །སོགས་ཀྱིས་ཉོན་ཡིད་དང་། བང་
ནའང་སེམས་མིན་སྲི་མིན་ཞིང་། །སོགས་ཀྱིས་རྟོག་བཅས་ཡིད་ཤེས་
དང་། ཤེས་བྱ་ལས་སྲར་ཤེས་ཡོད་ན། །སོགས་ཀྱིས་ཀུན་གཞི་དང་སྡོ་

ལྷའི་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་བསྟན་པ་ཡང་འཐད་པར་
མཐོང་སྟེ། ཡིད་དང་སེམས་དང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་ནི་ཚོགས་བརྒྱད་
ཀྱི་མིང་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་ཉོན་ཡིད་དང་པོ་དང་། དེ་ནས་ཡིད་ཤེས།
དེ་ནས་ཀུན་གཞི་སོགས་ལྷ་རགས་ཀྱི་སྐོ་ནས་ཉེས་དམིགས་ཆེ་ཚུང་
ལྷར་རིམ་གྱིས་ངོ་སྤོང་པ་འཐད་པའི་སྤྱིར་རོ། །

ཚོས་བྱན་པ་ཉེར་བཞག་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ཚོས་བྱན་གྱི་སྐོ་ནས་དོན་བསྟུ་བ་ནི། ད་ནི་ཚོས་བྱན་པ་ཉེར་བར་
བཞག་པ་བསྟན་པའི་སྤྱིར། **དེ་ལྷར་**རང་གི་རྒྱ་ལས་སྐར་རམ་དུས་མཚུངས་པའམ་སྤྱིས་
ནས་སྟེ་བ་མེད་པས་འདྲ་ཤེས་དང་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་མཚོན་པའི་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་
ཀྱི་**ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་**ངོ་པོ་སྟེ་ཞིང་འབྲུང་བ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་
པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་**རྟོགས་པར་འབྱུར་བ་མ་ཡིན་**ནོ། །དེའང་ཚོས་བྱན་པ་ཉེར་བཞག་
སྤྱི་ཡིན་ཏེ་གོང་དུ་ལུས་ཚོར་སེམས་གསུམ་ཡང་ཚོས་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེ་རྒྱས་པར་བསྟན་བྱིན་
པས་ཚོས་བྱན་དངོས་ཀྱི་ཚོ་གོང་གི་དོན་བསྟུ་ལུང་ཅམ་ལས་རྒྱས་པར་མ་བསྟན་ཏོ། །

མཐར་འཇིག་མ་ལུས་པ་སྤྱང་བ།

ཅ་བའི་གསུམ་པ་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལས་འཕྲོས་ནས་མཐར་
འཇིག་མ་ལུས་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། སྤྱི་དོན་དང་། གཞུང་དོན་ནོ། །

སྤྱི་དོན།

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སོགས་རྐང་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་གོང་གི་གཞི་
བདེན་གཉིས་མི་འཐད་པའི་རྩོད་པ་དང་། དེ་ཡང་སོགས་རྐང་

བ་གཉིས་ཀྱིས་ལམ་ཚོགས་གཉིས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དང་ལམ་
 ཚོགས་པ་ཉམས་ལེན་མི་འབྲང་པའི་ཚོད་པ་ཡིན་ཏེ་འདི་ཡན་
 ཚད་ཀྱི་གཞི་ལམ་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱིར་ཚོད་དོ། །འདི་ནི་གཞན་
 སེམས་སོགས་སྒྲིག་གཅིག་ཚོད་པ་དང་པོ་ལ་འདོད་ལན་བཏབ་
 བོ། །ཚོད་པ་གཉིས་པའི་ལན། རྟོག་དང་བརྟག་པ་སོགས་དང་པོ་
 སྒྲིག་གཅིག་གིས་དྲི་མ་བརྟུ་བ་བཞིན་ལས་དང་པོ་པས་དབྱུང་
 སྐབས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་མི་ལམ་ལྟ་བུ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏན་
 ཚོགས་ཀྱིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མེད་ཏུ་གཏན་ལ་ཕབ་པར་བརྟན་
 ལ། དེ་ནས་གང་ཚེ་སོགས་ཚོགས་བཅད་གཅིག་གིས་དབྱུང་པ་
 ཟུག་མེད་ཏུ་ཐལ་བའི་ཚོད་པ་བཀོད། དེའི་ལན་དབྱུང་བུ་སོགས་
 ཚོགས་བཅད་གཅིག་གིས་དབྱུང་པ་རྫོགས་ནས་ཡུལ་མ་དམིགས་
 བ་ཡུལ་ཅན་གྱིས་འཛིན་ཡུལ་མ་རྟེན་ནས་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་རང་
 ཡུལ་ཏུ་ནམ་མཁའ་ལ་སྤྱིན་དེར་བ་ལྟ་བུ་སོང་ནས་འཛོག་སྐྱོམ་
 སྐབས་སྒྲིས་བུལ་རྟོགས་པ་དེ་ལྟར་འདས་སུ་བརྟན་ནོ། །

མདོར་ན་དབྱུང་པ་མ་རྫོགས་པར་ཡུལ་ཅན་གྱིས་སྐྱོས་
 དབྱུ་མ་ཚེ་འཇུག་སོགས་ལས་བཤད་པ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་གཏན་ལ་
 ཕབ་དགོས་ཀྱི་དབྱུང་པ་རྫོགས་ནས་ཞི་ལྷག་ཟུར་ཏུ་འཇུག་པ་
 ཚོས་ཉིད་སྐྱོ་འདས་ལ་མཉམ་པར་འཛོག་དགོས་ཏེ། དབྱུང་དོན་
 བྱི་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་པའི་སྤྱིར་དེར་སང་ཚོས་ཉིད་མདོན་སུམ་
 རྟོགས་པ་འཕགས་པ་ཡིན་པར་རྫོམ་པ་དང་འཛོག་སྐྱོམ་ཡིན་ན་
 གསང་སྐྱབས་ཡིན་པར་རྫོམ་པ་དེ་དག་དབྱུ་མའི་དབྱུང་སྐྱོམ་

རྗེས་དཔག་ཚད་མ་རྣམས་གྲངས་པའི་དོན་དམ་ཅམ་ལས་མཐར་
ཐུག་གི་ལྟ་བུར་ཞེན་ནས་ཚོགས་སྐྱོར་གྱི་མཉམ་གཞག་མེད་པ་
གཞན་སེལ་དགག་རྟོག་ཁོ་ན་ཁས་ལེན་པ་ནི་དབྱ་པའི་སྐྱོམ་དོན་
སྡིང་པོ་བོར་བའི་དབྱ་མ་པ་དེ་དག་ཁ་བཤད་རྒྱའི་རྒྱ་བར་སོང་བ་
དེ་སེལ་བའི་སྐྱིར་འདིར་ཅུང་ཟད་ཞིབ་ཏུ་སྒྲོས་པའོ། །

དེས་ན་སྐྱོས་ཚོས་ཉིད་རྟོགས་མི་སྲིད་དེ་གཟུང་
འཇིག་ཡིན་པའི་སྐྱིར་པོ། །བསྐྱུས་དོན་ནི། གཉིས་པ་ལ་དངོས་
དང་། སྐབ་དོན་སྟོང་ཉིད་སྡིང་རྗེའི་སྡིང་པོ་ཅན་སྐྱོམ་པར་
གདམས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཚེད་པ་སྲང་ནས་རང་སྐྱུགས་
འཐད་ལྡན་བསྟན། དེ་ལས་འསྐྱོས་ནས་གཞན་སྐྱུགས་དངོས་སྐྱ་
བའི་ལོག་རྟོག་མཐའ་དག་བརྒྱུག་པའོ། །

རང་སྐྱུགས་འཐད་ལྡན་བསྟན་པ།

དང་པོ་ལ་ཚེད་ལན་གཉིས། དང་པོ་ལ་གནས་སྐྱུགས་སྟོང་ཉིད་
ཡིན་ན་བདེན་པ་གཉིས་མ་སྐབ་པར་ཐལ་བ། དོན་དམ་སྐྱོ་ལས་
འདས་པ་དེའི་དངོས་འགལ་གཞན་སྐྱོས་རྟོགས་ནས་ཐུང་འདས་
སོབ་མི་སྲིད་པས་ལམ་སྐྱོམ་པ་དོན་མེད་ཏུ་ཐལ་བ་གཉིས།

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཚོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་ཤིང་མ་འགགས་

པར་བསྟན་ན། ལྷན་རྫོབ་དང་ནི་དོན་དམ་སྟེ། །འདི་ནི་བདེན་པ་གཉིས་སུ་འདོད། །ཅེས་
པ་མི་འཐད་དེ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་མེད་པས་དེ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་ག་ལ་
ཡོད་དེ་དོན་དམ་གཅིག་སུ་ཉིད་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན།

གཉེས་པ་ནི། ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་ནས་ཚོས་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པ་རྟོགས་
 ཉི་ལྷུང་འདས་འཛོལ་པ་ཡང་མི་འབྲུག་དེ། **དེ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་**ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
གཞན་གྱིས་ཡུལ་མཛོད་ཚད་ལྡན་ཅི་ཡོག་སྲིག་རྒྱ་ལ་རྩུབ་རྟོག་པ་ལྟར་བརྟུན་པ་རྣམ་
 པར་གཞག་**ན་**དོན་དམ་བདེན་པ་དེ་ཉིད་ལམ་སྐོམ་རྟོགས་གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་
 བ་སློབ་གཞན་གྱིས་ཡུལ་དོན་དམ་བདེན་པ་གཞན་རྟོགས་པས་སློབ་ཡུལ་རྟོགས་ཚད་ལྡན་ཅི་
 ཡོག་དུ་ཁས་སྲུངས་པས་དོན་དམ་པ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ཡང་སློབ་ཡུལ་དུ་བྱས་པས་ཀུན་
རྫོབ་དུ་འགྲོ་བའི་ལྷིང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་དོན་དམ་པའི་
 དདེན་པ་མི་དམིགས་པའི་རྩོད་པས་རྟོགས་ཀྱང་ལམ་སྐོམ་པ་པོ་**སེམས་ཅན་**རྣམས་
ལྷ་དཔེ་ལས་ག་ལ་འདའ་སྟེ་དེ་ཡང་སློབ་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་ལྷིང་། ཉ། སློབ་མི་འཛིན་
 པའམ་མི་མཛོད་པའི་ཚོས་མི་སྲིད་པའི་ལྷིང་ཞེན།

གཉེས་པ་ལན་ལ་གཉེས་ལས། དང་པོ་ལ་གནས་ལུགས་
 དོན་དམ་ལ་བདེན་གཉེས་མི་སྲིད་པའི་འདོད་ལན་ཐེབ་པ་ནི། ལྷུབ་
 པ་པོ་དཔུ་མ་པས་ཚོད་པ་དང་པོའི་ལན་བརྗོད་པ་སངས་རྒྱུས་རང་རྣང་ལ་ཡང་ཀུན་
 རྫོབ་ཡོད་དགོས་སྟམ་པ་**འདི་ནི་**ལྷ་དཔེ་ལས་འདས་པར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་གཞོན་ཅུ་
 དོན་གྲུབ་ལྟ་དུ་ལས་**གཞན་**པ་འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་ཐ་མལ་པའི་**སེམས་**ཀྱི་རྣམ་
 པར་**རྟོག་**པ་སྟེ་སངས་རྒྱུས་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་སྟམ་པ་**དེ་ནི་**ལྷ་དཔེ་འདས་པར་
 ལྷུབ་པ་སངས་རྒྱུས་**རང་རྣང་གི་ཀུན་རྫོབ་མིན་**ཉི་འདི་རང་ཉིད་རྣམ་པར་རྟོག་
 པ་ཐམས་ཅད་བྲལ་བའི་ལྷིང་། རྟེན་པར་ན་རབ་རིབ་ཅན་ནད་ལས་གྲོལ་བ་ན་སྐྱེ་བྱད་
 དང་དུང་ལེར་འཛིན་གྱི་རྣང་པ་ལོག་པ་དང་། ལྷུས་སུ་གཉིད་སང་པ་ན་མི་ལམ་གྱི་རྣང་
 བ་བརྗོག་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཉེ་རང་ལ་ཀུན་རྫོབ་དེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་ན་ནི་གཞན་
 ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཉིད་དུ་རྟོག་ལྟར་འཕྱུར། དེས་ན་ཀུན་རྫོབ་ཇི་སྟེད་པའི་

ཤེས་རབ་ལེའུའི་འགྲེལ་པ།

ཚོས་མི་མཁུན་ན་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་སྐྱམ་པ་ལ། དྲི་མ་
བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤང་ཏེ་སྤྱིས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱལ་པ་ན། གང་
ལྟར་ལས་ལྷན་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་དེ་དག་སངས་རྒྱལ་གྱི་སང་རྟོག་པས་དེས་པར་
བྱེད་པ་ཡིན་ན་ཀུན་རྫོབ་དེ་ཡོད་དེ། །སངས་རྒྱལ་པ་གང་གི་ཚོ་རྒྱ་བག་ཆགས་ཟད་
པས་འབྲས་བུ་འབྲུལ་སྤང་དེ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ན་སངས་རྒྱལ་པ་དེའི་ཚོ་ཀུན་རྫོབ་
ཀྱི་འབྲུལ་སྤང་གཏན་མེད་པ་ཉིད་དེ་ནམ་མཁའི་མེ་རྟོག་བཞིན་ནོ། །

འབྲུལ་སྤང་མི་མཁུན་པ་ཅོམ་གྱིས་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་
མིན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། མིག་དག་པའི་གང་ཟག་ལོང་བ་མིན་པ་
བཞིན། དེས་ན་གནས་འགྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པ་
དང་འབྲུལ་སྤང་རྟོག་ཚུལ་རྒྱས་པར་གོང་དུ་བཤད་བཞིན་ཏོ། །འདི་
ལྟར་མུ་ངན་ལས་འདས་པ་སློབ་ལུ་དུ་བྱས་ནས་གཞན་གྱི་རྣམ་
པར་རྟོག་པ་ཅོམ་གྱིས་དེ་མུ་ངན་ལས་འདས་པར་མི་འགྱུར་བ་ཁོ་
ན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་རང་ཉིད་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྫོགས་པ་ཉེ་
བར་ཞི་བའི་སྤྱིར་རོ། །དཔེར་ན་སྤྱི་རིའི་བྱ་ལྟ་བུ་ལ་ཆགས་པ་དང་
བཅས་པའི་སེམས་གྱིས་ཆགས་བཅས་སུ་དམིགས་པས་རང་ཉིད་
ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱིབ་པ་སྤངས་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་
ཡང་འདོད་ཆགས་བྲལ་བ་མ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

དེ་ལྟ་བུས་ན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་
སྤྱིར་གཞན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱིས་དམིགས་ན་ཡང་རང་ཉིད་འདིར་
དོན་དམ་པར་མུ་ངན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྤྱིར་ཚོས་
ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའི་

སྤྱིར་མ་སྤྱོད་པ་དང་མ་འགག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་སྤྱིར། རང་
བཞིན་གྱིས་མུ་རྒྱ་རྒྱ་ལས་འདས་པ་དང་གདོད་ནས་ཞི་བ་ཡིན་ལོ་
ཞེས་བརྗོད་དོ། །དེས་ན་བདེན་གཉིས་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཀུན་རྫོབ་
ཡིན་ལོ་ཞེས་ཟུང་གྲགས་གྱིས་ཀྱང་རིགས་པ་དུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པར་
གསུང་བ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་གཞན་སྤང་ཅོམ་ཡིན་གྱི་རང་སྤང་དོན་
དམ་པར་བདེན་པ་གཅིག་ཀྱང་གྲུབ་པ་མིན་ཏེ། མདོ་ལས། སྤྱི་བ་
མེད་པའི་བདེན་པ་གཅིག་ཉིད་ལ། །འདི་ན་ཁ་ཅིག་བདེན་པ་བཞི་
ཞེས་ཟེར། །བྱང་རྒྱུ་སྤྱི་བ་པོར་གཤེགས་ན་བདེན་གཅིག་ཀྱང་། །ཀྱུ་བ་
པ་མེད་ན་བཞི་ལྟ་ག་ལ་ཡོད། །ཅེས་དང་། རྗེ་རྗེ་གཙོད་པ་ལས། གང་
དག་ང་ལ་གཟུགས་སུ་མཚོང་། །གང་དག་ང་ལ་སྐྱར་ཤེས་པ། །ལོག་
པའི་ལམ་དུ་ལྷགས་པ་ཡི། །སྤྱི་བོ་དེ་དག་ང་མི་མཚོང་། །ཞེས་སོ། །དོན་
དམ་པར་ཀུན་རྫོབ་མེད་པའི་འདོད་ལན་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མ་སྤྱོད་དུ་གྲགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
སྤོས་དོན་དམ་གཏན་ལ་འབྲེལ་བྱང་བ། དཔུང་པ་རྫོགས་ན་དཔུང་
སྤོའི་སྤོས་པ་རང་ཡིས་འགོ་བ་ཅོམ་མུང་འདས་ཐོབ་པའི་མ་སྤྱོད་
འཐད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་འདིར་གང་ཞིག་གང་གིས་འགོག་པར་འཇུག་ཏེ། རྣམ་པར་
དཔྱེད་པ་ཡང་མེད་པར་འཇུག་ལ། དེ་ལྟ་བུས་ན་ཅང་མི་སྤྱོད་པར་གནས་པར་བྱའོ་ཞེས། **རྟོག་**
པ་སྤྱོད་ལོ་འདོགས་པའི་སྤོ་དབུ་མའི་རིགས་པ་**དང་དེར་བརྟེན་པར་བྱ་བ་**འཁོར་འདས་
གྱི་ཚོས་འདི་**དག་ལྷུ་ལྷུ་ཅན་གཉིས་པོ་ཕན་རྒྱུན་**གཅིག་ལ་གཅིག་མ་སྤྱོད་ཅོམ་དུ་
བརྟེན་པ་ཡིན་པས། **རྗེ་ལྟར་**འཇིག་རྟེན་དང་བརྟེན་བཅོས་ལ་གྲགས་པའི་མ་

སྒྲིབ་ཚད་མ་ལ་བརྟེན་ནས། །དགག་སྐྱབ་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་གཞི་ལམ་འབྲས་
གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་བརྗོད་པ་ཡིན་ལོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དབྱེད་པ་སྐྱབ་མེད་ཏུ་ཐལ་བའི་
ཚོད་པ་དང་། ལན་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་ཟེ། གང་གི་ཚེ་རྣམ་པར་
དབྱེད་པར་བྱ་བ་ཡི། །རྣམ་དབྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་ནི་ཡུལ་རྣམས་ལ་
དབྱེད་དེ་རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་པར་བྱེད་ན། །དེ་ཚེ་རྣམ་པར་དབྱེད་
ལྱེད་ཀྱི་སྐོར་དེ་ཡང་ནི། །རྣམ་དབྱེད་ནི་སྐོར་གཞན་གྱིས་དབྱེད་དགོས་པའི་སྐྱེར་
ན་མཐར་སྐྱབ་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ནི། དབྱེད་པར་བྱ་བ་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་
རྣམ་པར་དབྱེད་དེ་གཏན་ལ་ཐབ་པར་བྱས་ན། །རྣམ་དབྱེད་ཀྱི་སྐོར་ལ་ནི་
རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་གཞིའམ་རྟེན་ཡུལ་ཡོད་པ་མིན་ལ། །རྟེན་ཡུལ་མེད་པའི་
སྐྱེར་ན་ཡུལ་ཅན་སྐོར་འདོགས་ལྱེད་པའི་སྐོར་མི་སྐྱེ་སྐྱེ་ཡུལ་ཀ་བ་མེད་ན་ཀ་འཛིན་གྱི་སྐོར་
མི་སྐྱེ་བ་བཞིན། །སྐོར་དེ་ཡང་རང་ཡུལ་ཏུ་འགོ་བ་དེ་ལ་སྐྱེ་དན་ལས་འདས་པ་
བརྗོད་དེ། །དོན་དམ་པར་ཐ་སྐྱད་ཐམས་ཅད་ཚོག་པའི་སྐྱེར་རོ།

ཐམས་ཅད་ཏུ་བྱ་བ་མེད་པའི་སྐྱེར་རང་བཞིན་གྱིས་ནི་
བ་དེ་ཉིད་ལ་སྐྱེ་དན་ལས་འདས་པར་བརྗོད་དེ། །འཇུག་པ་ལས།
གང་ཚེ་སྐྱེ་མེད་དེ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་སྐོར་ཡང་སྐྱེ་བ་དང་བལ་བ། །དེ་
ཚེ་དེ་རྣམས་བརྟེན་ལས་དེ་ཡི་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། །ཞེས་
དང་། གང་ཚེ་གང་ཞིག་མེད་དོ་ཞེས། །བརྟག་བྱ་དངོས་པོ་མི་
དམིགས་པ། །དེ་ཚེ་དངོས་མེད་རྟེན་བལ་བ། །སྐོར་ཡི་མཐུན་ན་རྗེ་
ལྟར་གནས། །ཞེས་དང་། །གང་ཚེ་དངོས་དང་དངོས་མེད་དག་སྐོར་

ཡི་མདུན་ན་མི་གནས་པ། །དེ་ཚེ་རྣམ་པ་གཞན་མེད་པ། །དམིགས་
པ་མེད་པ་རབ་རྒྱ་ཞི། །ཞེས་སོ། །རྗེ་ཙོང་ཁ་བའི་ཞལ་ནས། རྣང་བ་
རྟེན་འབྲེལ་བསྐྱུ་བ་མེད་པ་དང་། །སྟོང་པ་ཁས་ལེན་བྲལ་བའི་གོ་
བ་གཉིས། །རྗེ་སྲིད་སོ་སོར་རྣང་བ་དེ་སྲིད་རྒྱ། །ད་རྒྱུད་ལྷན་པའི་
དགོངས་པ་རྟོགས་པ་མེད། །ནམ་ཞིག་རེས་འཛོག་མེད་པར་ཅིག་
ཆར་རྒྱ། །རྟེན་འབྲེལ་མི་བསྐྱུར་མཐོང་བ་ཅམ་ཉིད་ནས། །དེས་
ཤེས་ཡུལ་གྱི་འཛིན་སྐྱབས་ཀྱན་འཛིག་ན། །དེ་ཚེ་ལྟ་བའི་དབྱུང་པ་
རྟོགས་པ་ལགས། །ཞེས་སོ། །

དེ་ལྟར་དབྱུང་པ་རྟོགས་ནས་དབྱུ་མའི་ལྟ་བ་ལ་རེས་པ་
རྟེན་ན་དེ་ནས་ཞི་ལྷག་རྒྱུད་འཇུག་ཅེས་བྱ་བ་འཛོག་སྟོན་གཙོ་ཆེ་
སྟེ། ལྟ་བ་རྟོགས་བྲལ་ངོ་འཕྲོད་ཟིན་པའི་སྲིད་རོ། །དེས་ན་ཉན་ཐོས་
ལྟ་བ་མཐའ་གཅིག་རྒྱ་མེད་དགག་འཛིན་ལ། བྱང་སེམས་དབྱུང་
སྟོན་སྐབས་མེད་དགག་ཅམ་སྟེ། འཛིན་སྐྱབས་དངོས་མེད་དགག་
པ་ལས་མ་འདས་ཀྱང་། མཐའ་གཅིག་རྒྱ་མི་འཛིན་ཏེ་རིམ་གྱིས་
འགོག་པའི་སྲིད། མེད་དགག་ཅམ་སོ། །བྱང་སེམས་འཛོག་སྟོན་
རྟོགས་བྲལ་དངོས་ཡིན་ལོ། །དེས་ན་པར་སྲིན་ཐེག་པའི་ལྟ་བ་མེད་
དགག་རྒྱ་རྟོན་པ་སྲིད་ནའང་གྱི་ན་ཅམ་སྟེ། འཛིན་སྐྱབས་དངོས་
ལ་ལྟ་བར་རྟོན་པ་སྟེ། གོ་ཡུལ་རྟོགས་བྲལ་ཡིན་པའི་སྲིད། དཔེར་ན་
ལ་ལ་མེ་དཔོག་པ་ན་ལ་ལ་མེ་རང་མཚན་ཡོད་སྟམ་གྱི་རྟོག་པ་
གཞན་སེལ་འཛིན་སྐྱབས་དེས་མེ་རང་མཚན་མཐོང་བ་མིན་པ་
བཞིན་ལོ། །དེ་ཡན་ཆད་གཞི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ཚོད་སྐྱང་

བཅས་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །

དངོས་རྒྱ་པའི་ཚོག་རྟོག་བརྒྱུག་པ།

གཉིས་པ་ལ་མཐར་འཇིག་མ་ཡུས་པ་སྟོག་པ་དངོས་དང་། ཚོས་
ཐམས་ཅད་སྐྱེ་འགག་མེད་པས་དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་ཐམས་
ཅད་ལ་དཔྱད་པ་རྟེན་འབྲེལ་ཆེན་མོའི་རིགས་པས་དཔྱད། རྒྱ་
ལ་དཔྱད་པ་རྗེ་རྗེ་གཟེགས་མ། རོ་བོ་ལ་དཔྱད་པ་གཅིག་ཏུ་བཤམ།
འབྲས་བུ་ལ་དཔྱད་པ་ཡོད་མེད་སྐྱེ་འགོག་དང་བཞི་ལས།

རྟེན་འབྲེལ་ཆེན་མོའི་རིགས་པ།

དང་པོ་ལ་ལོག་རྟོག་བརྒྱུག་པ་དང་། ཉེས་སྤོང་དགག་པའོ། །དང་
པོ་ལ་དམ་བཅའ་བསྟན་པ་དང་། གཏན་ཚིགས་གཉིས། དང་པོ་ནི།
དངོས་རྒྱ་པ་གང་གི་ལྟར་ན་ཚད་མ་དང་རྣམ་པར་བརྟག་པར་བྱ་བའམ་གཞལ་བར་
བྱ་བ་འདི་གཉིས་བདེན་པར་འདོད་པ། །དེ་ཉིད་ཤིན་ཏུ་བརྒྱབ་པར་དཀའ་
བར་གནས་ཏེ།

གཉིས་པ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་མིན་པའི་དངོས་པོ་མི་འཐད།
རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ན་རང་བཞིན་མེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་སེམས་ཅམ་
ལྟར་ཤེས་པ་རྗེས་སྤྱད་ལས་དོན་ཡུལ་སྣང་བར་འདོད་ན་བརྒྱབ་
བྱ་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་རྒྱབ་བྱེད་མི་རྟེན། མདོ་སྤེལ་ལྟར་ཤེས་བྱ་ལས་
སློ་སྐྱེ་བར་འདོད་ན་རྟེན་འབྲེལ་མིན་པའི་རང་བཞིན་རྒྱབ་བྱེད་མི་
རྟེན་པ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི། སེམས་ཅམ་ལྟར་གལ་ཏེ་ཤེས་པ་ཚད་མའི་
དབང་ལས་ཏེ་རྣམས་ཀྱིས་དོན་གཞལ་བར་བྱ་བ་བྱུང་བ་ལྟར་ན། །དེའི་ཤེས་པ་

བདེན་གྲུབ་ཡོད་པ་ཉིད་ལ་རྟེན་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་རང་གིས་རང་རིག་པ་ནི་མེད་
ལ། རྩོད་མ་གཞན་ཚོལ་ན་ཡང་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ནི། འོན་ཏེ་མདོ་མེ་པ་ལྟར་ཤེས་བྱ་དང་པོ་གྲུབ་པ་ལས་
ཤེས་པ་གྲུབ་ན། ཤེས་བྱ་དོན་ཡོད་པ་ཉིད་ལ་རྟེན་ཅི་ཞིག་ཡོད། །དེ་རང་
བཞིན་མ་གྲུབ་པ་བརྟན་ཟེན་ཏོ། །མུ་མོལ་འདི་འདར་དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་ཁས་ལེན་པའི་
ཕྱི་ནང་གི་གྲུབ་མཐའ་ཐམས་ཅད་དོ།།

གཉིས་པ་ནི། དེ་སྟེ་ཤེས་པའི་རྟོགས་གྱིས་ཤེས་བྱ་དང་ཤེས་བྱའི་རྟོགས་
གྱིས་ཤེས་པ་འཇོག་པས་ཕན་ཚུན་གྱི་དབང་གིས་ཡོད་པར་འདོད་ན། །དེའི་
ཚོ་གཉིས་ཀ་ཡང་ནི་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་ཕན་ཚུན་བརྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
གཅིག་མ་གྲུབ་པས་གཉིས་ཀ་ཡང་མི་གྲུབ་པོ། །འདིར་རང་བཞིན་མཐུན་པའི་དཔེ་བརྟན་
པ་ནི། གལ་ཏེ་མི་འགའ་ཞིག་གིས་བྱ་སྐྱོད་པ་ན་ཕར་འགྱུར་གྱི་བྱ་མེད་པའི་སྐྱ་
རྩལ་ཏུ་སྦྲེལ་ཡོད་པ་མིན་ན། །དེ་སྟེ་ཏུ་སྦྲེལ་མེད་པ་དེ་སྟེ་ཏུ་བྱ་ཉིད་གང་ལས་
བྱུང་བ་ཡིན། །བྱ་མེད་པ་སྟེ་མ་སྐྱེས་པར་ནི་སྦྲེལ་མེད་པ་དེ་བཞིན་
ཏུ་ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །སྦྲེལ་གཉིས་དང་
པོ་འདི་གྲུབ་པ་འཕྲ་རྒྱ་མཚན་བརྟན་མ་ཤེས་པ་ནི་གཅིག་ཀྱང་དོན་ལ་མ་གྲུབ་ཀྱང་འབྲུལ་
རྩལ་ཡོད་ཅམ་གྱི་དོན་ཏོ།།

གཉིས་པ་དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་པ་ལ་ཚོད་ལན་གཉིས་
ལས་དང་པོ་ནི། ལྷ་གྲུ་ས་བོན་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་། །ས་བོན་ཡོད་
པའང་ལྷ་གྲུ་ཡོད་པའི་རྟགས་དེ་ཉིད་གྱིས་རྟོགས་པ་བཞིན་ཏུ། ཤེས་བྱ་ལས་
སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་ཡིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་དེ་ཡོད་པར་ནི་ཅིས་མི་རྟོགས་ཤིང་།།

གཉིས་པ་ལན་ནི། འདི་དཔེ་དང་འདྲ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྟན་པའི་

ཤེས་རབ་ལེའུའི་འབྲེལ་པ།

མྱིར། ལྷ་གྲུ་ལས་གཞན་ཐ་དད་པའི་གང་ཟག་གཞན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིས་ལྷ་གྲུ་ཤེས་
པར་བྱས་ནས། །འདི་ན་ས་བོན་རྩོན་མོང་ཡོད་ཅེས་རང་གིས་གོ་བར་བྱེད་ཅིང་
གཞན་ལ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ན། །གང་གི་སྤྱིར་ཤེས་བྱ་དེ་རྟོགས་པར་བྱེད་
པའི་གང་ཟག་གི་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་གང་ལས་རྟོགས་ཏེ་རང་རིག་པ་མེད་
པའི་སྤྱིར་གཞན་གྱིས་གྲང་ཤེས་པ་མིན་ཏེ་ཐུག་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་འོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་བདེན་
པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཚུགས་ལ་ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་
པ་དཔུང་པ་ལུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལུན་རྩོད་མི་ལམ་ལྟ་བུ་བརྟགས་པའི་ཚུགས་ལ་ནི་རི་ལྟར་
གྲགས་པ་བཞིན་དུ་ཐ་སྲིད་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་པ་ཡིན་ཅོད་ཞེས་ངེས་པོ། །རྟེན་འབྲེལ་ཆེན་
པོའི་རིགས་པས་དཔུང་བྲིན་ནས།

རྒྱ་ལ་དཔུང་པ་རྟོ་རྟོ་གཟེགས་མ།

གཉིས་པ་རྒྱ་ལ་དཔུང་པ་རྟོ་རྟོ་གཟེགས་མའི་རིགས་པ་ལ་གཉིས།
རྒྱ་མེད་རྒྱང་འབེན་པའི་ལོག་རྟོག་བརྒྱུག་པ། རྒྱ་འགལ་རྟག་སྐྱ་
དབང་སྐྱག་པ་སོགས་ཀྱི་ལོག་རྟོག་བརྒྱུག་པའོ། །དང་པོ་ལ་རྒྱ་མེད་
ཐ་སྲིད་ཅེས་དུའང་མི་འཐད་པ་དང་། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཐ་སྲིད་
ཅེས་དུ་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པས་རྒྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་སྤྱིར་ཚོས་
ཐམས་ཅད་རྒྱ་མེད་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད། རྩེ་བྲག་འགའ་ཞིག་རྒྱ་
མེད་དུ་མི་འཐད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རྒྱ་མེད་པར་སྐྱ་བ་རྣམས་ན་ཤེ། འགོ་བ་རྣ་ཚོགས་ནི་རྒྱ་མེད་པ་
ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་རྟེན་དུའང་། བརྒྱ་གེ་སར་ལ་སོགས་པ། །རྣམ་པ་རྣ་ཚོགས་སུ་ཡིས་བྱས། །མ་
བུའི་མདོངས་ལ་སོགས་པ་ཡི། །རྣ་ཚོགས་ཁྲ་མོ་སུ་ཡིས་སྐྱུལ། །ཞེས་འབྱུང་བས་སོ་སྐྱུལ་པ་ལ་

པརྫོང་པ། **རེ་ཞིག་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་མངོན་སུམ་གྱིས་**
སྐྱོ་ཚོགས་པའི་རྒྱ་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ནི། མེ་ཏོག་པརྫོང་སྐྱོང་བུ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུ་མེད་ཏུ་སོང་
བ་མེད་དོ་ཞེ་ན། **པརྫོང་སྐྱོང་བུ་**དང་ལོ་མ་དང་འདབ་མ་དང་ཡལ་ག་དང་ཟེའུ་འཇུ་
ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་**དབྱེ་བ་**ཐ་དད་པ་ནི། **རྒྱ་ཡི་དབྱེ་བ་**ཐ་དད་པས་
བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་འགྲུབ་རྒྱ་རྒྱུ་མེད་ན་འཇིག་པ་མེད་པར་ཐམས་ཅད་ཏུ་ཐམས་ཅད་
འབྱུང་བ་ཐལ་བའི་སྐྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ལ། **རྒྱ་ཐ་དད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་ཐ་དད་སྐྱེ་བ་མི་**
འཐད་པ། རྒྱུར་རྒྱུས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པ་གཉིས། དང་པོ་
ནི། **རྒྱ་ཡི་དབྱེ་བ་**འདི་དག་གང་གིས་བྱས་པ་ཡིན་ཤིང་། རང་རང་གི་སྐྱར་
གྱི་རྒྱུའི་ཁྱད་པར་གྱི་དབྱེ་བ་ཉིད་ལས་སོ། རོ་ན་ལྷག་མེད་ཏུ་ཐལ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་གྱི་
མ་གྱི་མའི་ཁྱད་པར་རྒྱུས་སྐྱ་མ་གྱི་ཁྱད་པར་ལས་འབྱུང་ཞེས་ལན་བརྗོད་པར་བྱ་
ལ། ལྷག་པ་མེད་པར་མི་འདོད་པ་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཏུ་ཡང་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བ་ལ་
ཚོགས་མ་མེད་པས་སྐྱོན་གྱི་མཐའ་ཤེས་པར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཞེས་ཁས་སྲུངས་པའི་སྐྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ནི། **ཅི་སྐྱིར་རྒྱ་ཡིས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་རྒྱས་**ཤིང་། །
གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པའི་སྐྱར་གྱི་རྒྱ་ཡི་མཐུ་ཉིད་ལས་སོ། འདི་ནི་མེ་ཡི་
ཚོ་བ་དང་རྒྱ་ཡི་གཤེར་བ་སོགས་ཚོས་ཉིད་ཡིན་པ་ལྟར་དངོས་པོའི་ཚོས་ཉིད་དོ།

གཉིས་པ་རྟག་པའི་རྒྱ་མི་འཐད་པ་ལ་གསུམ་ལས། དབང་
ལྷག་གི་རོ་བོ་མ་གྲུབ། **སྐྱོད་བཅུད་གྱི་སྐྱར་བ་**དེའི་འབྲས་བུ་མ་
གྲུབ། རྟག་དངོས་གྱིས་འབྲས་བུ་འབྱིན་ན་ཏེ་ཅང་ཐལ་བར་བསྐྱེན་
པའོ། རང་པོ་ལ་རྒྱི་བ་དང་། དེའི་ལན་མི་འཐད་པ་གཉིས་ལས་

དང་པོ་ནི། འདིར་དབང་ཕྱག་རྒྱ་སྐྱེ་བ་དག་ན་ཟེ། རྒྱ་དེ་ཡོད་ཏུ་རྒྱག་ཀྱང་དེ་ནི་དབང་
ཕྱག་གི་རྫོགས་ཏུ་བཏང་བ་དེ་ཉིད་གྱིས་ལྷན་ཅན་དང་། གནས་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་
བྱས་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་རྟོག་པས་དེའི་སྲིད་དེ་ལྟར་དབང་ཕྱག་རྫོང་བཅུད་འགྲོ་བའི་
རྒྱ་ཡིན་པར་སེམས་ན། །རེ་ཞིག་དབང་ཕྱག་ཉིད་གང་ཡིན་པ་རྫོགས་ཤིག།

གཉིས་པ་ལ། འབྲུང་བཞི་དང་། རྣམ་མཁའ་དང་། བདག་
དང་། བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་མི་གྱབ་པ་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ་དོན་
ལ་བྱེད་པ་པོ་ཅམ་། །འཐད་། །ཐ་དད་ཀྱང་ཐ་སྟད་རྫོངས་པ་དབང་
ཕྱག་གི་མཚན་ཉིད་དང་འབྲུང་བཞི་ཤིན་ཏུ་འགལ་བ་གཉིས་ལས་
དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དེ་དག་ན་ཟེ། འབྲུང་བ་རྣམས་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། ཁོ་པོ་ཅག་ཀྱང་
འབྲུང་བ་དེ་རྣམས་ལ་སྐྱ་སྐྱ་མས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་འབྲས་སུའི་རྫུལ་གྱིས་འགྲོ་བའི་རྒྱ་ཉིད་ཏུ་
འདོད་པས་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་ཟད་མོད། །དོན་གྱི་དབྱེ་བས་རྫོང་པའི་མིང་ཅམ་ལ་
ཡང་ཅི་ཞིག་ངལ་བར་བྱེད། །

གཉིས་པ་ནི། འོན་ཀྱང་ས་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ཏུ་མ་ཡིན་པ་
དང་། །རྫི་བ་དང་འཇིག་པ་ཡིན་པས་མི་རྟག་པ་དང་སློབ་པ་མེད་པ་དང་
བརྟེན་པར་བྱ་བའི་རང་བཞིན་གྱིས་ལྷ་མིན་ཞིང་། །འཕོམ་པར་བྱ་བ་ཉིད་དང་
མི་གཙང་བ་དང་འབྲེལ་བས་དེ་ནི་དབང་ཕྱག་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། །ཚུད་འདི་
ལྟར་གཅིག་སུ་ཡིན་པ་དང་རྟག་པ་ཉིད་དང་གཡོ་བ་རྫོན་ཏུ་འགྲོ་བ་དང་ལྷའི་འགྲོ་བས་
བརྟེན་པ་དང་གཙང་ཞིང་མཚན་པར་འོས་པའོ་ཞེས་འདོད་པ་དེ་དང་འགལ་བའི་སྲིད་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ས་ལ་སོགས་པ་དབང་ཕྱག་མ་ཡིན་ན་འོ་ན་ནམ་
མཁའ་དབང་ཕྱག་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། དབང་ཕྱག་ནམ་མཁའ་མིན་ཏེ་སློབ་པ་གཡོ་བ་
དང་བྱ་བ་མེད་པའི་སྲིད་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། བདག་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། **བདག་མིན་ཏེ་སྐར་ནས་**
བཀག་ཟེན་པའི་**སྦྱར་**རི་ཤོང་གི་སྐར་དང་འདྲའོ།།

བཞི་པ་ནི། གལ་ཏེ་དབང་ལྷག་དེ་ཚུལ་མཚོང་ཚོས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་
ཡིན་ལོ་ཞེས་འདོད་ན་**བསམ་བྱ་མིན་པ་ཡི་བྱེད་པ་པོ་ཡང་**མེད་ལ། **ཁས་མ་**
པར་བྱ་བ་མིན་པ་དེ་ཉིད་**བརྗོད་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་**ལྟེ་བསམ་མི་ཤེས་ན་བརྗོད་
པ་ག་ལ་ཤེས།།

གཉིས་པ་ལ། དྲིས་ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ལྷ་ལྟེད་པ་
པོ་བསམ་ལུལ་ལས་འདས་ཏེ་མ་ཤེས་ན་**དེས་བསྐྱེད་**པར་**འདོད་པའི་**དཔོན་པོ་
དེའང་གང་ཞིག་ཡིན།།

གཉིས་པ་ལ་རྟག་པའི་རྒྱ་འབྲས་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་
འགལ། མི་རྟག་པའི་འབྲས་བུ་རང་རྒྱུའི་བསྐྱེད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་
ནི། རྒྱ་འབྲས་དང་པོ་རོ་ཤེས་ནས་རྒྱ་འདིས་འབྲས་བུ་འདི་བསྐྱེད་ཅེས་བརྗོད་དགོས་
ཀྱི་རྒྱ་གཏན་རོ་མ་ཤེས་ཏེ་བསམ་པའི་ལུལ་མིན་ན་དེས་འབྲས་བུ་འདི་ལོ་ཞེས་སྐར་ཤེས།
གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་དབང་ལྷག་གིས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་ན་རྟག་པའམ་མི་རྟག་པ་བསྐྱེད།
དང་པོ་རྟག་པ་**བདག་**ཅེས་བྱ་བ་འབྱིན་པར་འདོད་ན་བདག་**དེ་**རྟག་པར་ཁས་སྲོངས་
པ་**དང་ས་**དང་རྩ་དང་མེ་དང་རླུང་དང་ནམ་མཁའ་དང་དུས་དང་ཚུགས་ལ་**སོགས་**
པ་ཡང་རྟག་པར་ཁས་སྲོངས་པ་**དང་།** །**དབང་ལྷག་**རང་གི་རོ་པོའང་རྟག་པར་
ཁས་སྲོངས་པ་**མིན་ནམ་**ཅི། །དེས་ན་རྟག་པ་ཡིན་ན་བྱ་བ་བྱེད་མི་ཅུང་ཞིང་གལ་ཏེ་བྱ་
བ་བྱེད་ན་མི་རྟག་པར་འབྱུང་རོ།།

གཉིས་པ་ནི། མི་རྟག་པ་བསྐྱེད་ནའང་དབང་ལྷག་མིན་ཏེ། མིག་ལ་སོགས་
པའི་**ཤེས་པ་ནི་ཤེས་བྱ་**གཞུགས་སོགས་ལ་དམིགས་པ་**ལས་སྐྱེ་བ་དང་།** །འཕོང་

ཤེས་རབ་ལེའུའི་འགྲེལ་པ།

པ་ཚོག་མ་མེད་པའི་རུས་ནས་འོང་བའི་སེམས་ཅན་རང་རང་གི་བདེ་སྲུག་ཐམས་
ཅད་ནི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་ལས་ཡིན་ལ། །དབང་ལྷུག་དེ་ཡིས་གང་
ཞིག་བསྐྱེད་པར་སྐྱོས་གིག །མདོར་ན་རྟག་པ་ལ་རྒྱ་མི་དགོས་ལ། མི་རྟག་པ་ནི་ཐ་
སྐྱེད་རུ་རང་རང་གི་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བས་རྒྱ་དབང་ལྷུག་ག་ལ་ཡིན།

གསུམ་པ་ཏུ་ཅང་ཐལ་བ་ལ་འབྲས་བུ་ཀུན་ཡི་ཡོད་རུ་
ཐལ་བ། རྟག་རུ་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་དགོས་པར་ཐལ་བ། རྒྱུན་ལ་ལྟོས་
ན་རང་རུས་གཏན་མེད་རུ་ཐལ་བ། རྒྱུན་གྱིས་བརྒྱར་ན་གཞན་
དབང་ཅན་རུ་ཐལ་བ། འབྲས་བུ་འབྲུང་ན་དབང་སྲུག་རྒྱ་མིན་
པར་ཐལ་བ་བཅས་ལྟོ། །

དང་པོ་ནི། རྒྱ་སྐྱེ་བྱེད་པ་པོ་ལ་རྟག་པ་ཡིན་པས་ཚོག་མ་ཡོད་པ་
མིན་ན། །དེའི་ཚོ་འབྲས་བུའི་ཚོག་མ་ཡང་ག་ལ་ཡོད་དེ། །འབྲས་བུ་ཐམས་
ཅད་ཡི་ལྷུབ་ཡིན་པས་སྐར་ཡོད་ཁོ་ན་ལས་གསར་སྐྱེ་གཏན་མི་སྲིད་པས་ད་ལྟ་འདི་རྒྱེ་མ་
འོངས་པ་ན་འདི་འབྲུང་གི་ཐ་སྐྱེད་གཏན་མེད་རུ་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་རེས་འགའ་རྣམས་བརྟུང་
གྱི་འགོ་བ་མི་སྲིད་པར་འབྲུང་པོ། །དེ་རྣམས་ཡིན་རུ་ཟིན་ཀྱང་རྟག་རུ་མི་བྱེད་དེ་ལྟོས་ནས་
བྱེད་པ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ནི། འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་རུ་རྟག་རུ་ཅིའི་སྲིར་བྱེད་པ་
མིན་ཏེ། །དབང་ལྷུག་དེ་ནི་རྣམ་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱ་གཞན་ལ་ལྟོས་རིགས་པ་
མིན་ཏེ་རྟག་པ་ཡིན་པས་རྒྱེ་བའི་རྒྱ་རྟག་རུ་ཚང་པའི་སྲིར། རྣམ་འགྲེལ་ལས། མ་ཚང་
མེད་རྒྱུ་དེ་ལ་ནི། །འབྲས་བུ་གང་གིས་ལྟོག་པར་བྱུང། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །ལྟོས་
པ་པོ་དབང་ལྷུག་རང་ཉིད་རྟག་པ་རྒྱུན་གཞན་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་ཀྱང་ལྟོས་ལུལ་གཞན་ལ་
ལྟོས་དགོས་པོ་ཞེ་ན། དབང་ལྷུག་དེས་བྱས་པ་མིན་པའི་དངོས་པོ་གཞན་ཡོད་པ་

མིན་ན། །དེ་བས་ན་ལྷོས་ཡུལ་འདི་གང་ཞིག་ལ་ལྷོས་པར་འགྱུར། །

གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་ལྷོས་ཡུལ་གཞན་ལ་ལྷོས་ནས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བར་
ལས་ལེན་ན་རྒྱན་ཚོགས་པ་ཉིད། །རྒྱ་ཡིན་པར་འགྱུར་གྱི་དབང་སྐྱུག་རྒྱ་
མིན་ནོ། །གཞན་ཡང་དབྱར་ལྷ་བུ་རྒྱ་ཚོགས་ཚང་ཞིང་གེགས་མེད་པ་ན་འབྲས་བུ་
དེ་མི་སྐྱེ་བའི་དབང་མེད་ཅིང་། །དབྱར་ལྷ་བུ་རྒྱ་ཚོགས་པ་དེ་མེད་པར་
ནི་སྐྱེ་བའི་དབང་མེད་དོ། །

བཞི་པ་ནི། ཡང་ཚོགས་པ་ཡོད་པ་ན་བྱེད་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏུ་རྒྱག་མོད།
དེའི་ཚེ་དབང་སྐྱུག་རང་ཉིད་མི་འདོད་ཀྱང་རྒྱན་གྱིས་དྲངས་ནས་བྱེད་པ་ཡིན་ནམ། །འོན་
ཏེ་འདོད་ནས་ཡིན་ཞེས་རྣམ་པར་བརྟགས་ན་གལ་ཏེ་དབང་སྐྱུག་མི་འདོད་
བཞིན་ཏུ་རྒྱན་གྱིས་དྲངས་ནས་འབྲས་བུ་བྱེད་ཅིང་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ན་རྒྱན་གཞན་ལ་
རག་ལས་ཤིང་གཞན་གྱི་དབང་ཏུ་སོང་བར་ཐལ། །འོན་ཏེ་དབང་སྐྱུག་རང་གི་
འདོད་ནས་བྱེད་ནའང་འདོད་པ་ཀུན་རྣམས་ཉིད་ལ་རག་ལས་པར་འགྱུར་ཏེ་
དེ་ལ་ལྷོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ལྔ་པ་ནི། གལ་ཏེ་འབྲས་བུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་ནའང་དབང་སྐྱུག་ག་
ལ་ཡིན་ཏེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་རྟག་པ་དང་འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ་བྱ་བ་བྱེད་ན་མི་
རྟག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

རོ་མོ་ལ་དམྱུང་པ་གཅིག་ཏུ་བྲལ།

གསུམ་པ་རོ་བོ་ལ་དམྱུང་པ་གཅིག་ཏུ་བྲལ་ལ་སྤྱོད་རགས་ཀྱི་ཆ་མེད་
ཀྱི་ཐ་སྐྱོད་འཇུག་པའི་གཞི་གསུམ་སྐྱེ་དངོས་པོ་གཏན་མེད་སོང་
བའི་ཆ་མེད་དང་། དངོས་སྐྱོབ་བས་དེ་བས་རྒྱུང་ཐབས་མེད་པའི་

དངོས་པོ་སྤྲོ་མོ་ལ་ཆ་མེད་ཟེར་བ་དང་། ལམོར་འདས་ཀྱི་དངོས་པོ་
བརྟན་གཡོ་མཐའ་དག་རུམ་བུ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ནས་དངོས་པོ་དེས་
མ་བྲལ་པའི་ཆ་གཞན་མེད་པ་གཙོ་བོ་རྟོ་བུ་ཆེ་བའི་མཐའ་ལྷག་
པའོ། །དང་པོ་གཉེས་སྦྲར་གྱི་རིགས་པས་ཞེགས་པ། རགས་པའི་
གཙོ་བོ་རིགས་པ་གཞན་གྱིས་འགོག་པ་གཉེས་ལས།

དང་པོ་ནི། དམོད་པ་བ་གང་དག་རྩལ་སྤྲོ་རྟག་པར་སྦྲོ་
བ། །དེ་དག་གྲུང་ནི་སྦྲར་རྩལ་དེའང་ཚོགས་ཆའི་དབྱེ་བ་ཡིས་མོགས་གྱིས་
བརྗོད་ཟིན་ཏོ། །

གཉེས་པ་ལ་འདོད་པ་བརྗོད་པ། དེ་དགག་པ་གཉེས།
དང་པོ་ལ་གཉེས་ལས་མདོར་བསྟན་པ་ནི། གཙོ་བོ་རྟག་པ་གཡོ་བ་
དང་མི་གཡོ་བའི་འགྲོ་བ་ཡི་ཡོངས་སུ་གྱུར་བའི་རྒྱ་ཡིན་པར་ནི་གྲངས་ཅན་
པས་འདོད་ཏོ། །

གཉེས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་གཉེས། གཙོ་བོ་དང་། རྣམ་འགྲུར་
རོ། །དང་པོ་ནི། གཙོ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྦྱིང་སྦྱོབས་ཏེ་བདེ་བ་དང་རྩལ་ཏེ་སྤྲོག་
བཤེས་དང་སྤྲོན་པ་དང་བཏང་སྦྱོམས་ཞེས། །བྱ་བའི་ཡོན་ཏན་མཉམ་པར་
གནས་པ་ན། །གཙོ་བོ་ཞེས་བྱ་བར་རབ་ཏུ་བརྗོད་དེ་རང་བཞིན་གྱི་གནས་
སྐབས་ཡིན་ལ། །

གཉེས་པ་ནི། མི་མཉམ་པ་ནི་འགྲོ་བ་སྤྲོ་ཚོགས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་
ཡིན་པར་བརྗོད་ཏོ། །

གང་གི་ཚོ་སྦྱོས་བུ་ཡུལ་ལ་ཡོངས་སུ་སྦྱོད་པའི་འདོད་པ་
སྦྱོ་བ་དེའི་ཚོ་སྦྱོས་བུའི་འདོད་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་

གཉེན་ལྷན་གྱི་ལ་སོགས་པ་འབྱེད་པའི་ངོ་བོ་ཡོངས་སུ་ལྷུང་
པས་ཉེ་བར་འབྱུང་རོ། །དེའི་ཚེ་རིམ་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། རང་
བཞིན་ལས་ནི་ཆེན་པོ་དེ་ལས་ནི། །རང་འཛིན་དེ་ལས་ཚོགས་
ནི་བཅུ་དྲུག་ཡིན། །བཅུ་དྲུག་སོ་ཡི་ནང་ནས་ལྷ་སོ་རྣམས། །དེ་
ལས་ཀྱང་ནི་འབྱུང་བ་ལྷ་རྣམས་ཡིན། །དེའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་
ཏེ། རང་བཞིན་ལས་ཆེན་པོ་ནི་གཙོ་བོ་ལས་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ།
ཆེན་པོ་ཞེས་པ་ནི་སློ་བུར་བྱ་འབྱུང་བའོ། །དེ་ལས་རང་འཛིན་
པ་དང་། དེ་ལས་ཚོགས་བཅུ་དྲུག་སྟེ། དབང་སོ་བཅུ་གཅིག་དང་
དེ་ཅུམ་ལྟའོ། །དེ་ལ་ལས་ཀྱི་དབང་སོ་ལྷ་ནི། ཁ་དང་། རྩ་དང་། རྩ་
དང་། ལག་པ་དང་། འདོམ་དང་། རྩུབ་སྟེ་རིམ་པ་ལྟར་སྒྲུབ་བ་
དང་། འགྲོ་བ་དང་། ཉེར་བ་དང་། འབྲིག་པ་དང་། བཤང་བའི་
ལས་རྣམས་ལ་དབང་བྱེད་པ་ཡིན་ལོ། །

སྒྲོལ་དབང་སོ་ལྷ་ནི། རྩ་དང་། ལུས་དང་། མིག་དང་། རྩེ་
དང་། རྩའོ། །ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པ་ནི་ཡིད་ཀྱི་དབང་སོའོ། །དེ་ཅུམ་
ལྟེན་གྱི་སྒྲ་དང་། རེག་བྱ་དང་། གཞུགས་དང་། རོ་དང་། རྩི་དེ་ཅུམ་
ལོ། །ཡང་སྒྲ་ལས་ནམ་མཁའ་དང་། རེག་ལས་རྒྱུད་དང་། གཞུགས་
ལས་མེ་དང་། རོ་ལས་རྩུ་དང་། རྩི་ལས་ས་རྣམས་འབྱུང་བ་ཡིན་
ལོ། །དང་སོ་རང་བཞིན་ནི་རྩུ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་
ལོ། །ཆེན་པོ་དང་རང་འཛིན་པ་དང་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་ལྷ་ནི་འབྲས་
བུ་ཡང་ཡིན་ལ་རྩུ་ཡང་ཡིན་ལོ། །དབང་སོ་བཅུ་གཅིག་སོ་རྣམས་
དང་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་ལྷ་སོ་རྣམས་འབྲས་བུ་ཉིད་ཡིན་ལ་

རྒྱ་ལོ་མ་ཡིན་ནོ། །སྐྱེས་སུ་ནི་རྒྱ་དང་འབྲས་སུ་གཉིས་ཀའི་རང་
བཞིན་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཡང་བརྗོད་པ། རྩ་བའི་རང་བཞིན་རྣམ་པར་འགྱུར་མིན་
ལ། རྗེན་པོ་སོགས་བདུན་རང་བཞིན་རྣམ་འགྱུར་ཡིན། །བརྒྱ་
དྲུག་པོ་ནི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། །སྐྱེས་སུ་རང་བཞིན་མ་ཡིན་
རྣམ་འགྱུར་མིན། །ཞེས་སོ། །གཙོ་བོ་དེ་ཡང་འབྲས་སུ་མ་ལྷན་པ་
རྣམ་པར་རང་བཞིན་ཉིད་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་ཁོ་ན་
ལས་འབྲས་སུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། །གཞན་ཏུ་ན། རི་ལྟར་དེ་
ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་འབྲས་སུ་སྣ་ཚོགས་པའི་གཟུགས་སྐྱེད་པར་
བྱེད་དེ། དེ་སྐད་ཏུ་ཡང་། མ་ལྷན་རྣམ་པར་ཚོགས་རྣམས་གྱི། །རང་
བཞིན་འབའ་ཞིག་ཁོ་ན་ལས། །འབྲས་སུ་འབྱུང་པར་འཇུག་པ་
ནི། །དངོས་པོ་དེའི་རང་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རྒྱ་ཡི་བདག་ཉིད་
ལ། །རྣམ་པར་རོ་བོར་འབྲས་མེད་ན། །དེ་ཉིད་བསྐྱེད་པར་རྣམ་
མིན་ཏེ། །མེད་སྲིད་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་བཞིན། །ཞེས་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། རང་བཞིན་དགག་པ། རྣམ་འགྱུར་དགག་པ་
གཉིས། དང་པོ་ལ་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་གཙོ་བོ་གཅིག་
མི་གྲུབ། ཡོན་ཏན་རེ་རེ་ཡང་མ་གྲུབ། དེས་ན་རྣམ་འགྱུར་ཡང་དོན་
གྲིས་ཞེགས་པ་དང་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་
ལ་མ་རོན་པར་བྱིས་པའི་རི་མོ་བཞིན་ཏུ་སྣང་བ་ཡིན་ཞེས་དགོངས་ནས་གྲུབ་པའི་མཐའ་
སྐྱ་བས་སུན་དབྱེད་བའི་མྱིར་བཤད་པ། གཙོ་བོ་གཅིག་ལ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་
སུན་པ་དང་སྐྱེད་སྐྱོབས་གྱི་རང་བཞིན་གསུམ་ཉིད་ནི། །རིགས་པ་མིན་པས་

དེས་ན་གཙོ་བོ་དེ་ཡོད་པ་མིན་ནོ།

གཉེས་པ་ནི། དེ་བཞིན་ཏུ་ཡོན་ཏན་གསུམ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་
ཏེ། །དེ་ཡང་སོ་སོར་རྣམ་པ་གསུམ་གསུམ་ཏུ་འགྱུར་ཉེ་རེ་ལ་གསུམ་གསུམ་
མེད་ན་གཙོ་བོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་འགལ་བའི་སྲིད་རོ།།

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཡོན་ཏན་རྣམས་མེད་པ་ན་སྐྱེལ་སོགས་
པའི་རྣམ་འགྱུར་གྱི་དངོས་པོ་དག་ཀྱང་། །ཡོད་པ་ཉིད་ཏུ་བརྒྱན་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་
རྒྱུད་རིང་བར་འགྱུར་ཉེ་སྐྱེལ་སོགས་པ་རྣམ་འགྱུར་ཉེར་གསུམ་རེ་རེ་ཡང་རྒྱལ་
ལུན་ཉིད་ལྟོབས་གསུམ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་སྲིད། །འཇིག་པ་མེད་པའི་བུམ་པ་
མི་སྲིད་པ་བཞིན་ནོ།།

གཉེས་པ་ལ། དེམ་ཤེས་གོ་ལོག་གི་རྒྱ་འབྲས་མི་སྲིད།
ཐགས་པའི་དངོས་པོ་སྲུང་བསྟན་རིགས་པས་ཁེག་ །དེས་ན་དོན་
དམ་པར་རྒྱ་འབྲས་མཐའ་དག་མི་སྲིད་པ་དང་གསུམ་མོ། །དང་པོ་
ནི། གཞན་ཡང་ཁྱེད་ལྟར་རྒྱ་འབྲས་གོ་ལོག་ཏུ་བལ་ཉེ་སེམས་མེད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་
གོས་ལ་སོགས་པ་ལ། །སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྐྱོག་ཡོད་
པ་སྲིད་པའང་མིན་ལ།།

གཉེས་པ་ནི། དངོས་པོ་སྐྱེལ་སོགས་པ་རྣམས་བདེ་བ་སོགས་དེ་
རྒྱུའི་རང་བཞིན་རྣམ་རོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ན། །དུན་པ་ཉེར་གཞག་གི་སྐབས་ལྷ་སྐྱ་དང་
གཟུགས་དངོས་པོ་དག་རྣམ་པར་དབྱུང་བེན་པ་མིན་ནམ་སྟེ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ནི། བ་སྟོན་ཅམ་ཏུ་ཡང་ཁྱོད་གྱི་རྒྱ་ཡང་བདེ་བ་དང་
རྒྱག་བསྐལ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ཏུ་འདོད་པ་དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་
ལས་སྐྱམ་བུ་དང་བཟུང་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་འབྱུང་བའང་མེད་ལ། །སྐྱམ་

ཤེས་རབ་ལེའུའི་འབྲེལ་པ།

སྲ་དང་ཅན་ལ་སོགས་པ་ལས་ནི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་མིན་ན། ལྷ་སྐྱམ་སྲ་ལ་
སོགས་པ་དེ་མེད་པའི་སྲིར་ན་འབྲས་སྲ་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་མེད་དེ། དེ་དག་
གི་འབྲས་སྲ་ཡིན་པའི་སྲིར་རོ།།

འབྲས་སྲ་ལ་དཔྱད་པ་ཡོད་མེད་སྐྱེ་འགོག།

བཞི་པ་འབྲས་སྲ་དཔྱད་པ་ཡོད་མེད་སྐྱེ་འགོག་ལ་གཉིས། ལྷས་
བཤད་དང་། དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལྷ་ལ་འབྲས་སྲ་
ཡོད་པར་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། མེད་པ་དགག་པ་འོ།།

ལྷ་ལ་འབྲས་སྲ་ཡོད་པ་དགག་པ།

དང་པོ་ལ་དགག་པ་དངོས་དང་། ཚྱོད་སྤང་གཉིས། དང་པོ་ལ་
གཉིས། ལྷ་ལ་རྟག་པའི་འབྲས་སྲ་ཡོད་པ་མི་འཐད། གཅིག་ཏུ་ཡོད་
ན་ཏེ་ཅང་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རྟག་པའི་འབྲས་སྲ་ཤེས་
བྱའི་ཁོང་ན་མེད། ཅིས་ཀྱང་ཡོད་ན་རྟག་ཏུ་སྤང་བར་ཐལ་བ། ཆ་
གཉིས་སྲིད་ན་རྟག་པའི་དམ་བཅའ་ཉམས་པའོ།།

དང་པོ་ནི། བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་གཙོ་བོའི་སྤྱིར་ན་རྟག་པ་ཉིད་ཏུ་
ཡང་། །རྟག་ནམ་ཏུ་ཡང་ནི་དམིགས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཡོད་ན་
རྟག་བསྟུ་བའི་གནས་སྐབས་སྲ་བདེ་བ་དེ་སྤྱིར་དགོས་ནའང་དེ་མི་སྲིད་པའི་སྲིར།

གཉིས་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་གསལ་བ་བྱེ་བྲག་མ་
མོ་འགའ་ཞིག་རྟག་བསྟུ་བའི་གནས་སྐབས་སྲ་རྟག་ཏུ་ཡོད་པ་ཉིད་ཏུ་འདོད་དོ་ཞེ་ན། །
འོ་ན་རྟག་བསྟུ་བ་ལྟ་སྲ་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་ཏུ་བདེ་བ་དེ་སྤྱིར་བའི་སྤོ་ནམ་ཅི་
ཡི་སྲིར་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ་སྤྱིར་དགོས་པའི་སྲིར་རོ།།

གསུམ་པ་ལ་རྟག་པ་ཡིན་ན་ཆ་གཉིས་མེད་པས་བྱུང། སྤ་
རགས་ལྷུང་ན་མི་རྟག་ཉིད་ཏུ་ངེས། རྣམ་འལྷུང་བཞིན་ཏུ་རང་
བཞིན་མི་རྟག་པར་ཐལ་བ། དེས་ན་འབྲས་བུ་གསར་སྐྱེས་འལྷུབ་
པ་དང་བཞིའོ། །དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། རྟག་བརྒྱལ་བའི་གནས་སྐབས་ལྷུ་བདེ་བ་
དེ་ཉིད་སྤ་མོར་ལྷུང་པ་ཡིན་ཏེ་ཉིན་མོའི་སྐར་མ་ལ་མོགས་པ་བཞིན་བདེ་བར་མི་
དམིགས་མོ་ཞེ་ན། རྒྱུད་འདོད་པའི་བདེ་བ་དེ་བདེ་བ་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་ཏུས་ལྷུ་
རགས་པ་དང་རྟག་བརྒྱལ་བརྒྱལ་སྟོབས་ལྡན་གྱི་ཏུས་ལྷུ་སྤ་བའང་རི་ལྟར་ཡིན། །རྟག་
པའི་རང་བཞིན་བདེ་བ་གཅིག་ལ་སྤ་རགས་ཏུ་མ་མི་སྤྱིད་པའི་སྤྱིར་པོ།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་རིམ་གྱིས་རགས་པ་སྐར་ནས་སྤྱིས་སྤ་བར་འལྷུར་གྱི་
ཏུས་ཅིག་ཅར་ཏུ་སྤ་རགས་ལྡན་ཅིག་ཏུ་འལྷུར་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་ནི། དང་པོ་རགས་
པའི་རོ་མོ་དེ་དོར་ནས་སྤ་བར་འལྷུར་བས། །བདེ་རྟག་མོགས་གཙོ་བོའི་ཡོན་ཏུན་
སྤ་རགས་དེ་དག་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཡིན་པོ།

གསུམ་པ་ནི། དེ་བཞིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ལ་མོགས་པའི་རྣམ་འལྷུར་ཉེར་
གསུམ་གྱི་དངོས་པོ་ཐལས་ཅད་ལྱུང་ནི། །མི་རྟག་ཉིད་ཏུ་ཅིས་མི་
འདོད། །ཁོ་ན་རེ། སྤ་བ་དང་རགས་པའི་གནས་སྐབས་རྣམ་འལྷུར་གྱི་དོས་ནས་མ་
དང་པ་ཡིན་གྱི། གནས་སྐབས་ཅན་གྱི་གཞི་བདེ་བ་རང་བཞིན་ལ་ནི་ཐ་དང་པ་མེད་དོ་ཞེ་
ན། གསལ་བའི་རོ་བོར་ལྷུང་པའི་བདེ་བ་རགས་པ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྤ་བ་ལས་
གཞན་མིན་ན། །རང་བཞིན་གྱིས་བདེ་བ་ཡང་གསལ་བ་སྤ་རགས་ལྷུ་འལྷུར་བ་
བཞིན་ཏུ་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཏུ་འལྷུར་པོ།

བཞི་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། གལ་ཏེ་རྣམ་པ་ཐལས་ཅད་ཏུ་བདེ་བ་ཞིག་སྟེ་
གསལ་བ་གཏན་མེད་པར་འལྷུར་བ་ཡིན་ན་འགའ་ཡང་ནི། །སྐར་སྐྱེ་བ་མིན་

ཉེ་མེད་པའི་སྲིར་ནམ་མཁའི་ཤུགས་བཞིན་ནོ་ཞེས་འདོད་ན། །དེའང་མི་འཐད་དེ།
གསལ་བ་སྐར་མེད་པར་སྲིས་གསར་ཏུ་སྐྱེ་བར་ནི། །ཚུད་གྱིས་མི་འདོད་
ཀྱང་གནས་པ་ཉིད་དེ་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་སྐར་མེད་གསར་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ།
།གཞན་ཏུ་ན་སྐར་ལྷའི་བདེ་བ་ལྟ་བུའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་དཔུལ་བའི་སྐྱག་བསྐལ་དེ་
ཡོད་པ་ཡིན་ན་སྲི་མ་དཔུལ་བའི་སྐྱག་བསྐལ་བཞིན་ཏུ་སྐར་ལྷའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་
དེ་དམིགས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །རི་ལྟར་གསལ་བ་སྐར་མེད་པ་སྲིས་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་
སྲི་ནང་གི་དངོས་པོ་གཞན་ཡང་ཡིན་པ་དེའི་ཚོ་འགལ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལ་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་དངོས་དང་། ཉེས་སྐྱོང་གི་
ལན་དགག་པ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི། འདི་ལ་གཞོད་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་
དེ། གལ་ཉེ་རྒྱ་གཙོ་པོའི་སྐྱོང་ལ་འབྲས་བུ་རྣམས་འགྱུར་མཐའ་དག་གནས་པར་
ལྟ་ན། །ཟན་ཟ་བའི་ཚོ་མི་གཙང་བ་ཟ་བར་འགྱུར་ཞིང་། །རས་གྱི་རིན་
གྱིས་རས་བལ་གྱི། །ས་པོན་ཉོས་ལ་རས་བལ་དེ་ཉིད་ལུས་ལ་བཤོ་བར་
གྱིས་ཤིག །རྒྱ་རས་བལ་ལ་འབྲས་བུ་རས་དེ་ཡོད་པའི་ལྷིང་།

གཉིས་པ་ལ་ཉེས་སྐྱོང་དང་། ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་
ནི། གལ་ཉེ་འཇིག་རྟེན་རྫོངས་པ་སྟེ་མི་ཤེས་པས་རྒྱ་ལ་འབྲས་བུ་གནས་པ་མ་
མཐོང་རྟོགས་ན། །

གཉིས་པ་ལ་རྫོངས་པ་མཚུངས་པ། མ་རྫོངས་པ་མཚུངས།
འཇིག་རྟེན་པའི་རྣམ་པ་བརྒྱན་ན་ཤུབ་མཐའ་འཇིག་ཅིང་རང་
གི་འདོད་པ་ཤུབ་པ་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལོན་ཉིད་ཤེས་ཤིང་
མ་རྫོངས་པ་དྲང་སྟོང་གེར་རྒྱ་ལ་ཤོགས་པ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་པ་རྫོངས་པར་
བཞག་པ་དེ་ཉིད་རང་ལའང་གནས་པ་ཉིད་དེ། །རྒྱ་ལ་འབྲས་བུ་གནས་པ་མཐོང་བ་

མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་ཟུར་ཟུར་བ་དང་རས་བལ་ལས་རས་ཡུག་འཐག་ནས་ལུས་ལ་བཞོན་
པའི་སྲིར་རོ། །འགྱུར་ལ་ལ་ལྟར། དེ་ཉིད་ཉེར་ལྷེ་ཤེས་པའི་དྲང་སྲོང་ལའང་ཚོངས་པ་དེ་
གནས་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ལ་གྲངས་ཅན་པ་དག་གྲུང་ཟུར་ཟུར་དང་། རས་ཉིད་
ཉོ་བ་ལ་འཇུག་གི། གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཐ་སྙད་རྒྱ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ལ་རྟོག་པའི་ཤེས་པ་དེ་
འཇིག་རྟེན་ཐ་མལ་པ་རྣམས་ལ་ཡང་ནི། །ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་པས་རྒྱ་ལ་འབྲས་
བུ་གནས་པ་དེ་ཅི་སྟེ་མཐོང་བ་མ་ཡིན། །

གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་རྒྱ་འབྲས་ཡོད་མེད་རྟོག་
པ་ཡོད་ཀྱང་ཚད་མ་ཉིད་མིན་པས་དོན་དམ་པར་རྒྱ་ལ་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་མ་མཐོང་
དོ་ཞེ་ན། །འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པས་སྒྲིབ་དང་གཟུགས་ལ་མོགས་པ་ཤེས་པ་ཚད་མས་
གསལ་བ་མཐོང་བའང་ཁྱེད་ལྟར་ན་བདེན་པ་མ་ཡིན་པས་མེད་པ་ཉིད་དོ། །

དེ་ལྟ་བུས་ན་དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་གྲངས་ཉེར་
ལྷའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་མ་ཐོབ་པ་ཡིན་པས་འདི་ཁོ་བོ་ཅག་གི་
འདོད་དེ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་ཚད་མ་
མ་ཡིན་པའི་སྲིར་རོ། །ཐལ་འགྱུར་བས་ཐ་སྙད་ཚད་གྲུབ་མི་འདོད་
ཅེས་པའང་བབ་བཅོལ་ཅམ་རུ་ཟད་དེ། ཐ་སྙད་ཚད་གྲུབ་མི་
འདོད་ན་ཐ་སྙད་བདེན་པའང་མི་འདོད་དགོས་པའི་སྲིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཚོད་སྲོང་ལ་ཚོད་ལན་གཉིས། དང་པོ་ལ་རིགས་
ཤེས་ཚད་མ་མིན་ན་གཞལ་བྱ་སྟོང་ཉིད་བརྒྱན་པར་ཐལ་བ།
འདོད་ན་དོན་དམ་པའི་སྟོན་བྱུང་གཏུན་མེད་རུ་ཐལ་བ་གཉིས།
དང་པོ་ནི། དེ་ལ་ཕྱོད་བས་སྒྲུབ་པ། གལ་ཏེ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ཡང་དོན་དམ་

པར་ཚད་མ་མིན་ན། །ཐ་སྐྱད་ཚད་མ་དེས་གཞལ་པ་ཐམས་ཅད་བརྟུན་པར་
མི་འགྱུར་རམ་ཅི་སྟེ་འགྱུར་རོ།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་དོན་རྒྱ་ན་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་
མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད། །སྐྱོམ་པ་ཡང་ཐ་སྐྱད་ཚད་མས་དེས་པ་ཐམས་ཅད་བརྟུན་
པ་ཡིན་པ་དེའི་སྱིར་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལན་ལ་གཉིས། གནས་ལུགས་དོན་ལ་སྤང་
གཉེན་ཡི་ནས་མ་གྲུབ། ཐ་སྐྱད་ཅམ་རྒྱ་སྤང་གཉེན་མི་ལམ་ལྟ་བུའི་
དཔེ་དོན་གཉིས། དང་པོ་ནི། འདི་ལ་ལན་བརྟུན་པ་བརྟགས་པར་བྱ་བའི་
ཚོས་ཀྱི་དངོས་པོ་རང་མཚན་གྲུབ་པ་ཞིག་ལ་མ་རེག་པར་རམ་མ་སྟོན་ །རྟོག་ །
པར་དངོས་པོ་དེ་ཡི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡན་གར་བའང་འཇིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ་
རྟོན་འབྲེལ་ཡིན་པས་དངོས་པོ་ལ་སྟོས་ནས་དངོས་མེད་འཇིན་དགོས་པ་དེ་ཡི་སྱིར་
དངོས་པོ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པས་བརྟུན་པའི་དངོས་པོ་གང་
ཡིན་ལ། །དེ་ཡི་དངོས་པོ་མེད་པར་འཇིན་པ་དེ་ཡང་གསལ་བར་ཏེ་དེས་པར་
བརྟུན་པ་ཡིན་ནོ།

དེའང་མཐའ་བཞི་སྟེ་བ་མེད་པ་དང་། མཐའ་བཞི་སྟོས་
པ་བྲལ་བ་སོགས་མ་གྲུབ་སྟེ་མ་རྒྱ་འཇིན་པ་མཐའ་དག་ཀྱང་མེད་
དགག་གི་འཇིན་སྟངས་ཡིན་པས་སྱིན་ཅི་སོག་སྟེ་མེད་དགག་གི་
འཇིན་པ་མཐའ་དག་དང་པོ་ཡོད་པ་ལ་སྟོས་ནས་དེ་མེད་སྟེ་མ་རྒྱ་
འཇིན་དགོས་ཏེ་རི་རྩ་མེད་པར་འཇིན་པ་ཡང་བ་སྤང་གི་རྩ་ཡོད་
པ་ལ་སྟོས་དགོས་ལ། བམ་མཁའི་མེ་རྟོག་ཀྱང་ཐང་ལས་སྟེ་ས་
པའི་མེ་རྟོག་ལ་སྟོས་ནས་དེ་འདྲ་མེད་ཅེས་བརྗོད་དགོས་པའི་སྱིར།

དེས་ན་ཐ་སྐྱོད་ཅམ་རྒྱ་དགག་བྱ་ཤེས་བྱ་ལ་སྲིད་པ་བ་ལང་གི་རྩ་
མེད་དང་། དགག་བྱ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པ་རི་ཐོང་གི་རྩ་མེད་
གཉིས་ཀྱང་དོན་བརྒྱན་པ་འདྲ་སྟེ་སྟོན་པ་བ་ལང་གི་རྩ་དངོས་པོ་
དེ་བརྒྱན་པས་དེ་འདྲ་མེད་སྟམ་པ་ཡང་བརྒྱན་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་
ན་རི་རྩ་སོགས་མེད་པ་ཡིན་སྟམ་པ་ཡང་ལོག་རྟོག་སྟེ་ཡོད་པ་
བརྒྱན་པ་ཡིན་པས་དེ་མེད་པ་བརྒྱན་པ་ཡིན་ཏེ་པ་རི་མ་གྲུབ་ན་
ཚུ་རི་མ་གྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེས་ན་དཔེར་ན་གཉིད་ཀྱིས་ལོན་པའི་མི་ལམ་ན་སྲུ་
སྟེན་ཏེ་ཤི་བ་མིས་པ་ལ། །འུ་དེ་མེད་དོ་སྟམ་པའི་རྣམ་རྟོག་ནི། །ལོག་མར་
འུ་དེ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བརྒྱན་པ་དེ་ཡི། །གཤགས་ཡིན་
མོད་ཀྱི་བྱ་མེད་པར་འཛིན་པ་དེ་ཡང་བརྒྱན་པ་ཡིན་ཏེ། །མི་ལམ་གྱི་བྱ་ནི་མ་སྟེས་
པ་དང་མ་འགག་པའི་སྤྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་ན་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེ་བ་དང་འགག་པ་རྟོག་
པས་བརྟགས་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེའང་སང་པའི་གནས་སྐབས་
ཀྱི་བྱ་སྟེ་ཤི་དང་མི་ལམ་གྱི་བྱ་སྟེ་ཤི་གཉིས། ཐ་སྐྱོད་བདེན་པ་
ལ་སྟོན་ན་བདེན་བརྒྱན་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ་བག་ཆགས་བརྟན་མི་
བརྟན་ཁྱད་ཡོད་པའི་སྤྱིར། དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་སྟོན་ན་ཁྱད་
མེད་དེ་བདེན་བརྒྱན་གཉིས་ཀྱང་སྟོན་གྲུབ་ཡིན་པས་དོན་དམ་
པར་བདེན་བརྒྱན་གྱི་སྟོན་པ་ལས་འདས་པའི་སྤྱིར་རོ། །བདེན་
པ་དོན་ལ་མ་གྲུབ་ན་བརྒྱན་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས། དེས་ན་ཉན་རང་གི་
ལྟ་བ་ནི་བདེན་པའི་སྟོན་བྲལ་ཏེ་བདེན་པ་ཡོད་མེད་སོགས་

མཐའ་གང་རུའང་མི་འཇིག་ཏེ། བདེན་འཇིག་མཐའ་དག་སྤངས་
པའི་སྲིད། བདེན་མེད་རུ་འཇིག་པ་ཡོད་དེ་ཐེག་ཆེན་ལྟར་བདེན་
བརྟུན་གྱི་སློབ་བྲལ་ཀུན་མ་རྟོགས་པའི་སྲིད། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
ལྟ་བ་ནི་འཇིག་པ་མཐའ་དག་ལས་སྐོལ་བ་སྟེ་རིགས་ངོར་མཐའ་
གང་ཡང་མི་གྲུབ་ཅིང་ཐེག་ཆེན་མཉམ་གཞལ་གི་ངོར་ཅི་ཡང་མི་
གཟིགས་ཏེ་བསམ་བརྗོད་ལས་འདས་པའི་སྲིད། དེས་ན་ཐེག་པ་
མཚོག་དམན་གྱི་ལྟ་བའི་བྱད་པར་བདེན་མེད་རྟོགས་མ་རྟོགས་གྱི་
སློབ་སྲིད་པ་རང་རྒྱུད་པའི་གྲུབ་མཐའ་དྲང་དོན་ཡིན་ལ་ཐལ་
འགྱུར་ལྟར་ངེས་དོན་གྱི་དགོངས་པ་བདེན་མེད་འཇིག་པའི་སློབ་
པ་ཡོད་མེད་གྱི་སློབ་སྲིད་མེད་པར་གིན་ཏུ་འཐད་དོ།

རྒྱལ་འབྲས་བུ་མེད་པ་དགག་པ།

གཉིས་པ་རྒྱལ་འབྲས་བུ་མེད་པར་འདོད་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས།
རྒྱལ་མེད་གྱི་འབྲས་བུ་ཀུན་རྫོབ་ཅམ་རུའང་མི་གྲུབ། རྒྱལ་མེད་ཉག་
པའི་འབྲས་བུ་དོན་དམ་པར་མི་གྲུབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དེ་བས་
ན་བརྗོད་མ་ཐག་པར་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་དབྱུང་པས་སྤྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་འགའ་
ཡང་རྒྱལ་མེད་པ་ལས་སྐྱེ་བ་དང་སྐྱེས་བུ་དང་རུས་ལ་སོགས་པས་སྤར་གསར་རུ་བྱས་
པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་།།

གཉིས་པ་ལ་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཐ་སྙད་སྤང་
ཅམ་མི་འགོག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་རྒྱ་སོ་སོ་བ་དང་འདུས་པ་ལས་
འབྱུང་མི་སྲིད་པ་དང་། རུས་གསུམ་རུ་བརྟུགས་ན་འགྲོ་འོང་མ་

ཡུལ་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྒྱ་སོ་སོ་རེ་རེ་པའམ་ཐམས་ཅད་འདུས་པ་
ཡི། རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་ཡང་སྤང་མེད་གསར་དུ་རྒྱུ་པའི་ངོ་བོར་གནས་པ་མ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ནི། གཞན་ཏེ་འདས་པའི་ས་ནས་སྤང་གྱི་རྒྱུ་ལ་འབྲས་བུ་
གསར་དུ་འོངས་པའང་མ་ཡིན་ལ། །ད་ལྟ་བར་ཉལ་པའི་དངོས་པོ་མི་འགག་པར་
གནས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། ད་ལྟ་བུ་དེ་ཉིད་མ་འོངས་པའི་སར་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འབྲུལ་སྤང་སྤྱི་མ་ལྟ་བུ་བརྟག་ན་
འགྲོ་འོང་མ་ཡུལ། རྒྱ་རྒྱུ་ཉིད་ལ་ལྟོས་པས་ངོ་བོ་རྟེན་འབྲེལ་དུ་
ངེས་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། འོ་ན་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཅི་རྟེ་བདེན་པར་
རྟོག་སྟུང་ན། རྣམས་པ་སྟེ་ཐོག་མེད་དུས་ནས་རྣམས་རྒྱུ་ལ་གྱི་བག་ཆགས་བརྟན་པོ་ཤོམས་
པའི་མི་ཤེས་པའི་དབང་གིས་བདེན་པར་བརྟགས་ཤིང་ཁས་བླངས་གང་བྱས་པ་
འདི། རྒྱུ་མ་ལས་ཏེ་མིག་འབྲུལ་མཁན་གྱིས་བྱས་པའི་སྤང་པོ་ལ་ཐོགས་པ་དང་ནི་
བྱང་པར་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་དོ། རྒྱུ་མ་མཁན་གྱིས་རྒྱུ་ལ་པ་གང་ཡིན་པ་
དང་། རྒྱུ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་གང་ཞིག་སྤུལ་པ། །དེ་དག་
མི་ལམ་རང་ཉིད་དང་། འཁོར་བའི་འབྲུལ་སྤང་ཐ་སྟོན་བདེན་པ་རང་ཉིད་ལ་ལྟོས་ན་ཐོག་
མར་ནི་གང་ནས་འོངས་པར་ལྟུང་ཅིང་། །མཐར་གང་དུ་འགྲོ་བའང་
བརྟག་པར་གྱིས་ཤིག།

དེས་ན་མི་ལམ་རང་དང་འཁོར་བ་རང་ལ་ལྟོས་ན་ཐོག་
མཐའ་མི་རྟེན་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། ལུས་ཀྱི་ཐོག་མཐའ་དང་གོས་ཀྱི་
ཐོག་མཐའ་ལོར་བ་སྟུང་། གཉིད་སད་པ་དང་སངས་རྒྱས་པ་ལ། མི་
ལམ་དང་འཁོར་བ་ཐོག་མཐའ་བརྒྱུད་ན་ལོར་རོ། །ཚ་ཤེར་ལས།
སྟོན་མཐའ་མངོན་ནས་ཞེས་ལུས་ཚོ། །ལུབ་པ་ཚེན་པོས་མིན་ཅེས་

གསུངས། །འཁོར་བ་ཐོག་མེད་མཐའ་མེད་བ། །དེ་ལ་སྒོམ་མེད་སྱི་
 མ་མེད། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རོན་གྱི་གནས་ཚུལ་ངོས་ན་ཐོག་
 མཐའ་མེད་པར་དགོངས་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་པ་དང་དེའི་འགྲེལ་པར་
 ས་པོན་ལ་སྒོམ་མཐའ་མ་མཐོང་ཡང་མེར་བསྟེག་ན་སྱི་མཐའ་
 མཐོང་བ་ལྟར། །འཁོར་བ་ལ་སྒོམ་མཐའ་མ་མཐོང་ཡང་ལམ་སྒོམ་
 རྟེ་ཐར་པ་འཐོབ་པ་ན་སྱི་མཐའ་མཐོང་བར་བཤད་ཅིང་ཚད་མའི་
 གཞུང་ནམས་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི་ཐ་སྙད་རྒྱ་ལམ་ལ་སྒོ་
 བ་བསྐྱེད་པའི་ཚེད་རྒྱ་གཏུལ་བྱའི་བསམ་འོར་དེ་སྐད་སྒོམ་པ་ནི་
 འཇུལ་སྤང་གཤིས་ལ་མ་ལྷགས་པའམ་མ་གྲུབ་པས་དེ་སྤངས་ནས་
 ཐར་པ་ཐོབ་པར་ལྟ་བུའི་རོན་གྱིས། །འཁོར་བ་དང་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་
 ཟད་ནས་སྤར་མེད་གྱི་ཐར་པ་རང་མཚན་པ་ཞིག་འཐོབ་པ་ག་ལ་
 ཡིན་ཏེ་ལམ་སྒོམ་པའི་སྤང་བ་དང་། །འབྲས་བུ་ཐོབ་སྤང་ཤར་བ་
 ཡང་ཐ་སྙད་འཇུལ་འོར་ནམས་པར་གཞག་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་སྱིར་འོ།།

དེས་ན་རྒྱ་གཤམ་གྱིས་བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པར་འདི་ནི་
 ཐ་སྙད་རྒྱ་གཏུལ་མཐའ་གཞན་དང་སྒོ་བརྒྱན་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། དབུ་
 མ་པ་ལ་རང་ལུགས་གཞན་མེད་པ་མིན་འོ། །གསུངས་པའི་རོན་
 གནས་ལུགས་ལ་འཁོར་འདས་ཅི་ཡང་མ་གྲུབ་ལ་ཐོག་མཐའ་མི་
 སྲིད་ཅིང་ཐ་སྙད་པའི་འཇུལ་འོར་ཡང་སྒོ་དེའི་དབང་རྒྱ་བསམ་ནས་
 ཐོག་མཐའ་མི་མཐོང་ལ་མྱི་ལམ་མྱི་བཞིན་པའི་འོར་སྒོ་དེས་ཐོག་
 མཐའ་མཐོང་མི་སྲིད་པས་ཀུན་རྫོབ་གྱི་གནས་ཚུལ་ལྟར་བཤད་
 ཐོག་མཐའ་མ་གྲུབ་པོ། །འོན་ཀྱང་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་

རབ་ལ་བརྟེན་ན་ཐ་སྐྱོད་འཇུག་དོར་འཇུག་པ་ཟད་པའི་ཐབས་
ཡོད་དེ་དྲི་མས་དྲི་མ་བཟུ་བ་བཞིན་ལོ་ཞེས་ཀུན་རྫོབ་སྐྱོ་བཏགས་
ཅམ་ཏུ་ཐར་པ་ཡོད་པར་རྣམ་པར་གཞག་པོ།

གཉིས་པ་ནི། འབྲས་བུ་གང་ཞིག་རྒྱ་དར་རྒྱུན་རྒྱ་དངོས་པོ་གང་
ནི་ཉེ་བ་ཡིས། །མཚོང་བ་ལྟེ་དམིགས་པར་འགྱུར་ལ་དེ་མེད་ན་དམིགས་པ་
མིན་པ། །གཞན་ལ་རག་ལས་པའི་བཙོན་སུ་མེ་མོང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་མཚོང་
པའི་གཟུགས་བརྟན་དང་མཚུངས་པ། །དེ་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཉིད་
ནི་རྗེ་ལྟར་ཡོད། །དེ་སྐད་ཏུ། གང་དག་རྒྱ་ལས་འབྱུང་བ་རྣམས། །དེ་མེད་པ་ནི་ཡོད་
མིན་གང་། །དེ་རྣམས་གཟུགས་བརྟན་དང་མཚུངས་པར། །གསལ་བར་ཅི་ཡི་སྤྱིར་མི་བཞེད། །
ཅམ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་ན་ཡང་རྒྱ་ནི་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། འབྲས་
བུའི་དངོས་པོ་གངས་ཅན་དང་ཕྱེ་སྐྱོར་ལྟར་ཡོད་པར་གྱུར་པ་ལ་ནི། །འབྲས་བུ་
ལྷུང་ཟེན་པས་རྒྱ་ཡིས་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། །འོན་ཏེ་མདོ་ལེམས་ལྟར་
འབྲས་བུ་དེ་ནི་རྒྱ་ལ་མེད་ན་ཡང་། །རྒྱ་ཡིས་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་
མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཞེ་ན། བྱེ་བ་བརྒྱ་སྐྱུ་གི་རྒྱ་ཡིས་ཀྱང་། །དངོས་པོ་མེད་
པ་དེ་དངོས་པོར་བརྒྱར་ཏུ་མེད་དོ། །

སྐྱེ་འགག་མེད་པར་དོན་བསྐྱུ་བ།

གཉིས་པ་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་འགག་མེད་པར་དོན་བསྐྱུ་བ་ལ།
དོན་བསྐྱུ་བ་དངོས་དང་། དེས་ན་འཁོར་འདས་མཉམ་ཉིད་ཏུ་
བརྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་རྒྱས་བཤད་དོན་བསྐྱུ་གཉིས། དང་

པོ་ལ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། འགག་པ་མེད་པ་གཉིས་ལས། དང་
པོ་ལ་རང་དངོས་གཞན་དངོས་གཉིས་མ་ལྷུང་བ་ས་དངོས་པོ་
འཇུང་བའི་སྐབས་མི་སྲིད་པ་དང་། དངོས་མེད་དང་བྲལ་བའི་
སྐབས་མི་སྲིད་པ་གཉིས།

དང་པོ་ནི། འབྲས་བུ་མེད་པའི་གནས་སྐབས་ས་བོན་དེ་དངོས་པོ་
རི་ལྟར་ཡིན། །འབྲས་བུ་ས་བོན་མེད་ཉིད་ལས་ཐ་དང་པའི་དངོས་པོར་ལྷུང་བ་ལྷུ་
ལུ་གཞན་ས་ལྷུག་ཏུ་ས་གཅིག་ཏུ་ལྷུང་བ་ཡང་གང་ཞིག་ཡིན་ཏེ་མི་སྲིད་པོ། །འབྲས་
བུ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱི་ས་བོན་གྱི་ཚེ་དངོས་པོ་ལྷུ་ལུ་ཡོད་སྲིད་པ་མིན་ན་
ས་བོན་འགག་ནས་དངོས་མེད་ཏུ་ཕྱར་བའམ་ས་བོན་གཏན་མེད་ལས་ནི་དེ་བས་ལྷུང་
འཇུང་མི་སྲིད་པས་འབྲས་བུ་ལྷུ་ལུ་དངོས་པོ་ཡོད་པ་ཏུ་ས་ལྷུག་ཞིག་ན་འཇུང་། །

གཉིས་པ་ནི། ལྷུ་ལུ་དངོས་པོ་སྐྱེས་པར་མ་ལྷུང་ཅིང་འཇུང་བར་
མ་འཇུང་བར་འབྲས་བུ་དངོས་པོ་མེད་པས་ས་བོན་དང་ནི་འབྲས་པར་མི་
འཇུང་ལ། །དངོས་པོ་མེད་པ་ས་བོན་དང་ནི་གཏན་མ་བྲལ་ན། །དེ་ལ་འབྲས་
བུ་ལྷུ་ལུ་དངོས་པོ་ཡོད་པའི་སྐབས་མི་སྲིད་དེ། །དངོས་པོ་ལྷུ་ལུ་འཇུང་བ་དང་
འགལ་བ་དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད་ཡོད་པའི་ལྷུང་པོ། །

གཉིས་པ་འགག་པ་མེད་པ་ནི། རི་ལྟར་དངོས་པོ་མེད་པ་དེ་དོན་
དམ་དངོས་པོར་སྐྱེ་བ་མི་འཇུང་བ་བཞིན་ཏུ་དངོས་པོ་ཡོད་པའང་དངོས་པོ་མེད་
པར་འཇུང་བ་མིན་ཏེ། །དཔེར་ན་སུམ་པ་དངོས་པོ་ཡོད་པ་གང་གི་ཚེ་དངོས་
པོ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཏུ་ལྷུང་ན་དེའི་ཚེ་དངོས་པོ་སུམ་པ་ལྷ་སུ་གཅིག་ཉིད་སུམ་
པ་དངོས་པོ་རང་བཞིན་ལ་དངོས་མེད་ཆག་ཟིན་ལྷ་སུ་གཉིས་སུ་ཐལ་བར་
འཇུང་བའི་ལྷུང་པོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་མི་སྲིད་པས་དེ་ལྟར་འགག་པ་ཡོད་པ་མིན་
ཞིང་། །དངོས་པོ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་འང་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་
ཡི་སྲིད། །སྣོད་བཅུད་ཀྱི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི། །དོན་
དམ་པར་རུས་རྟག་རྒྱ་མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགག་པ་ཉིད་དོ། །

གཉིས་པ་འཁོར་འདས་མཉམ་ཉིད་རུ་བསྟན་པ་ནི། ཀུན་
རྒྱུ་ཅམ་འགྲོ་བ་ལཱི་འཁོར་བ་མི་ལམ་ལྟ་བུ་འཁོར་བ་སྐྱེ་འཁོར་བ་འབྱུལ་བ་
དེ་ལ་དོན་དམ་རིགས་པས་རྣམ་པར་དབྱེད་ན་ཚུ་གིང་དང་འབྲ་བར་སྐྱེད་
པོ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ལོ། །འཁོར་འདས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་པ་
དེའི་སྲིད་ལྟ་བུ་ལས་འདས་པ་ལངས་རྒྱས་དང་མ་འདས་པ་འཁོར་བ་ཡི་ནས་
དག་པའང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རུ་ནི་བྱུང་བར་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །དེ་སྐད་རུ་མགོན་
པོ་སྐྱེ་བའི་སྲིད། འཁོར་བ་ལྟ་བུ་འདས་པ་ལས། །བྱུང་བར་ཅུང་ཟད་ཡོད་མ་ཡིན། །ལྟ་བུ་
འདས་པའང་འཁོར་བ་ལས། །བྱུང་བར་ཅུང་ཟད་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །

སྣོད་ཉིད་སྐྱོམ་པར་གདམས་པ།

གཉིས་པ་ལྟུང་དོན་བསྟན་ནས་སྣོད་ཉིད་སྐྱེད་རྗེའི་སྐྱེད་པོ་ཅན་
སྐྱོམ་པར་གདམས་པ་ལ་གཉིས། མཉམ་གཞག་རྒྱ་སྣོད་ཉིད་སྐྱོམ་
པ་དང་། རྗེས་སོབ་རྒྱ་སྐྱེད་རྗེ་སྐྱོམ་པར་གདམས་པའོ། །དང་པོ་
ལ་རྒྱས་བཤད་དོན་བསྟན་གཉིས་ལས་དང་པོ་ལ་ཚོས་བརྒྱད་མི་
དམིགས་པ་དང་། འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པ་དང་། རུས་གསུམ་
མི་དམིགས་པ་དང་། དག་གཉེན་མི་དམིགས་པ་བཞིའོ། །

དང་པོ་ནི། ལྱིས་པའི་སྐྱེ་བོ་དོན་དམ་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རུ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་

ཤེས་རབ་ལེའུའི་འགྲེལ་པ།

ཤེས་པ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་གི་མངོན་པར་ཞེན་པས་སྒྲོ་བཏགས་པས་འགྲོ་བའི་ཚོགས་ལ་ཉེ་བར་
བཏགས་ན་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བདག་ཉིད་འཇུགས་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་བསྟན་པའི་སྤྱིར་བཏགས་
པ། **དེ་ལྟར་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲོང་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ།** །
རྙིང་པ་སྐྱོབ་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅིང་ཤོར་བའང་ཅི་ཞིག་ཡོད། །ཤེས་པ་ཅན་གང་
གིས་བསྒྲོང་ཅིང་རིམ་གྱོ་བྱས་པའམ། །སྤྱད་དེ་ཡོངས་སུ་བསྟན་པར་བྱས་
པའང་ཅི་ཞིག་ཡོད། །ཕན་འདོགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་བདེ་བའམ་གཞོན་
པར་བྱེད་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཡང་གང་ལས་ཡིན། །མི་སྟན་པར་
བརྗོད་པས་མི་དགའ་བར་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅིང་སྟན་པར་སྒྲོ་བས་དགའ་བར་འགྱུར་
བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། །དེས་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཚོས་བརྒྱུད་པོ་དེ་དག་མ་གྲུབ་ཅིང་།

གཉིས་པ་ནི། **དེ་ལོན་ཉིད་རྒྱ་ནི་བཙུལ་བར་བྱས་ན།** །ཡུལ་ཅན་
གང་ཞིག་སྤོང་ཅིང་སྤོང་ཡུལ་གང་ལ་སྤོང། །

གསུམ་པ་ནི། **དབྱུང་ན་གསོན་པའི་འཇིག་རྟེན་འདི།** །མ་
གྲུབ་པས་གང་ཞིག་ཚོ་འདིར་ནི་འཆི་བར་འགྱུར་ཏེ། །ཚོ་སྤྱི་མར་འགྱུར་བར་
འགྱུར་བ་གང་ཞིག་ཡིན། །ཚོ་སྤྱི་མ་གྱུར་བར་གྱུར་པ་དེ་ཡང་གང་ཞིག་ཡིན། །

བཞི་པ་ནི། **གཉེན་དང་སྐྱོགས་མཛོལ་བཤེས་རྣམས་ཀྱང་གང་**
ཞིག་ཡིན་ཏེ་དག་ཡང་ནི་གང་ཞིག་ཡིན། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་ནམ་
མཁའ་དང་འདྲ་བར་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་འགག་པ་མེད་པ་ནི། །བསྟན་བཙུགས་མཁའ་པོ་
བདག་དང་འདྲ་བའི་རྒྱལ་སྐུས་དེ་ལོན་ཉིད་ཚོལ་བ་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་དབྱུང་འཇོག་གི་
སྒོ་ནས་གོམས་ཤིང་འདྲིས་པར་གྱིས་ལ་ཡོངས་སུ་གཟུང་བར་གྱིས་ཤིག།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། །འཁོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་སྤྱི་ལ་དམིགས་
ནས་སྤྱིར་རྗེ་སྒྲོམ་དགོས་པ། །བྱེ་བྲག་རིགས་མཐུན་མི་ཡི་འགོ་བ་ལ་

དམིགས་ཏེ་བསྐྱོན་པ། རླུན་མོང་ཏུ་དོན་བསྟུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
རླུག་བསྐྱེད་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། གཉིན་པོ་འབྲུང་དཀའ་བའོ། །དང་པོ་ལ་
བཞི། འགོ་བའི་བྱ་སྤྱོད་མཐའ་དག་རླུག་བསྐྱེད་རྒྱ་འབྲས་ལས་མ་
འདས་པ། མཚོ་རིས་ཟག་བཅས་ཀྱི་བདེ་བ་སྡིང་པོ་མེད་པ། རན་སོང་
གི་རླུག་བསྐྱེད་གཙོ་བོ་ཡུན་རིང་ཞིང་གཙོ་བོ་ཚོ་བས་ཆེ་བ། དེས་ན་
སྲིད་པའི་རླུག་བསྐྱེད་རྣམ་གྲངས་མང་བར་བསམ་པ་འོ། །

དང་པོ་ནི། བདག་ཉིད་བདེ་བར་འདོད་པའི་རྣམས་པའི་
གཞན་དབང་ཏུ་རྒྱུར་པ་འཁོར་བ་རྣམས་ནི། །རིས་ཕན་རྒྱུན་འབྲེལ་པའི་རྒྱ་དང་
རིས་རྒྱ་བའི་རྒྱ་དག་གིས་ལོ་རིམ་བཞིན་ཏུ་ཡིད་རབ་ཏུ་འབྲུགས་པ་དང་
དགའ་བར་བྱེད་ཅིང་། །ཡང་བདེ་བ་མ་ཚོབ་པས་སེམས་རླུག་པ་དང་བྲལ་བའི་
རྒྱ་རན་བྱེད་པ་དང་བདེ་བའི་ཆེད་ཏུ་འབད་ཚོལ་དང་ཕན་རྒྱུན་ཚོད་པ་
དང་། །ཕན་རྒྱུན་ལག་བདར་ཏེ་མལོ་དང་རྒྱུང་ལག་གཙོད་པ་དང་མདའ་
ལ་སོགས་པས་འཕྲིན་པ་དང་། །སྲིག་པ་མི་དགེ་བའི་ལས་དག་གིས་ནི་
ཚོགས་ཆེན་པོར་འཚོལ། །

གཉིས་པ་ནི། དགེ་བ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་བསྐྱེད་པས་བདེ་འགྲོར་རྣམས་
གནས་སུ་ཡང་དང་ཡང་ཏུ་འོངས་ཏེ། །མཚོ་རིས་དགའ་བའི་བདེ་བ་མང་པོ་
ལ་བསྐྱེད་བ་མང་པོར་འོངས་སྤྱད་སྤྱད་ནས། །དེ་ལས་ཚོ་འཕྲོས་ཏེ་ཤི་བར་རྒྱུར་ནས།

གསུམ་པ་ནི། ལན་གྲངས་གཞན་ལ་རྒྱུང་བར་འབྱུར་བའི་ལས་སོགས་ཀྱིས་
རན་སོང་གི་གནས་ཀྱི་ཚོ་གྲང་དང་བཤེས་སྐོན་གྱི་རླུག་བསྐྱེད་ནི། །ཡུན་རིང་
བ་བཟོད་པར་དཀའ་བ་མི་བཟད་པ་རྣམས་སུ་ལྷུང་རོ། །

བཞི་པ་ནི། སྲིད་པ་ན་ནི་རླུག་བསྐྱེད་རྒྱུད་པར་བྱེད་པའི་གཡེལ་ས་

མང་ཞིང་།།

གཉིས་པ་གཉེན་པོ་འཕྲད་དཀའ་བ་ལ་གསུམ། ལྷོང་ཉིད་
གཉེན་པོ་སྟོབས་དང་ལྡན་ཡང་ཚུལ་བཞིན་བརྟན་པའི་དཔོན་
སྟོབ་འཛོམས་དཀའ་བ། འཁོར་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆེ་བས་སྟོང་
དཀའ་བ། དངོས་འཛིན་གྱི་དགོ་བ་ཉམས་ཚུང་བས་བདེན་
འཛིན་སྟོང་མི་རུས་པར་བསམ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གནས་དེར་ནི་སྤྱན་པའི་གཉེན་པོ་སྣང་བ་ལྟར་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་བདག་མེད་མིན་པ་འདི་འདྲ་བའི་འབྲུལ་སྣང་གི་ནགས་ཚོལ་འབྲུག་པོར་
འབྲུམ་པར་འགྱུར་བའི་ཆོ། །དེར་ཡང་ཕན་ཚུན་བདེན་པ་ཡོད་མེད་དངོས་སུ་
འགལ་བས་ན། སྲིད་པའི་གནས་འདི་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རང་བཞིན་མེད་པ་
འདི་འདྲ་བའི་གཉེན་པོ་སྟོབས་ཆེ་བ་གཞན་མེད་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པར་བྱེད་
པའི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་སྤྱི་སྤྱོད་ལྟ་བུ་དང་བལ་བ་རྣམས་གྱི་
ལྱིར་ཡང་ལྷ་རན་བྱ་བར་འོས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེར་ཡང་དཔེ་མེད་པ་མ་རུང་བ་མི་བཟང་
པའི། །སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་མཐའ་ལས་འདས་པས་ཐར་པའི་གོ་
རྒྱལས་དེ་ཡང་ནམ་ཞིག་ལོན། །

གསུམ་པ་ནི། དེར་ནི་དེ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་དགོ་བའི་བཤེས་
གཉེན་དང་བལ་བས་དངོས་འཛིན་ནི་སྟོབས་ལྡན་དམ་པའི་ཆོས་བསྐྱེད་པ་ལ་
སྟོབས་
ཚུང་ཞིང་།།

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་རིགས་མཐུན་མི་ཡི་འགོ་བ་དམིགས་
ཏེ་སྐྱོམ་པ་ལ་བཞི། མཐུན་རྒྱུན་ཚོགས་དཀའ་བ། འགལ་རྒྱུན་སྟོང་

དཀའ་བ། མཛོད་ལྷན་པའི་བར་ཆད་མང་བ། དལ་འབྱོར་སྤོང་ཟུང་
 མོར་ན་ཡང་རྟེན་དཀའ་བར་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེར་ནི་དལ་
 འབྱོར་ལན་གཅིག་ཚོལ་པ་འདི་ཚོ་ཡང་ཐུང་བ་ཉིད་དོ། །ཅུང་ཟད་གནས་པའི་རུས་
 དེར་ཡང་གསོན་པའི་རིམ་གྱི་དང་ནད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི། །དོན་རུ་བཅུད་ཀྱིས་
 ལེན་པ་ལོགས་བྱེད་པ་དང་བགྱིས་སྐྱོམ་དང་ན་བའི་ངལ་བ་རྣམས་གསོ་བའི་
 ཐབས་དང་། །མཚན་མོ་གཉིད་ལོག་པ་དང་གཞན་གྱིས་འཚོ་བ་བསྐྱེད་པ་དང་
 དེ་བཞིན་རུ། །བྱིས་པ་དང་འགྲོགས་པ་ལ་ལོགས་པ་དོན་མེད་ཀྱི་བྱ་བ་
 རྣམས་ཀྱིས། །ཚོ་ནི་དོན་མེད་པར་སྐྱུར་རུ་འདེད་ཡི། །གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་
 ལ་རྣམས་པར་དཔྱོད་པའི་མོ་དེ་ཡང་ཤིན་ཏུ་རྟེན་པར་དཀའ་ཞིང་། །

གཉིས་པ་ནི། དེར་ཡང་ལན་འགར་ངོ་པོ་ཉིད་མེད་པར་སྤོང་པའི་
 བརྟན་བཅོས་མཉན་པར་བྱས་ཀྱང་ཚོག་མ་མེད་པ་ནས་རྣམས་པར་གཡོང་བ་གོམས་
 པ་འདི་ནི། །ལྟར་རུ་བརྒྱུག་པའི་ཐབས་ནི་ག་ལ་ཡོད། །

གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྤོང་བ་ཉིད་ལ་ལན་མང་རུ་གོམས་པར་འདོད་པའི་
 མོ་འབྱུང་བ་མྱིན་ན་དེར་ཡང་ངན་སོང་ཆེན་པོར་ནི། །ལྟར་བའི་བརྟན་
 ནི་བཙོན་པར་བྱེད་ཅིང་། །དེར་ནི་ཡང་དག་པའི་གནས་ལུགས་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་
 ལྷོགས་པར་སྐྱུར་པའི་ལོག་པའི་ལམ་བརྟན་བཅོས་ངན་པར་འདོན་པ་རྣམས་མང་
 ཞིང་། །རང་བཞིན་གྱིས་སྤོང་པའི་དོན་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ལས་ཀྱང་བརྒལ་བར་
 དཀའ་སྤེ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ལས་ཀྱང་མ་བརྒལ་པའི་དབང་གིས་གནས་ལུགས་མ་རྟོགས་
 བཞིན་རུ་འཚེ་བའི་རུས་བྱས་ན། །

བཞི་པ་ནི། སྐར་ཡང་དལ་བ་སྐྱུན་སྐྱུམ་ཚོགས་པ་འདི་འདྲ་བ་
 རྟེན་པར་དཀའ་ཞིང་། །སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་རུ་འབྱུང་བ་ཡང་དེ་བས་

ཡུང་རྗེད་པ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་ལ། །དེ་དཀའ་བས་ཡང་དག་པར་གདམས་དག་
གི་འབྲས་བུ་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱ་པོ་སྤང་བར་དཀའ་སྟེ། །དེ་སྤང་བར་མི་
རྣམས་པ་རྣམས་ནི་ཨི་མ་ཞེས་སྐྱེ་སྐྱེས་ཀྱི་ཚིག་དང་བཅས་ཇི་ལྟར་འབད་ཡུང་སྟུག་
བསྐྲུལ་བསྐྱུད་པར་འགྱུར་རོ།།

གསུམ་པ་བྱུང་མོང་གི་དོན་བསྐྱུ་བ་ལ་གཉིས། མོངས་པ་
ཚབས་ཚེན་གྱི་འཁོར་བའི་སྟུག་བསྐྲུལ་སྤྱིར་བསམ་པ་དཔེ་དང་
བཅས་ཉེ་བསྟན། མཚོ་རིས་ཟག་བཅས་ཀྱི་བདེ་བ་སྦྱོང་བཞིན་
པ་ཡང་ངན་སོང་གི་རྒྱར་རིག་ནས་སྟུག་པར་བཅེ་བའི་ཡུལ་རུ་
བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་སྤིང་བའི་གནས་འདྲིར་ཤིན་ཏུ་སྟུག་
བསྐྲུལ་བར་གྱུར་པ་ཡང་། །མོངས་པའི་དབང་གིས་རང་གི་སྟུག་བསྐྲུལ་གྱི་གནས་
རྒྱུ་མི་མཚོང་བ་གང་ཡིན་པ། །སྟུག་བསྐྲུལ་གསུམ་གྱི་རྒྱ་པོར་གནས་
པ་འདི་དག་གི་རྒྱར་བྱ། །ཀྱི་རྒྱུད་རྒྱལ་སྐྱེས་རྣམས་ཀྱིས་མྱ་ངན་བྱ་བར་
འོས་སོ། །དཔེར་ན་སྐྱེ་པོ་ཚུས་པ་འགའ་ཞིག་ཡང་ཡང་རུ་རྒྱར་ཞུགས་ནས་
ཞུས། །བྱས་ཉེ་ཡང་ཡང་མེར་འཇུག་པ། །དེ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་སྟུག་བསྐྲུལ་
བར། །གནས་ཀྱང་ད་རུང་བདག་ཉིད་བདེ་བར་རྫོམ་པ་བཞིན་སོ།།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཁ་བ་མེད་པ་དང་འཆི་བ་མེད་པ་
བཞིན་རུ་འདོད་པའི་ཡུལ་དག་ལ་སྦྱོང་བས་གནས་པ་རྣམས་ལ། །དང་པོ་
ཉིད་རུ་འཆི་བདག་གིས་བསང་བར་བྱས་ནས། །དེའི་རྗེས་སུ་ཡུན་རིང་པོར་
ངན་སོང་རུ་ལྱུང་བ་མི་བཟང་པ་ཞིག་འོང་རོ།།

དགེ་ཚུལ་གཞན་དོན་དུ་བསྐྱོད་པ།

ཚ་བའི་གསུམ་པ་དགེ་ཚུལ་གཞན་དོན་དུ་བསྐྱོད་པ་ལ་གཉིས། བསོད་
ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དངོས་ཀྱིས་འགྲོ་བའི་རྣམས་བསྐྱེད་ལྷུང་དུ་ཞི་བ་
དང་། དེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱ་ཐེག་ཆེན་སྟོན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་
གཉེན་རྣམས་དུ་འགྱུར་བར་སློན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་རྣམས་བསྐྱེད་ལྷུང་གིས་མེས་ཤིན་ཏུ་གདུངས་
པར་རྒྱུར་བ་རྣམས་ལ། །བདག་གི་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྤྱིན་ཚོགས་ལས་ལེགས་
པར་བྱུང་བའི་རང་གི་བདེ་བའི་རྒྱུར་རྒྱུར་པའི་ཚོགས་བསམགས་པའི་ཆར་
གྱིས། །རྣམས་བསྐྱེད་དེ་དག་གི་ཞི་བར་བྱེད་པར་བདག་ནམ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར། །

གཉིས་པ་ནི། རམ་ཞིག་ན་བདག་གིས་དམིགས་པ་མེད་པ་སྟེ་
མི་དམིགས་པའི་རྒྱལ་དུ། །ཤྱུས་པས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པ་
བསམགས་ཏེ། །དམིགས་པས་བཅིངས་ཏེ་སྤང་བར་འགྱུར་བ་རྣམས་ལ། །
རྣོས་པ་མཐས་ཅད་དང་བུལ་བའི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་སྟོན་པར་འགྱུར། །ཞེས་
ཤེས་ཅན་སྟོང་པ་ཉིད་མ་རྟོགས་པ་རྣམས་ལ་བདག་གིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་
པར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པའི་ཐབས་སྟོན་པར་སློན་པའོ། །

བྱང་རྒྱལ་མེས་དཔའི་སྟོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས་ཤེས་
རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་སྤྱིན་པའི་ལེའུ་སྟེ་དགུ་པའོ། །

སྐར་སྐྱེས་པ།
སྒྲ་བརྒྱའི་གཙུག་རྒྱུན་སྤྱུའི་རྒྱལ་པོ་ཡི།
སྟེ་སྟོད་གསུམ་གྱི་མཁའ་དབྱིངས་དག་པ་ལས།
བྱམས་སྐྱུ་ཟབ་རྒྱས་རྒྱ་སྤང་རྒྱ་མཚོ་ནི། །

ཤེས་གསུམ་གྱིས་བསྐྱབ་ཐབས་ཤེས་ཟུང་འཇུག་གི།
 རྒྱལ་སྐྱེས་སྦྱོང་ལུས་གསེར་གྱི་ས་གཞིའི་དབུས།
 བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་རིན་ཆེན་རྒྱན་པོའི་སྟེང་།
 ཚོགས་གཉིས་ཟུང་འཇུག་རྣམ་རྒྱལ་ཁང་བཟང་ཚེད།
 སྐྱེ་གཉིས་ཟུང་འཇུག་རྒྱལ་མཚན་སྟོགས་བཅུར་སྦྱང་།
 དེ་ལྟར་ཐོས་པའི་ས་པོན་ལས།
 བསམ་པའི་ཡལ་འདབ་རབ་འཁྲུངས་ཏེ།
 མོམ་པའི་མེ་ཏོག་རབ་ཏུ་རྒྱས།
 སྐྱེ་གསུམ་འབྲས་བུ་འབྲུང་བར་རེས།
 དེ་ལྟར་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་མཁའ།
 མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་སེ་ཚོམ་གྱི།
 སྐྱིན་གྱི་བྱ་བས་བསྐྱིབས་པ་ཡང་།
 ཤེས་རབ་རྒྱུང་གིས་རྣམ་པར་གཏོར།
 སྐྱར་ཡང་ཕྱགས་རྗེ་ཆར་རྒྱན་གྱིས།
 འཕྲོ་རྒྱུད་ཐར་བ་སྐྱིན་པའི་སྦྱིར།
 ཐབས་ཤེས་དབྱེར་མེད་གདམས་ཟབ་ནི།
 སྲིད་མཐའི་བར་ཏུ་རྒྱན་མི་ཆད།
 གཞུང་བཟང་ལོར་བུ་ལྟ་བུའི་མིག།
 སྐྱིབ་སེལ་རྣམ་བཤད་གསེར་ལྷུར་ནི།
 འཕགས་ལྷུལ་ལེགས་བཤད་གསེར་རི་ལ།

བརྟེན་ནས་རྗེ་བཙུན་སྐྱེ་མས་མཛད། །
འདི་ཡི་དགོངས་དོན་སྦྱིང་པོ་ནི། །
གསལ་བྱེད་ཚངས་ཐིག་ཉི་ཆེན་འདི། །
སློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ་བསྐྱབས་ལས་བྱུང་། །
ལུང་རྟོགས་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་ནི། །
མི་འུའུ་སྲིད་མཐར་བསྐྱེད་སྐྱུར་ཅིག། །
ཅེས་པ་འདི་འང་མཁན་མིང་སློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་སྲུག་གིས་སྲུ་
བགྱིས་པའི་དགོ་བས་འགོ་བ་ཀྱན་གྱིས་དབུ་མའི་དོན་བདེ་སྐྱབས་ཏུ་
རྟོགས་པའི་རྒྱུར་བྱུར་ཅིག། །།དགོལ། །།

དབུས་ས་རྒྱ་མོན་ལམ་རྒྱན་ལས་སྐབས་གསུམ་པས་དཔར་སྐྱོན་དང་འགྲེམ་སྤེལ་བྱས།

Published & Distributed by

The Great Sakya Monlam Foundation